

2014

Tizenkét hónap krónikája

Január 1. Az „életörömmel megélt hazaszeretet” fontosságát hangsúlyozta újravi beszédében Áder János köztársasági elnök, de beszélt a 25 évvel ezelőtti eseményekről és arról is, hogy 2014-ben már a hetedik szabad választást tartják az országban.

Január 3. A pénzforgalmi szemléletben mért 2013-as költségvetési hiány 929 milliárd forint lett, tehát kevesebb, mint a többször módosított költségvetés utolsó változatában szereplő 1125 milliárd – jelentette be Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter. (A 2012 végén elfogadott eredeti előirányzat 840 milliárd volt). A politikus arról is beszélt tájékoztatóján, hogy „*a magyar informatikai piacon nem volt meg a szükséges fejlesztési kapacitás*” az összes üzlet, áruházlánc, benzinkút, gyógyszertár új pénztárgéppel történő ellátásához 2013 végéig, ezért a NAV nem bünteti a vállalkozót, ha a maga részéről mindent megtett az átállás érdekében, mert „*nem az életet kívánjuk a jogszabályokhoz igazítani, hanem a jogszabályokat az élethez*”. Korábban a kormány szinte 2013 utolsó napjaiig ragaszkodott a január 1-i határidőhöz, noha a vállalkozói, kereskedelmi érdekképviselők hónapok óta jelezték, hogy az új évben zárva maradnak az üzletek, ha nem történik változás, mert a jogszabályok késlekedése, a hatóságok ellentmondásos intézkedései és a pénztárgépszállítók és –üzembehelyezők kapacitáskorlátai miatt a határnap betarthatatlan. Az adóhivatalhoz bekötött pénztárgépek révén, amelyeknek eredetileg 2013 áprilisától kellett volna működniük, a költségvetés 45 milliárd forint többletbevételt várt 2013-ra, amely azonban a csúszás miatt nem folyhatott be.

Január 6. Bajnai Gordon, az Együtt 2014 vezetője az ATV-ben bejelentette: nyitott a közös listára a szocialistákkal, és kész bevonni az ellenzéki együttműködésbe más, „*valós társadalmi támogatottsággal rendelkező szervezeteket*”. Ha létre tudnak hozni egy olyan összefogást, ami közelebb visz a győzelemhez, az azt jelenti, hogy nyilván nem ő vezeti majd az összefogást, és eggyel hátrébb kell lépnie. Mesterházy Attila MSZP-elnök a Kossuth Rádióban beszélt arról, hogy újra kell írni a megállapodást, miután az Együtt-PM nem szövetségként, hanem pártként kíván indulni a 2014-es választáson. Szigetvári Viktor, az Együtt egyik kampányfőnöke a hvg.hu-nak azzal magyarázta a kezdeményezést, hogy „*visszaállítsák, illetve megerősítsék a hitet az ellenzék szimpatizánsaiban, hogy meg lehet dönteni Orbán Viktor rendszerét, de ehhez a mostaninál szélesebb körű összefogásra van szükség*”.

„*Híveink sorvezetőre vágnak. Követendő mintára. Szerzőink felvállalják ezt a szerepet. Vezetik az olvasót. ... A Magyar Krónika nem harcol, hanem örömet mond.*” – ezt írta a Balog Zoltán miniszter által vezetett Polgári Együttműködési Egyesület kiadásában, állami támogatással és Orbán Viktor személyes közreműködésével megjelentetni tervezett folyóirat leendő főszerkesztője, Bencsik Gábor (a Demokrata lapigazgatója, a hetilap főszerkesztőjének, a békemenetek szervezőjének, Bencsik Andrásnak a testvére) és Kerényi Imre „producer”, miniszterelnöki megbízott száz felkért szerzőnek egy nyilvánosságra került levél szerint. Mint a reagálások mutatták, többen – köztük Vizi E. Szilveszter, az MTA volt elnöke, Sándor György „humoralista” és Kovács Ákos Kossuth-díjas énekes – nem tudtak a tervről, és nem vállalták a részvételt. Osztoivits Ágnes, a Heti Válasz szerkesztője pedig így nyilatkozott: „*...az egész*

koncepcióval nem értek egyet. Nem hiszem, hogy ilyen lapra szükség van, nem hiszem, hogy a megosztott magyar művészeti életet tovább kéne osztani.”

Január 7. A következő három hónapban minden energiáját az áfacsalási ügy felgöngyölítésére fogja fordítani, majd kilép a pártból – jelentette be Vágó Gábor LMP-képviselő egy interjúban. Mint mondta, maradtak még politikai ambíciói, de pártpolitikán túli eszközökkel akar segítő kezet nyújtani az embereknek. Azért nem indul a 2014-es választásokon, mert az LMP országos választmánya nem támogatta egyéni jelölését a kiskunhalasi körzetben: a 13 tagú testületben a szükséges legalább hét helyett csak öten támogatták. *"Ez nekem igazán nem esett jól. Az országgyűlés nevű székfoglaló játékban ma az egész politikai kaszt azzal van elfoglalva, hogy jó helyre rakja a valagát, és nem azzal, hogy az adófizetők érdekeit érvényesítse."* – közölte a politikus. Schiffer András, az LMP frakcióvezetője erre úgy reagált, hogy Vágó Gábor kilépése mindannyiukat megdöbbenetett, de a képviselő az utóbbi hónapokat *"maximálisan kiégetve csinálta végig"*, és emiatt *"gyakran megfontolatlan és felelőtlen húzásokat"* tett.

Január 8. Közös listát állít a közös egyéni jelöltek mellett az MSZP és az Együtt-PM a választásokra, mert csak így lehet leváltani a kormányt; a miniszterelnök-jelöltet az MSZP nevezi meg – jelentette be a sajtónak a korábbi megállapodás megváltoztatását Mesterházy Attila és Bajnai Gordon. Az MSZP elnöke később egy kérdésre megerősítette: ő lesz az ellenzék miniszterelnök-jelöltje. A két párt több mint 50 órás tárgyalásán megállapodott továbbá, hogy a közös lista alapelveinek kialakítása után felkérlik a Demokratikus Koalíciót is, hogy vegyen részt az együttműködésben. Úgy látták, javaslatuk megfelel annak, amit október 23-án Gyurcsány Ferenc vetett fel. A DK közölte: üdvözlöi a kezdeményezést, és kész azonnal megkezdeni a tárgyalásokat. A FIDESZ részéről Selmeczi Gabriella reagált: teljesen mindegy, kik lesznek a baloldal listáján vagy listáin, mert *„ezek a régi emberek, egy új sincs közöttük”*. Dúró Dóra (Jobbik) úgy nyilatkozott, hogy *„ismét létrejött a hazugság koalíciója”*, Schiffer András LMP-társelnök szerint pedig a villanydróton újra összeülnek *„a 2010-ben szétrebbent verebek”* néhány *„kakukkfjókával kiegészülve”*.

Január 9. *„Miközben a demokratikus ellenzék pártjainak összefogása szerintem is elkerülhetetlen és támogatnám, azonban a kirajzolódó konstrukció számomra nem vállalható. Meggyőződésem szerint egy ilyen megoldás nem növeli a kormányváltás és a korszakváltás esélyét.”* – közölte Juhász Péter, az Együtt társelnöke, aki korábban kijelentette: *„nem lesz olyan helyzet, hogy Gyurcsány Ferencsel közös listán legyünk mi rajta, mert úgy gondoljuk, ez lenne az, ami egybemosná ezeket a pártokat.”* A 42 éves pénzügyi marketinges, aki 2002-ben a könnyűdrógok legalizálásáért küzdő Kendermag Egyesület, majd 2010 végén a Milla (Egymillióan a magyar sajtószabadságért) Facebook-csoport, később egyesület alapítójaként vált ismertté, ezért lemondott helyéről az Együtt-PM képviselőjelölti listáján, és az őt az Együtt-be delegáló Milla ügyvivőinek döntésétől tette függővé további szerepvállalását. A Szolidaritás – mint vezetője, Kónya Péter Együtt-PM-társelnök másnap bejelentette – az új helyzetben is bent maradt az Együtt-PM-ben.

Orbán Viktor miniszterelnök elment ugyan az ő nevével is fémjelezni kívánt, Magyar Krónika címmel tervezett folyóirat első megbeszélésére, de kijelentette: *ilyet nem közpénzből kell indítani, és nem a választások előtt. Szerencsétlennek nevezte Kerényi Imre miniszterelnöki megbízott levelét is (amely pedig úgy szólt, hogy „Miniszterelnök úrral egyeztetve” írodott), bár ő – egyes jelenvoltak szerint – csak tréfának szánta azt, hogy „Kinyílt a pitypang. Megírom.”, vagyis hogy kizárólag jó dolgokról kellene írni. Maga Kerényi Imre egy másnap reggeli ATV-műsorban több résztvevő állításával szemben cáfolta, hogy a miniszterelnök bírálta volna őt. Az állami támogatásból működő FIDESZ-alapítvány erre fordítandó pénzét nem tekintette közpénznek. Emellett kijelentette: tisztában volt azzal, hogy botrány lesz abból a levélből, amit a felkért szerzőknek írt, de a célja éppen az volt, hogy a média szétcincálja.*

Az Állami Számvevőszék a Fővárosi Főügyészséghez fordult, miután az LMP számviteli fegyelemsértése, hiányzó bizonylatok és pártszabályzatok miatt nem el se tudták kezdeni a szokásos, két évenkénti ellenőrzést a pártnál. Az LMP közleménye szerint a feltárt hiányosságokat a párt vezetésében 2013-ban bekövetkezett változások okozták, de már pótolta a szükséges pénzügyi szabályokat, 2014. február 28-ig pedig könyvvizsgáló cég bevonásával újrakönyvelik a 2011-es és a 2012-es éveket, önrevíziót tartanak, és az ebből keletkező esetleges adóhátralékot rendezik.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium köteles nyilvánosságra hozni a trafikpályázatok elbírálóinak nevét és az értékelési jegyzőkönyveket, amelyekből kiderül, ki miért nyert vagy veszett – így döntött első fokon, nem jogerősen a Fővárosi Törvényszék. Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke már 2013 augusztusában felszólította erre Németh Lászlóné minisztert, de eredménytelenül, mert a tárca azzal érvelt, hogy a további értékelésekben is részvevők függetlenségét sérti, ha kilétük kitudódik.

Január 13. A Fővárosi Törvényszék bíróság elsőfokon, nem jogerősen bűnösnek mondta ki Wieszt János egykori – a pártból azóta kizárt – XI. kerületi szocialista frakcióvezetőt hivatali vesztegetésben, és négy év letöltendő szabadságvesztésre ítélte, továbbá 2,2 millió forintos vagyonelkobzást is elrendelt. A kerületi FIDESZ-frakció 2010 tavaszán mutatott be egy titokban készült videót, melyen a politikus egy kétmillió forintot tartalmazó borítékot vett át. Később kiderült, hogy a pénz átadását valójában 2007-ben filmezte le egy Bartók Béla úti számítástechnikai üzlet tulajdonosa; a politikus szerinte azért kérte a pénzt, hogy az önkormányzat forgalmi áron eladja a bérlőnek a 18,3 millió forintra becsült üzlethelyiséget.

Január 14. Megszületett az ellenzéki megállapodás a közös listáról, amelynek meglepetése volt, hogy Fodor Gábor volt SZDSZ-elnök (2008-2009) Liberálisok nevű, csekély támogatottságú pártja is az összefogás része lett. A közös lista első öt helyére a következők kerültek: Mesterházy Attila (MSZP), Bajnai Gordon (Együtt), Gyurcsány Ferenc (DK), Fodor Gábor (Liberálisok), Szabó Tímea (PM). *„Ez korrekt megállapodás”* – mondta Mesterházy Attila MSZP-elnök –, *„a választópolgároknak egyértelmű lesz, hogy melyik jelöltre kell leadni a szavazatot, ha kormányváltást akarnak”*. Gyurcsány Ferenc DK-elnök a korábbi hónapok éles bírálatai után kijelentette: *„Attila jó vezetője lesz ennek a listának, és az egyeztetések során olyan erényeket mutatott, melyek alapján biztos jó miniszterelnöke lesz az országnak”*. (Több kommentár felidézte, hogy az összefogást most támogató Szanyi Tibor szocialista politikus 2013. november 15-én ezt írta a Facebookon Gyurcsány Ferencről: *„Egy mentálisan megzakkant bolsi milliárdossal nem lehet normális jövőt építeni.”*) Bajnai Gordon azzal indokolta pozíciói egy részének feladását, hogy az összefogás a kormányváltás elemi feltétele, mert a választási rendszer *„összekényszeríti az összes demokratát”*.

Emellett az is eldőlt, hogy Kuncze Gábor volt SZDSZ-elnök (1997-1998, 2001-2007), a Szabadelvű Polgári Egyesület vezetője a DK egyéni jelöltjeként elindul Szigetszentmiklóson, ahol 1990 és 2006 között ötször győzött. Az MSZP a 106 egyéni kerületből eredetileg neki jutott 75-ből négynek, az Együtt a 31-ből nyolcnak a jelölési jogát adta át a DK-nak.

Az LMP együttműködést kínál azoknak, akik a szocialisták által vezetett összefogás helyett a hiteles, valódi változtatás lehetőségét keresik – írta a párt közleményében Schiffer András társelnök. Az LMP szerint a 2010 előtti két kormányzati ciklus bukott politikusainak koalíciója nem a FIDESZ ellen állt össze, *„mert azt a harcot már feladták”*, hanem azért, hogy *„politikai pártjaikat és magukat átmentsék 2018-ra.”* Kósa Lajos, a FIDESZ ügyvezető alelnöke úgy fogalmazott: *„ez egy bohózat”*, ugyanaz a csapat állt össze, amely 2002 és 2010 között tönkretette az országot és csupán úgy újult meg, hogy egyetlen személyben és egyetlen értelmes programpontra nem ért egyet. Kizárólag Orbán Viktor és a FIDESZ gyűlölete fogja össze őket – tette hozzá a politikus, aki

szerint az együttműködésnek nem lesz olyan hatása, hogy összefogja a baloldali tábor, mert amennyit hoz, annyit visz is például Gyurcsány Ferenc pártja.

"Örömökre szolgál, hogy kapcsolataink rendszeressé váltak, üzleti jelleget öltöttek, és minden irányban fejlődnek" – mondta Vlagyimir Putyin orosz elnök, amikor Orbán Viktor magyar miniszterelnök és az ő jelenlétében megállapodást írt alá Moszkvában Németh Lászlóné fejlesztési miniszter és a Roszatom orosz állami cég vezérigazgatója: a magyar állam 10-12 milliárd euróból (2014 eleji árakon 3000-3600 milliárd forintból) építtet két, egyenként 1200 megawattos blokkot a Paksi Atomerőmű meglévő 2000 megawattjához. Ehhez Oroszország ad 30 év alatt visszafizetendő hitelt. Putyin szerint az újabb blokkok megépítésével nő Magyarország energetikai függetlensége, Orbán Viktor pedig azt mondta: kiváló szakmai megállapodást kötöttek. Az atomerőmű magyar állami tulajdon lesz. Az ellenzék már napok óta tiltakozott, arra hivatkozva, hogy a 2009-es országgyűlési felhatalmazás csak az atomerőmű-bővítés tanulmányozására szólt, továbbá hogy az új blokkokban termelt áram valószínűleg sokkal drágább lesz, mint a mostani. Az MSZP közleményben tiltakozott: *„Elfogadhatatlan, hogy Orbán úgy kívánja évtizedekre meghatározni Magyarország energetikai kapcsolatrendszerét, gazdaságpolitikáját és a jövő nemzedékek életminőségét, hogy arról nem volt valós társadalmi egyeztetés, szakmai vita és országgyűlési döntés. Nem ismertek a tervezett beruházás fő paramétereit, költségeit, a környezetre és a nemzetgazdaságra gyakorolt hatásait. Jelenleg senki sem tudja, hogy egy ilyen döntés mennyibe kerülne a magyar adófizetőknek.”* Giró-Szász András kormánybiztos azt közölte a távirati irodával, hogy *"ha a kormány bármilyen nemzetközi szerződést köt, azt elfogadásra az Országgyűlés elé terjeszti"*. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár egy budapesti sajtótájékoztatón azt mondta, hogy a szerződésterveket bemutatták Brüsszelnek, amely azokat tudomásul vette, a tender nélküli eljárást pedig nem vétőzta meg. A szerződések alapján a nukleáris üzemanyagot a Roszatom szállítja, a hulladékot pedig minimum húsz éven át el is kell vinnie, és ez meghosszabbítható. Ezért a kormány álláspontja szerint az energiatünettségünk nem növekszik, mert az áramimport nagy része eddig is Oroszországból jött, az energiabiztonság viszont növekszik. Lázár az orosz-magyar kormány kapcsolatát jellemezve elmondta: *"Ez egy egyre jobban működő érdekházasság, ami egyre nagyobb élvezetet biztosít a feleknek."* Arra az ellenzéki bírálatra, hogy miért nem versenyeztettek több ajánlatot, Lázár János – bár korábban mind ő, mind a miniszterelnök nemzetközi versenypályázatot ígért – azt válaszolta: nincs ennél jobb konstrukció, olyan megoldást pedig még nem látott, hogy egy orosz technológiával épült erőművet más ország bővítsen. Sabine Berger, az Európai Bizottság szóvivője másnap részben cáfolta az államtitkárt: csak technikai kérdésekről egyeztettek, a versenyeztetés mellőzéséről nem foglalt állást az EB.

Január 16. A kormány *"az elmúlt 40 év legjobb üzletét"* köti meg, mert a hitel, amit adnak az oroszok a bővítéshez, a piaci kamatozásnál kedvezőbb lesz – jelentette ki egy újabb sajtótájékoztatón Lázár János államtitkár az atomerőmű-bővítésről. Hozzátette: az orosz államtól felveendő hitel azért nem borítja fel a folyamatos csökkenést feltételező államadósság-pályát, mert a hitelt nem egy összegben veszi fel a magyar állam, hanem a beruházás ütemezésétől függően, részletekben. Giró-Szász András kormánybiztos 18-án a HírTV-ben úgy fogalmazott, hogy a kormány *"nemzetstratégiai kérdésként fogja fel a beruházást, nem pedig üzleti kérdésként"*.

Január 17. A paksi atomerőmű nélkül a magyar gazdaság nem tud versenyképesen működni – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth Rádióban. Magyarországnak az az érdeke, hogy Paks hosszú távon is legalább 40-45 %-át biztosítsa a magyar villamosenergia-ellátásnak – hangsúlyozta a kormányfő, hozzátéve, hogy Paks megtartása nélkül a rezsicsökkentésnek sincs gazdasági alapja. Arról, hogy korábban az orosz kapcsolatokat bírálta a FIDESZ, kifejtette: a múlt nem lehet változtatni, de a jövőn lehet; az orosz-magyar kapcsolatok ma rendben vannak, az ország függetlensége nem sérült, Oroszországgal egyenrangú partnerek vagyunk. Oroszországnak is megéri nem elveszíteni Magyarországot, nekik is veszteség lett volna az orosz technológiát elveszni

hagyni, ezért tettek rendkívül vonzó ajánlatot. A Jobbik támogatásáról biztosította a kormány döntését.

Gyurcsány Ferenc jelentős támogatást tudott szerezni új pártjának. Bevonása az együttműködésbe több szavazatot hozt, mint amennyit visz, tehát teljesen ésszerű lépés volt – fejtette ki a Népszabadságnak Mesterházy Attila MSZP-elnök, miniszterelnök-jelölt.

Január 18. Áder János köztársasági elnök bejelentette, hogy április 6-án lesz a parlamenti választás, ami megfelelt a korábbi várakozásoknak. Ebből következően hivatalosan február 15-én indulhatott a választási kampány.

Az MSZP választmánya egyhangúlag elfogadta, hogy az Együtt-PM-mel és a DK-val közös jelölteket indítsanak minden egyéni választókerületben, továbbá hogy Mesterházy Attila pártelnök legyen a miniszterelnök-jelölt. Ugyanaznap Jávor Benedek, a PM társelnöke az MTI-nek nyilatkozott arról, hogy pártja miért ment bele a 14-i megállapodásba. Mint elmondta, ő eredetileg olyan kétpólusú felállásban gondolkodott, amelyben a megkérdőjelezhetetlen szavazóbázissal rendelkező MSZP mellett fel tudnak mutatni egy másik alternatívát, amely meggyőzi a szavazókat, hogy nem ismétlődnek meg a 2010 előtti kormányok hibái. 2013 őszén azonban azt tapasztalták, hogy az elképzelt formáció nem képes megfelelő mértékben megszólítani a kormányváltást akaró szavazókat, ezért újra kellett gondolni a megegyezést.

Január 20. Juhász Péter az Együtt 2014 választási szövetség társelnöke maradt, mert az őt oda delegáló Milla 95%-os többséggel elutasította lemondását. Képviselőjelöltként azonban január 9-i bejelentésének megfelelően nem indult, mert nem kívánt együtt szerepelni a Gyurcsány Ferenc vezette DK-val.

Január 21. A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége sajtóértekezleten követelte, hogy mondjon le a kormány által Veritas néven frissen létrehozott történelmi kutatóintézet főigazgatója, Szakály Sándor, aki a magyar holokauszt első tömeggyilkosságaként számoltató, mintegy 18 000 áldozatot követelt 1941-es Kamenyec Podolszkij-i tragédiát „*idegenrendészeti intézkedés*”-nek nevezte egy interjúban. A történész utóbb elnézést kért a fogalmazásért, de nem kívánt lemondani. A MAZSIHISZ a fővárosi Szabadság térre tervezett új emlékmű miatt is tiltakozott, amely az 1944-es német megszállásnak állítana emléket, és minden előzmény, szakmai vagy politikai konzultáció nélkül egy 2013. december 31-én megjelent kormányhatározat mondta ki a felállítását, a rövid határidő miatt számos, egyébként előírt hatósági eljárás mellőzését lehetővé tevő kiemelt beruházásként, pályázat nélkül. Heisler András MAZSIHISZ-elnök a kormány számos pozitív lépéséről is beszámolt a Holokauszt-emlékév kapcsán, mégis felvetette, hogy követeléseik elutasítása esetén megszakadhat az együttműködés. A német nagykövetség közleményben fejezte ki sajnálkozását, hogy „*nagyon gyorsan és széles vita nélkül*” döntött a kormány az emlékműről.

Január 22. Az V. kerületi önkormányzat kormánypárti szavazatokkal megadta a tulajdonosi hozzájárulást a Szabadság téri emlékműhöz. Rogán Antal polgármester, a FIDESZ parlamenti frakcióvezetője az alaptörvényre utalt, amely szerint az ország 1944. március 19-én veszítette el szuverenitását, és kijelentette: a szobor „*minden meggyilkolt, elhurcolt, meggyalázott embernek emléket állít*”, és a körülötte zajló vihar a választási kampány része. Az MSZP, a DK és számos civil szervezet ellenben szerecsenmosdatásnak, a korabeli magyar állam és hatóságai felelőssége elhárításának minősítette a tervezetet, amely ezzel több kormánytag közelmúltbeli kijelentésének is ellentmond, akik elismerték az állam felelősségét. Bertha Szilvia Jobbik-képviselő viszont úgy értékelte a vitát, hogy „*a zsidók megint zsarolják a kormányt*”.

Január 23. A Vienna Capital Partners (VCP) veszi meg a Népszabadság és a Nemzeti Sport többségi tulajdonrészét, a Világgazdaságot, nyolc megyei napilapot, a nyomdát és a terjesztőcéget –

jelentették be. Ezzel az egyesülni kívánó, de együtt túl nagy Ringier és Axel Springer cégek újraosztották a sajtópiacot. A média- és a versenyhatóság hozzájárulása még hátra volt, hogy egyesülhessenek. (Az előbbi május 29-én érkezett meg, az utóbbi július 22-én.) Heinrich Pecina, a VCP alapító főtulajdonosa január 24-én azt nyilatkozta a Népszabadságnak, hogy az új céget Mihók Attila, a Ringier Kft. és a Népszabadság Zrt. addigi vezérigazgatója vezeti majd, ő semmilyen tartalmi kérdésbe nem szól bele. „*Számomra nem az a fontos, hogy az újságnak milyen a politikai irányultsága, hanem az, hogy aktuális, minőségi legyen, és az olvasók érdeklődését felkeltse.*”

Január 25. Randolph Braham (eredeti nevén Ábrahám Adolf), 91 éves magyar születésű amerikai tudós, a Holokauszt egyik legfontosabb, világszerte elismert kutatója visszaküldte magyar állami kitüntetését, és kérte, vegyék le a nevét a Holokauszt Emlékközpont Információs Központjáról. „*Arcátlan történelemhamisító kurzus*”-nak nevezte a német megszállás emlékművét felállítani kívánó politikát, mert ez „*gyáva figyelemelterelő kísérlet*”, hogy mentesítsék a Horthy-rendszert 600 000 zsidó megsemmisítéséért viselt felelőssége alól.

„*Mi készen állunk! ... Orbán megy, mi jövőnk.*” – jelentette ki Mesterházy Atila MSZP-elnök a 13 000 részvevővel tartott kampánynyitó gyűlésen, amelyen az Együtt, a PM, a DK és a Liberálisok vezetői is ott voltak. Bejelentették, hogy a kampány során összefoglaló néven „*Összefogás*”-ként fogják említeni az együtt induló öt pártot.

Január 28. Másodfokon elutasította a Jobbik Karsai László történész ellen benyújtott keresetét a Fővárosi Ítéltábla. A jogerős ítélet szerint a történész a véleményét közölte, amikor egy tévéműsorban neonácinak minősítette a pártot, a bíróság pedig nincs abban a helyzetben, hogy egy ilyen történelmi, társadalmi vitában állást. Karsai László 2011. december 14-én, az ATV Start című reggeli műsorában minősítette neonácinak a pártot. Karsai László ügyvédje a perben többi között azzal érvelt a kereset elutasítása mellett, hogy a per tárgya nem annak eldöntése, a Jobbik neonáci-e vagy sem, hanem a „*tudományos szólásszabadság*”. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 2013 márciusában azt állapította meg, hogy Karsai László megsértette a Jobbik jó hírnévhez fűződő jogát. A másodfokú bíróság ezzel szemben rámutatott arra, hogy Karsai a véleményét közölte, a véleménynyilvánítás pedig megkérdőjelezhetetlen alkotmányos alapjog.

Január 30. A nemzetgazdasági miniszter felmentette tisztségéből Király Pétert, a Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatal főigazgatóját. Indoklás nem jelent meg erről, de a sajtó a leváltást az adóhatósághoz bekötött pénztárgépek körüli botránysorozattal hozta összefüggésbe. Néhány nappal azelőtt derült ki ugyanis, hogy egy 80 000 boltos által megvett gép engedélyét visszavonták egy állítólag csalást lehetővé tevő szoftverhiba miatt, ami az érintett kereskedőket nehéz helyzetbe hozta.

Január 31. A PM tüntetői elfoglalták a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium előcsarnokát, tiltakozva az oroszokkal kötött atomerőmű-bővítési szerződés miatt, és népszavazást követelve. A rendőrség távolította el őket, és pénzbírságokat szabott ki. Több más tüntetés is zajlott emiatt, Sólyom László volt köztársasági elnök pedig közleményben tudatta, hogy sem a bővítéssel, sem a megállapodás módjával nem ért egyet.

Az orosz kapcsolatokban az antikommunista megközelítést háttérbe kell szorítani, pragmatikus alapon kell kezelni a kérdést – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Lámfalussy Sándor világhírű pénzügyi szakember tiszteletére rendezett nemzetközi tanácskozáson. Az euró bevezetéséről is azt mondta, hogy az nem ideológiai, hanem gyakorlati kérdés.

Február 3. A kormány sikerei közül a rezsicsökkentést emelte ki a miniszterelnök az országgyűlés mindössze négy napos tavaszi ülésszakának kezdetén. Az ellenzék viszont elsősorban a paksi ügy miatt bírálta a kormányt. Utána lezajlott az erről szóló magyar-orosz szerződést kihirdető törvényjavaslat általános vitája. A benyújtott szöveg tartalmazta ugyan a január 14-én

Moszkvában aláírt megállapodás szövegét, de számos fontos részletet, így az árat és a hitelfeltételeket nem, amit az ellenzék kifogásolt.

Az országgyűlés megválasztotta a 2013 végén létrehozott Nemzeti Emlékezet Bizottsága elnökét és tagjait Földváryné Kiss Réka, illetve Ötvös István és Soós Viktor Attila történészek személyében. A titkos szavazás számai (258, illetve 259 szavazat) azt valószínűsítették, hogy csak a kormánypárti képviselők támogatták a jelölteket. A testület a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és a közigazgatási és igazságügyi miniszter delegáltjával, Bank Barbarával és Máthé Áronnal egészült ki.

Négy éves jogi vita után bejelentették: február 14-étől az eredetileg a 2010-es választások előtt megkapott közösségi, tehát ingyenes 92,9 MHz-es frekvencián sugároz a Klubrádió, elhagyva a szintén számos bírósági eljárás után megkapott 95,3 MHz-et, amelyért áfával együtt évi 70 millió forint frekvenciadíjat kellett fizetni, és amelyen – az adó profiljával és a naponta átlagosan 2-300 000 hallgató igényével ellentétesen – 60%-ban zenét kellett adni.

Február 4. Minden párttiszttségéről lemond és felfüggeszti párttagságát Simon Gábor, az MSZP elnökhelyettese – derült ki, miután a Magyar Nemzet megírta: az 50 éves politikusnak 770 000 eurós (negyedmilliárd forintos) eltitkolt bankszámlája van Ausztriában. Simon Gábor 2002 óta volt képviselő, 2004 és 2012 között az MSZP országos választmányának elnöke, 2008-2010-ben a Gyurcsány- és a Bajnai-kormányban a Szociális és Munkaügyi Minisztérium államtitkára. Pártja újra számított volna rá képviselőjelöltként. A külföldi pénzintézettel XVIII. kerületi önkormányzati tevékenysége során került kapcsolatba, az ott tartott pénzt nem szerepeltette vagyonynyilatkozataiban. Ezért Liszky Gábor, a Magyar Nemzet főszerkesztője vagyonvizsgálati eljárást kezdeményezett az országgyűlésben. Kiderült, hogy az ügyben már 2013 novembere óta nyomozás folyt, mert Polt Péter legfőbb ügyész február 5-én erre hivatkozva, adócsalás és magánokirat-hamisítás megalapozott gyanúja miatt indítványozta Simon Gábor képviselői mentelmi jogának felfüggesztését

Az országgyűlés ötszöri halasztás után újra elfogadta a köztársasági elnök által még 2013. november 7-én megfontolásra visszaküldött, *„a termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló jogügyletek feltárásáról és megakadályozásáról”* szóló törvényjavaslatot. Az előterjesztő Nagy István FIDESZ-képviselő eredeti szándékával szemben, aki visszautasította az államfő alkotmányossági és más jogi kifogásait, végül az alkotmányügyi bizottság javaslatára több módosítás történt, bár így sem minden kritikát fogadtak el. Egyebek közt törölték az ügyész rendkívül erős, polgári ügyekben szokatlan jogosítványait. Viszont az új Büntető Törvénykönyvbe beiktattak egy *„mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld jogellenes megszerzése”* alcímet, amelynek alapján akár öt évi börtönt is ki lehet szabni a *„zsebszerződőre”* (*„aki ... jogszabályi tilalom vagy korlátozás kijátszásával semmis szerződést köt”*, továbbá az őt segítő ügyvéd, jogtanácsos vagy közjegyző), vagyis nem a törvényhozói szándék, hanem a jogi megoldás változott az elnöki bírálat hatására. Az új törvényt a kormánypártok és részben a Jobbik képviselői fogadták el, az ellenzék nagy része távol maradt.

Február 5. Megegyeztek a részletekről: sávós, 4%, 4,5% és 4,9 % lesz annak a 2025 és 2046 között törlesztendő euróhitelnek a kamata, amit a paksi bővítésre ad Oroszország – jelentette be a közszolgálati TV-ben Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter. A hitel visszafizetését 2025-ben kell megkezdeni, az 21 évig tart, és elő is törleszhetünk. A Népszabadság számításai szerint a tőke és a kamat 2014-es áron évente átlagosan körülbelül 300 milliárd forinttal terheli majd a költségvetést. A megállapodást be fogják nyújtani elfogadásra a parlamentnek, tette hozzá a miniszter. A megállapodást elvileg megalapozó adatok azonban továbbra is tíz évig titkosak maradnak.

Február 6. Az országgyűlés Németh Szilárd és Rogán Antal FIDESZ-képviselők egyéni indítványa alapján újabb rezsicsökkentő törvényt hozott, amely előírta, hogy a földgáz ára 2014.

április 1-től 6,5%-kal, a villamos energiáé 2014. szeptember 1-től 5,7%-kal és a távhőszolgáltatásé 2014. október 1-től 3,3%-kal csökkenjen. A törvény kiterjesztette a szabályok hatályát a háztartásokon kívül a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekre. Az ellenzék zöme is igennel szavazott.

Mivel egyetlen ellenzéki módosító indítvány sem kapott többséget, a tervezetnél egy héttel előbb tartották meg „a Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya közötti nukleáris energia békés célú felhasználása terén folytatandó együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről” szóló, számos fontos részletet nem tartalmazó törvényjavaslat zárószavazását. Az LMP név szerinti voksolást kért, majd *"Nem leszünk orosz atomgyarmat"* és hasonló feliratú táblákat tartott fel, illetve egy szirénát kapcsolt be tiltakozása jeleként. Ezt csak több perc után sikerült a teremőröknek kikapcsolniuk. Az országgyűlés a házbizottság rendkívüli ülése miatt egy óras megszakítás után folytatta munkáját, de a szünet előtt kormánypárti szavazatokkal kitiltotta az ülés hátralévő részéről Schiffer András, Szél Bernadett, Lengyel Szilvia és Ertsey Katalin LMP-képviselőket. Kövér László házelnök az ATV kérdésre így reagált: *„Mit lehet szólni ennyi idiotához ön szerint?”* Végül 256 kormánypárti és Jobbikos igen szavazattal, az ellenzék zömének távolmaradása mellett fogadták el a törvényt. Nem vett részt a döntésben a miniszterelnök és a kormány több más vezetője sem.

Először szólalt meg Simon Gábor szocialista politikus külföldi bankszámlájának leleplezése óta. A Mesterházy Attila pártelnökkel folytatott megbeszélés után bejelentette: *„...minden pártban viselt tisztségemről lemondok és kilépek a Magyar Szocialista Pártból. Egyben visszalépek képviselői jelöltségemtől, és 2014. február 12-i hatállyal lemondok parlamenti képviselői mandátumomról is. A személyemhez kötődő összeggel el tudok számolni, annak eredetének semmilyen közéleti, politikai aspektusa nincs. Így a XVIII. kerülettel kapcsolatos találgatásoknak sincs alapjuk. Jóhiszeműen hibáztam, amikor a vagyonynyilatkozatomat nem kellő alaposággal töltöttem ki.”*

„Negatív indulatoktól mentes, korrekt... konstruktív és tisztességes vita zajlott, természetesen bizonyos hangok nagyon kritikusak, élesek voltak” – mondta Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár a Zsidó Közösségi Kerekasztal ülése után, amelyen a tervezett német megszállási emlékműről, a Józsefvárosi pályaudvarból kialakítandó Sorsok Háza emlékhelyről és Szakály Sándor kormányzati kutatóintézet-igazgatónak az 1941-es deportálásokról tett kijelentéséről vitatkoztak. *„A megbeszélés feszült, de őszinte hangulatú volt, sokan elmondták a problémáikat, ugyanakkor nem kaptunk választ a kérdéseinkre”* – nyilatkozta ugyanerről Heisler András MAZSIHISZ-elnök. Lázár János kijelentette: Németország felelőssége a magyar zsidó emberek deportálásában *"elvitathatatlan és a kormány szempontjából megkérdőjelezhetetlen. ... A németek által ellenünk elkövetett bűnök nem mentesítenek bennünket a saját magunk ellen elkövetett bűnök felelőssége alól, a német megszállás nem mentesíti"* a magyarokat *"abban, hogy 1944-ben a német megszállás következményeként Magyarországról a zsidó polgártársainkat és honfitársainkat magyarok és németek közösen deportálták"*. A bírálatok viszont éppen arra vonatkoztak, hogy a Gábrriel arkangyalra lecsapó birodalmi sas ábrázolása ártatlan áldozatként tünteti fel azt az országot, amelyben már évekkel a német megszállás előtt rasszista törvények egész sora fosztotta meg a zsidó és annak minősített lakosságot megélhetésétől és emberi méltóságától, és amelynek államapparátusa a megszállás után végrehajtotta félmillió állampolgára deportálását.

Február 9. A Párbeszéd Magyarországért (PM) aktivistái elfoglalták a köztársasági elnök székhelye, a Sándor-palota erkélyét és, ahogy fogalmaztak: „megőrzésre” magukhoz vették a magyar és az uniós zászlót. *„Miért féltek a népszavazástól?”*, illetve *„Paksról döntsön a nép!”* feliratú molinókat helyeztek el a palota erkélyén. Rendőrök vitték el őket, nemzeti jelkép megsértése és garázdaság miatt indult ellenük eljárás.

„Jelen körülmények között a MAZSIHISZ távol tartja magát a kormány Holokauszt 2014 emlékprogramjától” – így döntött a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége közgyűlése 76 szavazattal 2 ellenében. "A Magyar Holokauszt Emlékév kapcsán kialakult vitában a kormány oldaláról nem történt érdemi előrelépés, az elmúlt években negatív irányba fordult emlékezetpolitikai gyakorlat nem változott", a szervezet ezért csak akkor tud részt venni a Holokauszt 2014 kormányprogram folyamatában és abban az esetben fogja felhasználni a civil pályázati alaptól elnyert támogatásokat, ha a magyar kormány változtat a holokauszt emlékezetével és feldolgozásával kapcsolatos gyakorlatán. A közgyűlés úgy vélte, hogy a megismert tervek nem veszik figyelembe a holokauszt borzalmaitól szenvedettek érveit és érzékenységét. Ezért kérte Magyarország miniszterelnökét, állítsa le a Szabadság térre tervezett német megszállási emlékmű felállítását, mert annak szimbolikája jelentős mértékben hozzájárul a nemzeti felelősség elhárításához. A testület azt is kérte, hogy állítsa le a Józsefvárosi Sorsok Háza-projektet, mert annak történelemfelfogása a mai napig ismeretlen a MAZSIHISZ szakemberei számára, a projekt vezetője (Schmidt Mária történész, a Terror Háza és a XX. Század Intézet igazgatója) pedig érdemben nem működik együtt velük. Rögzítették azt is: közéleti-szakmai megnyilvánulásai miatt a MAZSIHISZ alkalmatlannak tartja Szakály Sándort a Veritas kutatóintézet vezetésére, ezért kéri felmentését. A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége nyilvánosságra hozta, hogy levelet írt az Orbán-kormánynak az Ellenállók Nemzetközi Szövetsége német főtítkára, Ulrich Schneider is, amelyben egyebek közt ez állt: „...a tervezett emlékmű nem az áldozatokra történő emlékezés, hanem a fasiszta Horthy-rendszer rehabilitációja, mivel ez az emlékmű minden magyart közös áldozatnak mutat be, a fasiszta nyilas párt követőit is. ... A tervezet kinyitja az ajtót a történelem meghamisítása és a történelem újra írása előtt...”

Február 10. „Megállapítom, hogy a törvény alkotmányos szempontból nem kifogásolható, visszaküldésének egyetlen feltétele sem adott. Ezért a törvényt a mai napon aláírtam és kihirdetését elrendelem” – közölte Áder János köztársasági elnök a magyar-orosz atomenergia-megállapodásról. Ugyanakkor azt is leszögezte, hogy a kérdéssel számos politikus és civil szervezet követelése ellenére nem lehet népszavazást tartani, mert nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség esetében a referendumot az alaptörvény kizárja. Az államfő a paksi bővítés ellen tiltakozó akciókról azt írta, hogy ő az esküjével az alkotmányos rendelkezések betartására vállalt kötelezettséget, ettől pedig „sem petíciók, sem utcai demonstrációk, sem zsarolás, sem nemzeti zászlónk 'túszul ejtése' nem téríthetnek el”. A törvény másnap megjelent a Magyar Közlönyben. Egy esti tüntetésen több ellenzéki szónok azzal érvelt az államfővel szemben, hogy éppen az aláírása tette népszavazásra nem bocsátható érvényes nemzetközi szerződéssé a megállapodást, anélkül ez az akadály nem állt volna fenn.

Felbujtóként elkövetett emberölésben találta bűnösnek és ezért 11 év fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte a Fővárosi Törvényszék Portik Tamást. Ezzel – első fokon – először marasztalták el a sok év óta súlyos bűncselekményekkel gyanúsított egykori olajcégmenedzsert: a bíróság szerint ő ölette meg az alvilági kapcsolatokkal rendelkező Prisztás József vállalkozót 1996. november 1-én. Bűnösnek találták Hatvani Istvánt is, aki ténylegesen lelőtte az áldozatot. Ő tíz évet kapott. Az elítéltek mindvégig tagadták bűnösségüket. → október 14.

A "három csapás" (helyesebben inkább „három dobás”) rendelkezés megváltoztatásának országgyűlési kezdeményezésére szólította fel az igazságügyi minisztert az alapvető jogok biztosa, mert szerinte alkotmányos elvet sért a kormány által hatékonynak és sikeresnek tartott büntetőjogi szabályozás. Ez kötelezővé tette a bíróság számára az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását abban az esetben, ha egy vádlottat harmadszor ítélnék el erőszakos bűncselekmény miatt. Székely László szerint nem felel meg az alaptörvénynek, ha a törvényalkotó semmilyen lehetőséget nem ad a bíróságnak a mérlegelésre, az alaptörvény szerint ugyanis egy büntetés mértékének a meghatározása megoszlik a törvényalkotói és a bírói hatalom között, vagyis a szabad bírói mérlegelés kizárása sérti a hatalommegosztás alkotmányos elvét. Példaként felhozta: ha valaki egyszerre öl meg három embert, azért nem jár feltétlenül életfogytiglan, mert az egy ügy, míg

három külön-külön elkövetett – bár kisebb súlyú – erőszakos cselekményért igen. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium másnap közölte: *„kormányzati politikánk része a szigorú és tetterányos büntetőpolitika, ennek egyik első lépése volt a háromcsapás-törvény megalkotása, ezeken az elveken nem kívánunk változtatni.”*

Február 11. A német nemzetiségben is ellenérzéseket kelt a tervezett Szabadság téri emlékmű, mert ellehetetleníti a hiteles történelmi szembenézést – mondta a Népszabadságnak Heinek Ottó, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke. A szoborkompozíció szerinte *„azt üzeni, hogy minden bűn, minden gonoszság 1944. március 19-én kezdődött, és mindenért kizárólag a megszálló idegen hatalom viseli a felelősséget.”* A német államra és a német népre is sértőnek tartja a sas mint német címerállat felhasználását. Mint kiderült, Heinek Ottó már néhány nappal korábban szolidaritásáról biztosította a zsidó közösséget, és azt írta: meg kell egyezni a zsidó szervezetekkel a megemlékezésről, mert *„olyan emlékművet állítani, amely aggályokat és ellenérzéseket kelt a tragédiát elszenvedettekben és leszármazottaikban, nem szabad!”* Nyilatkozott Köves Slomó, a kormánnyal jó kapcsolatot tartó és a MAZSIHISZ-től független Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezető rabbija is: a Magyar Tudományos Akadémia véleményének kikérését szorgalmazta.

Február 12. A 2013-ban hozott elsőfokú felmentő ítéletet megalapozatlannak minősítve hatályon kívül helyezte, és új elsőfokú eljárást rendelt el a magas rangú katonatisztek ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Ítéletábrla. A per három dandártábornok, hat ezredes, két alezredes, egy őrnagy és négy polgári személy (köztük Fapál László, a HM volt közigazgatási államtitkára) ellen folyt bünszövetségben üzletszerűen elkövetett vesztegetés miatt.

„A MAZSIHISZ vezetői hazudnak. Becsapnak bennünket. Visszaélnék az őket felhatalmazó, gyakorlatilag egységes többség, a magyar zsidóság megbízásával. Elárulták a megbízóikat, méltatlanná váltak a tisztségükre” – ezt írta Suchman Tamás korábbi alelnök, egyúttal az MSZP egykori politikusa, volt miniszter e-mailben a szervezet tagjainak, miután Heisler András elnök, Zoltai Gusztáv ügyvezető és Tordai Péter, a Budapesti Zsidó Hitközség elnöke február 10-én az előző napi közgyűlési döntést felülírva békülékeny levelet küldött Orbán Viktor miniszterelnöknek. Suchman szerint a közgyűlés azért hozott olyan határozatot, amelyet, hogy jelezze: a holokauszt-emlékév során csak olyan döntések születhetnek Magyarországon, amelyek összeegyeztethetőek a zsidók világával, békességével és hitével. *„Ebből semmiképpen, semmilyen áron sem lehet engedniük! Erről szólt a vasárnapi közgyűlés, erre, és csak erre adott mandátumot az elnökségnek.”* Heisler András tagadta, hogy a kormányfőnek írt levél ellentétes lenne a közgyűlési határozattal.

Február 13. Az országgyűlés – a kínai látogatáson tartózkodó Orbán Viktor miniszterelnök távollétében – megtartotta a választás előtti utolsó ülését. Kizárólag kormánypárti szavazatokkal lényegesen módosították az országgyűlési törvényt, és teljesen új házszabályt fogadtak el a sokszor módosított 1994-es helyett, amely a választások után, az új, kisebb létszámú országgyűlés május 6-i megalakulásakor lépett hatályba. Legfontosabb eleme, hogy növelte a bizottságok szerepét – a részletes vitát, tehát az egyes képviselői módosító indítványok megtárgyalását oda utalta –, és létrehozta a törvényalkotási bizottságot, amely az egyes szakbizottságok és a plenáris ülés között mintegy közvetítve, a módosító indítványokat megszűrve tárja a bizottságok munkájának eredményét a teljes ülés elé. Ezáltal csökkent a plenáris ülés szerepe, ugyanakkor elvben korlátozódott – bár nem szűnt meg – annak a lehetősége, hogy lényeges változtatásokat érdemi vita nélkül, egy-két nap alatt megszavazzanak. (Mint a gyakorlat a következő hónapokban megmutatta, valójában továbbra is hoztak törvényeket néhány nap, sőt néhány óra alatt.)

Törvény született a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, amelyhez kapcsolódva, az eredeti előterjesztéssel kimutatható érdemi összefüggés nélkül jelentősen módosították a csőd-, a szerencsejáték-, a közbeszerzési és a termékdíjtörvényt, valamint röviddel az új Polgári

Törvénykönyv hatályba lépése előtt több, ahhoz kapcsolódó jogszabályt. Arról is döntöttek, hogy március 1. helyett március 31-ig adnak időt az „Európa több országát érintő lehallgatási botrány magyarországi számainak, valamint a külföldi befolyásszerzési törekvéseknek a feltárására irányuló”, 2013 végén alakult vizsgálóbizottság munkájára. Az akkor nem derült ki, hogy mi lesz az esetleges jelentés sorsa, hiszen a távozó országgyűlés az április 6-i választások előtt már nem tudta megtárgyalni, az új parlamentben viszont az előterjesztő, Kocsis Máté (FIDESZ) bizottsági elnök nem volt ott, mert a VIII. kerületi polgármesteri tisztségét kívánta megtartani (ami októberben sikerült is), ezért parlamenti mandátumért nem indult. Végül az új parlament nem foglalkozott a témával, tehát a bizottság műve tárgyalás nélkül került irattárba.

Reggel megérkezett a titkos külföldi bankszámlája ügyében lelepleződött Simon Gábor szocialista képviselő levele, amelyben lemondott mandátumáról. Ez okafogyottá tette volna az ellene indított mentelmi, illetve vagyonvizsgálati eljárást (a mentelmi jog megszűnte után néhány órával az ügyészségi nyomozók meg is jelentek a lakásán), a mentelmi bizottság azonban az előző napon határozati javaslatot nyújtott be. Ebben azt kérte, a plenáris ülés bízza meg a testületet annak kivizsgálásával, „Simon Gábor eltitkolt százmilliói származhattak-e legális, bevallott jövedelemből”, valamint hogy „az eltitkolt százmilliók összefüggésben állhatnak-e Simon Gábor országgyűlési képviselői, illetve MSZP elnökhelyettesi tisztségével”. Emellett, mivel a bizottság a képviselő összeférhetetlenségének kimondására tett javaslatot, az ezt megelőzendő benyújtott lemondást a jogkövetkezmények előli menekülésnek minősítette, és annak megvizsgálására kért felhatalmazást, „milyen lehetőség van arra, hogy az Országgyűlés a Simon Gábor részére az összeférhetetlenség időszaka alatt kifizetett javadalmazást jogi úton visszakövetelje”. Ez öt évi képviselői jövedelmet érintene, mert ennyi ideje hiányzott a vagyonbevallásból az eltitkolt összeg. Az MSZP-frakció az ezzel kapcsolatos szavazásokban nem vett részt. Végül az új országgyűlés nem foglalkozott az ügygel. → március 31.

Megújult a Független Rendészeti Panaszbizottság. Új taggá választották Cservák Csabát, aki Schmitt Pál köztársasági elnök hivatalában dolgozott és 2002-2005-ben MDF-delegáltként az Országos Választási Bizottság tagja volt, valamint Wildner Domonkos, a Miniszterelnökség jogászat, Szijjártó Péter államtitkár munka- és sporttársát. A testület tagja, majd a tagok döntése alapján elnöke lett továbbá Lukács Tamás kereszténydemokrata képviselő (az 1990-1994-es ciklus után 2006-ban tért vissza az országgyűlésbe), aki 2014. február 3-ig az emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságot vezette. (Eredetileg, a 2006-os őszi események után a FRPT-t a függetlenség érdekében úgy hozták létre, hogy tagjainak legalább a megválasztásuk előtti két évben nem lehetett kapcsolatuk sem belügyi szervvel, sem az országgyűléssel vagy a kormánnyal. Ezt módosította az országgyűlés 2013-ban úgy, hogy még hivatalban lévő képviselő is bekerülhetett.) Második hat éves megbízatását kapta Fráterné Ferenczy Nóra, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnökhelyettesének a felesége, ugyanakkor 2008-ban kapott mandátuma lejártával február 25-ével kikerült a testületből Kádár András Kristóf, a Magyar Helsinki Bizottság társelnöke és Féja András ügyvéd.

Február 15. A törvényes határidőig egyetlen kereskedelmi rádió és televízió sem jelezte, hogy ingyenes politikai hirdetés kívánna közölni, így bizonyossá vált, hogy a pártok választási hirdetéseit a kampány során csak a közszolgálati médiában lehet látni és hallani. Ugyanakkor a DK közölte: egy egyoldalú és rágalmazó tudósítás miatt egy hónapig bojkottálja a köztévét.

Már az aznapi kampánynyitóra sem engedték be a stábot, ahol Gyurcsány Ferenc pártelnök egyebek közt igen éles szavakkal bírálta a miniszterelnököt:

”Ön nem hazafi, hanem álnok, erőszakos gyarmatosító, aki a saját meggyőződését akarja a ráerőltetni a nemzetre, ahelyett hogy azt sugallná, az légy, aki vagy. ... Miniszterelnök úr, milyen ambíciói vannak? Rosszabb esetben csak annyi, hogy ne bukjon le mint Magyarország legkorruptabb politikusa. ... Tisztességes maga, miniszterelnök úr? Nem, maga egy hitvány alak.” A

FIDESZ válaszul Gyurcsányt nevezte korruptnak egyik cégének a Paksi Atomerőművel még jóval politikussá válása előtt kötött, állítólag színlelt szerződése miatt.

Február 16. Csökkent a rezszi, alacsony az infláció, tartós a növekedés, második legnagyobb minimálbér-emelés a mienk az EU-ban, nő a nyugdíj értéke, 3% alatti a hiány. Ilyen eredmények több mint egy évtizede nem voltak – sorolta kormánya eredményeit szokásos, immár 16. évértékelőjén Orbán Viktor miniszterelnök. A választások nagy kérdését pedig így határozta meg: „*Jövőépítés vagy posztkommunista restauráció? ... Magyarország a győztesek vagy a vesztesek országa lesz-e, megelégszünk-e azzal, ami van vagy megküzdünk azért, ami jár? Áprilisban újra megmutathatjuk, hogy erősek és egészségesek vagyunk, és nem gazsulálunk senkinek.*” Az MSZP így reagált: „*Hazug és gyáva beszéd volt, amelyből csak a valóság és az emberek mai gondolatai hiányoztak.*” Az LMP és a Jobbik is azt kifogásolta, hogy a miniszterelnök által felsorolt sikerlistának semmi köze a valósághoz.

Február 18. A 106 új választókerületben összesen 2600 egyéni képviselőjelöltségre törekvő állampolgár kért ajánlásgyűjtő ívet a választási irodákban – derült ki az aláírásgyűjtés első napján. Az új törvény jelentősen megkönnyítette a jelöltállítást, amit mutatott, hogy a FIDESZ-KDNP és az Összefogás már az első napon összes jelöltje számára összeszedte az előírt 500 ajánlást.

A kormányzás „*hitelességi válságát*” mutatja, hogy a paksi atomerőműről kötött magyar-orsz megállapodás nem „*a dolgoknak szakmailag normális és demokratikusan szükséges menete*” szerint zajlott – jelentette ki Sólyom László volt köztársasági elnök a Magyar Tudományos Akadémia energetikai tanácskozásán. A szakmai rendezvényen a paksi bővítés támogatói – köztük Kovács Pál államtitkár – és ellenzői egyaránt felszólaltak.

Február 19. A kormány „*társadalompolitikai szempontból fontos célnak tartja, hogy Magyarország német megszállásának 70. évfordulója alkalmából megvalósuljon a megszállás áldozatainak emléket állító emlékmű*” – ezt tartalmazta a Magyar Közlönyben este megjelent kormányhatározat, a megvalósítást azonban március 19-ről május 31-re halasztotta. (Az eredeti, 2013. december 31-én közzétett határozat nem szólt áldozatokról, ott „*Magyarország német megszállásának emléket állító*” emlékmű volt a megnevezés.) A MAZSIHISZ továbbra sem kapott választ az emlékművel és más kérdésekkel kapcsolatos február 10-i levelére, az új kormányhatározat nem foglalkozott a szervezet kifogásaival. A halasztás technikai okokból elkerülhetetlen volt, mert az előző kormánydöntés óta a fővárosi Szabadság téren semmi nem történt, a nagy és súlyos szoborcsoport felállításához szükséges jelentős építési munkálatokra a német megszállás március 19-i évfordulójáig biztosan nem lett volna idő.

„*A FIDESZ sem örül a gyenge forintnak, de okkal bízik az erősödésében*” – jelentette ki Selmeczi Gabriella pártszóvivő, miután a Monetáris Tanács 2,85%-ról 2,7%-ra csökkentette a jegybanki alapkamatot, majd az euró forintárfolyama elérte a 314,40-es rekordösszeget. A MT ülése előtt Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter egy TV-műsorban emlékeztetett rá, hogy a költségvetést 296,90-es árfolyammal tervezték, de a Matolcsy György MNB-elnök vezette testület ennek ellenére folytatta a kamatcsökkentést.

A Bokros Lajos (az MSZP-SZDSZ koalíciós Horn-kormány egykori pénzügyminisztere [1995-1996], 2009 óta az Európai Parlament MDF által jelölt, de az MDF utódpártjával később rossz viszonyba került képviselője) vezette Modern Magyarországért párt megállapodott az Összefogás tagpártjaival, hogy az országgyűlési választásokon kívülről támogatja jelöltjeiket. Sem egyéni, sem listás jelölti helyeket nem kért ennek fejében.

Február 20. „*Február 15-én a választási kampány hivatalosan is elkezdődött. Belátom, hogy a mostani pillanat aligha alkalmas arra, hogy együttérzéssel és higgadtan mondhassuk el véleményünket egymásnak*”, ezért a párbeszédet „*a mindannyiunk számára megújulást hozó húsvéti*

ünnepek után" folytassák – írta Orbán Viktor a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége február 10-i levelére válaszul. A MAZSIHISZ-közgyűlés konkrét követeléseire nem reagált. Zoltai Gusztáv, a MAZSIHISZ ügyvezető igazgatója éppen erre hivatkozva közölte: náluk egyelőre az a döntés született, hogy nem vesznek részt az állami megemlékezéseken. A civil pályázati alaptól elnyert támogatásokat visszafizetik azok, „akik akarják”. Emellett nemzetközi és hazai gyűjtést rendeznek azért, hogy megtarthassák programjaikat.

Február 21. 2006 őszén Gyurcsány Ferenc miniszterelnökkel egyeztetve egy szocialista politikus szivárogtatta ki az őszi beszédet a jobboldali ellenzék közvetítésével, hogy eltereljék a figyelmet az ország gazdasági problémáiról – erre a következtetésre jutott 2009 júliusában, tehát még a Bajnai-kormány idején a Nemzetbiztonsági Hivatal, amelynek jogutódja, az Alkotmányvédő Hivatal (sok törléssel és kitakarással) most hozta nyilvánosságra az erről szóló jelentést. Eszerint a konkrét megrendelőt nem tudták azonosítani, más szereplőket igen, de ezeket a neveket nem közölték. Megemlézték viszont a Bolíviában 2009. április 16-án megölt, kalandos életű Rózsa-Flores Eduardót, akinek kijelentései és titkosszolgálati megfigyelése sok információt adtak ebben az ügyben. Bajnai Gordon volt kormányfő úgy reagált, hogy amit most nyilvánosságra hoztak, az nem azonos a végső összefoglaló jelentéssel, *„annak következtetéseivel ellentétes megállapításokra próbálják rávezetni a nyilvánosságot.”* Szerinte a kormányzat törölte a jelenlegi kormányzati politikusokra nézve kedvezőtlen részeket, és felismerhetetlenné tette az általa sugallni kívánt értelmezésnek ellentmondó információkat. Szigetvári Viktor, az Együtt-PM társelnöke pedig ezt twittelte: *"Nagyon tréfás ez az államilag hamisított őszi jelentés"*.

Valóban hivatali visszaélés és adócsalás gyanúját keltik annak a nyomozásnak az adatai, amely Horváth András volt adóhivatali dolgozó (kormányiszervek által kezdetben alaptalannak minősített) feljelentése alapján folyik – közölte Polt Péter legfőbb ügyész két LMP-képviselő írásbeli kérdésére válaszul.

Február 22. Megszólt az Őszöddel kapcsolatos titkosszolgálati jelentés ügyében Gyurcsány Ferenc. Ő is azt mondta: a most nyilvánosságra hozott szöveg nem a 2009 decemberében elkészült végső, hivatalos összefoglaló. A volt miniszterelnök, a DK elnöke követelte, hogy hozzák nyilvánosságra a teljes, végső jelentést, amely szerinte kifejezetten cáfolta Pintér Sándor, az Alkotmányvédelmi Hivatalt felügyelő belügyminiszter *„mostani állításait, sugalmazását”*, tehát *"Pintér manipulál, rosszabb esetben hazudik"*. A szövegből azokat a részeket takarták ki, amik a FIDESZ politikusait hozhatnák kellemetlen helyzetbe: *„a hanganyag nyilvánosságra hozataláról a FIDESZ felső vezetése döntött, az anyagot ők sokszorosították és juttatták el a médiához. Tudjuk tehát, hogy a FIDESZ ilyen módon tudatosan készítette elő a 2006 őszi zavargásokat."* Mesterházy Attila, az MSZP elnöke közleményében arra emlékeztetett, hogy amikor 2011-ben kérte a titkosszolgálati információkat, a Belügyminisztérium közleményében még úgy válaszolt: *"Ezen a mára csak az MSZP-t érintő vitán a magyar nép már túltette magát. ... A Belügyminisztérium nem hajlandó részt venni egyetlen párt belső harcában sem."*

Este az ATV műsorában Gyurcsány kijelentette: nem ő volt a kiszivárogtató, szó sincs arról, hogy bárkivel megbeszélte volna ezt. Szerinte a 2009-es, titkosított összegző jelentés lényege az, hogy a beszédet belső, MSZP-s ember szivárogtatta ki a Miniszterelnöki Hivatalból, de a Nemzetbiztonsági Hivatal nem tudta megállapítani a kilétét. Valójában azonban a FIDESZ a kiszivárogtató, hiszen miután megkapta a kazettákat, megszervezte azok lemásolását és a teljes nyilvánosságra hozatalt. Orbán szövetkezett a focihuligánokkal, tudatosan készült a 2006-os zavargásokra, a rendzavarók pedig gyűjtogattak. A DK elnöke azt mondta: *„Nem szálka vagyok a FIDESZ szemében, hanem gerenda. Engem meg akarnak ölni. Sukoróval meg a bánat tudja kicsodával. Hajrá, csináljátok! Még élvezem is!”* Kósa Lajos debreceni polgármester, a FIDESZ alelnöke másnap szintén az ATV-ben elismerte: ismerte az őszi felvételt még annak nyilvánosságra kerülése előtt.

Február 24. Alaptörvénybe és nemzetközi szerződésbe ütköző a 98 %-os különadóról szóló törvény, amely a közszférában dolgozó vezetők 2010. január 1. utáni végkielégítésének kétmillió forint feletti részére, a beosztottak végkielégítésének 3,5 millió forint feletti részére vonatkozott. Ezért alkalmazását az Alkotmánybíróság megtiltotta. Egy tatabányai munkaügyi bíró indítványa alapján az emberi jogi egyezményre, illetve a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának több 2013-as döntésére hivatkozva az AB kimondta, hogy a vitatott törvény ellentétes a tulajdon védelmével. (A jogszabályt az akkor még részben más összetételű AB már 2010 őszén megsemmisítette. Az országgyűlési többség ennek hatására korlátozta adóügyekben a testület hatáskörét, amit aztán alaptörvénybe is foglalt, a törvényt pedig csekély változtatással újra elfogadta.) Miután a rendelkezés a 98%-os kulccsal csak 2013. december 31-ig volt hatályban – a parlament 2014. január 1-ével 75 %-ra csökkentette –, az AB nem semmisítette meg, de alkalmazását megtiltotta a bíróságok számára.

Február 25. A MAZSIHISZ tiltakozása a tervezett Szabadság téri emlékmű ellen *„megosztja a társadalmat, és többekben aggodalmat kelt, valamint nem jó irányban befolyásolja azt a fajta együttélést, ami több száz év óta volt itt sikeres a Kárpát medencében magyarok és zsidók között”* – jelentette ki Gyulán Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár. Hozzátette: a helyi zsidó közösségek, önkormányzatok bölcsességében bízik, amelyek az együttélés hosszú-hosszú emlékeire és a jelenlegi hétköznapijaira való tekintettel meg fogják találni a közös emlékezés módját. Mint mondta, reménykedik abban, hogy a MAZSIHISZ döntése nem fogja tudni megbontani az egységet, és csak egy politikai akció része.

Nem támogatja, hogy teljes egészében nyilvánosak legyenek a jelentések, mert a titkosszolgálati munka részleteinek nyilvánosságra kerülése kárt okozna – közölte Pintér Sándor belügyminiszter az ellenzéki bírálóakra válaszolva. Szerinte egyébként 2006-ban az őszi beszéd nyilvánosságra kerülése hasznára volt az országnak, mert megóvta az országot a további hazugságoktól. *„Sokan azzal foglalkoznak, hogy ki hozta nyilvánosságra az őszi beszédet, holott nem az a baj, hogy nyilvánosságra került, hanem az a baj, hogy a beszéd igaz, hogy becsapták a választókat, aminek részese volt az akkori kormányfő, Gyurcsány Ferenc”* – mondta. A *„miért most, a kampány kezdetén hozták nyilvánosságra?”* kérdésre azt válaszolta, hogy a Belügyminisztérium hosszú ideig nem akart a beszéddel foglalkozni, 2011-ben erről valóban közleményt is adtak ki, de most a két érintett jelentés titkosításának feloldását az Alkotmányvédelmi Hivatal vezetője kezdeményezte, miután *„az ellenzék politikai nyomást fejtett ki”* a nyilvánosságra hozatal érdekében.

Február 26. *„Abban reménykedem, hogy a választások után tényleg eljöhét a normális párbeszéd ideje. Ha a FIDESZ-KDNP marad kormányon, akkor vele”* - jelentette ki Heisler András, a MAZSIHISZ elnöke a Népszabadságnak. Mint mondta, abnormálisnak tartaná, ha a hetvenedik évfordulón zsidók nélkül emlékezne a kormány a holokauszt áldozataira; mindenkinek feladata a megoldás keresése, a MAZSIHISZ-nek is, de *„elveink feladása nélkül”*. Hozzátette: Orbán Viktor miniszterelnöknek az egyeztetések húsvét utánra halasztását javasoló levele *„olyan egyértelmű elutasítása”* volt a kéréseiknek, hogy valósággal megkönnyebbült. *„Ha ennél szofisztikáltabb választ kapunk, amelyben bizonyos engedményeket tesz a kormány, akkor sokkal nehezebb lett volna a dolgunk.”*

„Az emberek véleménye szerint a fogyasztáson felül vannak olyan tételek a számlákban és a díjakban, amelyekkel a szolgáltatók újabb bőrt próbálnak lehúzni a magyar családokról. Ezeket pedig meg kell szüntetni.” – így összegezte Rogán Antal egy tájékoztatón a rezsifórumok résztvevőinek gondolatait. A FIDESZ frakcióvezetője bejelentette, egyebek mellett azt javasolja a kormánynak, hogy szűnjön meg vagy csökkenjen a rezszi alapdíja, a mérőórákon jelzett fogyasztás és a számlázás pedig kerüljön szinkronba. *„Fájni fog a szolgáltatóknak, de azt gondoljuk, itt az ideje, hogy a lehúzásokat megszüntessük.”* A sajtóban rögtön felidéztek, hogy az alapdíjakat az első

Orbán-kormány idején, 1999-ben vezették be, és 2002 elején Matolcsy György akkori gazdasági miniszter egy ellenzéki kérdésre elmagyarázta: „*az alapdíjat a fogyasztónak azért kell fizetnie, mert a szolgáltató állandó költségei jelentősek, teljesen mindegy, hogy valaki mennyit fogyaszt, a hatalmas infrastruktúrát fenn kell tartani.*” Emellett, mint akkor kifejtette, a díjszabást az energiahivatal állapítja meg, a szolgáltató csak annyit szedhet be, amennyit engednek neki.

Február 28. Első fokon, nem jogerősen felmentette a bíróság a hűtlen kezelés vádja alól Juhász Ferenc volt honvédelmi minisztert (2002-2006), képviselőjelöltet (MSZP) és egykori közigazgatási államtitkárát, Fapál Lászlót (2004-2006). A vád szerint Fapál László határozatlan időre bérbe vett, majd egy év elteltével, 2006 nyarán Juhász Ferenc honvédelmi miniszter egyedi döntése alapján 22 millió forintért megvásárolt egy 65 millió forint értékű, 147 négyzetméteres lakást, amivel 43 milliós forinttal károsították meg az államot. Juhász és Fapál mindvégig tagadta bűnösségét, A bíróság nem talált bizonyítékot vagyoni hátrány okozására és gondatlan eljárásra. Fapál ugyanis állami vezetőként is katona maradt, így egy 1994-es honvédelmi miniszteri rendelet alapján jogosan vásárolhatta meg a lakást. A bíróság megállapította, hogy 1994-től 2012-ig, Keleti György (MSZP), Szabó János (FKGP), Szekeres Imre (MSZP) és Hende Csaba (FIDESZ) minisztersége alatt is több kettős jogállású államtitkár kapott lakást ugyanazon HM-rendelet alapján. Bár a lakás piaci értéke valóban 65 millió forint volt, az ítélet szerint a 22 milliós vételár jogszerű volt, mert bizonyos ingatlanokat az állam a jogszabályok szerint különleges árképzéssel adhat tovább a katonáknak.

Nem történt törvénysértés Laborc Sándor, a Nemzetbiztonsági Hivatal egykori főigazgatója és a különböző bűncselekményekkel gyanúsított Portik Tamás vállalkozó találkozási során – ezt állapította meg az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának Mile Lajos (LMP) vezette vizsgálóbizottsága. A kormánypárti tag által is elfogadott jelentés szerint a találkozó miniszteri kezdeményezésre, indokoltan jött létre, mert Portik az alvilággal kapcsolatos információkat ígért. Ugyanakkor hiba volt, hogy a főigazgató személyesen jelent meg, ráadásul nyilvános helyen, és az ügy iratait nem megfelelően irattározták. Továbbá az azóta egy más ügy miatt lefokozott tábornoknak határozottan vissza kellett volna utasítania, hogy a beszélgetőpartner az akkori ellenzék politikusait kompromittáló anyagokat ígért, de bűncselekmény nem történt.

Március 2. Bartos Sándor, a FIDESZ és a KDNP által támogatott független jelölt nyerte Fóton a megismételt időközi polgármester-választást (2261 szavazat, 50,12%). Ennek kitűzésére eredetileg azért volt szükség, mert a FIDESZ-en belüli viszályok miatt már a harmadik, onnan kikerült városvezető mondott le. 2013. november 24-én Takács István, az MSZP, az Együtt és a DK közös jelöltje győzött (akkor több jelölt közül 25:21% arányban a mostani győztesrel szemben), de azt a választási eredményt a bíróság kampánycsúszás miatt megsemmisítette. Az emiatt megismételt mostani voksoláson Takács 1913 szavazattal (42,41%) csak második lett. Bartos az októberi rendes polgármester-választáson is megőrizte tisztségét.

Március 4. Az Európai Uniónak azonnal válaszlépést kell tennie az orosz katonai megmozdulásokra, ez azonban nem lehet katonai természetű, Oroszországnak és az EU-nak tárgyalnia kell – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök, akit az ellenzék már napok óta bírált, mert nem foglalt állást az egész világot foglalkoztató orosz-ukrán fegyveres konfliktusról, a Krím-félsziget orosz elfoglalásáról. Az EU csúcstalálkozója készül a kormányfő most azt mondta: az uniós válaszlépésnek "*határozottnak, azonnalinak és integrációs természetűnek kell lennie. ... A háború egyetlen alternatívája a tárgyalás. ... Békét akarunk és nem vért*" – tette hozzá, hangsúlyozva: a magyar érdek az, hogy Ukrajna demokratikus állam legyen, amelyben biztonságban és otthon érezhetik magukat Ukrajna állampolgárai, ideértve a kárpátaljai magyarokat is. Németh Zsolt külügyi államtitkár ugyanaznap Alekszandr Tolkacs orosz nagykövettel közölte, hogy a kormány az Oroszországi Föderáció lépéseit a nemzetközi joggal ellentétesnek tartja, ami a visegrádi országokat emlékezteti saját 1956-os, 1968-as és 1981-es történelmi tapasztalataikra.

Felszólítja az orosz felet, hogy tegyen eleget a vonatkozó nemzetközi egyezményekben foglaltaknak, és egységei térjenek vissza a krími orosz bázisok határain belülre.

Az Alkotmánybíróság Szabó Máté korábbi alapjogi biztos indítványa alapján szoros, 8:7 arányú döntéssel törölt egy kifejezést az új Polgári Törvénykönyvből, röviddel annak március 15-i hatályba lépése előtt. Ebből a mondatból: *„A közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét méltányolható közérdekből, szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.”*, a *„méltányolható közérdekből”* szavak bizonyultak alaptörvény-ellenesnek. Ez a beszúrást az utolsó pillanatban került a törvénytörvénybe, és a törvényjavaslat fő előkészítője, Vékás Lajos professzor is bírálta: *„nemcsak feleslegesnek tűnik az elfogadott módosításban szereplő többletfeltétel: a 'méltányolható közérdekre' történő utalás, hanem az is megállapítható, hogy az így bővített szabály aligha állja ki az Alkotmánybíróság előtti megmérettetés próbáját”* – írta a 2013. február 11-i a zárószavazás előtt. Az AB többségi döntése szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a szabad társadalmi vitát szolgáló gyakorlása minden esetben kiemelkedő jelentőségű alkotmányos érdeknek minősül. Nincs szükség további „közérdek” igazolására ahhoz, hogy a közszereplők bírálatára másoknál lényegesen szélesebb körben nyíljon lehetőség, ezért ez a feltétel indokolatlan mértékben szűkítené a szabad véleménynyilvánítások körét, bár természetesen a közszereplők bírálata nem lehet korlátlan, ők is joggal perelhetnek, ha a támadás olyan éles, hogy már kétségbe vonja, vagy egyenesen tagadja az illető emberi mivoltát. Hét alkotmánybíró elutasította a többségi álláspontot. Dienes-Oehm Egon például arra hivatkozott különvéleményében, hogy *„Az Alaptörvénybe foglalt 'Nemzeti hitvallás' tizenegyedik fordulata szerint 'az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki.'”* Ebből szerinte az következik, hogy *„az alkotmányozó túl kívánt lépni az egyes szabadságjogok korlátozhatóságának korábbiakban kialakult gyakorlatán. ... valamely alapjog gyakorlása felelősséggel jár, a visszaélészerű joggyakorlás sértheti a köz érdekeit. ... A szólás- és sajtószabadság jogával való visszaélés tömegessé válása alkalmas a köznyugalom megzavarására. Súlyosabb esetekben hozzájárulhat a demokráciába, illetőleg a demokratikus intézmények működésébe vetett bizalom megrendüléséhez is.”*

A Nemzeti Választási Bizottság kisorsolta a pártlisták sorrendjét az április 6-i szavazólapon. Az új szabályok szerint könnyebbé vált az országos lista állítása, és mivel a törvény szerint akkor kellett sorsolni, amikor még nem minden pártról derült ki, hogy biztosan lesz-e országos listája, 31 helyet sorsoltak ki, köztük frissen alakult, teljesen ismeretlen szervezeteknek, amelyek egyúttal – attól függően, hogy mennyivel lépték túl az egyéni jelöltek minimálisan szükséges 27 fős létszámát – 150 és 600 millió forint közti állami támogatást kaptak. (Ez önmaga több mint 5,8 milliárd forintot jelentett.) Ezzel nem is kellett olyan szigorúan elszámolni, mint az egyéni jelöltek fejenként egy millió forintjával, és ezekkel ellentétben gyenge eredmény esetén sem kellett visszafizetni. A sorsolásban a baloldali Összefogásnak ekkor a 30. hely jutott. A FIDESZ-KDNP közös lista a 9. helyre került, de ez 7-én változott, végül 18 országos lista vált érvényessé. Az is kiderült, hogy minden korábbinál drágább lett a 2014-es országgyűlési választás, részben a pártok és jelöltek említett támogatása miatt, részben azért, mert a rendkívül sok jelölt és lista sokkal költségesebb tette egyebek között a választási és a szavazatszámoló bizottságok működését, illetve a szavazólapok kinyomtatását és szállítását.

Március 6. Kovács Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára bejelentette, hogy a tárca nem vár tovább a romagyilkosságok perét lezáró jogerős ítéletre, és a januárban elfogadott kormányrendeletnek megfelelően összesen 70 millió forint támogatást ad a romagyilkosságok túlélő sértettjeinek és közvetlenül érintett áldozatainak. A kárenyhítés formájára és kereteire a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület tett javaslatot. Az anyagi segítségről a kormány először 2013 szeptemberében döntött, és akkor őszi határidőt adott meg önmagának.

„Összefogás” helyett „Kormányváltás” néven fogják emlegetni az MSZP, az Együtt-PM, a DK és a Liberálisok közös listáját – jelentette be Mesterházy Attila listavezető. Bár a hivatalos iratokban addig sem ez a megjelölés szerepelt, hanem az öt párt rövidítése, a formáció még mindig összetéveszthető volt a Szepessy Zsolt korábbi monoki polgármester vezette, számos körzetben jelöltet állító Összefogás Párttal (bár annak feljelentését a névazonosság kapcsán az ügyészség elutasította), vagy az egykori szocialisták által alapított, szintén több körzet szavazólapjára felkerült Együtt 2014 Párttal. (Mindkettőnek sikerült országos listát is állítania.) A pártszövetség elkezdte kampányát, amelyben számos konkrét szociálpolitikai ígéretet tett. Közben néhány tucat nemrég alapított, ismeretlen kis pártra és független jelöltre több milliós, esetenként több tízmilliós bírságot szabtak ki a helyi választási bizottságok, összesen csaknem két milliárd forint összegben. Sokak figyelmét elkerülte ugyanis, hogy a törvény szerint határidőre vissza kell vinni a felvett ajánlóíveket, még az üresen maradtakat is. Néha csak néhány perc volt a késés, de a testületek nem mérlegelhettek, bár nyilvánvaló volt, hogy a megbírságotak egy része képtelen kifizetni a határozatban szereplő összeget. A Nemzeti Választási Bizottsághoz is hiába fellebbeztek, a testület március 8-ától kezdve több száz ilyen kérelmet utasított vissza a mentőkörülményt és méltányosságot nem ismerő törvényszöveg alapján. A megfellebbezett NVB-döntéseket szintén a törvény alapján március 14-én a Kúria is jóváhagyta.

Könyvet írt egy újságíró közreműködésével Zuschlag János, a pénzügyi visszaélések miatt hat évet börtönben töltött volt szocialista képviselő, amelyben azt állította, hogy nem akart végleg visszavonulni a botrány után, amikor a Terror Háza előtt viccelődött a holokauszt áldozatain, de az MSZP vezetői, Lendvai Ildikó, Szekeres Imre és Szilvásy György félre akarták állítani. Ennek az lett a vége, hogy 50 milliót kapott egy nejlonszatyorban, ezért visszalépett attól, hogy két évvel lemondása után, 2006-ban újra induljon a képviselőségért. Mindez a kormányközeli Századvég tulajdonában álló Napi Gazdaság által kiadott, a boltokban március 10-én megjelent könyvet beharangozó interjúból derült ki, amelyet az ilyen témákkal máskor nem foglalkozó gazdasági napilap főszerkesztője, Barcza György és G.Fodor Gábor, a Századvég stratégiai igazgatója, a kormány mellett publicistaként rendszeresen kiálló volt FIDESZ-tanácsadó készített. Zuschlag így indokolta a választások előtti fellépését: *„azok az MSZP-s pártvezetők, akik aggályoskodás nélkül bűnbakot csináltak belőlem, akik odalöktek maguk helyett a bíróság elé és utána a börtönbe, akik végig csak arra gondoltak, hogy jaj, csak álljon meg az ügy Zuschlagnál, jaj, csak ne menjen feljebb, tehát ezek a vezetők még most is, még az én ügyem után is fülig sárosak.”* Gyurcsány Ferencről azt mondta, hogy gyermek-, ifjúsági és sportminiszterként 2003-2004-ben mindenről tudott, ami miatt őt elítélték. A megnevezett MSZP-politikusok cáfolták a róluk mondottakat, Gyurcsány Ferenc pedig kijelentette, hogy Zuschlagnak egy szavát sem lehet elhinni, például mert a bírósági tárgyalásán mostani kijelentésével ellentétben kiderült, hogy ő, Gyurcsány miniszterként harcolt a korrupció ellen. (Szilvásy György egyébként nem volt pártvezető, kormánytisztviselőket töltött be.)

Március 7. A Nemzeti Választási Iroda bejelentette: végül 18 országos pártlistát fogadtak el, ennyi pártnak sikerült Budapesten és legalább kilenc megyében 27 jelöltet állítania. Így a március 4-i sorsolás eredménye úgy alakult át, hogy a FIDESZ-KDNP a 6., az ötpárti baloldali szövetség pedig a 17. helyre került. A sorsolás úgy hozta, hogy közvetlen közelében volt a szavazólapon két hasonló nevű, ezért összetéveszthető szervezet: a 16. helyen a Szepessy Zsolt volt monoki polgármester által alapított jobboldali Összefogás Párt, a 14. helyen pedig a volt szocialista aktivisták, köztük a büntetőeljárás alatt álló Hagyó Miklós volt képviselő egykori parlamenti titkára által létrehozott Együtt 2014 Párt. Több újonnan alakult, ismeretlen pártnak is lett országos listája. Az egyéni jelöltek száma (a később visszalépetteket levonva) 1531-re emelkedett, ami a 106 választókerület mindegyikében átlagosan 14 nevet jelentett a szavazólapon, de nagy szórással: három budapesti belső választókerületben mindössze öten indultak, míg Szigetváron 28-an. (2010-

ben, amikor még 176 választókerület volt, 810 volt a jelöltek száma.) 40 független jelöltnek is sikerült elegendő ajánlást gyűjtenie.

A már 2007 óta létező és 2012-ben párttá alakult 4K! (Negyedik Köztársaság Párt) viszonylagos ismertsége ellenére nem tudott országos listát állítani. Istvánffy András elnök a Népszabadságnak azt mondta: a teljesen ismeretlenek „*csak tisztességtelen eszközök alkalmazásával*” szedhettek össze fejenként 500 ajánlást több tucat jelöltnek. Szerinte valóságos börcék működtek, különböző új kis pártok emberei egymást támogatva csereberélték az ajánlásokat.

Egyházi fegyelmi büntetesként írásbeli megrovást kapott első fokon ifjabb Hegedűs Loránt lelkész (1998 és 2002 között MIÉP-képviselő) a Hazatérés templomában a Horthy-szobor 2013. november 3-i avatásán történtek miatt. A Budapest-Északi Református Egyházmegye bírósága a lelkészi törvény azon pontja miatt marasztalta el, amelyik tiltja a közösség megosztását, a gyűlöletkeltést, illetve azt, hogy a lelkipásztor a tiszta erkölcsbe ütköző cselekedetet hajtson végre. Ugyanakkor a bíróság nem tartotta indokoltnak a vádat képviselő egyházmegyei jogtanácsos által kért hivatalvesztést. Több kísérlet után ez volt az első alkalom, hogy a pap-politikus ügyében egyáltalán ítéletet hozott az egyházi testület. A lelkészt megjelent hívei a sajtótudósítások szerint éles, antiszemita kijelentéseket is tartalmazó szavakkal védték. Az enyhének számító büntetéssel szemben mindkét fél fellebbezett. Július 7-én a másodfokú egyházi bíróság úgy döntött, hogy a fegyelmi eljárást „*súlyos eljárásjogi szabálysértés miatt*” az elejéről kell ismét lefolytatni. Ez a szabálysértés akkor történt, amikor 2014. január 30-án a bepanaszolt jogi képviselője – a hasonló esetekben már többször követett módszert alkalmazva – elfogultsági indítványt terjesztett be nemcsak az ügyben eljáró bírák, hanem a Budapest-Északi Református Egyházmegye teljes bírósága – benne annak elnöksége – ellen, és ezt éppen az érintett elnökség bírálta el.

Súlyosan megsértette a rendőrség Tódor János oknyomozó újságíró és Szöllősi Gábor, a Társaság a Szabadságjogokért aktivistája alapvető jogait, amikor Orosz Mihály Zoltán érpataki polgármester kérésére eltávolította őket egy egyébként nyilvános, az önkormányzati iskolában tartott szélsőjobboldali „becsületnap” rendezvényről – mondta ki egy évvel a 2013. február 9-én történtek után a Független Rendészeti Panasztestület. A határozat 2014. február 12-én, még az új testületi tagok hivatalba lépése előtt született, de csak ekkor került nyilvánosságra.

Március 10. Őrizetbe vették Simon Gábort, az MSZP volt elnökhelyettesét és országgyűlési képviselőjét. A Központi Nyomozó Főügyészség szerint „*egy saját személyi adatait tartalmazó, hamis, egy dél-afrikai országban kiállított útlevélet szerzett, majd megkereste egy korábbi ismerőst, aki a hamis útlevél felhasználásával kérésére egy magyar banknál bankszámlát nyitott. A cselekmény felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette megalapozott gyanújának megállapítására alkalmas.*” Az afrikai ország Bissau-Guinea volt, az ismerős pedig az ottani állampolgársággal is rendelkező Welsz Tamás üzletember, akit Panama kérésére az Interpol körözött gazdasági visszaélések miatt. Az expolitikus tagadta bűnösségét, de 12-én a bíróság előzetes letartóztatásba helyezte.

Az egyedül pályázó Magyar Takarékszövetkezet Zrt. vásárolhatta meg az állami Magyar Fejlesztési Banktól és a Magyar Postától a Takarékbank Zrt. 55%-os részvénycsomagját. A Magyar Takarékszövetkezet 2013 nyarán, a takarékszövetkezeti integrációs törvény születése idején jött létre még más néven és más tulajdonosokkal, mostanra 85%-ban takarékszövetkezetek és ezek vezetői lettek a tulajdonosai, de a meghatározó tulajdonos több mint 25%-os részesedéssel az FHB-csoport (Földhitel és Jelzálogbank) volt. Az ügyletet a kormány stratégiai jelentőségűvé nyilvánította, ezzel kizárva, hogy a Gazdasági Versenyhivatal vizsgálhassa. A Takarékbank, amelynek korábban a teljes takarékszövetkezeti szektor volt a tulajdonosa, az új törvény révén lényegében felettesévé vált a 2100 milliárd forint mérlegfőösszegű, másfél millió betétet és 400 000 ügyfélhitelt kezelő kisebb-

nagyobb helyi pénzintézeteknek. A Demján Sándor vezette Országos Takarékszövetkezeti Szövetséget, amely tiltakozott és bírósághoz is fordult a szektor „államosítása” és a tagok azaz tulajdonosok jogfosztása ellen, a törvény kizárta a Takarékbank lehetséges megvásárlói közül, noha indulni szeretett volna. → április 18.

Az ügyészség már nem vádolja személyes adattal való visszaéléssel Dávid Ibolyát, az MDF volt elnökét és Herényi Károly egykori frakcióvezetőt – ez derült ki az újra kezdett elsőfokú tárgyaláson a Pesti Központi Kerületi Bíróságon. A vádból a „kényszerítés” maradt meg, vagyis az, hogy 2008-ban, a párton belüli vizsályt feltáró lehallgatott telefonbeszélgetés hangfelvételének nyilvánosságra hozatala után az MDF akkori vezetői állítólag zsarolással vették rá Almássy Kornél országgyűlési képviselőt, hogy ne induljon a pártelnökválasztáson. A bíróság egyszer már büncselekmény hiányában felmentette a két korábbi politikust, de ezt az ítéletet a másodfokú bíróság megalapozatlanság és eljárási szabálytalanságok miatt hatályon kívül helyezte. Ezért indult újra a per.

Március 13. A magyar politikusok állításaihoz képest kedvezőtlenebb feltételekkel ad 10 milliárd eurós hitelt Oroszország a paksi atomerőmű bővítéséhez – ezt a következtetést vont le több elemző a Dmitrij Medvegyev miniszterelnök által aláírt rendeletből, amely megjelent az orosz kormány honlapján. A szöveg szerint 2026-tól akkor is el kell kezdeni a törlesztést, ha az új blokk nem készül el határidőre; a kamat fokozatosan nő; a 20%-os magyar önrészkötelezettség a törlesztés kezdetétől, minden egyes számla kifizetésekor érvényes, nem csak a folyamat végén. A késés súlyos büntetéssel járna. Orbán Gábor, a Nemzetgazdasági Minisztérium adó- és pénzügyekért felelős államtitkára ezzel kapcsolatban kijelentette: *„a megállapodásban rögzített finanszírozási konstrukció rendkívül kedvező magyar szempontból, ... 32 év alatt összesen közel 600 milliárd forintot takarít meg a magyar állam”*. Lázár János államtitkár április 1-én ismerte el egy tájékoztatón az oroszok bejelentésére vonatkozó újságírói kérdésre válaszolva, hogy a hitelszerződést magyar részről aláírták, jóváhagyása már az új országgyűlésre marad. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter viszont ugyanazon a napon írásban azt válaszolta egy ellenzéki képviselőnek, hogy a parlament csak tájékoztatást kap majd. Végül törvény született. → június 23.

Március 14. Több magyar állampolgár Romániába való beutazását tiltották meg a román hatóságok. A román belügyminisztérium közleménye szerint a Jobbik, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom, a Betyársereg és az Új Magyar Gárda tagjai szélsőséges tevékenységet fejtettek ki Románia területén. Monica Daibog szóvivő újságírói kérdésre Vona Gáborról, a Jobbik elnökéről azt mondta, hogy ellene büntetőjogi eljárás indult.

Saját nevét és adatait találta meg az egyik párt által leadott jelöltállító aláírásgyűjtő íven a mohácsi helyi választási iroda munkatársa, pedig nem támogatta a jelöltet. Ezután további négy párt ajánlóívein is megtalálta a nevét. A választási iroda hivatalból feljelentést tett az ügyben. A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság ismeretlen tettes ellen kezdett nyomozni *„jogosulatlan aláírással vagy hamis adatok feltüntetésével elkövetett, a választás rendje elleni büntett elkövetésének gyanúja miatt”*. Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke azonban azt válaszolta több jogvédő szervezet kérésére, hogy nem lehet visszakeresetni a választási irodáknál, melyik párt élt vissza az ajánlóíveken valakinek a nevével, mert az ilyen kérelmek teljesítése túl nagy munka lenne.

A miniszterelnök jelenlétében felavatták az újjáépített és a Magyar Művészeti Akadémia tulajdonába adott Pesti Vigadót.

Március 15. Szintén Orbán Viktor kormányfő részvételével felavatták az újjáépített Kossuth teret az Országház előtt, bár a szobrok egy része még nem készült el. Utána a miniszterelnök a

Múzeum-kertben mondott beszédet mintegy 10 000 ember előtt. Az ötpárti Kormányváltás lemondta kampánynyitónak szánt délutáni nagygyűlését a riasztó viharelőrejelzés miatt. Kisebb ellenzéki megmozdulásokat azért tartottak.

Március 17. *„Jogszabály a hatályba lépése előtt megkötött szerződések tartalmát kivételesen ... megváltoztathatja. Az állam jogszabállyal a szerződések tartalmát általában csak ugyanolyan feltételek fennállása esetén változtathatja meg alkotmányosan, mint amilyen feltételek fennállását a bírósági úton való szerződésmódosítás is megköveteli.”* – ezt válaszolta az Alkotmánybíróság a kormány kérésére, hogy értelmezze az alaptörvény e két pontját: *„Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”*, illetve *„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz...”* Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter utalt arra, hogy *„a devizaárfolyamok váratlan, nagymértékű változása és a devizaalapú kölcsönök törlesztőrészeinek – részben ebből, részben más tényezőkből eredő – növekedése a társadalom széles rétegei számára okoz nehézséget, ami elengedhetlenné teszi a devizahitelezésből adódó problémák végleges rendezését”*. Ezért azt kérdezte: az alaptörvényben megfogalmazott elvek alapján megállapítható-e a devizahitel szerződések és az azokat jóváhagyó bírói ítéletek alaptörvényellenessége, illetve milyen feltételek mellett van lehetőség a fennálló szerződések jogszabállyal történő módosítására. Az AB szerint az állam kötelezettsége *„a fogyasztók érdekeit védő, az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben fellépő intézményrendszer létrehozására és fenntartására, továbbá a fogyasztók jogait biztosító jogszabályok megalkotására vonatkozik”*. Tehát van arra lehetőség, hogy a parlament hozzon olyan törvényt, amely beavatkozik a magánszerződésekbe, vagyis akár a devizahitel-szerződésekbe, de csak ha a hosszú távú szerződés megkötésekor előre még nem látható, jelentős érdeksérelemmel látható esemény történik, és ez sokakat érint. Az AB annyiban megkötötte a törvényhozók kezét, hogy csak olyan törvényt hozhatnak, amely mindkét fél, jelen esetben a bankok és az ügyfelek érdekeit is figyelembe veszi. Ezúttal majdnem teljes egységben döntöttek a bírúk, egyedül Pokol Béla nyilvánított különvéleményt.

Az Alkotmánybíróság másik határozata alaptörvény-ellenesnek minősítette a nemzetbiztonsági törvénynek azt a módosítását, amely szerint a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy jogviszonya fennállása alatt folyamatosan ellenőrzés alatt áll, és ennek során vele szemben naptári évenként kétszer 30 napig titkos információgyűjtést is lehet folytatni. Az ügyben Szabó Máté korábbi ombudsman fordult az AB-hoz, amely a szabályok egy részének hatálybalépését 2013 júliusában az érdemi alkotmányossági vizsgálat idejére felfüggesztette. Mostani végleges döntésében a testület abból indult ki, hogy az alaptörvény szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A vizsgált törvényt módosítás viszont lehetővé tette volna az ellenőrzött személyek és családjuk életének, személyes kapcsolatainak, akár intim életének megfigyelését akkor is, ha az illetők magatartása, családi élete és kapcsolatrendszere nemzetbiztonsági szempontból kifogástalan. Ez pedig a szükségesnél és arányosnál erősebben korlátozná a magánélet tiszteletben tartásához fűződő jogot. A határozathoz Balsai István, Salamon László és Szívós Mária alkotmánybíró csatolt különvéleményt. Az érintett törvényt 2014 decemberében az AB-döntésnek megfelelően módosította az országgyűlés.

Március 18. Hiába a kormány a megrendelő, a *"Magyarország jobban teljesít"* szlogenű hirdetések politikai reklámnak minősülnek, így a TV2 törvényt sértett azok leadásával – mondta ki a Kúria, megváltoztatva a Nemzeti Választási Bizottság határozatát, amely szerint a kormány nem azonosítható a kormánypártokkal. A Kúria eltiltotta a kereskedelmi csatornát a további jogsértéstől, és kötelezte, hogy tegye közzé e döntést a műsorában. A TV2-t Szigetvári Viktor, az Együtt, illetve

Braun Róbert, az MSZP politikusa panaszolta be, mivel a csatorna március 9-én kilencszer adta le közérdekű közleményként az 50 másodperces spotot. Az ellenzéki politikusok azt kifogásolták, hogy a "Magyarország jobban teljesít" jelszó azonos a FIDESZ-KDNP választási jelmondatával (a Miniszterelnökség engedte át a jogokat a kormánypártnak), így az valójában politikai hirdetésnek minősül, amit a törvény előírásai szerint a kereskedelmi csatorna nem sugározhat, mert nem vállalta, hogy minden pártnak ingyen ad reklámidőt.

Március 19. *„Sem akkor sem most, nem lehetett vakon, feltétel nélkül megbízni a hatalomban és annak segítő szándékában ... Ha kell, nemet kell tudnunk mondani a hatalomnak.”* – figyelmeztetett Heisler András, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöke az ország német megszállásának 70. évfordulóján a Dohány utcai zsinagóga előtt tartott megemlékezésen. A rendezvényen ott volt Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke (Orbán Viktor miniszterelnök nem, bár meghívták), Erdő Péter bíboros-primás, Bölcskei Gusztáv református elnök-püspök, és számos ellenzéki politikus, így Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke.

Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke a 2014. március 1. és 2015. június 30. közti időszakra a Fővárosi Ítéltáblára rendelte a Debreceni Ítéltábla elnökét és 23 bíróját, hogy ők döntsenek másodfokon 100 új polgári és 60 büntetőügyben, mialatt budapesti kollégáik a hátralékot dolgozzák le. A gyakorlatban a tárgyalások helyszíne Debrecen, de az ítéleteket a Fővárosi Ítéltábla nevében mondják ki. Mivel az ügyek egyedi áthelyezését az AB alaptörvény-ellenesnek minősítette, a vidéki bíróságok pedig erre hivatkozva sorra visszaadták a fővárosnak a hozzájuk áthelyezett ügyeket, most ez a megoldás született az érintett bírák beleegyezésével.

Március 20. *„A mi programunk egyetlen szóban foglalható össze, s ez úgy hangzik: folytatjuk. Szerényebben fogalmazva két szóban foglalható össze: folytatni szeretnénk.”* – így válaszolt a Facebookon Orbán Viktor miniszterelnök azoknak, akik kifogásolták, hogy a kormánypárt egyáltalán nem tett közzé választási programot.

Egy rendőrautóban rosszul lett és meghalt a 41 éves Welsz Tamás magyar–uruguayi–bissau-guineai állampolgárságú, Panama által gazdasági bűncselekmény gyanújával körözött üzletember, akinek révén Simon Gábor volt szocialista politikus állítólag bissau-guineai hamis útlevelelhez és azzal nyitott titkos bankszámlához jutott. A következő napokban tisztázódott: Welsz nem volt őrizetben, nem folyt ellene eljárás, ő maga jelentkezett az ügyészségnél, hogy bizonyítékokat adna át a nagy visszhangot kiváltott útlevelelgyűgyel kapcsolatban. Ezért szállították a rendőrök budapesti irodájából érdi lakására, amikor hirtelen életét veszítette.

Március 21. A legutóbbi népszámlálás szerint mintegy 650 000 magyarországi nemzetiségi állampolgár közül a választójogosultak a határidő lejártáig mindössze 41 000-en jelentkeztek, hogy saját nemzetiségük listájára szeretnének szavazni. Még a két legnagyobb, többszázézes közösségből, a romák és a németek közül is csak mintegy 20 000, illetve 15 000 kérte regisztrálását. (A helyzetet látva és a törvényi lehetőséggel élve ezután többen, köztük mintegy 6000 roma, vissza is vonták regisztrációs kérelmüket, hogy mégis szavazhassanak pártlistára.) A többség számára ugyanis nem volt vonzó, hogy a nemzetiségi lista támogatása fejében – amelyen belül nem volt választási lehetőség, mert ilyen csak az országos önkormányzat állíthatott – lemondjanak a számukra rokonszenves párt listájára szavazásról. A románoknál például nem is az országos önkormányzat elnöke, hanem Farkas Félix alelnök került a lista élére, és csekély volt a mozgósítás a regisztrálásra. Farkas Flórián elnök, aki a FIDESZ-KDNP listán kapott helyet választotta, ezt mondta még január 6-án a Kossuth rádióban: *„Mi mindent a parlamenti választás sikere alá rendelünk, ugyanis köztudott, hogy mi több mint 10 éve szövetségben vagyunk a FIDESZ Magyar Polgári Szövetséggel, és a szavazatunk nagy részét egyéni listákra, illetve az országos listára fogjuk biztosítani.”* Ezzel a nemzetiségiek lemondtak arról, hogy teljes jogú országgyűlési képviselőjük legyen – az ehhez szükséges számú szavazat elérésére a romákon kívül a másik 12-nek amúgysem volt reális esélye –, és megelégedtek a szavazati jog nélküli, de az országgyűlés munkájában részt

vevő szószólóval, amely intézmény szintén előrelépést jelentett a parlamenti képviselet addigi teljes hiányához képest.

Március 22. Újabb határidő járt le: a mintegy 600 000, állampolgárságot kapott, de magyarországi lakhellyel nem rendelkező határon túli magyar közül – akik a kiskorúakra tekintettel nem mind választójogosultak – 230 000-en kérték nyilvántartásba vételüket választóként. Mivel ők levélben szavazhattak, az első – a hazai szavazásig természetesen felbontatlanul maradt – szavazat március 19-én már meg is érkezett. A legtöbben (30 000, illetve 10 000 fő) Romániából és Szerbiából jelentkeztek. A kettős állampolgárságot tiltó országokból (amelyek közül Szlovákia a legfontosabb) is voltak 4000-en.

„*Nem foglalkozom vele*” – válaszolta Schmitt Pál a doktori címétől 2012-ben megfosztott volt köztársasági elnök a hvg.hu kérdésére, hogy mikor szerzi meg a mostani szabályok szerint a doktori fokozatot, ahogy ezt két éve, lemondásakor ígérte. Az ex-államfő elmondta: könyvet ír angolul a fenntartható fejlődésről, és úgy érzi, ezzel is megmutatja képességeit, nem kíván tudományos fokozatot.

Március 25. Jogerősen felmentette a bíróság azokat a rágalmozással vádolt volt LMP-aktivistákat, akik 2012. július 11-én a Közgép udvarán tiltakoztak. Dorosz Dávid független országgyűlési képviselő, aki azóta már az Együtt-PM politikusa lett, ezt a sajtónak bejelentve úgy fogalmazott, hogy akkor ők a maffiaállam ellen tiltakoztak, "*amit Orbán Viktor és egyetemi szobatársa, Simicska Lajos épített ki*".

Március 26. Több évtizedes, kudarcot vallott nemzetközi bírósági harc, de sikeres tárgyalás után hazakerült a valaha a Balaton mellett talált, de külföldre kivitt, Orbán Viktor által „*a magyarok családi ezüstjének*” nevezett Seuso-kincs nevű római kori ezüst leletegyüttes fele, hét darab műtárgy. Ezt rendkívüli sajtótájékoztatón jelentette be a miniszterelnök. Az általa "*több mint regényes*"-nek nevezett tranzakció 15 millió euróba került.

Bár a felmérések szerint a kormánypártok támogatói is várták volna, a miniszterelnök végleg elutasította a többi párt, illetve több szerkesztőség felszólítását listavezetői vitára. Közölte: nem tudni, ki a baloldali ellenzék tényleges vezetője (bár kihívója, Mesterházy Attila egyértelműen az ötpárti Kormányváltók listavezetője és miniszterelnök-jelöltje volt), valamint azért sem vitatkozik, mert amikor ezt 2006-ban – utoljára – megtette, akkor Gyurcsány Ferenc mint hivatalban lévő kormányfő többször hazudott, az ő kijelentései közül olyanokat minősített lárifárinak, amelyek később igaznak bizonyultak. A FIDESZ szintén bejelentette: szakpolitikusai sem vesznek részt tematikus vitákon más pártok szakértőivel.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezetnek ki kell adnia az állami földhasznóbérletekkel kapcsolatos minden pályázati anyagot, értékelést és egyéb adatot – így döntött a Kúria, felülvizsgálati eljárásban megerősítve egy már korábban jogerős ítéletet. Szabó Rebeka PM-képviselő még LMP-sként két évvel korábban indított pert az iratok nyilvánosságáért, amelyben ügyvédként Schiffer András pártelnök képviselte végig, tehát politikai szakításuk után is.

Március 28. Orbán Viktor jelenlétében felavatták a több mint 40 éve tervezett, 21 évig épült és az eredetileg tervezett összeg háromszorosába, 450 milliárd forintba került 4. budapesti metróvonalat (Kelenföldi pályaudvar – Keleti pályaudvar). Demszky Gábor volt főpolgármestert, akinek 20 éves működése alatt kezdődött és jórészt zajlott a beruházás, nem hívták meg, mert utóda, Tarlós István úgy vélte, bizonyára „*ok nélkül és gátlástalanul gyalázná a miniszterelnököt és engem*”. A baloldal külön ünnepelt, hangsúlyozva, hogy most az a kormányfő avatta fel az új vonalat, aki 1998-ban leállította a beruházás állami finanszírozását, és ezzel fő okozója volt a késésnek. Arról nem esett szó, hogy a korábbi terveknek megfelelően tovább épül-e valamikor a vonal egyfelől a Bosnyák tér, másfelől Budaörs irányába.

A Fővárosi Törvényszék első fokon, nem jogerősen, bűncselekmény hiányában a megismételt eljárásban is felmentette Szilvássy György volt titkosszolgálati minisztert a hivatali visszaélés vádjától az UD Zrt.-ügyben. A Központi Nyomozó Főügyészség azzal vádolta a Gyurcsány-kormány tagját, hogy hivatali visszaélést követett el, amikor 2008 őszén hozzáférhetővé tette Kövér László és Demeter Ervin FIDESZ-politikusok, korábbi titkosszolgálati miniszterek és az UD Zrt. biztonsági cég egyik vezetője közötti telefonbeszélgetések lehallgatási anyagát. *„Ezzel és a politikai szálakat szükségtelenül hangsúlyozó lejárato célzatú nyilatkozataival jelentős érdeksérelmet okozott az érintetteknek”* – írta a bíróság által elutasított vádirat.

Március 29. Újabb „békemenetet” rendezett a kormány támogatására a Civil Összefogás Fórum a fővárosi Kossuth tér és a Hősök tere között, ahol a többszázezer részvevő csatlakozott a FIDESZ nagygyűléséhez. Üdvözölte őket Joseph Daul, az Európai Néppárt francia elnöke és Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke. Végül Orbán Viktor miniszterelnök, a FIDESZ elnöke mondott kampányzárónak szánt beszédet, amelyben újabb négy év kormányzási lehetőséget kért, és mindenkit szavazásra biztatott.

Lejárt azoknak a magyarországi állandó lakhellyel rendelkező választóknak a jelentkezési határideje, akik külföldön élnek, ezért külképviseleten kívántak szavazni. A különböző becslések szerint 250 000 és 500 000 közti létszámból csak 28 000-en éltek a lehetőséggel, mert a ők törvény szerint – a magyarországi lakhellyel nem rendelkező határon túli magyarokkal ellentétben – nem szavazhattak levélben, a személyes megjelenés pedig a legközelebbi nagykövetségen vagy konzulátuson sok esetben hosszú és drága utazást, szállást, a munkahelyről szabadság kivételét igényelte volna. A legtöbben, csaknem 5400-an Londonban jelentkeztek, de máshol is, ahol ezernél több szavazót vártak, külön helyiséget kellett bérelnie a nagykövetségnek, vagy az udvarán sátot felállítani.

Március 30. Az Operaház előtt tartotta a március 15-i rossz idő miatt elhalasztott nagygyűlését a Kormányváltók néven kampányoló ötpárti baloldali összefogás. Beszédet mondott Gyurcsány Ferenc, a Demokratikus Koalíció elnöke, Fodor Gábor, a Magyar Liberális Párt elnöke, Szabó Tímea, az Együtt-PM Szövetség társelnöke, Bajnai Gordon, az Együtt-PM Szövetség vezetője és Mesterházy Attila miniszterelnök-jelölt, a MSZP elnöke. A részvevők számát 50 000-re becsülték.

Igen kritikus, a kormány értékeléseivel több ponton ellentétes beszámolót tett közzé az alapvető jogok biztosának hivatala, amely jórészt még Szabó Máté ombudsmani időszakáról szólt, de utódja, Székely László írta alá. Eszerint a kilátástalan helyzetű rétegekben a társadalom egészéhez viszonyított számarányuknál nagyobb arányban vannak romák, integrációjuk helyenként szinte reménytelennek tűnik. Körülbelül száz település végérvényesen szegény-cigány gettóvá vált, másik kétszáz településen megállíthatatlannak tűnik a folyamat, amely így összességében a magyarországi községek tíz százalékát sújtja. A mélyszegénységben, kirekesztettségben élők önjelöltjeik nem tudják megváltoztatni életkörülményeiket, ezért az államnak többletkötelezettségei vannak. Általános tapasztalat, hogy a közfoglalkoztatás nem vezet vissza a "rendes" munka világába, az új generáció mobilizációs esélyeinek javítása nélkül pedig a szegénység bővített újratermelésére lehet számítani.

Március 31. Az országgyűlés mentelmi bizottsága befejezte munkáját a Simon Gábor-ügyben. Jelentését elküldi a házelnöknek, de már csak a következő Országgyűlés fogadhatja azt el, és ehhez kétharmados többség kell – mondta el Rubovszky György (KDNP) bizottsági elnök. A testület javaslata szerint a volt szocialista politikusnak valótlán vagyonbevallása miatt vissza kell fizetnie öt év alatt felvett durván 36 milliós képviselői jövedelmét. A szocialisták nem vettek részt az ügy bizottsági tárgyalásában, Schiffer András (LMP) pedig tartózkodott a szavazástól, így a jelentés kormánypárti és Jobbikos szavazatokkal született. Az új országgyűlés végül nem foglalkozott ezzel.

Április 2. „Kampánycélokból támadják személyemet és családomat”, de „életem nyitott könyv az emberek előtt” – jelentette ki Rogán Antal FIDESZ-képviselőjelölt, frakcióvezető és V. kerületi polgármester az ellenzéki támadásokra válaszolva, amelyek szerint kimutatható legális jövedelméből nem juthatott nagy luxusingatlanjaihoz. Ezt megelőzte, hogy a politikus március 21-én és 31-én – a törvény által megengedett módon – kijavította vagyonynyilatkozatát. Először azt írta be, hogy a Pasa Park nevű elegáns budai lakóparkban található 149 m²-es lakás egésze az övé, nem csak a fele. Mint közölte, ő ezt feleségével közös tulajdonként kezeli, ezért írt eredetileg 50%-ot, de az ingatlan-nyilvántartásban nem így szerepel. (A jogszabály szerint viszont éppen annak alapján kell kitölteni a bevallást.) A második javítás beépítésekre tekintettel a területet növelte 185 m²-re. A 95 m²-es (osztatlan tulajdonként nyilvántartott, de a család által használt) télikert még így is kimaradt – tárták fel a Kormányváltók politikusai. Rogán Antal arra is hivatkozott, hogy 60 milliós bankhitelt és több magánkölcst is vett fel, valamint apósától is segítséget kapott. Lázár János államtitkár azt mondta: a szocialisták csak irigykednek a FIDESZ-politikusra. A bírálók szerint viszont még így sem igazolható, miből volt ennyi pénze Rogánnak és miből élt családjával, miközben az első házasságából született gyermek után tartásdíjat is levonnak tőle. Ezért a baloldal vagyonzvizsgálatot kezdeményezett, arra hivatkozva, hogy az ügy hasonlít az ex-szocialista Simon Gáboréhoz, csak itt nem bankszámlán található az igazolatlan eredetű vagyon, hanem ingatlanban. Az ügy hatására a szintén a pasaréti Pasa Parkban lakó Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter és Potápi Árpád FIDESZ-képviselő is módosította vagyonynyilatkozatát.

Április 4. A 16 órai határidő előtti utolsó pillanatokban még több ezren jelentkeztek át lakóhelyükről máshová szavazni, így az igazolással szavazók száma 120 000-re nőtt. Ők az új szabályok szerint állandó lakhelyük egyéni jelöltjére voksolhattak, tehát az átjelentkezés nem befolyásolhatta az eredményt az ideiglenes tartózkodási helyen.

Április 6. A FIDESZ-KDNP nyerte az országgyűlési választásokat, éjfélre egyedül az maradt kérdéses, hogy továbbra is lesz-e kétharmados többsége (133 mandátuma a csökkentett létszámú, 199 fős parlamentben), vagy egy-két fővel lemarad erről. Ez – részben a megváltoztatott szabályok jóvoltából – annak ellenére történt így, hogy a győztes kevesebb szavazatot szerzett, mint amennyivel 2002-ben és 2006-ban kikapott: ugyanis 2002-ben 2,31 millióan támogatták a FIDESZ-t (41,1%), 2006-ban 2,27 millióan (42%), a kormányra jutást hozó 2010-ben 2,7 millióan (52,7%), 2014-ben pedig 2,1 millióan, ami a 60,9%-os részvételi arányt figyelembe véve 44,9%. Ráadásul ez utóbbi adatokban benne volt a magyarországi lakhellyel nem rendelkező, könnyített formában – levélben – első ízben szavazó honosított határon túliak 87 000 szavazata is, amelyek 95 %-a a kormánypártnak jutott.

Az MSZP, az Együtt-PM, a DK és a Liberálisok alkotta – kormányváltóknak nevezett, de ebben kudarcot vallott – szövetség 1,2 millió szavazatot kapott (25,9%), azaz 202 000-rel többet, mint az MSZP 2010-ben. (Igaz, az MSZP győzelmet jelentett 2002-es 2,36 milliójánál [42,1%] és 2006-os 2,34 milliójánál [43,2%] sokkal kevesebbet.)

A Jobbik 985 000 szavazata (20,5%) 2010-hez képest 130 000-rel (3,8%-kal) több támogatást jelentett. A radikálisok a körzetek több mint harmadában, 41 helyen megelőzték a baloldalt, viszont Budapesten gyengén szerepeltek.

Az LMP a még nem teljesen végleges eredmény szerint 252 000 szavazattal (5,24%) túllépte az 5%-os küszöböt. Ez kevesebb volt ugyan a 2010-es 384 000 szavazatnál (7,5%), de azóta a párt túlélt egy szakadást.

Az országos listát állított további 14 párt bőven 1% alatt maradt, közülük nyolc – például az MDF-utód JESZ (Jólét és Szabadság) vagy a parlamentből 2002-ben kiesett Független Kisgazdapárt – annál is jóval kevesebb voksot szerzett, mint ahány ajánlást (13 500-at) minimálisan össze kellett gyűjteni az országos listához.

A 176 helyett már csak 106 egyéni választókerület zömében a FIDESZ-KDNP-jelölt győzött. Vidéken csak egy szegedi és egy miskolci körzetben tudott nyerni a baloldal, Budapesten viszont nyolc helyen. Egy további mandátum sorsa pedig még nem dőlt el, mert a titkos bankszámlái miatt lebukott volt szocialista Simon Gábor helyére beugrott szocialista Kunhalmi Ágnes és a mandátumot 2010 óta birtokló FIDESZ-es Kucsák László között a XVIII. kerületben mindössze 22 szavazat volt a különbség, itt tehát meg kellett várni a külföldön élő és a belföldön nem állandó lakhelyükön szavazott polgárok borítékjait is. A választás napjának végén ezen múltott a kormánypártok kétharmados többsége, így ez is függőben maradt. Győzött a baloldali összefogás a hagyományosan balra szavazó Angyalföldön és Újpesten, viszont meglepő volt, hogy veszített egyéni választókerületében Papcsák Ferenc zuglói és a rezsicsökkentési kampány főszereplőjeként ismertté vált Németh Szilárd csepeli polgármester. Az utóbbit ráadásul egy pár héttel korábban még teljesen ismeretlen, a Bajnai Gordon vezette Együtt 2014 által javasolt jelölt, Szabó Szabolcs egyetemi oktató győzte le. (Listáról azért mindketten bejutottak.) Mind a FIDESZ, mind a baloldal számos, négy-öt ciklust a parlamentben töltött ismert politikusa esett ki. (Az MSZP-ből és a DK-ból például Szekeres Imre, Juhász Ferenc, Nyakó István, Göndör István, Gögös Zoltán, Baja Ferenc, Puch László.) A Jobbik és az LMP sehol nem szerzett egyéni mandátumot.

A leiratkozások miatt mindössze alig 20 000 választópolgár szavazott pártok helyett a 13 nemzetiségi önkormányzat listáira, így ezek a teljes jogú parlamenti mandátum közelébe se kerültek. Listavezetőik – többnyire az önkormányzati elnökök – viszont most első ízben nemzetiségi szószólóként, azaz szavazati jog nélkül, de egyébként a képviselőket megközelítő jogkörrel helyet foglalhattak az Országház plenáris ülésében.

Minden korábbinál több, 120 000 ember szavazott belföldön lakóhelyén kívül, és ez az ígéretük ellenére hosszú sorbaállásokat eredményezett, este 7 óra helyett majdnem 9-ig tartott, mire mindenütt le tudták adni a szavazatukat azok, akik 7 előtt odaértek. A magyarországi lakhelyű, de külföldön élő százezrek közül mindössze 28 000-en jelentkeztek szavazásra, és 85%-uk ment el ténylegesen a legközelebbi nagykövetségre vagy konzulátusra. Ezeket a szavazatokat később keverték hozzá az érintett választókerület egyik, addig felbontatlanul hagyott urnájának tartalmához.

Orbán Viktor miniszterelnök, a FIDESZ elnöke „*átütő, eget rengető győzelem*”-nek nevezte az eredményt, hangsúlyozva, hogy ezzel a választók „*igent mondtak a munkahelyteremtésre, a családtámogatásra, a nemzeti függetlenség politikájára*”, ugyanakkor nemet a gyűlölködésre és az Európai Unióból való kilépésre. Mesterházy Attila MSZP-elnök azt mondta: az eredményt tudomásul veszi, de nem tud gratulálni hozzá, mert „*tiszteletlen szabályok által megszervezett választás volt, egyenlőtlen feltételek között*”. Vona Gábor Jobbik-elnök, bár várakozásaihoz képest csalódott, nyugtázta pártja erősödését. Schiffer András LMP-társelnök pedig óriási eredménynek nevezte, hogy be tudtak jutni a parlamentbe, és következetes, elvi ellenzékiiséget ígért.

Április 7. A miniszterelnök nemzetközi sajtótájékoztatóján megismételte a választás estéjén mondottakat, hozzátéve, hogy „*észre sem fogják venni, hogy ez az új vagy a régi kormány*”. A BBC tudósítójának kérdésére, hogy az EBESZ-nek a választásokat megfigyelő küldöttsége vezetője több bírálatot is megfogalmazott, Orbán annyit válaszolt: a kifogásokról a választók mondtak véleményt. Érzékeltette, hogy ő ezekkel nem foglalkozik.

Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet megfigyelője egyébként azt mondta az újságíróknak: a magyar választóknak valódi választási lehetőségük volt, de a kormányzó párt több szempontból is előnyt élvezett. Adão Silva portugál parlamenti képviselő a hiányosságok között említette az elfogult médiát, a korlátozó jellegű kampányszabályozást, valamint azt, hogy a kampányban gyakran elmosódott a vezető párt és az állam közötti határ. Felhívta a figyelmet arra, hogy a választás jogi hátterét az elmúlt időben hol jobb, hol rosszabb irányba változtatták meg, és ez a fékek és ellensúlyok rendszerét is érintette. Arra is kitért, hogy a külföldön élő szavazók esetében kétféle választási eljárás volt, ami aláásta az egyenlő választójog elvét.

Mesterházy Attila, az MSZP elnöke egyértelműen tagadta az ATV-ben, hogy lemondana a választási vereség után. Önkritikusan kijelentette: a kampányban nem vették komolyan "a közmédiá agymosását". Hiba volt az is, hogy a Jobbikkal nem vitatkoztak, az a hozzáállás, hogy antidemokratikus párttal nem ülnek le vitázni, "szélárnyékot" biztosított a szélsőségeseknek. Mesterházy szerint a baloldali ellenzék "együttműködésre van kárhozthatva", szerinte "vigyázniuk kell egymásra." Ezzel szemben Bajnai Gordon bejelentette: csak négy képviselőjük lesz, nem alakíthatnak saját frakciót, más szóba jövő megoldásokhoz pedig az Együtt-PM szerint a pártnak súlyos, identitását és programját érintő engedményeket kellene tennie, ám ilyenekre "többé nem hajlandóak". „Elveinkből, önállóságunkból nem engedünk – ez számunkra április 6-a talán legnagyobb tanulsága.” Frakció hiányában a párt „alapvetően a parlamenten kívüli eszközök használatával” próbál majd politizálni.

Közleményt tettek közzé a Milla weboldalán az Egymillióan a sajtószabadságért Facebook-csoportból kinőtt egyesület megszüntetéséről, mert miután szerepet vállalt az Együtt 2014 választói szövetség elindításában, majd pedig meghatározó vezetői részt vettek a választói szövetségből alakuló párt alapításában, már nem tudta többé betölteni azt a szerepet, amelyet korábban kivívott magának. Az egyesület közel egy éve nem folytat valós tevékenységet – írták, így "annak a hamis látszatnak a táplálása, hogy a Milla az ellenzéki összefogás CÖF-je, nemcsak alaptalan, hanem méltatlan is".

Április 8. Magyarország megsértette az uniós jogot, amikor idő előtt megszüntette Jóri András adatvédelmi biztos megbízatását – mondta ki az Európai Unió luxembourgi székhelyű bírósága. Az adatvédelmi biztos megbízatását 2012. január elsejével szüntette meg a parlament, mert feladatkörét átvette a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság. Jóri eredetileg 2014-ig maradt volna hivatalában. Az ügyben az Európai Bizottság indított kötelezettségszegési eljárást. A bíróság megállapította, hogy bár minden tagállamnak joga van az adatvédelem területén olyan intézményrendszer kialakítani, amelyet a legmegfelelőbbnek tart, tehát azt utóbb át is alakíthatja, mindennek azonban az a feltétele, hogy az intézményrendszer kialakítása vagy utólagos átalakítása nem sértheti az adatvédelmi felügyelő hatóság – uniós irányelvben előírt – teljes függetlenségének alapvető követelményét.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága Strasbourgban az egyházi törvényt marasztalta el 5:2 arányban hozott, a pert indító néhány magyar kisegyház panaszainak csak egy részét elfogadó ítéletével. Kártérítést ítélt meg az érintetteknek. A bíróság elismerte, hogy legitim cél volt a visszaélésekkel szembeni fellépés, de az túl drasztikusra sikerült. A magyar kormány nem tudta bebizonyítani, hogy enyhébb megoldásokkal nem lehetett volna megakadályozni a visszaéléseket. Az ítélet szerint helytelen, hogy az új törvény szerint az egyházaknak a parlamenttől kell kérniük elismerésüket. Ez sérti az állam és az egyház elválasztásának elvét, hiszen így politikai alapon döntenek az egyházak sorsáról, az állam pedig nem marad független a kérdésben. Ez a bírói döntés az alaptörvényt is érintette, mert a magyar országgyűlés kormánypárti többsége – az Alkotmánybíróság többszöri eljárási és tartalmi kifogásait semlegesítendő – magába az alaptörvénybe építette be az egyházi szabályozás lényegét. Az ítélet szeptember 10-én vált jogerőssé, amikor elutasították a magyar állam új eljárásra irányuló kérelmét.

Két nappal a választások után elkezdtek előkészíteni a Szabadság téren a vitatott megszállási emlékmű építését, anélkül, hogy sor került volna a miniszterelnök által a MAZSIHISZ-nak húsvét utánra ígért tárgyalásra. Néhány száz tiltakozó tüntető is azonnal megjelent, köztük baloldali politikusok, és elbontották a kordont. A rendőrség nem avatkozott közbe, de a munkások visszaállították a kordont. A következő napokban ez a lebontás – visszaépítés többször megismétlődött, a tüntetések hónapokon át csaknem naponta zajlottak.

Április 9. Nem lesz parlamenti képviselő – jelentette be Bajnai Gordon volt miniszterelnök egy újságíróknak tartott háttérbeszélgetésen. Döntését azzal indokolta, hogy nem a parlamenti

politizálás az, ahol az ő erősségei igazán megmutatkoznak, illetve szerinte a következő négy évben a FIDESZ-kormányt leváltó ellenzék a parlamenten kívül fog döntően megszerveződni.

Április 10. Közzétették a FIDESZ és a KDNP közös európai parlamenti képviselőjelölt-listáját, amely Pelczné Gáll Ildikó, a FIDESZ alelnöke vezetett. A második helyre Szájer József került, aki már 2004 óta ott ült az EU-testületben. A harmadik helyet Tökés László volt Királyhágómelléki református püspöknek adták, aki korábban Románia egyik képviselőjeként volt az EP alelnöke, és fenntartottak egy-egy befutónak gondolt helyet egy-egy kárpátaljai és vajdasági magyarnak is. A 2009-ben megválasztottak közül heten nem kerültek fel a listára.

Néhány napon belül harmadszor született elmarasztaló nemzetközi bírósági ítélet magyar jogszabályról. Magyarország a házi pálinkafőzés adómentessé tételével megsértette az uniós jogszabályokat – derült ki az Európai Bíróság ítéletéből. A döntés nyomán legfeljebb 50 %-os lehet az adókedvezmény a bérfőzetett párlatokra, de elvileg bármilyen kedvezményt csak gyümölcsstermelők vehetnének igénybe a gyümölcsstulajdonosok helyett, akik vásárolhatták is, amit feldolgoztak. Az Európai Bizottság 2013. március 11-én fordult az Európai Bírósághoz amiatt, hogy Magyarország 2010-től jövedékiadó-mentességet adott a bérfőzetett vagy otthon készített házi pálinkára 50 liter 86 térfogatszázalékos éves mennyiségig, és ez nem egyeztethető össze az uniós joggal. Magyarország az eljárás során azzal védekezett, hogy a pálinkakészítés hagyományos tevékenység nálunk. Emellett a jövedéki adó alól mentes kis mennyiségű párlatok nem kerülnek kereskedelmi forgalomba, mivel csak háztartási szintű személyes fogyasztásra szolgálhatnak. Az Európai Bíróság viszont úgy foglalt állást, hogy valamely nemzeti hagyomány önmagában nem mentesíthet egy tagállamot uniós jogból eredő kötelezettségei alól. Ennek alapján a testület az Európai Bizottság keresetét megalapozottnak találta. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter *"felháborító provokáció"*-nak nevezte a bírósági döntést, a Nemzetgazdasági Minisztérium viszont úgy reagált, hogy a kormány megkezdi a tárgyalásokat az Európai Bizottsággal és mindent elkövet azért, hogy a pálinkafőzés mint *„a magyar kulturális örökség részét képező hagyomány”* az Unió engedte kereteken belül tovább élhessen hazánkban. Végül aztán összfel az Európai Bíróság ítéletének megfelelően módosították az adójogszabályt. → november 18.

Befejezték a határon túli magyarok levélben leadott, csak pártlistákra vonatkozó szavazatainak összegzését. A magyarországi állandó lakhellyel nem rendelkező 193 793 választótól 128 429 érvényes szavazat érkezett (az érvénytelenek nagy aránya [33,8%] meglepetést okozott, mert igen részletes írott magyarozatot kaptak az érintettek), és 95,5%-uk a FIDESZ-KDNP-listát választotta. A Jobbikra csak 2,3% jutott, noha erős kampányt folytatott Erdélyben, a Vajdaságban és még a Felvidéken is, ahol pedig a kettős állampolgárság tilos. A Kormányváltókat mindössze 1,7% támogatta, a többi párt 1% alatt maradt.

Április 11. Sós Tamás 2002 és 2014 közti szocialista országgyűlési képviselőnek (április 6-án a gyöngyösi választókerületben csak 3. lett, és listáról sem szerzett mandátumot), a Heves megyei közgyűlés volt elnökének, az MSZP Heves megyei elnökének 2010-ben (négy korábbi felsőfokú diploma birtokában) írott 158 oldalas neveléstudományi doktori dolgozata a lefolytatott vizsgálat szerint részben szóról szóra megegyezik más tudományos munkákkal, 68 forrásmegjelölés nélküli oldal szerepel benne – közölte Fábri György, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektorhelyettese. Bár a kutatást a szerző tényleg elvégezte, a szakirodalmi összefoglalót szabálytalanul készítette el. Ezért az egyetem doktori tanácsa visszavonta Sós Tamás doktori fokozatát. Ő elismerte, hogy nem a formai követelményeknek megfelelően idézett a dolgozatában, de politikai támadásnak tekintette az ügyet, és közölte: nem mond le pártbeli posztjáról.

Április 12. Véglegessé vált az április 6-i választások eredménye: a FIDESZ és a KDNP együtt 133 mandátumot szerzett a 199-ből, az ötpárti baloldali pártszövetség 38-at (közülük négyen a DK, négyen az Együtt-PM,

29-en az MSZP jelöltjei voltak, egy pedig a Liberálisoké), a Jobbik 23-at, az LMP ötöt. Ezzel éppen kétharmados lett a kormányerők többsége. (Az összes képviselő kétharmadára csak az alaptörvény módosításához és egyes személyi döntésekhez van szükség, a minősített többséget igénylő sarkalatos törvényeknél elég a jelenlévők kétharmada, és a mindenkor kormánypártok 24 év tapasztalatai szerint mindig fegyelmezettebben járnak be az ülésekre.) Becslések szerint hat-hét mandátumot adhatott a győzteseknek az az új szabály, hogy az egyéni választókerületet elnyert jelöltek után is számítottak töredékszavazatokat, így kaphatott a FIDESZ-KDNP 37 listás mandátumot. A 106 egyéni választókerületből 96-ban győzött a FIDESZ-KDNP-jelölt, tízben (nyolc budapesti, egy szegedi és egy miskolci körzetben) pedig a baloldal. Az első két helyezett közti csekély különbség miatt bizonytalannak tekintett körzetekben sehol nem történt fordulat. A végleges eredményeket azután állapították meg, hogy a külképviseleteken és a belföldön, de a választók állandó lakóhelyén kívül leadott szavazatokat mind a 106 választókerületben belekeverték az addig e célból felbontatlanul hagyott egy-egy urnába, majd azt felnyitva az ott talált szavazatokat is megszámlálták. Az utolsó számlálási szakasz előtt a budapesti 15. választókerületben (XVIII. kerület) volt a legszorosabb az eredmény: Kucsák László FIDESZ-KDNP-jelölt, az addigi képviselő csaknem 55 000-ből mindössze 22 szavazattal vezetett a szocialista Kunhalmi Ágnes előtt. Végül azonban előnye 56-ra nőtt, tehát ő győzött. Kunhalmi Ágnes a baloldali pártszövetség listájáról így is bejutott. A Kúria fellebbezés nyomán április 19-én elrendelte a 76 szavazókört tartalmazó választókerület összes, 394 érvénytelen szavazólapjának újraszámolását, de – mint 23-án kiderült – ez sem hozott változást. A listás szavazás végleges eredménye (a nemzetiségekre leadott szavazatokat beszámítva, mert a törvény szerint így kellett számolni a küszöb elérését): FIDESZ-KDNP 44,87%, Kormányváltók 25,57%, Jobbik 20,22%, LMP 5,34%.

Heves vita folyt a Magyar Szocialista Párt választmányi ülésén, de a vezetőség lemondását a választási vereség ellenére nem követelte senki. Mesterházy Attila pártelnök egy sajtótájékoztatón többször hangsúlyozta, hogy ő is követett el hibákat, az általa felügyelt stratégia is rossz volt. Viszont többször kitért arra, hogy a Jobbikot szerinte az MSZP rosszul kezelte: tud olyan szavazókörökről, ahol még a romák is a Jobbikra szavaztak és feltehetően azért, mert ők is rendet akarnak. Ugyanakkor hangsúlyozta: erre a kérdésre úgy kell a megfelelő választ megtalálni, hogy az MSZP alapértékeit, emberjogi alapvetéseit ne adják fel. Hiller István volt pártelnök úgy fogalmazott az ülésen, hogy *„Horn Gyula népe a Jobbikra szavazott, ne legyen illúziónk, azok az emberek támogatták a szélsőjobboldalt, akik pár éve még a mi lakossági fórumainkra jártak”*. Szerinte *„önvizsgálat kell, önmarcangolásra nincs szükség”*. Mesterházy Attila a Népszabadságban április 16-án megjelent interjúban azt mondta: minden, utóbb vitatott döntés a párt választmányában, vita után, de egyhangúlag született. Ez igaz az ötpárti összefogásra is, mert nagy volt a nyomás a támogatók részéről.

Április 15. Horn Gyula volt miniszterelnökről termet neveznek el az Európai Parlament brüsszeli székházában – így döntött szocialista javaslatra a testület vezetősége. Surján László néppárti (KDNP) képviselő ezt ugyan levélben vitatta, arra hivatkozva, hogy Horn *„megítélése megosztja a magyar társadalmat”*, de hivatalos formában nem kezdeményezett vitát.

82,9%-os rekordot ért el a magyar államadósság a bruttó hazai termékhez viszonyítva az Államadósság Kezelő Központ jelentése szerint. A növekedés oka újabb önkormányzati adósságok átvállalása és a március végi 3 milliárd dolláros kötvénykibocsátás volt. A finanszírozás ezzel együtt nem okozott gondot, mert a magyar állampapírokat, például a diszkontkincstárjegyeket túljegyezték, és az értük fizetendő hozam átlagosan mindössze 2,66% lett.

Április 16. Miközben tovább folyt a huzavona az emlékmű-alapozók, a rendőrség és a tiltakozók között a Szabadság téren – néhány aktivista ellen rongálás címén eljárást is indítottak –, Orbán Viktor miniszterelnök levelet írt Heisler Andrásnak, a MAZSIHISZ elnökének a Holokauszt-emléknap alkalmából: *„A magyar zsidóság fájdalma minden magyar ember fájdalma. Bár a holokauszt borzalma zsidó honfitársainkra méretett, az ő életüket, javaikat pusztította el, a*

nemzet közös fájdalma és vesztesége volt. Felfogásunk szerint ugyanis a magyar zsidóság a magyar nemzet része volt, és az is marad." A fővárosi „Cipők a Duna-parton” emlékműnél, ahol Áder János államfő is megemlékezett az áldozatokról, Pokorni Zoltán FIDESZ-alelnök, akinek oktatási minisztersége idején bevezették az emléknapot, ezt mondta: „*Magyarok voltak a gyilkosok, és magyarok voltak az áldozatok is, tehát ez a mi ügyünk*”; bár mindez a német megszállás idején történt, ez "*csak magyarázat és nem mentség*" az akkori magyar kormány és politika számára.

Április 18. A Posta nem adhatja át az eladott Takarékbank-részvényeket a vitatott pályázaton nyertes Magyar Takarékszövetkezeti Zrt.-nek – így döntött a Fővárosi Törvényszék az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség és a magyar állam perében. A bíróság szerint a takarékszövetkezeti integrációs törvény több ponton az alaptörvénybe ütközik, de mivel ezt csak az Alkotmánybíróság mondhatja ki, megkeresi a testületet, hogy vizsgálja meg a tavaly nyáron hozott jogszabály alkotmányellenességét. (Az AB más beadvány alapján már tárgyalt az ügyről, e nem alakult ki többségi álláspont.) A Demján Sándor vezette OTSZ, illetve a vele együtt perlő Bólyi Takarékszövetkezet azt nehezményezte, hogy a Magyar Posta 2013 augusztus végén tulajdont szerzett a takarékszövetkezetek központi bankjában, a Takarékbankban, és ezáltal kisebbségbe szorította a takarékszövetkezeteket, amelyek ezt – engedélyük megvonásával fenyegettetve – kénytelenek voltak megszavazni, noha nem értettek egyet vele. A magyar állam – a Magyar Posta és a szintén állami Magyar Fejlesztési Bank együttes részvénytulajdonosai révén – ennek a tranzakciónak a következtében vált többségi tulajdonosává a Takarékbankban. Bene Lajos bíró kifejtette: nemcsak a szerződési szabadságot sérti a törvény, hanem a tisztességes gazdasági versennyel sem fér össze, hiszen az állam a jogalkotási erőfölényét kihasználva juttatott piaci pozícióhoz egy szereplőt. A személyi szabadság korlátozása akkor sem elfogadható, ha az átmeneti, de itt ráadásul nem átmeneti intézkedésről van szó. A hasznosság, a bankszektor biztonsága és a szövetkezeti rendszer átalakítása fontos szempont, de a bíróság ezt nem tekinti alapjognak vagy alkotmányos értéknek. „*A 20. századi munkatáborok létjogosultsága is hasznos volt gazdaságilag, mégsem fogadható el*” – ilyen példával élt a bíró. Az AB azonban július 2-án elutasította az érintettek, július 7-én pedig a bíró alkotmányjogi panaszát, vagyis az ügyletet le lehetett zárni. → augusztus 5.

Április 21. E napon, Húsvét hétfőn avatták Felcsúton, a miniszterelnök házának közvetlen szomszédságában a Puskás Ferenc spanyol beceneve alapján Pancho Arénának nevezett futballstadiont. A Makovecz Imre és tanítványa, Dobrosi Tamás tervei alapján 3,8 milliárd forintból felépült sportlétesítmény 4000 személyes, a falu lakossága 1800 fő. Más kulturális vagy sportberuházásokhoz képest ezt sokkal több cég támogatta társasági adója terhére, ez tette ki a források 70%-át. Bár ez azt jelenti, hogy az állam lemond adóbevétele egy részéről a támogatandó célok érdekében, Orbán Viktor az avatáson újságírói kérdésre azt hangsúlyozta: a vállalkozók a saját pénzüket ajánlják fel, az nem közpénz. Schmitt Pál egykori vívó olimpikon, a NOB tagja, a tisztségéről plágiumbotránya miatt 2012-ben lemondott volt köztársasági elnök mondta a megnyitó beszédet, és Kiss-Rigó László szeged-csanádi katolikus megyéspüspök és Szabó István református püspök szentelte fel a stadiont. Jelen volt számos ismert közéleti személyiség.

Április 22. 11 párt szeretne listát állítani az Európai Parlament választására – derült ki a határidő lejártakor. Ehhez 20 000 aláírást kellett benyújtani. Az országgyűlési választásra összefogott baloldali pártok ezúttal három listával szerepeltek: az MSZP, a DK és közösen az Együtt-PM.

Az Egyesült Államok budapesti nagykövetsége közleményt adott ki a Szabadság téren – a képviselet épületétől néhány lépésre – elkezdődött emlékmű-építésről: „*Mint szintén demokratikus ország, továbbra is arra ösztönözzük a kormányt, hogy igyekezzék becsületesen, nyíltan és tényszerűen értékelni a magyarországi Holokausztot. Ehhez hozzátartozik, hogy kikéri és figyelembe veszi a magyar társadalom valamennyi rétegének véleményét, és különösen azokét,*

akiket jogosan érintenek érzékenyen a kormánynak a hetvenedik évfordulóval kapcsolatos tervei ... A kormány választási győzelme után a valódi párbeszéd a kormány elkötelezettségét demonstrálná a mellett, hogy nyíltan és őszintén megbeszéli a fontos ügyeket azokkal is, akik alkalmasint nem értenek egyet a kormány álláspontjával.”

Április 23. A Nemzeti Választási Bizottság a jogorvoslatok lezárultával megállapította az április 6-i országgyűlési választás hivatalos végeredményét, amely nem különbözött a korábbi, még nem hivatalos végeredménytől. A határozat egy utolsó kúriai döntés után, április 28-án vált jogerőssé.

Április 25. Végül nyolc listát fogadott el a tizenegyből a Nemzeti Választási Bizottság az európai parlamenti választásra. A parlamenti pártokon kívül (FIDESZ-KDNP közösen, MSZP, Jobbik, LMP, valamint a parlamentbe bejutott, bár frakcióalakításhoz túl kis létszámú DK és Együtt-PM) csak A Haza Nem Eladó Mozgalom Párt, valamint a Seres Mária Szövetségei nevű szervezet tudott 20 000 érvényes ajánlást bemutatni. Ez utóbbiak az április 6-i választáson mintegy 23 000, illetve 22 000 szavazatot szereztek. Elegendő érvényes ajánlás hiányában nem indulhatott az MDF-utód Jólét és Szabadság (JESZ), valamint az Új Magyarország Párt, amelyeket április 6-án nem egészen 10 000, illetve 1572 választó támogatott, és ugyanígy járt az április 6-án nem indult, Bokros Lajos vezette Modern Magyarország Mozgalom, amelynek 24 000 ajánlásából csak 18 600 volt érvényes.

Az oktatást is magába foglaló kulturális, valamint a vállalkozásfejlesztési bizottságot vezetheti Jobbik-képviselő – így állapotok meg az új országgyűlés megalakulását előkészítő politikusok. A párt eredetileg a nemzetbiztonsági bizottság vezetését akarta megszerezni, de ezt mind a FIDESZ, mind a Jobbikon kívüli ellenzék elutasította, tekintettel arra, hogy 2010 után éppen a Jobbik néhány képviselőjét minősítették nemzetbiztonsági kockázatnak a titkosszolgálatok. (A Jobbik azzal ríposztzott, hogy a Portik-, a Welsz- és a Simon-ügy után egy olyan párt, amelyet a FIDESZ is maffiabaloldálnak nevez, ne vezethessen egy ilyen testületet.) Az MSZP végül megtartotta a nemzetbiztonsági és megkapta a költségvetési bizottság elnöki tisztségét. Az LMP a fenntartható fejlődés bizottságát kérte és kapta. Az addiginál kevesebb, 15 bizottságból tíznek az élére került kormánypárti képviselő a megállapodás szerint.

Székely László ombudsman a Kúriához fordult, mert szerinte a Fővárosi Közgyűlés indokolatlanul széles körben jelölte ki azokat a budapesti közterületeket, ahol „jogszerűtlennek minősül az életvitelszerű tartózkodás”, azaz ahonnan kitiltották a hajléktalanokat. Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala szerint sérti az alapjogokat, hogy a fővárosi önkormányzat rendelete – a kerületi önkormányzatok javaslatára is építve – olyan helyzetet teremtett, amelynek következtében Budapest jelentős része az életvitelszerű tartózkodás szempontjából tiltott zónába tartozik. Az alapjogi biztos számára azok a szabályok voltak a leginkább aggályosak, amelyek közvetlenül vagy közvetve jelentős méretű, egybefüggő közterületen, azok rendeltetésétől és funkciójától függetlenül tiltják az életvitelszerű tartózkodást, mert az ilyen kijelölő szabályok megfordítják a felhatalmazás logikáját: a tilalmat kivétel helyett főszabállyá, sőt egy-egy kerületben – például Angyalföldön vagy Zuglóban – kizárólagossá teszik. → *október 30.*

Április 27. Mintegy 30 000 ember vett részt Budapesten a Holokausztra emlékezve Az Élet Menetén. Megjelentek kormánypárti politikusok is, így Rogán Antal és Kósa Lajos. A Terror Házánál ettől függetlenül tartott megemlékezésen Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter azt mondta: „A holokauszt, amely példátlan, iparszerűen végrehajtott terror volt, az emberiség, a magyarság és a zsidóság tragédiája volt”. Másnap, 28-án Auschwitzban, a Nemzetközi Élet Menete megemlékezésén Áder János köztársasági elnök emlékeztette a jelenlévőket: „Ez a hely Magyarország legnagyobb temetője”, mintegy félmillió honfitársunk lelte itt halálát, Auschwitzban minden harmadik áldozat magyar zsidó volt. Fokozhatatlan tragédiájukat nem tetézhjük a feledés bűnével, mondta, hiszen az 1944-ben

megszállt ország nem védte meg polgárait. Mindezen emlékezések közben minden nap tovább zajlott a Szabadság téri küzdelem a tüntetők, az építők és a rendőrök között a náci megszállás áldozatainak tervezett emlékmű körül, és semmi jele nem volt a miniszterelnök által húsvét utánra ígért egyeztetésnek, noha húsvét már egy hete elmúlt. 29-én pedig a rendőrség eltávolította a tiltakozókat.

27-én Áder János köztársasági elnök és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke vett részt a hivatalos magyar küldöttségben Rómában XXIII. János és II. János Pál pápa szentté avatásán, amelyet Ferenc pápa elődje, a lemondott XVI. Benedek jelenlétében hajtott végre. A református vallású Orbán Viktor miniszterelnök hivatalos közlés szerint „*magánzarándokként*” utazott Rómába.

Április 30. Az Európai Bíróság megállapította, hogy a magyar Kúria vizsgálhatja az árfolyamrés (a hitelfolyósításkor és a törlesztéskor alkalmazott devizaárfolyam különbsége) tisztességtelenségét, ezt a szerződéses feltételt ugyanis nem minősítette a szerződés alapvető elemének. A szolgáltatásért fizetendő díjazásnak sem tekinthető. A Kúriának kell eldöntenie, hogy az árfolyamrés alkalmazása világos és érthető-e, vagyis emiatt fennállhat-e a tisztességtelenség, a tisztességtelen pontokat pedig a Kúria jogegységi határozata alapján kiküszöbölhetik a bíróságok. A szerződések érvénytelenségét nem mondta ki a luxembourgi bírói tanács. → június 3.

Orbán Viktor miniszterelnök „*személyes, de nem magántermészetű*” levélben válaszolt Dávid Katalin Széchenyi-díjas művészettörténésznek, a Magyar Művészeti Akadémia tagjának a Szabadság térre állítandó emlékművel kapcsolatban hozzá „*homályos*” úton eljutott feljegyzésére. A vitát „*kocsmapultnál zajló olcsó politikai lökdösődés*”-nek nevezve részletesen érvelt a német birodalmi sas és a szerinte az áldozatokat jelképező Gábrriel arkangyal alakjának indokoltsága mellett, majd ezt írta: Németország felelőssége nem vitás, mert 1944-ben megszállta Magyarországot, de ez nem menti fel az ország akkori vezetőit. Ők ugyanis „*nem kezdeményeztek ellenállást, ... nem tettek kísérletet arra, hogy megvédjék a honpolgárok életét és vagyonát, sőt még egy emigráns kormány felállítására sem futotta az erejükből. Ezért a kollaborálás felelősségét viselniük kell a földi és az égi ítélőszék előtt is.*” Majd így folytatta: „*Úgy látom, hogy amit mi, magyarok megtehattünk, azt megtettük. Bocsánatot kértünk, habár tudjuk, hogy a népiirtókkal való kollaborálás bűne megbocsáthatatlan. Jóvátételt adtunk, habár tudjuk, ami történt, jóvátehetetlen. Ugyanakkor olyan felelősséget nem vállalhatunk, ami nem illet bennünket. Ezért azt is egyenesen ki kell mondanunk, hogy német megszállás nélkül nincs deportálás, nincsenek vagonok, és nincsenek százezerszám elvesztett életek sem. Ezek belátása nélkül nehezen képzelhető el őszinte és bizalomra épülő együttélés a jövőben. Márpedig a mi nemzedékünk azért lett a radikális antikommunista politika híve, mert elege lett az őszintétlen és bizalmatlanságra épülő életből.*”

Ugyanaznap a miniszterelnök meghívta magához a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének vezetőit: Heisler András elnököt, Tordai Pétert, a Budapesti Zsidó Hitközség elnökét és Kardos Péter főrabbit. A megbeszélésen ott volt még Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere és Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár is. A MAZSIHISZ közleménye szerint a beszélgetés „*őszinte hangú*” volt, és csak részben eredményes. A Szabadság téri emlékművel kapcsolatban a MAZSIHISZ vezetői kifejtették fenntartásaikat és ellenérzéseiket, de erre a miniszterelnök kijelentette: ebben a kérdésben „*nincs mozgásteret*” ahhoz, hogy elmozduljon a korábbi koncepciótól. A tárgyaló felek rögzítették, hogy ebben a kérdésben továbbra is fennáll a konfliktus a MAZSIHISZ és a kormányzat között. A Sorsok Házával kapcsolatban viszont megállapodtak, hogy közösen egy utolsó kísérletet tesznek egy olyan együttműködési rendszer kialakítására, amelynek segítségével garantálni lehet a történelem hiteles bemutatását a magyar zsidó közösség szempontjai szerint. Amennyiben az együttműködés formáiban sikerül megállapodni, akkor a zsidó szervezet közgyűlése újratárgyalja korábbi döntését, de ha a MAZSIHISZ által fontosnak tartott elvi szempontok sérülnek, akkor – a miniszterelnök válasza szerint – a kormányzat újra gondolja a Sorsok Háza megvalósítását.

Május 5. Orbán Viktort, a FIDESZ-KDNP miniszterelnök-jelöltjét, a hivatalban lévő miniszterelnököt kérte fel az új kormány megalakítására a köztársasági elnök, amikor hivatalában fogadta őt. Orbán Viktor utóbb újságíróknak elmondta: a felkérésre „*határozott igennel*” válaszolt. Áder János másnap, az országgyűlés alakuló ülésén hivatalosan is ismertette javaslatát.

Közös megegyezéssel távozott tisztségéből az a tíz megyei kormány megbízott, aki képviselő lett. Az országgyűlési törvény május 6-án hatályba lépett módosítása ugyanis – a korábbi helyzettel ellentétben – összeférhetlenné nyilvánította a két funkciót, ezért az ütközést az alakuló ülés előtt meg kellett szüntetni.

Az Alkotmánybíróság elutasította az Együtt – a Korszakváltók Pártja alkotmányjogi panaszát, amely szerint az alaptörvénybe ütközik a 2014-ben először alkalmazott új választási törvény, mert nem csak a mandátumot nem szerzett egyéni jelöltekre leadott szavazatokat számítja be a listán töredékszavazatként – ezzel arányosabbá téve az eredményt, és csökkentve az „elvesző” voksok számát –, hanem a győztesekre adott szavazatok egy részét is, ezzel aránytalanul támogatva a győzteseket. A bírák többsége az országgyűlés széleskörű szabályalkotási szabadságára hivatkozva nem fogadta el az indítványozók érveit. A döntéshez csak Lévay Miklós és Bragyova András alkotmánybíró fűzött érdemi különvéleményt, szerintük alaptörvénytől a választójogi törvény vitatott pontja.

Május 6. Megalakult az április 6-án választott új, 199 tagú országgyűlés, a tagok letették az esküt. A Demokratikus Koalíció képviselői a következő szavakkal kiegészítették az eskü törvény szerinti szövegét: *"Fogadom, hogy mindent megteszek a Köztársaság újbóli megalapításáért. Minden erőmmel azon leszek, hogy népszavazással új Alkotmánya legyen a Magyar Köztársaságnak."*

Az ülés első részét korelnökként a 79 éves Turi-Kovács Béla FIDESZ-képviselő (korábban kisközpárti politikus, 2000-2002-ben környezetvédelmi miniszter) vezette. Áder János köztársasági elnök egyebek közt arról beszélt: a magyar nemzet most már befejezetteknek tekinti a rendszerváltás hosszúra nyúlt folyamatát. *„A szimbolikus ügyekben folytatott árnyékbojzolás sehova sem vezet.”* Az államfő kiemelte, hogy ez az első olyan parlament, amelynek a tagjai az új alaptörvényre teszik le esküjüket. *„Nem érdemes terméketlen vitákat folytatni arról, az új alaptörvény kiállja -e a jogállamiság próbáját”* – tette hozzá, mert szerinte a választók ezt a kérdést áprilisban eldöntötték.

A Ház elnökévé ismét Kövér Lászlót (FIDESZ) választották. 171 szavazatot kapott a titkos szavazáson, vagyis az ellenzék többsége is igennel szavazott. A háznagy Mátrai Márta (FIDESZ) maradt. A kormánypárti alelnökök személye nem változott: a FIDESZ-ből Lezsák Sándor és Jakab István, a KDNP-ből Latorcai János kapott ismét bizalmat. A szocialista frakcióból Hiller István lett az országgyűlés alelnöke.

A Jobbik részéről Sneider Tamás került be a közjogi méltóságnak számító alelnökök közé, ami nagy előzetes vitát váltott ki, mert a 42 éves képviselő korábban Egerben a „nemzeti ifjak” néven szereplő szkinhedek vezére volt, és 1992-ben jogerősen elítélték egy cigány ember bántalmazása miatt. Az MSZP és az LMP tiltakozott, de Vona Gábor, a Jobbik elnöke azt mondta: mindig az adott párt felelőssége, hogy kit jelöl, és ezt a jogot tiszteletben kell tartani. Azzal érvelt, hogy Sneider Tamás a 2010-2014-es ciklusban jól vezette az ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottságot. Ezt a hvg.hu kérdésére megerősítette Szűcs Erika korábbi szocialista, majd DK-s képviselő, volt munkaügyi miniszter. Úgy fogalmazott, hogy Sneider *„kultúremberként viselkedett, betartotta az ülésvezetés szabályait, nem volt erőszakos... megtanult normálisan viselkedni, de ez nem teszi meg nem történné a korábbiakat”*. Szerinte ugyanis Sneider nézetei nem változtak, és *„az a baj, hogy alelnökké választásával személyében ezeket a nézeteket emelik közjogi méltóság rangjára”*. Kövér László házelnök az origo-nak azt mondta: *„erkölcsi kérdéseket fel lehet vetni ugyan, de ez szétverné azt a gyakorlatot, ami az elmúlt húsz évben létezett”*. Maga Sneider Tamás az EP-kampánynak tulajdonította a személye körüli vitákat, amely szerinte azt bizonyítja, hogy *„az MSZP-nek nincs semmi mondanivalója a társadalom számára. Ha nincs fasiszta, akkor*

gyártanak maguknak egyet.” Végül 150 szavazatot kapott, az MSZP és a független baloldaliak ellene szavaztak, az LMP tartózkodott. Jelen volt, de nem szavazott a FIDESZ-ből Balog Zoltán és Navracsics Tibor miniszter, Lázár János államtitkár és Kovács Zoltán. (A házelnökön kívüli személyi javaslatokról a szavazás az új szabályok szerint már nem volt titkos.)

A négy képviselővel rendelkező Együtt-PM utóbb közleményt adott ki: *„Az Együtt-PM Szövetség elfogadhatatlannak tartja, hogy Sneider Tamás, az egykori egri szkinhedvezér, akit neonáci elvbarátai Rojként ismertek, és aki cigányverőként híresült el annak idején Heves megyében, az MSZP, az LMP és a FIDESZ-KDNP alkujának eredményeként az országgyűlés alelnöke lehet. Megdöbbenő számunkra, hogy a szocialista képviselők engedtek Kövér László zsarolásának, és azért, hogy ők is delegálhassanak egy alelnököt, támogatják Sneider megválasztását. Az Együtt-PM számára elfogadhatatlan az is, hogy az országgyűlési frakciók elvtelen megállapodásának köszönhetően az oktatási és kulturális bizottságnak jobbikos elnöke lehet.”*

E vitával függhetett össze, hogy az aznapi Magyar Nemzet közzétett egy fényképet, amelyen az akkor 18 éves Molnár Zsolt szocialista politikus volt látható fejére húzott kapucnival az 1992. október 23-i Kossuth téri tüntetésen, amelyen a tömeg egy része kifütyülte Göncz Árpád köztársasági elnököt. A lap arra célzott, hogy ez az öltözet a szkinhedekre volt jellemző. Molnár Zsolt elismerte: az 1990-es évek elején *„lehetett olyan rendezvényen korábban, ahol bőrfejúek is voltak”*, például több futballmeccsen, illetve közéleti tüntetésen is, ahol *„esetleg olyan közeg lehetett”*, ahol szkinhedek álltak mellette, ám soha életében nem volt szkinhed. Elismerte, hogy az 1992-es kép őt ábrázolja, de azt mondta, csak *„a rossz idő miatt”* viselt kapucnit, és nem bőrfejúekkel volt a téren, nem is kiabált Göncz Árpádnak. Néhány hónappal korábban az derült ki róla, hogy a 2002-es önkormányzati választás idején még a FIDESZ delegáltja volt az óbudai választási bizottságban. Erről akkor úgy nyilatkozott, hogy az idő tájt *„még a politikai útkeresés szakaszában volt”*. Molnár Zsoltot az alakuló ülésen mindentől függetlenül a frakciók megállapodásának megfelelően megválasztották a nemzetbiztonsági bizottság elnökévé, amely posztra a választások után a Jobbik is igényt tartott.

Megalakultak a parlamenti bizottságok is. Az előzetes megegyezésnek megfelelően szocialista elnöke lett a költségvetési és a nemzetbiztonsági bizottságnak (Burány Sándor, illetve Molnár Zsolt), Jobbikos a kulturálisnak és az új nevű és hatáskörű vállalkozásfejlesztésnek (Duró Dóra, illetve Volner János), és LMP-s a fenntartható fejlődésnek (Sallai R. Benedek). Tíz bizottság elnöke lett kormánypárti, Rogán Antal továbbra is megtartotta a frakció irányítása mellett a gazdasági bizottság vezetését. Megalakult az új, 39 fős törvényalkotási „szuperbizottság”, amely a megváltozott házszabály szerint különleges szerepet kapott. Ennek vezetője – egyúttal a Ház törvényalkotásért felelős alelnöke – Gulyás Gergely FIDESZ-képviselő lett.

Az alakuló ülésen bejelentették a frakciók megalakulását. A vezetők személye nem változott: Rogán Antal (FIDESZ), Harrach Péter (KDNP), Mesterházy Attila (MSZP), Vona Gábor (Jobbik) és Schiffer András (LMP). Kilenc független képviselő maradt kívül a frakciókon: a baloldali közös listáról bejutott liberális Fodor Gábor, valamint a Demokratikus Koalíció és az Együtt-PM 4-4 képviselője. Az utóbbiak közül egy-egy egyéni kerületben nyert közös jelöltként, három-három pedig szintén a közös baloldali listáról kapott mandátumot. E két formációnak nem volt meg az önálló frakcióalakításhoz szükséges öt fős létszáma, az MSZP-frakcióba azonban nem kívántak beülni.

A képviselők a személyi döntések utáni első határozataikkal – az MSZP és a DK ellenszavazatai mellett – elfogadták a Nemzeti Választási Bizottság és a Nemzeti Választási Iroda beszámolóját a választásokról. Ezzel elvben jóváhagyták a Patyi András elnök által benyújtott NVB-jelentésben szereplő javaslatokat is, köztük azt, hogy a jövőben egy-egy állampolgár ismét csak egy képviselőjelöltet ajánlhasson, mert a testület szerint *„a többes ajánlás [2014-ben először alkalmazott] rendszere alapvetően magában hordozza a választópolgárok adataival való visszaélés fokozott lehetőségét”*. A változtatás érdekében azonban semmi nem történt az év folyamán.

Az alakuló ülés előtt és alatt az Országház előtt tüntetés zajlott a május 1-étől hatályos földtörvény ellen. Ezt Gaudi-Nagy Tamás, az új parlamentbe be nem került volt Jobbik-képviselő szervezte, de miután részben az ő hangosbemondón elhangzott megjegyzései hatására többen leköpték Pásztor Istvánt, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökét, a Jobbik közleményt adott ki: „*A Jobbik Magyarorszáért Mozgalom a leghatározottabban elítéli azt a gyalázatos inzultust, amely ma az Országgyűlés alakuló ülésére vendégként érkező Pásztor Istvánt, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökét érte. A történeteket szégyenletesnek, magyar hazafihoz méltatlannak tartjuk.*” Gaudi-Nagy Tamás erre válaszolva a közszolgálati televízió 7-i reggeli adásában kijelentette: „*Pásztor István örüljön, hogy ennyivel megúszta, mert a hazaárulók a lámpavason szoktak lógni.*” Ő ugyanis, úgymond, hazaáruló, mert összeállt a magyar nemzeti érdekeket veszélyeztető szerb radikálisokkal, akik kiüldözték a Délvidékről a magyarok döntő többségét, és mert nem követeli a területi autonómiát. Május 9-én Áder János kóztársasági elnök külön nyilatkozatot tett a Sándor-palotában: „*Akik minden emberi mivoltukból kifordulva megalázták Pásztor Istvánt, azok valójában megalázták a Magyarországon élő kisebbségeket, megalázták a vajdasági magyarokat, megalázták a határon túl élő honfitársainkat, megalázták egész nemzetünket*” – mondta, és hozzátette: mindent meg kell tenni azért, hogy ilyesmi ne fordulhasson elő még egyszer, ha mégis megtörténik, az állam késlekedés nélkül, a törvény teljes szigorával sújtson le, és ilyen esetben félre kell tenni a politikai haszonlesést, ravaszkodást, méricskélést. A szerbiai magyar politikus az államfő személyes meghívására vett részt az Országgyűlés alakuló ülésén.

Lovász László 66 éves világhírű matematikus lett a Magyar Tudományos Akadémia új elnöke, miután Pálinkás József megbízatása lejárt. Az MTA közgyűlése 62%-os többséggel választotta meg Maróth Miklós klasszika-filológussal és Németh Tamás agrokémikussal szemben.

Az Alkotmánybíróság az alapvető jogok biztosának indítványára kimondta: a közös háztartásban, együtt nevelt gyermekek után ugyanannyi családi pótlék jár akkor is, ha az őket nevelő szülők házasságban, és akkor is, ha élettársi kapcsolatban élnek. Ez azonban hiányzik a családtámogatási törvény családi pótlékról szóló szabályaiból, ezért az AB felhívta az Országgyűlést, hogy az alaptörvény-ellenességet előidéző hiányosságot december 31-ig orvosolja. Négyen nyilvánítottak különvéleményt, közülük Pokol Béla kifejtette: az AB többsége az alaptörvénnyel ellentétesen döntött, mert annak szövegében a házasságot más együttélési formákhoz képest kiemelő cikk nagyobb súlyú, mint a hivatkozott szociális témájú pontok.

Hét kaszinóengedélyt adott ki a Nemzetgazdasági Minisztérium a Las Vegas Casino Kft.-nek, illetve az Aranybonusz 2000 Kft.-nek – közölte a tárca. Így az előbbi öt budapesti és Pest megyei, az utóbbi egy-egy debreceni és nyíregyházi kaszinót nyithat a 2013 végén kivételes sürgős eljárással elfogadott, a kaszinók számát korlátozó törvény alapján. A Las Vegas Casino Andy Vajna filmgyártási kormánybiztos érdekeltsége, az Aranybonusz pedig Szima Gábor vállalkozóé, a debreceni focicsapat tulajdonosáé. Az állami tulajdonban lévő Szerencsejáték Zrt. pályázatai nem nyertek.

Május 10. Az országgyűlés 130 szavazattal 57 ellenében miniszterelnökké választotta Orbán Viktort, a FIDESZ elnökét. (Ő így az országgyűlés alakuló ülése után csak négy napig volt korlátozott hatáskörű ügyvezető kormányfő, a kormány mint testület azonban – a korábbi gyakorlattól eltérően – még június 5-éig ügyvezetőként működött.) Minden jelenlévő kormánypárti igennel, minden ellenzéki és független nemmel szavazott. Az elnöklő Kövér Lászlón és az érintetten kívül nem szavazott egy FIDESZ-, három MSZP- és két Jobbik-frakciótag, valamint a DK négy képviselője. Az utóbbiak az ellen tiltakoztak távolmaradásukkal, hogy a kormány nem terjesztett elő programot. A 2012 óta hatályos alaptörvényből ugyanis kimaradt a korábbi alkotmánynak az a szabálya, hogy a miniszterelnököt a kormányprogram megvitatása után, annak

elfogadásával együtt választják meg, így ez 1990 óta először hozzászólások nélküli döntési aktussá rövidült.

Eskütétele után Orbán Viktor beszédet mondott. Szándéka, hogy minden magyart képviselni fog, és ettől "*még provokációk sem fognak eltántorítani*": arra törekszik, hogy a kétharmados felhatalmazással a háromharmadot, az egész nemzetet képviselje. Az alapkérdések eldőlték, a választók a vitát lezárták – jelentette ki, tehát a másodszori megerősítés után nem vita az alaptörvény, az emberi méltóság tiszteletére épülő társadalomszervezés, a szabadságot és felelősséget összekapcsoló politika, nem vita tárgya a munkaalapú gazdaság és a nemzetegyesítés politikája sem. A miniszterelnök szerint ez a választás megerősítette a 2010-ben végrehajtott második rendszerváltást, hogy a magyar gazdaság spekuláció helyett munkára épüljön, a liberalizmus doktrínái helyett a kölcsönös felelősség eszméjét kövessék, a globális erők előtti behódolás helyett küzdjenek a nemzeti függetlenség megtartásáért, internacionalizmus helyett a haza szeretetére neveljék a gyermekeiket. Orbán beszélt arról, hogy veszélyesnek és szélsőségesnek tekinti, ha valaki a bűnözők jogait az áldozatok jogai elé sorolja, és azt a politikát, hívja magát akár jobb, akár baloldalinak, amely azért akar pénzt elvenni a dolgozó emberektől, hogy odaadja azoknak, akik bár munkaképesek, de nem akarnak dolgozni. Veszélyesnek és szélsőségesnek tekinti továbbá a magyar népre azt a politikát, amely az 1000 éves Magyarországot valamilyen Európai Egyesült Államok oltárán fel akarja áldozni, de ide sorolta az unióból való kilépés programját is. Az ülés bezárása után a Kossuth téren tartottak gyűlést, amelyen Semjén Zsolt KDNP-elnök, Szájer József EP-képviselő és a miniszterelnök beszélt.

Május 12. Az országgyűlés meghozta első törvényeit. A gyorsaság érdekében két esetben el kellett térni a házszabálytól, amihez az összes képviselő legalább négyötödének támogatása szükséges, tehát az ellenzék nagy részéé is. Ez esetben ez megvolt. Első ízben alkalmazták az új házszabályt: a módosító javaslatokat az addig nem létezett törvényalkotási bizottság tárgyalta meg, ennek a jelentése került aztán a plénum elé.

Az egyik új jogszabály, amelyet a kormány még az országgyűlés alakuló ülése előtt nyújtott be, a devizaadósok kilakoltatását halasztotta el, de ezúttal nem konkrét határidővel, hanem az e probléma rendezését célzó majdani törvény hatályba lépéséig. Elutasították azt a szocialista módosítást, hogy e törvény megalkotására szabjanak meg határidőt, viszont FIDESZ-es javaslatra kivették a végrehajtási tilalom alól azt az esetet, ha a devizahiteles adós lakását az önkormányzat kapja meg, és munkavállalók elszállásolására használja. A független Fodor Gábor kivételével a zárószavazás egyhangú volt. A másik új törvény Gulyás Gergely és Balla György (FIDESZ) kezdeményezésére a képviselők saját helyzetét érintő zavarokat és pontatlanságokat igyekezett rendezni. Egyrészt tisztázta, hogy az őszi önkormányzati választásokig átmenetileg még hivatalban maradó polgármesterek és más önkormányzati vezetők, helyi képviselők addig is csak az országgyűlési képviselői juttatásaikat kaphatják, a másik tisztség után járó pénz már nem. A korábbi helyzettel eltérően kötelezővé tette az ügyvéd-képviselők ügyvédi tevékenységének felfüggesztését. Másrészt világossá tette, hogy az östermelés és az oktatói munka után járó jövedelmet a törvényhozók felvehetik, függetlenül e tevékenység formájától, továbbá kimondta, hogy közlekedési támogatás nem csak a képviselő tulajdonában lévő autó után jár, hanem akkor is, ha például lízingeli. Ezt a törvényt is teljes egyetértésben hozták meg, egyedül Vadai Ágnes (független – DK) szavazott ellene.

Május 13. Felbújtóként elkövetett szándékos emberöléssel megvalósított háborús bűntett és bűnpártolással megvalósított háborús bűntett miatt, lőszerrel visszaélés és kommunista bűnök tagadása miatt első fokon bűnösnek mondta ki a Fővárosi Törvényszék katonai tanácsa Biszku Béla volt belügyminisztert (1957-1961), aki 1956 és 1980 között az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, 1962 és 1978 között a Központi Bizottság titkára volt. Öt és fél év börtönbüntetést és 10 év közügyektől eltiltást kapott. A 93 éves egykori politikus az MSZMP legfelső vezetőségének utolsó élő tagjaként, az 1956 utáni megtorlásokban játszott szerepe miatt került a bíróság elé, de vitatott

volt, hogy mennyire lehet megállapítani egy politikai vezető testület tagjának személyes felelősségét csaknem 60 év után egyes emberek haláláért vagy bántalmazásáért. Az ügyész életfogytiglani börtönt kért, a védő viszont felmentést, mert szerinte politikai hecckampány áldozata lett a volt funkcionárius. A vádló ezzel szemben azt idézte, amit Biszku 1956. december 3-án egy ülésen mondott: *"Karhatalmi szerveinknek sokkal erélyesebben kell viselkednie, mint eddig."* Ez a vád szerint egyet jelentett a nyílt erőszak elrendelésével, tehát *"ideológiai tűzparancs"* volt, bár közvetlenül nem bizonyítható, hogy a helyszínen bárki parancsot adott volna a karhatalomnak a lövésre. Maga Biszku Béla nem tett vallomást, de tagadta bűnösségét. Azzal védekezett, hogy a sortüzeknél nem volt ott, így nem adhatott rájuk parancsot sem. Korábban többször elmondta, hogy az 1956 után történekekkel kapcsolatban nem bánt meg semmit, nincs miért bocsánatot kérnie, Nagy Imre pedig *„megérdemelte a sorsát”*.

Május 14. Kovács Béla, az Európai Parlament Jobbikos képviselője mentelmi jogának felfüggesztését kérte Polt Péter legfőbb ügyész Martin Schulztól, az Európai Parlament elnökétől – közölte Fazekas Géza, a Legfőbb Ügyészség szóvivője, aki azonban az indokról nem nyilatkozott, mert az titkos. Sajtóértesülések szerint az Alkotmányvédelmi Hivatal tett feljelentést kémkedés gyanúja miatt a híres moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Főiskoláján még a rendszerváltozás előtt végzett, számos orosz politikai és üzleti kapcsolattal rendelkező politikus ellen, akit a Jobbik a május 25-i választásokon listája 3. helyén ismét indított. Kovács Béla másnap egy külön ezért összehívott tájékoztatón határozottan visszautasította a vádakat.

Május 15. Lemondott budapesti MSZP-elnöki tisztségéről Molnár Zsolt, hogy személye *„ne akadályozza a fővárosi ellenzék összefogását”* az önkormányzati választásokra. A politikus ellen napok óta hangoztatott, szerinte abszurd vádak nem csak korábbi jobboldali kötődésére vonatkoztak, például részvételére a Göncz Árpád köztársasági elnök elleni 1992. október 23-i tüntetésen, hanem azokra az MSZP-ből kiszivárgott hírekre is, hogy az áprilisi választások előtt kampányfőnökként akadályozta néhány FIDESZ-politikus botrányos ügyeinek leleplezését, és ezzel akadályozta az eredményes szocialista kampányt. Ő csak azt ellenezte, hogy Rogán Antal kisgyerekeiről (drága magánóvodájukról) is szóljon a hibás vagyonbevallás elleni fellépés – válaszolta erre Molnár. Ron Werber, a párt volt izraeli kampánytanácsadója azonban ezt üzenté az Indexen keresztül: *„Molnár Zsolt adjon hálát Istennek minden egyes napért, amikor nem nyitom ki a számat.”*

Május 16. „Eleget” tud a Kovács Béla EP-képviselő elleni kémkedési vádról – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a közszolgálati televízióban. Szerinte *„az, hogy egy magát nemzetinek valló párt hazaárulást elkövető személyeket akarjon eljuttatni Brüsszelbe, ahol a magyar érdekeket kellene képviselni, példátlan”*. A Jobbik-politikus válasza egy pápai fórumon: brüsszeli teljesítménye alapján ő a legeredményesebb magyarországi európai parlamenti képviselő. *"Nagyon messze mentem, túl sok eredményt értem el, ez nagyon sok embernek nem tetszik"*.

Május 19. Az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottsága – a kormánypártiak döntése alapján az érintettek kérése ellenére zárt ülésen – meghallgatta Kovács Béla EP-képviselőt és Vona Gábort, a Jobbik elnök-frakcióvezetőjét a Kovács elleni kémvád ügyében. Németh Szilárd, a testület FIDESZ-es alelnöke az ülés után kijelentette: alapos a gyanú, hogy Kovács Béla hírszerzői és kémtevékenységet folytatott, szervezetszerű konspirált kapcsolatot tartott fenn az orosz szolgálatokkal; erről a nemzetbiztonsági szakszolgálatnak kép- és hangvételek vannak a birtokában. Molnár Zsolt, a nemzetbiztonsági bizottság szocialista elnöke is meggyőzőnek találta a szakszolgálat – egyébként 2043-ig titkosított – bizonyítékait, és megalapozottnak az ügyészség gyanúját. Egyedül a Jobbik tartotta továbbra is lejárátásnak az egész kémügyet. Vona Gábor azt mondta: aljas és átlátszó rágalomkampány indult pártja ellen, hogy megroppantsák az EP-választás

előtt. Szerinte ami a bizottságban elhangzott, az egyáltalán nem meríti ki a büntető törvénykönyv vonatkozó paragrafusait, és nem érti, miért kémkedett volna Kovács Béla.

Május 20. Az Emberi Jogok Európai Bírósága kimondta: a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés magyar szabályozása az embertelen, megalázó büntetés tilalmába ütközik, vagyis sérti az Emberi Jogok Európai Egyezményét. A bírák szerint minden fogvatartottnak joga van ahhoz, hogy előre meghatározott időközönként, megismerhető szempontok szerint megvizsgálják, indokolt-e még a fogva tartásuk. Vagyis nem azt mondták ki, hogy egyszer majd mindenképpen szabadon kell engedni az ilyen elítélteket, hanem azt kifogásolták, hogy az – immár az alaptörvénnyel megtámogatott – magyar szabályozás nem ad elvi lehetőséget sem a szabadulásra. A Magyar Helsinki Bizottság 2011-ben az Alkotmánybíróságtól kérte a tényleges életfogytiglani szabadságvesztésről szóló törvényhely megsemmisítését, de 2011 végéig nem született döntés, akkor pedig az új AB-törvény hatályba lépésével a korábbi beadványok érvényüket veszítették. A strasbourgi hír megérkezése után nem sokkal Körmenten, a FIDESZ EP-választási rendezvényén Orbán Viktor miniszterelnök azt mondta, felháborítónak tartja a döntést: úgy tűnik, az Európai Unióban "*a bünt elkövető emberek jogait az ártatlan emberek jogai és az áldozatok jogai elé helyezik*". (Bár az EJEB-nek semmi köze az Európai Unióhoz, az az Európa Tanács intézménye.) Ezt a kormány nevében visszautasította, mert szerinte ez a büntetés jelentős visszatartó erővel bír. Az országgyűlés végül az ítélet szellemében úgy módosította a törvényt, hogy 40 év letöltése után kérés nélkül kötelező lesz lefolytatni egy kegyelmi eljárást, amely végződhet azzal is, hogy az elítélt továbbra is börtönben marad, de megadja az európai bíróság által hiányolt reményt a kiszabadulásra. → november 18.

A Kúria bizonyítottság hiányában jogerősen felmentette Molnár Gyula volt újbudai szocialista polgármestert (2002-2010) és Lakos Imre volt szabad demokrata alpolgármestert (2002-2006), volt országgyűlési képviselőket (1994-2010, illetve 2006-2010) a hivatali visszaélés vádja alól. A vád szerint 2006-ban egy több százmilliós önkormányzati ingatlant pályázat nélkül átjártattak egy magáncégnek. Ők tagadták bűnösségüket, és a Fővárosi Törvényszék 2012-ben, első fokon – akkor bűncselekmény hiányában – fel is mentette őket. 2013-ban azonban a Fővárosi Ítéltábla másodfokon hivatali visszaélés miatt Molnár Gyulát nyolc hónap letöltendő börtönre, Lakos Imrét pedig hat hónap felfüggesztettre és hárommillió forintos pénzbüntetésre ítélte. Egy addig még bíróság előtt meg nem hallgatott – egyébként a polgármesteri hivatalból a vitatott ügylet előtt három évvel Molnár Gyula által elbocsátott – tanú arról beszélt, hogy hallomásból úgy tudja, a milliárdos vállalkozó, Leisztinger Tamás támogatta Molnár Gyula kampányát, és ezt kellett viszonzni az ingatlan átadásával. Vallomása meggyőzte a táblát, hogy a vádlottak leplezett célja egyértelműen az inkriminált ingatlan átjártása volt, a sokat hangoztatott területfejlesztés nem lehetett reális. A vádlottak fellebbeztek, így került az ügy harmadfokon a Kúriára. Az ottani végleges döntés azt is jelentette, hogy az MSZP – terveinek megfelelően – ősszel elindíhatta polgármesterjelöltként Molnár Gyulát a XI. kerületben. (Indult is, de nem győzött.) Egy június 18-i sajtótájékoztatón a Jobbik arra hivatkozva tiltakozott az ítélet ellen, hogy az ítélező Mészár Róza bírót 2010-ben az MSZP jelölte alkotmánybírónak, bár az akkor már kétharmados többségbe került jobboldali kormánypártok elutasítása miatt nem választották meg.

Május 25. Rendkívül alacsony, 28,92%-os részvétel mellett zajlott le az Európai Parlament képviselőinek megválasztása: a FIDESZ-KDNP közös lista győzött, a Jobbik második lett, a baloldalon átrendeződtek az erőviszonyok. A Magyarországnak járó helyek száma a 2004-es 24-ről, majd 22-ről 21-re csökkent, mert az EP teljes létszáma is kisebb lett: 751 fő.

A kormánypártok 51,49%-ot kaptak, ami az április 6-i országgyűlési választási eredménynél (44,87%) jobb volt, a 2009-es EP-választásénál (56,36%) gyengébb. Ez a 21-ből 12 mandátumot jelentett, míg 2009-ben 22-ből 14-et kapott a FIDESZ és a KDNP. A 12 közül egy fő került ki a KDNP-ből, valamint hivatalos közlés szerint azt is a kisebbik kormánypárt kezdeményezte, hogy a lista 3. helyére Tökés László egykori Királyhágó-melléki református püspök kerüljön, aki 2007-ben

a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, 2009-ben az RMDSZ és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács jelöltjeként, romániai képviselőként került be az Európai Parlamentbe. Bocskor Andrea és Deli Andor személyében egy ukrainai, illetve szerbiai magyar is EP-képviselő lett a FIDESZ listájáról.

A második helyezett a Jobbik lett, mind az áprilisinál (20,5%), mind a 2009-esnél (14,77%) gyengébb 14,68%-os eredménnyel, megtartva három mandátumát. Benn maradt az EP-ben a kémkedéssel gyanúsított Kovács Béla, akinek mentelmi jogát a legfőbb ügyész felfüggeszteni kérte.

Meglepetést okozott a baloldal eredménye. Az áprilisi parlamenti választáson közösen indult pártok együttvéve akkori eredményüknél (25,6%) és az MSZP 2009-es támogatottságánál (17,37%, 4 mandátum) jobban szerepeltek: 27,9%-ot kaptak. Ez azonban úgy oszlott meg, hogy az MSZP mindössze 10,92%-ot kapott és két mandátumot szerzett, majdnem beérte a DK (9,76%, szintén két mandátum), és jól szerepelt az Együtt-PM is (7,22%, egy mandátum). Az MSZP elnöksége azonnal felajánlotta lemondását.

Hajszálon (295 szavazaton) múltott, de 5,01%-kal bejutott az EP-be az LMP is, egy képviselői helyet szerzett. (A némileg eltérő végleges adatot lásd június 6-ánál.) „A Haza Nem Eladó Mozgalom” és a Seres Mária Szövetségesei az 5%-os küszöb közelébe sem jutott, 0,52 és 0,4%-os eredményük a listaállításhoz benyújtott 20 000 aláírásnál jóval kisebb tényleges támogatottságot mutatott.

Május 26. Az országgyűlés törvényt hozott a kormány szerkezetének csekély megváltoztatásáról. Továbbra is nyolc szaktárca maradt, ezek közül háromnak a neve változott: az addigi Vidékfejlesztési Minisztérium visszatért az 1998 előtti, szűkebb jelentésű Földművelésügyi Minisztérium névhez, a Közigazgatási és Igazságügyi tárca csak Igazságügyi maradt, ahogy 2006-ig nevezték, a Külügy neve viszont Külgazdasági és Külügyminisztériumra bővült. Erősödött a 2010 óta államtitkár által vezetett Miniszterelnökség jogállása: miniszter irányítása alá került (ahogy a Miniszterelnöki Hivatal volt 1998 és 2010 között), és a jogszabály kimondta, hogy ez *„elsősorban a kormányzati koordinációt ellátó minisztérium”*. (Korábban akkor sem nevezték minisztériumnak, amikor miniszter vezette.)

Megalakították a magyarországi nemzetiségek országgyűlési bizottságát, amelynek elnöke Fuzik János szlovák, alelnöke Farkas Félix roma szószóló lett.

A Fővárosi Törvényszék első fokon megszüntette az eljárást Hernádi Zsolt ellen a nemzetközi kapcsolatban elkövetett hivatali vesztegetés büntette miatt indított büntetőperben, a jelentős kárt okozó csalás és a különösen jelentős vagyoni hátrány okozásának vádja alól pedig felmentette. A MOL elnök-vezérigazgatója ellen egy 28 000 darab értékpapírral rendelkező részvényes, Bánhegyi Ilona, a cég volt jogi igazgatója (Galács Ábel csoportszintű értékesítési igazgató felesége) indított pótmagánvádas eljárást a horvát hatóságok vádjai alapján, miután az ügyészség mint közvádló elutasította feljelentését. Szerinte a MOL részvényei nagyot estek amiatt, hogy a MOL vezetője 2009-ben megvesztegette az INA olajvállalat megszerzése érdekében Ivo Sanader horvát miniszterelnököt, és erről nem számolt be a közgyűlés előtt. A részvényes állítása szerint ez 28 millió forint kárt okozott neki. A bíróság azonban úgy ítélte, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján Hernádi bűnösségét nem lehet kimondani. Hernádi Zsolt, aki ellen a horvátok vádat emeltek és még nemzetközi körözést is kiadtak, bár soha nem kézbesítettek neki szabályosan semmilyen horvát igazságszolgáltatási iratot, az ítélethirdetés után kijelentette: ez az ügy a horvát belpolitika része, nem az ő személyéről szól. Ügyvédje pedig hangsúlyozta: ha az ítélet jogerőssé válik (ami december 3-án megtörtént), a horvátoknak meg kell szüntetniük az eljárást, mert egy uniós tagállamban adott ügyben hozott ítélet a másik tagállamban is érvényes. Emiatt a sajtóban olyan találgatások is megjelentek, hogy a korábbi MOL-vezető éppen ezért, megmentése érdekében perelte be volt főnökét magyar bíróság előtt. (Ezt erősítette meg egy június 22-én nyilvánosságra került titkos varsói hangfelvétel is. Ezen a MOL lengyel partnere, az állami Orlen vezérigazgatója mesélte el kollégáinak, amit személyesen Hernádi Zsolttól hallott, hogy ilyen trükkel játsszák ki a horvát bíróságot.) Június 10-én azonban a Zágráb megyei bíróság közölte: megalapozott a Hernádi

Zsolt ellen emelt vád, így a MOL vezérét a távollétében is elítélhetik, illetve érvényben marad a letartóztatási parancs is, főleg miután jogerőssé vált Ivo Sanader volt horvát kormányfő elítélése.

Május 27. A strasbourgi Európai Emberi Jogi Bíróság egyhangúlag kimondta: Baka Andrásért váltották le 2011 végén a Legfelsőbb Bíróság éléről, mert 2010-2011-ben bírálta egyebek közt a bírók nyugdíjkorhatárának váratlan csökkentését és a büntető eljárási törvény jogokat korlátozó módosításait. Három és fél évvel a megbízatásának vége előtt alkotmányba írt szabállyal mozdították el – ez az ítélet szerint az alapvető emberi jognak számító véleménynyilvánítás szabadságának jogellenes korlátozása. Baka András 2009-ben Sólyom László köztársasági elnök javaslatára – bár két sikertelen szavazás után – a képviselők 80%-ának szavazataival választották meg, tehát az akkori ellenzék zöme is támogatta. Az új alaptörvény alapján azonban az LB helyébe lépett Kúriáról olyan jogszabályt alkottak, hogy az elnökek legalább öt éves bírói szolgálati jogviszonnyal kell rendelkeznie, és ebbe nem számított bele az a 17 év (1991-2008), amelyet az LB-n csak 2008 óta dolgozó Baka András éppen az ügyében most ítélező nemzetközi bíróság bírójaként töltött el. Mivel egyetlen bírósághoz vagy az Alkotmánybírósághoz sem fordulhatott, a strasbourgi testület a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét is megállapította. A bíróság kifejtette, hogy a szankciótól való félelemnek dermesztő hatása (chilling effect) van a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlására, pedig Bakának nemcsak „joga, hanem kötelessége is volt a Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökeként kifejezni véleményét a bírósági rendszerrel kapcsolatos reformokról”, és „nincs bizonyíték, ami arra utalna, hogy a felperes által kifejezett vélemény túlmélt volt a szigorúan szakmai szempontokon, vagy indokolatlanul személyes támadást vagy sértést tartalmazott volna.” A pert indító volt főbíró diszkriminációnak tekintette, hogy bár új törvény készült az AB-ról és az alapjogi biztos hivataláról is, sőt ez utóbbinál lényeges szervezeti változás is történt, e két intézmény vezetője vele ellentétben folytathatta munkáját. Erkölcsi elégtétel számára a strasbourgi bíróság ítélete – közölte Baka András az MTI-vel. Hivatalába való visszahelyezését nem kérte a 2012 óta a Kúria tanácselnökeként dolgozó jogász, de vagyoni kártérítést igen.

Május 29. Lemondott Mesterházy Attila, a Magyar Szocialista Párt elnöke. A politikus, aki 2010-ben, az akkori választási vereség után került a párt élére, április 6-án csak azt jelentette be, hogy az egész elnökség felajánlja lemondását – ezt a választmánynak még jóvá kellett volna hagynia –, valamint hogy ő a parlamenti frakció vezetését megtartja. Most azonban, miután a főváros szocialista vezetői szembe fordultak vele, azt közölte: sem pártelnök, sem frakcióvezető nem marad, és nem indul semmilyen párttiszségért. Az elnökségi tagok fele is lemondott, amiből az alapszabály szerint az következett, hogy alulról felfelé teljes tisztújítást kellett elrendelni.,

Miniszterelnökké választása után 19 nappal Orbán Viktor bejelentette, kiket javasol a kormányba. A névsorból kiderült: helyén marad Pintér Sándor belügy-, Fazekas Sándor földművelésügyi (itt az elnevezés változott), Balog Zoltán emberierőforrás-, Hende Csaba honvédelmi és Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter, továbbá Semjén Zsolt KDNP-elnök mint tárca nélküli miniszter, aki ismét – immár egyedüli – miniszterelnök-helyettes is lett. Az előzetes bejelentésnek megfelelően Trócsányi László volt alkotmánybíró, majd párizsi nagykövet kapta az igazságügyi tárcát, a megnőtt hatáskörű Külgazdasági és Külügyminisztériumot pedig Navracsics Tibor. A minisztériummá emelt Miniszterelnökség élére – államtitkári helyett miniszteri rangban – a kormányfő Lázár Jánost terjesztette elő, aki a következő hetekben a kormányzati munka összehangolásán mint alapfeladaton kívül számos fontos hatáskört kapott meg a szakminisztériumoktól, például a vidékfejlesztés irányítását, a Magyar Fejlesztési Bank és a Magyar Posta tulajdonosi jogainak gyakorlását. Az egyetlen meglepetést a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium élére került Seszták Miklós okozta: a 46 éves kisvárdai jogász személyében Semjén Zsolton kívül az első kereszténydemokrata került a kormányba. Bár egyúttal FIDESZ-tag is, a KDNP-frakcióban dolgozott 2010-es képviselővé választása óta. Így Németh Lászlóné távozásával női tag nélkül maradt a kabinet.

Május 31. Az MSZP-t Botka László választmányi elnök vezeti a júliusi rendkívüli pártkongresszusig, az országgyűlési frakciót pedig Tóbiás József, aki addig Mesterházy Attila frakcióvezető általános helyettese volt – erről döntött az MSZP választmánya, amely elrendelte a pártvezetőségek teljes újjáválasztását.

Nem történt bűncselekmény Laborc Sándor, a volt Nemzetbiztonsági Hivatal egykori főigazgatója és a különböző alvilági bűncselekményekkel gyanúsított, közben részben már elítélt Portik Tamás vállalkozó találkozási kapcsán, ezért az ügyészség május 22-én megszüntette a 13 hónapon át zajlott, az utódszervezet Alkotmányvédő Hivatal feljelentésére folytatott nyomozást – került nyilvánosságra némi késéssel.

Június 2. Az országgyűlés máris módosította a május 6-án hatályba lépett új házszabályt, egyebek közt úgy, hogy az ülést vezető elnök mindig szavazhasson, ne csak szavazategyenlőség esetén. A javaslatot benyújtó Rogán Antal azzal érvelt, hogy az 1990 óta érvényes szabály a házelnök vagy helyettese képviselői jogait korlátozza. Az ellenzék rámutatott: valójában arról van szó, hogy a kormányoldal többsége pontosan azonos a képviselők kétharmadával, tehát amikor – alapvetően alaptörvény-módosításkor – nem a jelenlévők, hanem az összes képviselő minősített többsége van előírva, akkor kormánypárti ülésvezető esetén éppen az az egy szavazat hiányozna a kellő többséghez.

Elkezdtek tárgyalni azt a Rogán Antal és Kósa Lajos FIDESZ-politikusok által ismertetett, de többek által benyújtott törvényjavaslatot, amely röviddel az önkormányzati választások előtt át kívánta alakítani Budapest önkormányzatát. A kormánypártok szerint demokratikusabb lesz a főváros irányítása, ha a közvetlenül választott 23 kerületi polgármester alkotja a közgyűlést, és mellettük csak kilencen kapnak mandátumot listáról, amelyen a meg nem választott polgármesterjelöltek szerepelnek. Az ellenzék tiltakozott és alkotmányellenesnek tartotta a közgyűlés választásának közvetetté tételét, sok elemző pedig úgy értékelte, hogy ennek egyetlen célja a fővárosban az ország többi részéhez képest erősebb demokratikus ellenzéki pártok gyengítése, esetleges győzelmük megakadályozása. Ugyanis míg a felmérések a kerületek többségében továbbra is kormánypárti polgármestert jósoltak, a fővárosi listás választáson esetleg jól szerepelt volna az ellenzék, továbbá a tervezet annak a pártnak adott kompenzációs helyeket, amely legalább 12 kerületben állít polgármester-jelöltet, ezzel részben akaratauk ellenére kikényszerítve, részben megnehezítve a baloldali pártok közös fellépését.

Június 3. A devizahiteleket érintő fontos részletkérdésről hozott ítéletet – két ellentmondó korábbi bírói döntés és az Európai Bíróság április 30-i állásfoglalása után – a Kúria: tisztességtelennek minősítette az árfolyamrést, vagyis azt az eljárást, amikor a bank a hitel összegét devizavételi árfolyamon, a törlesztőrészeket viszont eladási árfolyamon számolta át forintra. A bírák ezért visszamenőleges hatállyal a középárfolyam alkalmazását rendelték el, vagyis az adósnak jelentős összeg visszajárt. Ez az ítélet egyetlen konkrét ügyről szólt: Kásler Árpád, aki aztán A Haza Nem Eladó névvel alapított a parlamenti és az EP-választásokon sikertelenül szerepelt pártot, az OTP-t perelte be 2010-ben 14 millió forintos deviaalapú hitele miatt. A Kúria jogegységi tanácsát azonban máris összehívták, hogy az értelmezést kiterjesszék a többi hasonló ügyre. Az igazán alapvető kérdéseket, az árfolyamkockázatot és a szerződés módosításokat, tehát a devizaalapú hitelezés vitatott létjogosultságát ez az ítélet nem érintette. → június 16., szeptember 24.

Június 4. Nagy vihart kavart, hogy a Magyar Telekom tulajdonában álló kiadó felmentette Sáling Gergőt, az Origo hírportál főszerkesztőjét. Az előzmény: a szerkesztőség május 27-én első fokon pert nyert a Miniszterelnökséggel szemben. A bíróság kimondta: ki kell adni Lázár János államtitkár hivatalos külföldi útjainak adatait, mert közérdekűek. Az újságírókat azért érdekelték a részletek, mert például egy angliai úton két éjszakai szállás 920 000 forintba került, és tudni

akarták, kivel és miről kellett ilyen drága szálloda igénybe vételével tárgyalni. Másnap az államtitkár közölte: inkább visszafizet az államnak összesen két millió forint közpénzt a saját zsebéből, mert bár szerinte minden kiadás indokolt volt, továbbra sem kíván a részletekről nyilatkozni. A bírói ítéletet – nem várva meg, hogy egy esetleges fellebbezés során az nem változik-e – tarthatatlannak nevezte, mert „*ellentétes lenne Magyarország érdekeivel*”, ha kiderülne, kivel tárgyalt. Ezt követte az Origo-nál a személyi döntés, amelynek főszereplője csak annyit volt hajlandó közölni, hogy közös megegyezéssel, de „*nem saját kezdeményezésre*” távozik a főszerkesztői tisztségéből. Lázár János visszautasította, hogy nyomást gyakorolt volna a Magyar Telekomra, amellyel a kormány korábban partnerségi megállapodást kötött. A német anyavállalat, a Deutsche Telekom a szólásszabadság mint alapérték hangsúlyozása mellett csak arról nyilatkozott, hogy nincs közvetlen köze az Origóhoz, amely önálló. Cáfolta, hogy egy mobilfrekvencia-alku részeként a magyar kormány kérte volna a Telekomtól, hogy fogják vissza vagy engedjék el a kormánnyal szemben kritikus Origót. Maga az Origo cáfolta, hogy politikai döntés született volna. A Magyar Újságírók Országos Szövetsége viszont a média megfélemlítése és elhallgattatása jelének minősítette a történeteket. Az Origótól tiltakozásul többen kiléptek, köztük Pethő András főszerkesztő-helyettes, a Lázár-utazásokról írott cikkek szerzője.

Megjelent a Kerényi Imre miniszterelnöki megbízott nevével fémjelzett, Bencsik Gábor főszerkesztő által irányított Magyar Krónika című folyóirat, amelyet a FIDESZ pártalapítványa, a Polgári Magyarországért Alapítvány finanszírozott. 10 000 példányban adták ki, 980 forintba került, de felét ingyen osztották szét. Írt bele Orbán Viktor miniszterelnök, számos ismert kormánypárti politikus, tudós és újságíró. Az első szám címlapfotójáról néhány órán belül kiderült, hogy szerzői jogot sértett, mert az internetről, kereskedelmi célra kifejezetten nem használható képek közül válogatták ki.

Június 5. Szokatlan egységben tiltakozott a magyar médiaszakma az L. Simon László volt államtitkár és volt kulturális bizottsági elnök (FIDESZ) által benyújtott, frakciója által támogatott reklámadó-törvényjavaslat ellen. Csak tiltakozó jelszót tartalmazó üres újságoldalok, elsötétült képernyők fejezték ki a kiadók és tévétársaságok (köztük kormánypártiak) álláspontját, hogy a korábbi cáfolatok ellenére, bármilyen egyeztetés nélkül előkerült tervezet elfogadása súlyos csapást jelentene a sajtó számára. Még a legismertebb kormánypárti újságírók egyike, a jobboldali Magyar Nemzet főszerkesztő-helyettese, Csermely Péter is így értékelte a javaslatot: „*A kétharmad most valóban rá akar lépni a sajtószabadság torkára, a reklámadónak ugyanis sem más értelme, sem más üzenete nincs.*” Rogán Antal frakcióvezető viszont „*nyomásgyakorlásnak és a politikai szereplők zsarolásának*” minősítve utasította el az érintettek tiltakozását. Andreas Rudas, az RTL Group kelet- és délkelet-európai tevékenységéért felelős vezetője a Handelsblattnak kijelentette: „*Attól kezdve, hogy keresztülviszik ezt az adóztatást, nincs többé sajtószabadság Magyarországon*”, mert ez „*kísérlet arra, hogy diktatórikus intézkedések nélkül korlátozzák a sajtószabadságot*”. Andreas Rudas úgy vélte, hogy a tervezett adóteher „*egyértelműen az RTL-t célozza*”, amely a tervezett 8 milliárd forint bevételből 4 milliárdot fizetne. A társaság azonban nem tér ki a konfliktus elől, és nem kíván megválni magyarországi érdekeltségétől – mondta a luxembourgi központú, a német Bertelsmann többségi tulajdonában álló RTL Csoport térségi vezetője, kiemelve, hogy „*eszünk ágában sincs elhagyni Magyarországot*”.

Június 6. Megalakult az új kormány: Áder János köztársasági elnök kinevezte a május 29-én javasolt minisztereket, akik letették az esküt. Az országgyűlés ülésén beszédet mondott a miniszterelnök. Ezután az új kormány szóvivő, Kurucz Éva volt Hír-TV-munkatárs bejelentette: a kormányfő hivatala felköltözik a Várba a volt karmelita kolostorba, három kormányhivatal pedig a történelemben először vidékre kerül két éven belül: a Földművelésügyi Minisztérium Debrecenbe, a Honvédelmi Székesfehérvárra, a Miniszterelnökség vidékfejlesztési államtitkársága pedig Kecskemétre. (Ezt Kövér László házelnök június 11-én a Katolikus Rádióban szokatlan élességgel ellenezte: „*Teljesen elhibázott, végiggondolatlan ötletnek tartom, remélem, hogy nem lesz belőle*

valóság” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök tervéről, amelynek megvalósítását pedig már a következő napokban elkezdték előkészíteni.)

A miniszterelnök ezúttal egyetlen miniszterelnök-helyettest jelölt ki Semjén Zsolt személyében.

A Magyar Közlönyben megjelent az európai parlamenti választás végleges hivatalos eredménye. Ez csak töredékszázaléknyi eltéréseket mutatott a május 25-én este közzétett, a külföldi szavazatokat még nem tartalmazó adatokhoz képest, egyedül az LMP-nél volt érdekes a változás. Mivel a külképviseleteken szavazó 6253 választópolgár között – a FIDESZ-KDNP és az Együtt-PM lista után harmadik helyezettként – 15%-os eredményt ért el, az ezt is figyelembe vevő országos összesítésben 5,01%-ról 5,04%-ra nőtt a támogatottsága, tehát nem 295, hanem 930 szavazattal lépte túl az 5%-os küszöböt.

Június 10. Az országgyűlés – kizárólag kormánypárti szavazatokkal – elfogadta a fővárosi önkormányzat átalakításáról szóló, június 2-án tárgyalta törvényt. Csak kormánypárti módosító indítványokat fogadtak el hozzá, amelyek mind a mandátumkiosztásnál, mind a közgyűlési szavazás módjában figyelembe vették a kerületek eltérő lakosságszámát. Több más ponton is megváltoztatták a választási szabályokat, például – Fodor Gábor független (liberális) képviselő javaslata alapján – az önkormányzati választásokon is lehetővé tették, hogy egy választópolgár több jelöltet és listát ajánljon, noha az országgyűlési választásoknál ennek megszüntetését javasolta a Nemzeti Választási Bizottság, amelynek ezt tartalmazó jelentését az országgyűlés nagy többséggel elfogadta. *„Ez kizárólag a politikai kalandorok és a valós társadalmi támogatással nem rendelkező, de a fénymásolót jól kezelő kamupártoknak kedvez”* – reagált az Együtt-PM, amellyel közös listáról kapott mandátumot áprilisban Fodor Gábor.

Miután Bajnai Gordon, az Együtt elnöke előzetes bejelentésének megfelelően lemondott képviselői mandátumáról, letette az esküt a helyébe lépett Szelényi Zsuzsa, aki 1990-1994-ben még a FIDESZ képviselője volt.

L.Simon László a Miniszterelnökség parlamenti államtitkára lesz – jelentették be. Ugyancsak közzétették az Emberi Erőforrások Minisztériuma néhány új államtitkárának nevét: a közoktatásért Czunyiné Bertalan Judit, az egészségügyért Zombor Gábor, a kultúráért pedig Hoppál Péter lett felelős. Valamennyien FIDESZ-képviselők is. Az addig szociális ügyekkel foglalkozott Soltész Miklós (KDNP) az egyházügyeket kapta.

Néhány órával később kihírdették az államfőnek kinevezésre javasolt 44 államtitkár teljes névsorát, június 11-én este pedig meg is jelentek az Áder János köztársasági elnök által aláírt kinevezések a Magyar Közlönyben. A kinevezettek közül 18-an töltötték be addig is ilyen tisztséget, részben más vagy más nevű tárcánál. Hét új államtitkárnak polgármesteri tisztségéről kellett lemondania új beosztása következtében. Több volt kormánypárti parlamenti képviselő is államtitkár lett, akit az országgyűlés létszámcsökkenése miatt nem indított újra a pártjuk. Miniszterelnökségi államtitkári megbízást kapott Németh Lászlóné addigi nemzeti fejlesztési miniszter. Bár a közigazgatási államtitkárok határozatlan időre szóló kinevezését elvben nem érinti a kormányváltás, a megváltozott nevű és feladatkörű tárcákon, vagyis a Külgazdasági és Külügyminisztériumon, az Igazságügyi és a Földművelésügyi Minisztériumon, valamint az addig ilyen vezetővel nem rendelkező Miniszterelnökségen kívül új apparátusvezetőt kapott a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium is.

Június 11. Az országgyűlés megszavazta a sávós rendszerű reklámadót, első ízben alkalmazva az új házszabály szerinti kivételes eljárást, amelynek elrendeléséhez elég az összes képviselő felének támogatása, és amellyel egy törvényjavaslat vitáját és szavazását – előzetes bizottsági előkészítéssel – néhány óra alatt le lehet bonyolítani. Elfogadták azt az utolsó pillanatban, a szavazás előtti este született módosítást, hogy bár az adó a bevételtől függ, nem a nyereségtől, az előző években elhatárolt veszteség felét le lehessen írni belőle. Ez – mint az ellenzék rámutatott – „lex TV-2”, ugyanis a 2013-ban menedzsmentje tulajdonába került, évek óta veszteséges országos kereskedelmi televízióknak kedvez, és még egyértelműbbé teszi, hogy fő célpontja az RTL Klub,

amely nagy nyereségével egyedül került bele a legmagasabb, 40%-os kulcsú sávba. (Bár később kiderült: egy egyszeri ügyletből adódó veszteségelhatárolás miatt 2014-re az RTL adója is kevesebb lett a korábban számítottnál, de ez csak egyszeri tényező.) Gulyás Gergely (FIDESZ), a törvényalkotási bizottság elnöke a köztelevízió műsorában azzal indokolta a döntést, hogy a két kereskedelmi televízió „*nagy társadalmi károkat okoz*“, ezért a reklámadót e médiumok „*egészségügyi termékadójának*” tekinti. Kövér László házelnök pedig képmutatónak nevezte a teljes egységben tiltakozó sajtót, benne a kormányt máskor szinte mindenben támogató orgánumokat. *"Nem kényszer van, hanem igazság van"* – ezt válaszolta a kormányfő június 13-án reggel a Kossuth rádióban arra a kérdésre, hogy milyen gazdasági kényszer indokolta a reklámadó bevezetését: *"be fogunk szedni 9-10 milliárd forintot egy olyan szektortól, amely nagy méretű, és nagyon nagy profittal dolgozik"*.

Lezajlott a 10 milliárd eurós orosz atomerőmű-hitel kihirdetését szolgáló törvényjavaslat vitája. Az ellenzék szerint az alaptörvénybe ütközik, hogy emiatt nőhet az államadósság, de a kormányoldal ezt elutasította.

Június 12. A Miniszterelnökséget vezető miniszter előbb magához vonta a Budapestre tervezett uniós közlekedési projektek feletti kontrollt, majd le is húzta mindegyiket (köztük a 3-as metró felújítását és a villamosjármű-beszerzés folytatását) a listáról. Ezzel a főváros a következő 7 évben százmilliárdoktól eshet el, mutattak rá az elemzők. Szücs-Somlyó Mária, Tarlós István főpolgármester hivatalának kommunikációs igazgatója annyit mondott: remélik, hogy Lázár János miniszter meggondolja magát, mert *„ha a folyton füstölő 3-as metróban egyszer katasztrófa történik, azért ő viseli a felelősséget”*. A Miniszterelnökség válasza a központi régió viszonylagos fejlettségére utalva: *"A brüsszeli szabályok nem teszik lehetővé több fejlesztési forrás felhasználását a fővárosban, ahogy más országokban sem. A forráselosztás tekintetében elmentünk a falig, a kormányzat álláspontja szerint egy felelős városvezető ebben a helyzetben egyet tehet, Brüsszelbe utazik lobbizni."* Másnap Csepreghy Nándor, a Miniszterelnökség helyettes államtitkára a Duna TV-ben árnyaltabban fogalmazott: *„Nem született olyan döntés, hogy elvennének minden fejlesztési forrást a fővárostól. ... a kormány egyelőre még azt a tervet sem nyújtotta be Brüsszelnek, amely a végleges, a megvalósítandó projekteket tartalmazza, azt azonban már most látni, hogy jóval kevesebb uniós forrás áll rendelkezésre, mint amennyit a budapesti közlekedési fejlesztések igényelnének. ... A kormánynak nincs olyan szándéka, hogy Tarlós Istvánnak kellemetlen perceket okozzon"*. A 14-i Magyar Nemzetnek Tarlós István főpolgármester így nyilatkozott: Nem vonhatók el Budapest közlekedési fejlesztési forrásai, ilyen uniós szabály nincs. A 3-as metró felújítását is megoldják közösen Orbán Viktor kormányfővel és a kormánnyal, benne a Miniszterelnökséggel – fogalmazott Tarlós. *"Nem igaz, hogy bármilyen fejlesztésünk leállna."*

Június 14. Megalakult a Nemzeti Pedagógus Kar, amelynek elnökévé a győri Révai Miklós Gimnázium igazgatóját, Horváth Pétert választották. A küldöttek jelölésében a magyar közoktatásban dolgozó 150 000 fő egytizede vett részt, jelöltséget a 125 helyre 384 tanár vállalt. A Kar *„a pedagógusokról szól, a pedagógusoknak és a pedagógusokért”* – mondta az ülésen Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere. A szakma egy része azonban tiltakozással fogadta a kötelező tagságot, és úgy vélte: a testület az általa megfogalmazandó etikai kódexszel a tanárok kormányzati kézbentartásának eszköze lesz.

Június 15. Szabó Tímea a Párbeszéd Magyarországért társelnöke maradt, az EP-képviselősege miatt távozott Jávor Benedek helyére Karácsony Gergelyt választotta a másik ilyen posztra a tisztújító taggyűlés.

Június 16. A Kúria polgári kollégiuma jogegységi határozatot hozott azokban a devizahitelekkel kapcsolatos általános nyitott kérdésekben, amelyekről korábban elhalasztotta a

döntést. Eszerint pusztán azért, mert az árfolyamkockázatot az ügyfél viseli, nem tisztességtelen a devizahitel-szerződés.

Csak akkor lehet mégis tisztességtelen a szerződés az árfolyamkockázat egyoldalú áthárítása miatt, ha nem volt teljes a tájékoztatás. Az egyoldalú szerződésmódosítás és az így megemelt kamat akkor tisztességtelen, ha nem felelt meg a Kúria korábban meghatározott követelményeinek: egyértelműség, érthetőség, átláthatóság, szimmetria és felmondhatóság. „*Nagyon kevés szerződés fog ezeknek megfelelni*” – mondta Wellmann György, a polgári kollégium vezetője. Az árfolyamrész, vagyis a deviza vételi és eladási ára közötti különbség ügyében a Kúria lényegében megerősítette egyik tanácsának egy konkrét ügyben harmadfokon született június 3-i ítéletét. Eszerint az árfolyamrész mögött nem áll szolgáltatás, és nem is átlátható a fogyasztó számára, ezért tisztességtelen az alkalmazása. Mindez iránymutatás a jövőre nézve a bíróságokon még be nem fejezett peres ügyekre nézve – mondta a Kúria szóvivője. → szeptember 24.

Áder János köztársasági elnök beszédével emlékeztek meg a rákoskeresztúri köztemetőben Nagy Imre és mártírtársai újratemetésének 25. évfordulójáról. Ott volt Joachim Gauck német, Bronisław Komorowski lengyel, Miloš Zeman cseh és Andrej Kiska új szlovák államfő is. Este a Hősök terén Omega és Scorpions koncert zajlott, ami ellen Nagy Imre unokája, Jánosi Katalin, Szilágyi József lánya, Szilágyi Júlia és Maléter Pál özvegye, Gyenes Judit nyilatkozatban tiltakozott.

Június 19. Palkovics László Széchenyi-díjas mérnök, akadémikus, a fékrendszereket gyártó német Knorr-Bremse magyarországi fejlesztési igazgatója lesz a felsőoktatási államtitkár Klinghammer István helyett – jelentette be a többi államtitkárhoz képest tíz napot később jelölést Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere. Eközben azonban már június 16-án benyújtotta az egyetemek működését jelentősen átalakító, az érintettek által elutasított törvényjavaslatát, az országgyűlés kormányoldala pedig a 19-i plenáris ülésen megszavazta, hogy azt június 30-án, tehát a július 15-i hatállyal július 10-én kinevezett új államtitkár közreműködése nélkül, egyetlen nap alatt tárgyalják meg és fogadják el kivételes eljárásban. Ez meg is történt.

Június 21. Az Együtt – A Rendszerváltók Pártja tisztújító és szervezetátalakító taggyűlést tartott, amelyen Bajnai Gordont a párt parlamentjeként működő Országos Politikai Tanács vezetőjévé választották, így bejelentésének megfelelően visszavonult a napi irányítástól. A párt új ügyvezető elnöke Szigetvári Viktor lett, a vele azonos jogkörű két társelnök Juhász Péter (korábban Milla) és Székely Sándor (Szolidaritás). Az Együtt addig három platformból állt (Milla, Haza és Haladás, Szolidaritás), a hat tagú elnökségbe mindegyik két-két főt delegált. Ezt változtatták meg, mert az alapító Bajnai Gordon szerint gátolta egy közös „Együtt-identitás” kialakulását.

Tisztújító kongresszust tartott a Jobbik is, ahol 95 %-os többséggel újraválasztották Vona Gábor pártelnököt. Az alelnökök közül Volner Jánosnak, Sneider Tamásnak és Novák Elődnek újra bizalmat szavaztak, új alelnöknek pedig Apáti Istvánt, Z. Kárpát Dánielt és Szávay Istvánt választották meg. Ez utóbbi tisztségért 13-an indultak. Egyes kommentárok szerint a pártelnöknél radikálisabb irányzat erősödött az általa támogatott jelöltek rovására. Vona Gábor erről a Magyar Hírlapnak egy június 26-án megjelent interjúban azt mondta: „*nincs belháború, a Jobbik az ország legegységesebb pártja*”. Az elnökségi tagokat illetően pedig, mint közölte, vétőjoga van az elnöknek, így csak olyan ember tudott bekerülni, akivel ő együtt tud dolgozni.

Június 23. Az országgyűlés elfogadta „*az Oroszországi Föderáció Kormánya és Magyarország Kormánya között a Magyarország Kormányának a magyarországi atomerőmű építésének finanszírozásához nyújtandó állami hitel folyósításáról szóló megállapodás kihirdetéséről*” szóló törvényt. Az ellenzék ellene szavazott, kivéve a Jobbikot, amely tartózkodott. Az LMP álláspontja szerint ez a szerződés az oroszoknak jó, a magyaroknak rossz, mert mindenképpen fizetni kell, az oroszok döntenek el, mi számít teljesítésnek. Sőt az államcsőd veszélye

is felsejlik ebben a hitelszerződésben. Az MSZP azt fejtette ki, hogy Orbán Viktor titkos szerződések alapján kiárúsította az országot. A FIDESZ ezzel szemben azzal védte a megállapodást, hogy Oroszország a piacinál kedvezőbb feltételekkel ad hitelt, a beruházás 10 000 új munkahelyet teremt, és magyar tulajdonban marad az erőmű. Ezt megelőzően, június 20-án a Fővárosi Törvényszék azért utasította el a Társaság a Szabadságjogokért és az Energiaklub adatnyilvánossági kérését, mert a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium mint alperes nyilatkozatából kiderült: a két szervezet által követelt, a kormány által többször bemutatni ígért előzetes megalapozó tanulmányok nem léteznek. Ezt június 25-én a minisztérium korábbi dokumentumokra hivatkozva cáfolta: *„az atomenergia-kapacitás fenntartását célzó projekt megvalósításáról ma is szabadon, bárki számára hozzáférhető sok ezer oldalnyi előkészítő anyag”*.

Június 24. Az Együtt felfüggesztette az együttműködést a Szolidaritással azután, hogy Kónya Péter egy TV-műsorban arról beszélt: új párt alapításán gondolkodik. Kónya korábban az Együtt társelnöke volt, de a pártnak továbbra is tagja maradt. Az Együtt által küldött sajtóközlemény azt követelte Kónyától, hogy a Szolidaritás *„szervezeti döntésekkel megerősített módon tisztázza viszonyát az Együthöz.”* Másnap a Szolidaritás nyilatkozott: *„A Magyar Szolidaritás Mozgalom folytatni kívánja az együttműködést az Együtt – a Korszakváltók Pártjával, Kónya Péter elnök ezzel kapcsolatos nyilatkozata pedig nem tükrözi az egyesület véleményét.”*

A visegrádi csoport kormányfőinek és José Manuel Barrosonak, az Európai Bizottság elnökének budapesti találkozója zárult Magyarország soros elnöki éve a V4 élén. A találkozó része volt *„A visegrádi csoport – Európa növekedési motorja”* című nemzetközi konferencia a Magyar Tudományos Akadémián, ahol Orbán Viktor mellett Bohuslav Sobotka cseh, Donald Tusk lengyel, Robert Fico szlovák miniszterelnök és José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke is felszólalt. *„Barrosóval kiváló vitákat őrizhetünk meg az emlékezetünkben”* – mondta a magyar kormányfő, aki azt is megköszönte az EU Bizottság elnökének, hogy *„bár sokszor ő is elveszthette türelmét”,* a vitákat mindig az érvényes szerződések keretei között tartotta és nem politikai alapon igyekezett azt rendezni. *„Ha Magyarországnak saját forrásra támaszkodva kellett volna egyszerre elindítania a gazdaság fejlődését és biztosítani a költségvetés konszolidációját, az lehetetlen feladat lett volna. ... Magyarország nemcsak kilábal a válságból saját modelljét használva, de fejlődni is tudott, és ez az EU-nak köszönhető”* – tette hozzá. mondta Orbán.

Egy párt bejegyzése nem tagadható meg pusztán azért, mert a bejegyző bíróság a célokat és a tevékenységet nem tartja „elég komolynak” – mondta ki a Kúria. A *„Kétfarkú Kutya Párt”* korábban kezdeményezte, hogy pártként vegyék nyilvántartásba, de a Fővárosi Törvényszék ezt megtagadta. A bíróság szerint a név nem volt megfelelő, a viccpártként megfogalmazott célok pedig nem voltak elég komolyak. A fellebbezés után eljáró Fővárosi Ítéltábla azt is kifogásolta, hogy *„a konkrét elnevezés ... sérti az általános erkölcsi elveket is, méltatlan asszociációkra ad alapot.”* A Kúria szerint viszont a párt megfelelt a törvényi feltételeknek, a céljairól pedig nem a bíróságoknak, hanem a választóknak kell majd véleményt mondaniuk. *„A humor és satíra mégoly erőteljes alkalmazása sem lehet kizáró ok, figyelemmel a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos alapelve”* – fogalmazott a Kúria sajtóközleménye.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium közzétette, hogy kik bírálták el a trafikpályázatokat, miután a tárca másodfokon is elveszítette a Molnár Csaba DK-képviselő által indított információszabadság-pert.

Június 25. *„TL (Tasnádi László) urat nem ismerem. A kémelhárító szakmát tiszteltetem. A velejég romlott, rohadt, büdös kommunista rendszer – többek között – a III/II-es osztály miatt volt egy velejég romlott, rohadt, büdös diktatúra. Szerintem.”* – így kommentálta Deutsch Tamás, a FIDESZ EP-képviselője a Facebookon, hogy Tasnádi László egykori kémelhárító, vagyis az 1990 előtti BM III/II. csoportfőnökségének tisztje, Pintér Sándor miniszter addigi kabinetfőnöke lett az új rendészeti államtitkár a Belügyminisztériumban. Két nappal korábban bírálta a kinevezést a kormánnyal egyébként általában egyetértő Civil Összefogás Fórum is. A kormány Tasnádi László

elmúlt években végzett munkájára és minisztere ajánlására hivatkozva visszautasította a bírálatokat, maga az érintett pedig, akit a rendszerváltozás után átvettek az új nemzetbiztonsági szolgálatok, azt mondta: ő a régi rendszerben is csak kémek és terroristák ellen védte az országot, az pedig nem igaz, amit az '56-os Intézet honlapján évek óta lehet olvasni, hogy ő 1989-ben, Nagy Imre újratemetésekor ügynököket mozgatott, vagyis a híres beszédét elmondó akkori Orbán Viktorral ellentétes oldalon állt volna.

A miniszterelnök 16 új helyettes államtitkárt nevezett ki a Miniszterelnökségre. Összlétszámuk a már ott dolgozókkal és a máshonnan áthelyezettekkel együtt 27 lett, minden korábbi meghaladva, egyúttal jelezve az új minisztérium jelentősen megnőtt hatáskörét. Július 2-án és 3-án különböző tárcákhoz újabb 26 helyettes államtitkár kinevezését tették közzé, miközben 13-an távoztak ilyen tisztségből, ezzel a kormány összes helyettes államtitkárának a száma 102-re nőtt.

Június 27. *„A bizottsági elnök megválasztásánál elvi kérdésekről van szó: az alapszerződésben rögzítve van, hogy a miniszterelnökök jelölik az Európai Bizottság elnökét, nem pedig az EP-választáson nyertes Európai Néppárt csúcsjelöltje lesz automatikusan a jelölt, ahogy most Jean-Claude Juncker volt luxemburgi miniszterelnök lett az”* – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök reggel a Kossuth rádióknak Brüsszelből telefonon, miután az Európai Tanács ülésén világossá vált, hogy Nagy-Britannián kívül már csak Magyarország miniszterelnöke ellenzi Juncker jelölését. A kormányfő úgy fogalmazott: Junckert nagy fölényrel meg fogják választani, de ő nem támogatja, mert szavát adta a magyar választóknak, hogy megvédi a magyar érdekeket. Szerinte rossz gyakorlat a *"lopakodó szerződésmódosítás"*, amikor Brüsszel olyan dolgokat vitat el, ami a nemzetállamokra tartozik, például – magyar vonatkozásban – a bankadó, a multiadó, a földvédelem, a rezsi csökkentés, melyek esetében *"folyamatosan megpróbálták elérni, hogy visszatáncoljunk ... Nem babra megy a játék, Magyarország létérdekeiről van szó, világos jelzést és figyelmeztetést kell adni"*. Orbán Viktor ehhez hozzátette: Juncker *"bosszújától"* nem fél, mert a luxemburgi keresztényszocialista politikus *"racionális, észszerű, nyugodt ember, meg fogjuk találni a közös hangot"*. Estére eldőlt: valóban Junckert terjesztik az EP elé EB-elnökjelöltként. Először fordult elő, hogy egy ilyen döntés nem egyhangúlag született. Július 15-én a 751 tagú EP-ben titkos szavazással, 422 szavazattal 250 ellenében meg is választották.

Murányi Marcellt, a Blikk csoport addigi főszerkesztőjét választotta a Népszabadság és a hozzá kapcsolódó online portál főszerkesztőjévé a Népszabadság Zrt. rendkívüli közgyűlése – közölte a Ringier Kiadó. (A cég tulajdonosai: a Ringier AG (70,4%), a Szabad Sajtó Alapítvány (27,5%) és a szerkesztőség tagjai.) A legnagyobb példányszámú politikai napilapnak három éve, 2011 júniusa óta nem volt kinevezett vezetője, Tóth Levente megbízott főszerkesztőként irányította.

A FIDESZ budapesti választmánya egyhangúlag Tarlós Istvánt javasolta a párt budapesti főpolgármesterjelöltjének. Ezt július 3-án az országos választmány is jóváhagyta.

Június 30. Miután az Alkotmányvédelmi Hivatal feloldotta a titkosságot, Molnár Zsolt, az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának socialista elnöke a testület honlapján közzétette a Göncz Árpád köztársasági elnök 1992. október 23-i beszédének megakadályozásáról az akkori Nemzetbiztonsági Hivatal által készített jelentést. Ebből egyebek mellett kiderült, hogy a nemzetbiztonsági szolgálat figyelemmel kísérte a vidékről vonattal érkező szkinhedcsoportok budapesti mozgását. (*„szélsőjobboldali, neonáci beállítottságú fiatalok”* – ez az NBH-minősítés azért érdekes, mert a korabeli és a későbbi jobboldali értékelések gyakran kétségbe vonták, hogy akkor ilyenek léteztek volna.) Az egrieket külön említette a dokumentum. Az ottani „Nemzeti Ifjak Egyesületének” egykori elnöke, Sneider Tamás Jobbikos országgyűlési alelnök a Hír-TV-ben elmondta: ő vezette 1992-ben a Budapestre jött fiatalokat, tényleg kifütyülték az államfőt, de a „szkinhed” megnevezést nem fogadja el. A nemzetbiztonsági jelentés szerint a Kossuth téren *„összegyűlt, mintegy 4000 fős tömegben egymástól elkülönülve két szkinhedcsoport tagjai megjelenését regisztráltuk. Amikor az ünnepi megemlékezésen köztársasági elnök úr beszédére került volna sor, a tömegből személyek becsmérlő jelszavakat kiabáltak, megakadályozva ezzel az*

ünnepi beszéd elmondását. Nem észleltünk olyan tevékenységet, amely arra utalt volna, hogy ennek a situációnak a kialakítását valaki(k) tudatosan irányították volna" – ezt tartalmazta az Antall-kormány polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat felügyelő tárca nélküli miniszterének, a kereszténydemokrata Füzessy Tibornak küldött jelentés. Ennek szerzői – két meg nem nevezett őrnagy – arra is utalnak, hogy a szélsőséges tüntetőket „legitim politikai erők, tényezők is” támogathatták és bátoríthatták, ez azonban, mint hozzátették, már nem a titkosszolgálat hatásköre.

Első ízben lépett fel törvénykezdeményezőként a 13 parlamenti nemzetiségi szószólóból álló „magyarországi nemzetiségek bizottsága”: a nemzetiségi önkormányzatok választásával kapcsolatban javasolt módosításokat a tapasztalatok alapján. Ezeket ellenzéki támogatással, a házszabálytól eltérve rövid vita után elfogadta az országgyűlés.

Július 1. A Kúria harmadfokon másfélről egy évre enyhítette Hunvald György volt szocialista országgyűlési képviselő, Erzsébetváros hivatali visszaélésért és hűtlen kezelésért elmarasztalt egykori polgármestere börtönbüntetését, továbbá bűnösnek mondta ki egyrendbeli hivatali visszaélés büntetésében, ezzel módosítva a 2013-ban hozott másodfokú ítéletet. Emellett bizonyos vádpontokat elkülönítettek, amelyekben az ügyészség hűtlen kezeléssel vádolta a volt polgármestert. Így, bár a volt politikus a kiszabott börtönbüntetésnél többet töltött korábban előzetes letartóztatásban, és a legsúlyosabb vádpontok, az önkormányzati ingatlanértékesítések során üzletszerűen, bünszervezet tagjaként elkövetett csalás és vesztegetés alól már 2012-ben, első fokon felmentették, ügye még nem zárult le. Az MSZP VII. kerületi szervezete azonban június 18-án – pár év kihagyás után – ennek ellenére újra elnökévé választotta Hunvald Györgyöt, de erről le kellett mondania, mert a most befejezett ügyben, jogerősen a közügyektől is eltiltották. Ugyanezért nem jöhetett szóba, amit az MSZP állítólag tervezett, hogy a helyben sokak szerint még mindig népszerű politikus újra pártja polgármester-jelöltje legyen.

Július 2. Az Alkotmánybíróság – négy különvélemény mellett – lényegében elutasította az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség, valamint több takarékszövetkezet, bank és magánszemély összesen 139 panaszát a takarékszövetkezeti szektor – időközben jelentős részben már lezajlott – kényszerintegrációját elrendelő 2013-as törvénnyel szemben. Mindössze két kisebb szövegrészt semmisített meg, továbbá alkotmányos követelményként kimondta, hogy a szövetkezeti pénzügyintézetek számára kiadott mintaalapszabályok, amelyek taggyűlési elutasítása az adott szövetkezet engedélyének bevonásával járt volna, „csak olyan kötelező elemeket tartalmazhatnak, amelyek a törvény céljainak eléréséhez nélkülözhetetlenek, vagy a törvény végrehajtását szolgálják, illetőleg a hitelintézetek integrált működésére irányadó európai uniós követelmények teljesítéséhez szükségesek „. Az alkotmányjogi panaszok legfontosabb elemeit (a szövetkezeti tagok tulajdonát alkotmányellenesen sajátították ki, vagyonuk veszített az értékéből, az állam bankja és a Posta ugyancsak alaptörvény-ellenesen szerzett többséget a Takarékbankban) a bírák elutasították, egyebek közt a következő érveléssel: „A tulajdonhoz való jog ... nem minősül korlátozhatatlan alapjognak: az Alaptörvényben foglalt feltételek teljesülése esetében – a megfelelő alapjogi garanciák tiszteletben tartása esetében – az állami beavatkozás nem kizárt. Különös jelentőséggel bír e körben az a tény, hogy amint azt az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének második mondata is deklaráálja, 'a tulajdon társadalmi felelősséggel jár' ... A többszázézer takarékszövetkezeti betétes érdekeinek védelme és betéteinek biztonsága nyilvánvalóan közérdek, hiszen a takarékszövetkezeti betétek iránti bizalom megingása valamennyi betét (tehát a banki betétek) biztonságát is érinti, és ezen keresztül az ország minden betétesének és az egész gazdaságnak az érdekeit. ... Az eddig szétagolt, kis egységek autonómiája egyfelől gyengül, egyesített gazdasági-pénzügyi erejük, hatékonyságuk és biztonságuk folytán viszont másfelől erősödik. ... mindezek alapján összességében és széles összefüggés-rendszerben az integrált működés megteremtését illetően a közérdekre hivatkozás megalapozott.” Július 7-én az AB visszautasította Bene Lajosnak, a Fővárosi Törvényszék bírójának kezdeményezését, amely szintén a takarékszövetkezeti törvény megsemmisítésére irányult. → augusztus 5.

Pásztor Albertet, a 2000 és 2010 közti miskolci rendőrkapitányt jelöli polgármesternek a baloldal – jelentette be Tompa Sándor volt MSZP-képviselő, a DK városi elnöke. Az 59 éves volt rendőr 2009 januárjában azzal vált ismertté, hogy azt mondta: *„Azt nyugodtan kijelenthetjük, hogy a közterületi rablások elkövetői cigány emberek.”* Draskovics Tibor akkori igazságügyi és rendészeti miniszter vizsgálatot rendelt el, de a kapitányt néhány nap múlva visszahelyezték állásába, mert a helyi bal- és jobboldal Káli Sándor akkori szocialista polgármester vezetésével egységesen mellette tüntetett, és védelmébe vette az országgyűlés honvédelmi és rendészeti bizottságának FIDESZ-es elnökeként Lázár János is. Most a DK győzelemre esélyes, széles körben elfogadott jelöltként mutatta be, amit nem kifogásolt az DK elnöksége sem, noha Gyurcsány Ferenc DK-elnök 2009-ben, miniszterelnökként még elítélte a rendőrkapitány kijelentését. Gyurcsány július 5-én a Galamuson ezt írta: *"Nem tagadom, magam sem vagyok teljesen nyugodt. De azt hiszem, végül jól döntöttünk. Pásztor jó polgármestere lesz Miskolcnak. Pásztor rossz mondatokat mondott öt éve. De ... Pásztor tisztességes demokrata. És mert nekem is voltak rossz mondataim, inkább őt, az egész embert nézem, mintsem sokáig gargalizálnék ügyetlen és sokakat bántó mondatain. Merjenek hinni neki!"* „Az MSZP bízik a helyi szocialisták bölcsességében” – így kommentálta Tóbiás József megbízott országgyűlési frakcióvezető, hogy pártja is támogatta a jelölést. Az Együtt és a PM országos vezetősége viszont – a helyi szervezettől eltérően – határozottan ellenezte. Maga az érintett úgy kommentálta az öt évvel korábban vihart kavart mondatot, hogy ő konkrét bűnesetekről beszélt, de a cigányságnak csak azt a részét bántotta vagy bírálta, amely szembehelyezkedik a törvényekkel. Ám a gyanúsítottak etnikai hovatartozását a törvény szerint nem tarthatta volna számon, és annak idején általánosítva is kijelentette, hogy *„kisebbségi nemzetársainkkal nem megy az együttélés”*.

Július 3. Kunhalmi Ágnes országgyűlési képviselőt választották az MSZP budapesti elnökévé a lemondott Molnár Zsolt helyére. A másik jelölt Tüttő Kata fővárosi közgyűlési képviselő volt, a szavazatok 53:48 arányban oszlottak meg a küldöttértékezetlen.

Július 4. Az országgyűlés kivételes eljárásban módosította a felsőoktatási törvényt, bevezetve a miniszterelnök által kinevezett egyetemi-főiskolai kancellárok intézményét, akik a szorosan vett oktatási és tudományos kérdéseken kívül mindenért felelősek, sőt az előbbieket pénzügyi vonatkozásaiért is, és az oktatókon és tudományos munkatársakon kívül minden dolgozó munkáltatói. Az ellenzék tiltakozott, a bírálók szerint ezzel a köztársasági elnök által kinevezett rektorok és a választott szenátusok szerepe eljelentéktelenedik, a kettős hatalom konfliktusokhoz vezet. Ugyanez a törvénymódosítás visszaállította a Testnevelési Egyetem önállóságát, amelyet az előző Orbán-kormány idején, 2000-től csatoltak a Semmelweis Egyetemhez. Az intézményt felmentették több követelmény alól, amelyeknek nem felel meg, hogy egyetemi rangot viselhesen. Egyebek közt azt is kimondták, hogy a TE-n egyetemi tanári címmel nem rendelkező, az annak elnyeréséhez szükséges tudományos teljesítményt felmutatni nem tudó oktató is lehet rektor. Sportolók és művészek számára általában is megkönnyítették az egyetemi oktatóvá válást.
→ december 16.

A Kúria június 16-i jogegységi határozata alapján – három független képviselő szavazata híján csaknem egyhangúlag – újabb törvényt hoztak a hiteladósok megsegítésére. Ez érvénytelennek mondta ki a szerződések árfolyamrésre vonatkozó pontjait, a bírákhoz hasonlóan előírva a deviza-középfolyam alkalmazását. Ugyancsak érvénytelennek nyilvánították az egyoldalú szerződésmódosítást, elsősorban a kamatemelést lehetővé tévő kikötéseket (ezt a forinthitelek esetén is), a Kúriának nem a határozatára, hanem a polgári kollégium elnökének a sajtótájékoztatóján elmondott véleményére alapozva, hogy a szerződések zöme valószínűleg nem felel meg a Kúria által korábban megszabott feltételeknek, amelyek teljesülése esetén nem tisztességtelen a szerződésmódosítás lehetővé tétele. Ezért a törvény abból a vélelemből indult ki, hogy a kikötés érvénytelen, és a bankoknak ügyfelenként külön-külön kell perelniük, ha szerintük érvényes. Az ilyen polgári perekre külön eljárást határoztak meg szoros határidőkkel és a felperes pénzintézetek ügyféli jogainak korlátozásával, továbbá magas illetékekkel. *„Eljön a fair bankok*

korszaka.” – így kommentálta a döntést a miniszterelnök. A legnagyobb magyar bank, az OTP viszont közölte: mindig törvényesen és tisztességesen járt el, ezért perelni fog, mert a törvény 145 milliárd forint veszteséget okozna neki, ami több, mint a teljes OTP-csoport konszolidált nyeresége az előző öt év bármelyikében. Végül lényegében minden bank, köztük az OTP is elveszítette a pereket, csak két kis pénzintézet egy-egy rövid időszakra vonatkozó szabályait fogadta el tisztességesnek a bíróság.

„... az adóelkerülés, az adókötelezettség-teljesítés elmaradásának megakadályozása érdekében szükséges a már elfogadott jogszabály több ponton való módosítása” – írta L. Simon László FIDESZ-képviselő, miniszterelnökségi államtitkár annak indoklásául, hogy miért nyújtott be június 30-án módosító javaslatot a június 11-én az ő kezdeményezésére elfogadott, még hatályba sem lépett reklámadó-törvényhez. Ennek kihirdetése után ugyanis kiderült, hogy az eredetileg sok elemző szerint feltehetőleg a TV2 megsegítésére született, a veszteséges cégek adócsökkentését lehetővé tevő kiegészítés átmenetileg a legmagasabb adósávba egyedül tartozó RTL Klubnak is előnyös lehetett volna, mert egy pénzügyi művelet miatt korábban törvényesen veszteséget írhatott le. Ezt kiküszöbölendő javasolta most az előterjesztő, hogy az adóalapot ne mindenki csökkenthesse, aki veszteséget határolt el: *„Annak érdekében, hogy a törvény célja (a nyereséges, jelentős reklám-bevétellel rendelkező reklám-közszétevők külön adóztatása) teljesüljön, a törvényjavaslat ezen reklámadó-alap csökkentést csak akkor teszi lehetővé, ha az adóalany 2013. üzleti évének adózás előtti eredménye nulla vagy negatív.”* Az országgyűlés kormánypárti többsége a javaslatot néhány óra alatt, kivételes eljárással megtárgyalta és több módosítással elfogadta.

Az RTL már a benyújtáskor közleményben reagált, amely szerint nem lepődtek meg: a módosítás *"egyértelmű beismerése mindannak, amit mi hetek óta mondunk és a kormányzat hetek óta tagad: ennek a törvénynek semmi köze az arányos közteherviseléshez, a kereskedelmi televíziók műsoraihoz. ... A törvény célja mostantól még világosabb: ne maradjon olyan jelentős médium az országban, amelyet a hatalom nem tud befolyásolni. Hogy célját elérje, azoktól az eszközöktől sem riad vissza, hogy korlátozza a szabad versenyt, a piacgazdaságot és a sajtószabadságot."* A magyar születésű Andreas Rudas, a német RTL-csoport Délkelet-Európáért felelős regionális igazgatója a hvg.hu-nak bejelentette: a cég minden törvényt betart, de nemzetközi bírósághoz fordul, mert 15%-os reklámpiaci részesedés mellett az adóbevétel nagy részét tőlük várja a magyar állam a kifejezetten rájuk szabott jogszabály alapján, miközben a társaság nyereségének zömét befektette Magyarországon. Hozzátette: *„itt valami egészen drámai történik, mert bárkivel bármikor megcsinálhatják, amit most a médiával. Egy külföldi befektető nem érzi és nem is érezheti biztonságban magát ebben az országban.”* Ám az RTL szerinte ennek ellenére nem vonul ki Magyarországról, továbbá a kormány által túl kritikusnak tartott *„híradóink hozzáállása az ország és a világ dolgaihoz nem fog változni.”*

Július 7. Az Alkotmánybíróság visszautasította az Együtt-PM alkotmányjogi panaszát a Nemzeti Választási Bizottság és a Kúria döntése ellen, amelyek nem engedték meg az atomerőmű-építés elleni népszavazás kiírását célzó aláírásgyűjtést. Az AB egyetértett azzal az érveléssel, hogy a Paksról szóló magyar-orosz megállapodás törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés, ilyenről pedig az alaptörvény nem tesz lehetővé népszavazást.

Az AB visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a Büntető Törvénykönyv következő részét: *„Ha a bűnhalmazatban levő bűncselekmények közül legalább három különböző időpontokban elkövetett befejezett személy elleni erőszakos bűncselekmény, a ... büntetési tétel felső határa a kétszeresére emelkedik. Ha a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladná, vagy a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények bármelyike életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni.”* Egyúttal elrendelték, hogy a régi BTK hasonló tartalmú szakasza sem alkalmazható a még folyamatban lévő ügyekben, az ezen paragrafusok alapján jogerősen lezárt büntető eljárásokat pedig felül kell vizsgálni. A bírák hangsúlyozták: nem általában vetették el az úgynevezett „három csapás” elvet (a mostani döntés nem vonatkozott az olyan esetekre, amikor egy elkövető két korábbi

erőszakos bűncselekmény után harmadszor kerül bíróság elé), de kifogásolták, hogy ha valakinek több bűncselekményét egyetlen eljárásban is el lehet bírálni, akkor különböző helyzetekben hasonló cselekményekért eltérő szigorúságú büntetéseket kellene alkalmazni, és a törvény túlzottan korlátozta a bírói mérlegelés lehetőségét. Ugyanis bár „*a törvényhozónak alkotmányos szabadságában áll a többszörös bűnelkövetést súlyosabban büntetni, azonban a büntetéssel történő jogkorlátozásnak is meg kell felelnie a büntetőjog alkotmányos követelményeinek*”. Márpedig a Fővárosi Ítéltábla egyik tanácsa által bepanaszolt szabályozás „*nem teszi lehetővé, hogy a bíróság minden egyes elkövetett cselekményt a tényleges súlya szerint értékeljen*”. Ezúttal mindössze két különvélemény született, és azok sem a törvény alaptörvény-ellenességét vitatták, csupán a megsemmisítés helyett tartották volna elegendőnek, ha felhívják az országgyűlés figyelmét a szükséges módosításokra.

Az Igazságügyi Minisztérium teljesítette az Európai Unió luxembourgi székhelyű bíróságának 2014. április 8-i ítéletében előírtakat. Miután a testület kimondta, hogy Magyarország megsértette az uniós jogot, amikor 2012. január 1-ével idő előtt megszüntette Jóri András adatvédelmi biztos megbízatását, a tárca három hónap után közleményt adott ki: a miniszter (Trócsányi László neve nem szerepelt a szövegben) a sérelemért "*Jóri András elnézését kéri és sajnálatát fejezi ki*". Hozzátette: meggyőződése, hogy "*a magyar adatvédelem magas színvonalának előmozdítása közös cél, amelynek eléréséhez hozzájáruló további szakmai munkásságához dr. Jóri András részére sok sikert kíván*".

Július 10. Vesztegetés gyanúja miatt Hiszékeny Dezső szocialista képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte a legfőbb ügyész a legközelebb szeptemberben összeülő országgyűléstől. (Ez meg is történt.) Az ügyészség szerint XIII. kerületi alpolgármesterként öt millió forintot kért egy vállalkozótól egy helyiség bérleti jogáért. Az áprilisban egyéni választókerületben győzött politikus közölte: ilyesmit soha nem követett el, de nem tudja, pontosan miről van szó, mert vele a gyanúsításról senki nem beszélt. Később kiderült: kerületi alpolgármesteri és képviselői tisztségéről, amelyeket az önkormányzati választásokig megtarthatott volna, május 31-i hatállyal lemondott. Ezt azonban azzal indokolta, hogy nem lett volna ideje minden feladatát ellátni.

Június 11. Az országgyűlés igazságügyi bizottsága tíz vallási közösség, köztük az Iványi Gábor vezette Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség bevett egyházkénti elismerésének elutasítását javasolta az országgyűlésnek. Bár Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere határozatában megállapította, hogy „*a vizsgált feltételeknek valamennyi vallási tevékenységet végző szervezet megfelel*”, az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottsága pedig közölte, hogy a „*felsorolt szervezetek működésével kapcsolatban nemzetbiztonsági kockázat nem áll fenn*”, a testület a közösségek képviselőit meghallgatva arra a következtetésre jutott, hogy „*az állami együttműködésre vonatkozó feltételek nem állnak fenn*”. Indoklás: „*Az érintett vallási közösségek önmaguk vagy intézményük útján végzett tevékenysége – így különösen történelmi és kulturális értéket megőrző, nevelési-oktatási, felsőoktatási, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenységük – ugyan többségük tekintetében figyelemreméltó, de csak kis társadalmi támogatottsággal bír. Ezáltal megállapítható, hogy a felsorolt szervezetek közösségi tevékenységüket a társadalom egészére vetítve csekély hasznosulással végzik.*” Az elutasításra a magyar Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága által elmarasztalt, de hatályos egyházi törvény alapján a bizottságnak joga volt – az alaptörvény és „*a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról*” szóló 2011-es törvény nem részletezi, tehát az országgyűlés egyedi mérlegelésére bízta, hogy mik az állami együttműködés feltételei –, ám határozati javaslatában hangsúlyozta egyrészt, hogy a plenáris ülés összességében másképp is dönthet, másrészt hogy a közösségek alaptörvényben biztosított „*szabad vallásgyakorláshoz fűződő joga ... nem sérül*” elutasítás esetén sem, mert a törvény „*minden vallási tevékenységet végző szervezet számára egyesületi formában*

biztosítja a vallás szabad gyakorlását". A bizottsági javaslatot az országgyűlés az év végéig nem tűzte a plenáris ülés napirendjére, tehát az ügy függőben maradt.

Július 17. A kormány 110 milliárd forintot fagyaszt be a kormányzati kiadásokból, mert így látja biztosítottnak a 2,9 %-os hiánycél teljesülését – jelentette be Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter Budapesten egy szakmai konferencián. Az NGM közleménye szerint *„sem a családokat, sem a lakosságot, sem a vállalkozókat, sem az önkormányzatokat nem érintik az intézkedések”,* viszont *„jelentősen érinti”* a zárolás a Beruházási Alap kiadásait: a projektek egy részét átütemezik 2015-re. Csökkentik továbbá a minisztériumok, az állami vagyonkezelők és az elkülönített állami pénzalapok kiadásait, valamint a rendkívüli kormányzati intézkedések tartalékait. A politikus az MTI szerint lényegében azzal indokolta a lépéseket, hogy túlságosan jól teljesít az ország, *„a kedvező gazdasági adatoknak államháztartási szempontból vannak kedvezőtlen hatásai is”,* konkrétan az alacsony infláció, amely miatt alacsonyabbak az áfa- és jövedékiadó-bevételek. Hozzátette továbbá: *„Van néhány olyan európai uniós vitás kérdésünk, ami érintheti a költségvetést. Részben vagy azzal, hogy egy kötelezettségszegési eljárás végén akár büntetést is kell fizetnünk, vagy pedig azzal, hogy uniós támogatásokat tarthatnak vissza, forrásokat vonhatnak el tőlünk. Ilyen esetben a magyar költségvetésnek kell helytállni azokért a projektekért, amelyek elindultak. Ez nem jelent forrásvesztést, ezt a forrást más projektekre, lehetőségekre megkapja az ország.”*

Mile Lajos felfüggesztette LMP-tagságát a várható kinevezés miatt – Schiffer András, a párt társelnöke ezzel erősítette meg egy erdélyi lap értesülését, hogy a külügyekkel addig nem foglalkozó és románul még csak tanuló volt országgyűlési képviselő (1990-1994-ben az MDF színeiben, 2010-2014 között a pártalapítók egyikeként az ellenzéki LMP frakciójában) kolozsvári főkonzul lesz.

Július 18. Egyhangúlag elutasított a szolgálati nyugdíjak ügyében három magyar beadványt (több mint 13 000 panaszos azonos tárgyú beadványából) a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága. Korábban többek közt az MSZP fordult a testülethez, mert egy új törvény szerint az 57 éven aluli szolgálati nyugdíjasok csak a személyi jövedelemadóval csökkentett ellátást kaphatnak, ha nem mennek vissza dolgozni a rendőrség szenior állományába. A bíróság szerint a kérelmezőknek járó juttatás csökkentése nem ésszerűtlen, nem aránytalan mértékű és nem diszkriminatív. Az érintettek továbbra is részesülnek járandóságban, amelynek összege ésszerű viszonyban áll a korábbi szolgálati nyugdíjjal, azaz nem fosztották meg őket megélhetési forrásuktól. Vagyis az ítélet szerint ha megállapítható is eltérő bánásmód, *„az ésszerű arányossági kapcsolatot tükröz az elérni kívánt cél, azaz a nyugdíjrendszer racionalizálása és az igénybevett eszköz, azaz a juttatások arányos mértékű csökkentése között.”*

A Norvég Alap 36 milliárd forintos kerete biztosan zárva marad, amíg a magyar kormány megszegi az államközi megállapodásokat – közölte a budapesti norvég nagykövetség tanácsosa. A vita április óta folyt, amikor a kormány az állami Nemzeti Fejlesztési Ügynökséget megszüntetve egy nonprofit kft-re bízta egyebek közt azoknak a fontos helyi beruházásokat támogató pénzeknek a kezelését, amelyek a nem EU-tag, de az EU-val együttműködő Norvégia, Izland és Liechtenstein felajánlása alapján a felzárkózó tagállamokat, köztük Magyarországot illetik. Norvégia úgy ítélte meg, hogy a tudta és beleegyezése nélkül végrehajtott átszervezés a korábbi megállapodással ellentétes, és ragaszkodott ahhoz, hogy állami, közigazgatási szervezet legyen illetékes. Ebben az ügyben tárgyalás indult, de közben a kormány – elsősorban Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár, júniustól miniszter és Csepreghy Nándor helyettes államtitkár – a keret mintegy tizedrészével gazdálkodó Norvég Civil Támogatási Alapot kezdte bírálni, egyebek közt azzal, hogy politikailag elfogult döntéseket hoz a civil szervezetek támogatásának odaítélésekor, a lebonyolítást végző Ökotárs Alapítvány pedig az ellenzéki LMP-hez kötődik. A norvég fél ezt elutasította: szerinte a magyar kormány jóváhagyásával, pályázaton választották ki az Ökotársat – többek között a kormánnyal köztudottan közeli kapcsolatban álló és ezért nem elfogulatlan Századvég helyett –, az értékelési és döntési folyamatban is folyamatosan részt vesz a humántárca képviselője, a

kifogásolt személyeknek pedig csak régen vagy áttételesen volt közük az LMP-hez. Ezután a kormány a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalra utasította több tucat kedvezményezett civil szervezetnél, köztük a (mindenkori) kormányt gyakran bíráló TASZ-nál (Társaság a Szabadságjogokért) – az érintettek szerint a velük együttműködők olyan érzékeny adatait is követelve, amelyeknek nincs közük a kapott pénz szabályos felhasználásának ellenőrzéséhez –, ami a norvég kormány szerint a Norvég Finanszírozási Mechanizmusról kötött megállapodás megszegése, mert aszerint az adományozó országokon kívül csak a brüsszeli Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság ellenőrizhet, tekintettel arra, hogy nem magyar költségvetési pénzről van szó, amire a KEHI hatásköre kiterjedhetne. A Norvég Civil Támogatási Alap – amelynek leállítását a magyar kormány követelte – folytatta munkáját, újabb 136 civil szervezetnek osztott ki 1,3 milliárd forintot, noha a kormány az Ökotárs Alapítványt adószámának felfüggesztésével fenyegette.

Július 19. Tóbiás József megbízott országgyűlési frakcióvezetőt választották a Magyar Szocialista Párt új elnökévé a lemondott Mesterházy Attila helyett. A tisztújító kongresszuson 285 érvényes szavazatból 263-at kapott (92%). Az elnökhelyettes szintén egyedüli jelöltként, 94%-os eredménnyel Göögös Zoltán volt képviselő, 2006-2010 közti földművelési államtitkár lett. Botka László szegedi polgármester 93%-kal választmányi elnök maradt. Új emberek kerültek az alkelnöki posztokra is: Ujhelyi István, Márton Roland és Lukács Zoltán. Kovács László volt pártelnök és EU-biztos nem kapott elég szavazatot, Gúr Nándor addigi alelnököt és Szanyi Tibor EP-képviselőt pedig már a jelölőbizottság nem vette fel a szavazólapra. *„Baloldali pártot építünk, nem szivárványkoalíciót”* – mondta az új elnök az önkormányzati választásokkal kapcsolatban a DK-val és az Együtt-PM-mel folytatott tárgyalásokra célozva.

Kongresszust tartott az LMP is, Schiffer Andrást és Szél Bernadettet újraválasztották társelnöknek.

Július 20. Vasárnapra virradó éjszaka, titokban, erős rendőri jelenlét mellett felállították a budapesti Szabadság téren a vitatott – számos politikai-közéleti csoport és a zsidó felekezet által elutasított, viszont Orbán Viktor április 29-i levele szerint *„erkölcsi szempontból, gesztusrendszerének történelmi tartalmát tekintve pontos és makulátlan”* – német megszállási emlékművet. (A 2013. december 31-i eredeti kormányhatározat szerint 2014. március 19. lett volna a határidő. Akkor *„a német megszállás emlékműve”* volt az elnevezés, ez a határidőt május 31-re kitoló újabb határozatban változott *„a német megszállás áldozatainak emlékművé”*-re, ami végül feliratként is rákerült.) Amikor ez reggel kiderült, folytatódott az április 8. óta zajló tüntetések, és néhányan tojással is megdobálták a szobrot. Gyurcsány Ferenc, a Demokratikus Koalíció elnöke így kommentált: *„Orbán ezzel a gesztussal meghamisítja a holokausztot, meggyalázza annak minden zsidó, roma és meleg áldozatát. Jellemző a hatalomra, hogy nem merték fényes nappal felállítani a hazugság szobrát. Úgy viselkedtek, mint aki lopni indul. Ellopní Magyarország becsületét, az áldozatok emlékét, a hozzátartozók soha el nem múló gyászát és fájdalmát.”* Az Együtt-PM közleményében azt írta, azért tiltakozik az emlékmű felállítása ellen, *„mert annak célja nem a múltra való tárgyyszerű és békés emlékezés, hanem a magyar állam felelősségének eltagadása, és a történelem meghamisítása”*. Bencsik András, a Demokrata főszerkesztője és a „Békemenetek” egyik szervezője ellenben másnap a helyszínen azt mondta, hogy *„csak egy agresszív kisebbség”* tiltakozik.

Július 21. Pont került az ügy végére, nem lesz avatóünnepsége a német megszállás áldozatai emlékművének – közölte másnap Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter egy budapesti sajtótájékoztatón. Kérdésre válaszolva úgy fogalmazott: helyes döntés, hogy a kormány *„nem ünnepel, hanem tiszteletben tartja az elmúlt néhány hét társadalmi vitáit”*.

Néhány óra múlva nyilatkozatot tett közzé Orbán Viktor miniszterelnök: *„A magyar kormány a német megszállási emlékmű tegnapi felállításával eleget tett kötelességének, amellyel az*

alkotmányos rendnek, az egykori áldozatoknak és ma élő magyaroknak tartozik. ... Helyére emeltük azt a köztéri alkotást, amely arra hivatott, hogy kifejezze azt a fájdalmat és megpróbáltatást, amelyet szabadsága elvesztése miatt a magyar nemzet érzett és elszenvedett. Mindannyiunkat arra emlékeztet, hogy hazánk függetlenségének elvesztése tragikus következményekkel járt. Sok százezer ember életét követelte, és további millióknak okozott tengernyi szenvedést." Szerinte gyermekeinket és unokáinkat arra figyelmeztetjük, hogy "ha szabad, békés, boldog életet akarnak, ha a Magyarországon élő emberek közötti egyetértést kívánják, és ha az elődök által fölhalmozott értékek fennmaradását fontosnak tartják, mindenképp Magyarország függetlenségét és önrendelkezését kell megvédeniük, megtartaniuk, és ha a szükség úgy hozza, visszaszerezniük. ... Legyen ez mindannyiunk számára egyszerre tanulság, intelem és parancsolat."

Egy részletszabály kivételével alkotmányosak a Fővárosi Közgyűlés megválasztásának alapvető szabályai; alaptörvénybe ütköző azonban a közgyűlés megválasztásával kapcsolatban a kompenzációs listás mandátumszerzés súlyozott számításának módja, ezért a rendelkezést az Alkotmánybíróság megsemmisítette. Ez Gulyás Gergely FIDESZ-képviselőnek, a törvényalkotási bizottság elnökének egyéni módosító indítványára került be a törvénybe, és a töredékszavazatok szétosztásánál a nagyobb kerületekből származó voksokat súlyozta volna a lakosság száma alapján. Az AB-határozat szerint ez valóban olyan helyzetet teremtett volna, hogy egy voks akár 5-6-szor annyit ért volna, mint egy másik kerületben leadott voks, és ezzel sérülne az egyenlő szavazatok elve. A bírák többsége szerint az ún. kettős többség elvének bevezetése kellően kiküszöböli a választási rendszernek a kerületek méretkülönbségéből adódó aránytalanságait. Eszerint amikor a Fővárosi Közgyűlés döntést hoz, nem elég, hogy a többség támogatja a határozatot, hanem legalább annyi kerületi polgármester igen szavazata is kell majd, amennyien Budapest összlakosságának minimum a felét plusz egy embert képviselik. Egy másik pontban alaptörvény-ellenesnek mondták ki a választási eljárási törvény azon általános szabályát, hogy a választópolgár az ellenőrzött ajánlóíveken szereplő személyes adatairól csak a jelölt, illetve a lista nyilvántartásba vételéről hozott határozat jogerőssé válásáig kérhet tájékoztatást. Az 57 ellenzéki képviselő (MSZP-s, LMP-s, független, Jobbikos) által támogatott beadvány alapvetően azt támadta, hogy a Fővárosi Közgyűlés tagjait az új önkormányzati törvény értelmében a jövőben nem közvetlenül választják Budapesten, hanem a közgyűlést a főpolgármester mellett a 23 kerületi polgármester és további 9, kompenzációs listáról bekerülő vesztes polgármester-jelölt alkotja, noha az alaptörvény a helyi önkormányzatok közvetlen választását írja elő. Erre az AB többségének válasza: *„Az indítványozók által támadott szabályozás ... nem sérti a közvetlen választás alapelvét. Nem áll fenn ugyanis a közvetett választás azon fogalmi ismérve, hogy a választópolgárok által felhatalmazott személyek választanak a választópolgárok nevében képviselőket. A választópolgárok közvetlenül választják meg a kerületi polgármestereket, akik a megválasztásuk következtében – a törvényi konstrukció értelmében – egyben a fővárosi közgyűlés tagjai is lesznek. ... elfogadható indok volt, hogy a jogalkotó a fővárosi önkormányzati rendszer két szintjének működési problémái orvoslására a fővárosi kerületi polgármestereket a fővárosi közgyűlésbe kívánta integrálni, s ezzel a főváros irányítását – a jövőre nézve – hatékonyabbá és egyszerűbbé kívánta tenni.”* A döntés szoros eredménnyel, 8:7 arányban született, a különvéleményt nyilvánítók között volt a 2014-ben lejáró mandátumú három alkotmánybíró. Közülük Bragyova András alkotmánybíró ezt írta: *„A Fővárosi Közgyűlés, ahogyan e törvényhelyek alapján létrejön, sem nem választott, sem nem fővárosi.”* Kiss László az egész új törvényt megsemmisítette volna, hiszen az önkormányzati törvény, mint rámutatott, egyértelműen helyi önkormányzatnak minősíti a Fővárosi Közgyűlést, amelyre így vonatkoznia kellene a közvetlen választás szabályának. Súlyos alkotmányellenességet látott a kisebbségben maradt Paczolay Péter AB-elnök is, aki szerint ráadásul az egyik részletszabály törlése még *„a jelenleg hatályos szabályozásnál is egyenlőtlenebb helyzetet teremt”*. Az AB döntésével elhárult az akadály azelől, hogy a köztársasági elnök kiírja az önkormányzati választásokat.

Tasnádi László, a Belügyminisztérium rendészeti államtitkára az MTI-nek elmondta, hogy adminisztratív hiba miatt jelenhetett meg a Magyar Közlöny július 18-i számában az a

miniszterelnöki határozat, amely Szabó Hedviget július 16-ával kinevezte a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatójává. Molnár Zsolt, az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának szocialista elnöke 19-én törvénysértéssel vádolta meg a kormányt, mert a parlamenti szakszabóság nem hallgathatta meg a jelöltet kinevezése előtt, pedig ezt a törvény kötelezően előírja. Az államtitkár július 21-én a bizottság ülésén magyarázta meg a félreértést, ahol a meghallgatást is pótolták, és Németh Szilárd FIDESZ-es alelnök vezetésével, ellenzéki részvétel nélkül támogatták a jelöltet. Könnyen lehet, hogy ebben hibázott a kormány, amit meg fognak vizsgálni. Ha ezért a Miniszterelnökségé a felelősség, azt viseli – jelentette ki Lázár János miniszter. De ez ügyben nem történt semmi. A miniszterelnök a túl korán kiadott határozatát július 31-én visszavonta, és augusztus 1-ével nevezte ki az új vezetőt.

Július 22. A Monetáris Tanács újabb 0,2 százalékponttal, 2,1%-ra csökkentette az alapkamatot. A 2012 augusztusa óta zajló, 7%-ról indult kamatsökkentés ezzel megállt – jelentette be Matolcsy György, a Magyar Nemzeti Bank elnöke.

Megérkezett a Gazdasági Versenyhivatal hozzájárulása az Axel Springer és a Ringier egyesüléséhez, így, miután a Médiatanács már májusban beleegyezését adta, szabadabbá vált az út a legnagyobb magyar médiavállalkozás létrehozásához, ami egyúttal azzal is járt, hogy portfóliójának egy részét mindkét cég átadta a Vienna Capital Partnersnek, köztük a Ringier-hez tartozó Népszabadságot.

Július 23. Áder János köztársasági elnök október 12-ére írta ki az önkormányzati választásokat.

Július 24. A magyar állam veszi meg a legveszteségesebb magyar bankot, az MKB-t, amelyet az Európai Bizottság döntése alapján, az engedélyezett német állami segítség fejében mindenképp el kellett adni – adta hírül a tulajdonos Bayerische Landesbank. A közlemény szerint 55 millió eurót, azaz 17 milliárd forintot fizet a magyar állam, cserébe a bajor bank lemond a 270 millió eurós (84 milliárd forintos) követeléséről a magyar pénzügyekkel szemben. Az MKB 2012-ben 308 millió, 2013-ban 409 millió eurós veszteséget produkált, főleg a rossz hitelporfóliója miatt. Az eredményét rontó tényezők között márciusban a kemény gazdasági és politikai környezetet említette a tulajdonos BayernLB: 46 millió eurónyi bankadót és 44 millió euró tranzakciós illetéket fizetett, a veszteségek miatt az anyacég többször tőkét is emelt az MKB-ban. (2012-2014-ben 243,5 milliárd forinttal, és még az eladás előtt is vállalt 84 milliárdot.) „A kormány célja, hogy az MKB-t aktív, jövedelmező bankká alakítsa át, ezért kiemelten fontos a jelenlegi ügyfélkör megtartása, sőt bővítése” – írta közleményében a Nemzetgazdasági Minisztérium, amely szerint a felvásárlásra elköltött 17 milliárd forint „nem jelent különösebb költségvetési terhet”. „Az a reményünk van, hogy 1-2 éven belül az MKB visszanyeri erős, versenyképes pozícióját, és így a piaci értékesítésére is lehetőség lesz majd” – mondta Varga Mihály miniszter. Az ügylet a szeptember 29-én tartott közgyűléssel zárult le. Sebők András elnök-vezérigazgató decemberig a helyén maradt, de az igazgatóságba egy, a felügyelő bizottságba három új tag került a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium képviseletében, továbbá igazgatósági tag lett Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter október 16-án közzétett rendelete az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek gyakorlásának 2018. december 31-éig a Miniszterelnökséget jelölte ki. Ez azonban végül csak 2014. december 18-ig tartott, → ott.

Július 25. Szentmihályi Szabó Péter arról tájékoztatta a Külügyminisztérium vezetését, hogy semmilyen nagykövetségi posztot nem kíván betölteni – közölte a tárca az MTI-vel. Ennek előzménye az a hír volt, hogy a 69 éves író-publicistát római nagykövetnek jelölik. Első meghallgatására egyes hírek szerint már sor került a parlament Európai Ügyek Bizottságában, ahol támogatást kapott (zárt ülés volt, amelynek még a napirendjét sem közölték), és néhány nap múlva hallgatta volna meg a külügyi bizottság. Szentmihályi kinevezése

ellen az MSZP és a Demokratikus Koalíció tiltakozott, mert korábban a MIÉP képviselőjelöltje volt, és szélsőjobboldali médiumokban uszító hangú cikkeket publikált. (Bár többen azt is felidéztek, hogy egy 1977-es kötetben megjelent verse a kommunizmus iránti vágyódását fejezte ki.) A kinevezési szándéknak nemzetközi visszhangja is támadt: a Corriere della Sera olasz konzervatív napilap e napi száma arról írt, hogy az amerikai Anti-Defamation League (ADL) az olasz külügyminiszterhez fordulva fejezte ki rosszallását, amiért a magyar kormány Szentmihályi Szabó Pétert jelölte római nagykövetnek. A New York-i székhelyű amerikai zsidó érdekképviseleti szervezet elnöke Giorgio Napolitano olasz államfőnek és Federica Mogherini külügyminiszternek írt levelében azt szorgalmazta, hogy Róma ne fogadja el Szentmihályi Szabó Péter akkreditációját, és *„arra bátorítsa a magyar kormányt, hogy megfelelőbb képviselőt találjon a gyűlölet embere helyett“*. A lap vezércikket is közölt *„Intolerancia és antiszemitizmus. Az előítélet ősi mérge“* címmel, felszólítva az olasz hatóságokat, hogy *„vegyék komolyan az Anti Defamation League szívből jövő felhívását és csatlakozzanak a tiltakozáshoz egy olyan nagykövettel szemben, aki a zsidókat 'a Sátán ügynökeinek' nevezte“*. A költő egyébként október 20-án meghalt, családja akkori közlése szerint *„hosszú, súlyos betegség után“*, vagyis már a kinevezése körüli vita idején is rossz egészségi állapotban volt.

Július 26. *„...az az új állam, amelyet Magyarországon építünk, illiberális állam, nem liberális állam. Nem tagadja a liberalizmus alapvető értékeit, mint a szabadság, de nem teszi ezt az ideológiát az államszervezés központi elemévé, hanem egy attól eltérő, sajátos nemzeti megközelítést alkalmaz“* – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök az erdélyi Tusnádfürdőn, az évente szokásos Bálványosi Szabadegyetemen. Hozzátette: *„Ma a világ azokat a rendszereket próbálja megérteni, amelyek nem nyugatiak, nem liberálisak, talán nem is demokratikusak, és mégis sikeresek, az elemzések sztárjai pedig Szingapur, Kína, India, Oroszország, Törökország.“* Megindokolta a Norvég Civil Alappal kapcsolatos vitát is azzal, hogy nálunk a civil szervezetek szerinte nem alulról, önkéntes alapon szerveződtek, hanem *„meghatározott érdekek által vezetett politikai aktivisták“* működnek bennük *„külföldi befolyásszerzés“* érdekében. A Jobbik kivételével minden ellenzéki párt élesen elutasította a kormányfő nézeteit.

Július 29. 55 éves korában meghalt Kiss Péter szocialista politikus, a Horn-, a Medgyessy-, a Gyurcsány- és a Bajnai-kormány volt minisztere, 1992 óta országgyűlési képviselő. A 2014-es választáson Újpesten egyéni választókerületben győzött, ahol most időközi választást kellett kiírni. → november 23.

Július 31. *„Jól látszik, hogy a kormány intézkedései súlyosan sértik egyes gazdasági szereplők pénzügyi érdekeit. ... A kormány eddig sem engedett az üzleti és politikai nyomásgyakorlásnak, és ezután sem fog.“* – közölte Kurucz Éva kormányzóvivő annak kapcsán, hogy ellenzéki politikusok és lapok után a Magyar Nemzet is Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter távozását követelte. Csermely Péter, az áttételesen Simicska Lajos és Nyerges Zsolt vállalatbirodalmához kötődő kormánypárti napilap főszerkesztő-helyettese azt írta: *„Munkaalapú társadalom? Igen. Mutyialapú, joghézagcentrikus, simliközpontú minisztérium? Nem. Ezért lépjen félre a miniszter.“* A bírálatokat az váltotta ki, hogy kiderült: a politikus valótlánul nyilatkozott miniszterjelölti meghallgatásakor és később is a vállalkozásairól. Állításával ellentétben nem csak ügyvédi irodájában és egy kisvárdai cégben volt tulajdonos, hanem számos más társasághoz is kötődött, amelyek egy része tisztázatlan tulajdonú offshore cég, emellett ügyvédként olyan szerződéseket is láttamozott, amelyekben szerződő félként is szerepelt.

„Nincs többé környezetvédelmi államtitkárság, amit én nem fogadok el. ... abból, hogy valaki lojális, nem következik, hogy buta is legyen.“ – nyilatkozta Illés Zoltán FIDESZ-politikus, a tisztség volt betöltője, aki a 2014-es választások után mind képviselői mandátumát, mind kormányzati állását elveszítette.

Augusztus 1. Augusztus 15-étől a Miniszterelnökséghez kerül a norvég alap nemzeti kapcsolattartói feladata – adta hírül az MTI. Ezzel teljesült a norvég kormány követelése, az önálló civil alappal kapcsolatos vita azonban ettől függetlenül tovább folyt.

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság élesen bírálta a felsőoktatási törvény megújabb módosítását, amely a művészeti és sportterületen tudományos teljesítmény nélkül is lehetővé teszi az egyetemi tanári kinevezést.

A DK egy bírósági ítélet alapján megkapta a trafikpályázatok anyagát, amelyet a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium korábban nem akart kiadni. Kiderült, hogy a 12 bírálónak – főleg főmunkahelyén erősen elfoglalt minisztériumi középvezetőknek – még akkor is naponta több mint 400 oldalt kellett elolvasnia, ha a 15 000 pályázat mintegy 300 000 oldalnyi anyagát elosztották egymás közt, és fejenként 25 000 oldal jutott mindenkire a két hónapos elbírálási időszakban. Az ellenzéki politikusok furcsállták, hogy a szubjektíven megítélhető üzleti tervre minden településen pontosan annyi pályázó kapott több mint 50 pontot, ahány koncessziót ki lehetett osztani, a vesztesek pedig minden esetben 25 pontnál kevesebbet kaptak.

Augusztus 5. Az Együtt-PM és a DK Falus Ferenc volt országos tiszti főorvost, korábbi fővárosi kórházigazgatót javasolta Budapest főpolgármester-jelöltjének, de az MSZP kerületi vezetői nem tudtak döntésre jutni sem erről, sem a másik két baloldali párttal közös kerületi polgármester- és képviselőjelöltekről. Másnap azonban a szocialisták által már az év elején megnevezett Horváth Csaba fővárosi frakcióvezető, korábbi főpolgármester-helyettes lemondott a főpolgármester-jelöltségről.

A Magyar Posta átadta Takarékbank-részvényeit a Magyar Takarékszövetkezeti Zrt-nek, és ezzel lezárult a takarékszövetkezeti szektort összefogó pénzintézet privatizálása. → március 10., április 18., július 2.

Augusztus 10. Hernádi Zsolt, a MOL elnök-vezérigazgatója több hónapos szabadságra távozott – derült ki. Egyúttal még áprilisban felfüggesztette tagságát az OTP igazgatóságában is, de ezt akkor nem tették közzé. A MOL-nál október 1-én állt újra munkába.

Az MSZP fővárosi küldöttterkezelete 88%-os többséggel támogatta Falus Ferenc főpolgármester-jelöltségét. Horváth Csaba listavezető lett, egyúttal II. kerületi polgármester-jelölt – az új törvény szerint ugyanis a közgyűlésbe listáról csak a kerületekben vesztes vezetőjelöltek közül lehet bekerülni. Az önkormányzati választással kapcsolatban több részlet azonban még nyitva maradt, például az V., a XIII. és a XIV. kerületben. Az Együtt-PM ezért augusztus 12-én felmondta a megállapodást az MSZP-vel, de másnap mégis sikerült megegyezni majdnem mindenben. Végül a 23 kerület közül 14-ben állapodtak meg közös polgármester-jelöltre.

Augusztus 20. Áder János köztársasági elnök Szent István rendet adott át Kertész Imre Nobel-díjas írónak és Rubik Ernő mérnöknek, a bűvös kocka feltalálójának. Kertész Imrének ezt mondta: *„Nemzetünk nevében köszönöm Önnek mindazt, amit Öntől tanulhattunk emberi helytállásból, írói bátorságból, a világgal dacoló művészi őszinteségből. Megtisztelő olyan nemzethez tartozni, amelynek tagjai olyan művészi teljesítményeket hoznak létre, mint amit az Ön életműve jelent.”* A hír nyilvánosságra kerülésekor a sajtóban felvetődött: az írónak esetleg nem kellene elfogadnia a legmagasabb kitüntetést az általa többször bírált rezsimtól. Ő azonban úgy nyilatkozott, hogy *„a megbékélés reményében”* fogadta el. Duró Dóra Jobbik-képviselő, az országgyűlés kulturális bizottságának elnöke viszont még augusztus 15-én *„magyarságát megtagadó értelmiségi”*-nek nevezte az író, aki véleményével *„lejárhatja Magyarországot”*, és ezért azt kérte az államfőtől, hogy *„tegye gondos megfontolás tárgyává”* az elismerést.

Visszhangot váltott ki, hogy ugyanekkor kapta meg a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetést a Kertész Imre és más zsidó származású írók magyarságát kétségbe vonó Takaró Mihály tanár, irodalomtörténész, az Oktatási Hivatal külső munkatársa és a Trianoni Szemle szerkesztőségének tagja, aki 2007–2008-ban a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen tanított, és

akinek cikkei, előadásai szerint a Nyugat „kis zsidó lap” volt, József Attila helyett pedig Wass Albertet kellene tanítani.

Augusztus 25. Két nagy bank állam elleni pere zajlott a Fővárosi Törvényszéken, amelyben azt kívánták bizonyítani, hogy devizahitel-szerződéseik tisztességesek voltak. Az egyik a K&H Bank volt, a másik – és ez pikánsá tette a helyzetet – az MKB, amelynek megvásárlásáról már döntött a kormány, de állami tulajdonba vétele még nem történt meg. A két nagy pénzügyi intézet álláspontja szerint a per alapjául szolgáló egész törvény alkotmányellenes, közjogilag érvénytelen, sérti a tisztességes eljárásból való jogot, a visszaható jogalkotás tilalmát, és egyes "statáriális szabályai" a bírói függetlenség elvét, továbbá a kereset elbírálása a megadott 30 napos indokolatlanul rövid határidőn belül nem lehetséges. Az MKB ügyvédje szerint az elmúlt 10 év alatt több mint 40 000 szerződést kötöttek, a gyakorlatban a módosítást mindkét fél úgy értelmezte, hogy az a hiteldíj növekedését és csökkenését egyaránt lehetővé tette. A pénzügyi intézet azt is indítványozta, hogy a törvényszék forduljon az Alkotmánybírósághoz, illetve kérjen előzetes döntéshozatali eljárást az Európai Unió Bíróságától, mert a törvényt az Európai Unióról szóló szerződés megsértésével anélkül fogadták el, hogy azt az Európai Központi Banknak (EKB) megküldték volna, és az az EU Alapjogi Chartájával sem összeegyeztethető. Ezt a bíró rögtön elutasította. Az alperes magyar állam jogi képviselője a kereset elutasítását indítványozta. Elmondta: a bank szerződéses kikötései nem feleltek meg a törvényben rögzített elveknek. Ítélet még nem született. A következő napokban számos további bank beadványát tárgyalták.

Magyarország helye az EU-ban és a NATO-ban van, de ebből nem következik, hogy a külpolitika minden kérdésében az értékrendet kell középpontba állítani – mondta a miniszterelnök a magyar nagykövetség szokásos éves értekezletén. Az uniót kívüli országokhoz nem annak alapján viszonyulunk, hogy mi a véleményünk a politikai intézményrendszerükről vagy a demokrácia állapotáról, hanem kizárólag a magyar nemzeti érdek alapján. „Az ideológiai központú külpolitikai vonalvezetést a félnótás országoknak találták ki az okos országok” – fejtette ki Orbán Viktor, aki a diplomáciai képviselők fő feladatának nevezte a magyar politikát érő bírálatok visszautasítását és „a sikerek jövőre gyakorolt hatásának” offenzív bemutatását.

Mindaddig példátlan önkormányzati választási együttműködés alakult ki a baloldali pártok és az ettől többnyire elzárkózó LMP között Szekszárdon. Az MSZP, az Együtt-PM és a DK bejelentette, hogy Hadházy Ákos állatorvost, az LMP polgármester-jelöltjét támogatja a tolnai megyeszékhelyen – ő volt az, aki még FIDESZ-es önkormányzati képviselőként leleplezte akkori pártjának törvénytelen beavatkozását a trafikpályázatok elbírálásába –, az LMP viszont nem indít senkit a baloldal közös jelöltjeivel szemben a város egyéni választókerületeiben. Igaz, Farkas Károly, a DK helyi elnöke emiatt lemondott, mert pártja országos központjával ellentétben nem értett egyet ezzel a döntéssel. Végül a FIDESZ-KDNP-jelölt nyert a tolnai megyeszékhelyen.

Élesen bírálta Tarlós István főpolgármester javaslatát, de végül az MSZP és a Jobbik is megszavazta a Fővárosi Közgyűlés választás előtti utolsó ülésén, hogy Budapest a kormány hozzájárulásával mintegy 100 milliárd forint hitelt vegyen fel a 3. metró több évtizedes kocsijainak felújítására, és a vonal infrastruktúráját is rekonstruálják. Egyedül az Együtt-PM két képviselője mondott nemet, akik szerint a kormánytól nem csak garanciát, hanem költségvetési támogatást is kellett volna szerezni, és új metrókocsikat kellene vásárolni.

Augusztus 27. Automatikusan kizárták a FIDESZ-ből Kiskunfélegyházán a Nemzeti Fórum Egyesületnek azokat a tagjait – köztük önkormányzati képviselőket –, akik a FIDESZ országos vezetőségének döntése ellenére saját jelöljüket támogatták a hivatalban lévő Kapus Krisztián polgármesterrel szemben az októberi választás előtt. Csányi József helyi vállalkozó eredetileg a városi FIDESZ-szervezet jelöltje is volt, de indítását megvétózta a pártközpont, Kerényi János regionális pártigazgató szerint azért, mert Kapus Krisztián jól teljesített, a körülötte zajló viták pedig csak helyi személyes ellentétekből erednek. Az eset azért váltott ki meglepetést, mert a Lezsák Sándor FIDESZ-képviselő, országgyűlési alelnök vezette Nemzeti Fórum, amelyet 2004-

ben az addigi pártjukból kizárt vagy kilépett MDF-politikusok alapítottak, mindig lojális szövetségese volt a FIDESZ-nek, ezúttal viszont Lezsák maga is aláírta a Csányi Józsefet támogató, a kiskunfélegyházi FIDESZ-szervezetre hivatkozó közleményt. Őt azonban, mint a FIDESZ illetékesei közölték, nem büntetik meg, a FIDESZ-ből pedig amúgysem lehetne kizárni, mert a pártnak nem tagja, csak a parlamenti frakciónak. Igaz, ennek ellenére ő a választókerület elnöke, erről leválthatta volna a pártelnök-kormányfő, de nem tette. Viszont Kósa Lajos, a FIDESZ ügyvezető alelnöke néhány nappal az október 12-i választás előtt szokatlan élességgel támadta Lezsákot a Hírösvény című kecskeméti kiadványban: *„Sanyi bátyámnál ellentmondásosabb személyiség kevés van a mai magyar politikai életben... fogy körülötte a levegő, ezt ő is érzi, ezért pánikol.”* → október 22. Bár országosan többnyire zavartalan volt a kormányerők együttműködése, egy-két konfliktus máshol is akadt. Így Pakson Bagdy László helyi KDNP-elnök, a korábban a FIDESZ és a KDNP által közösen indított, de nyugdíjba készülő Hajdú János addigi polgármester és Barnabás István, a FIDESZ volt városi vezetője a magát Orbán Viktor hívének nevező Süli János volt atomerőművi igazgatót jelölte polgármesternek, míg a FIDESZ és a KDNP országos vezetősége Kozmann György volt kenu-világbajnokot. Hasonló viták alakultak ki a kormánypártok országos központjai és a helyi KDNP-szervezet között Újpesten (Budapest IV. kerület), Szigetvárott és Gyöngyösön is.
→ október 12.

Augusztus 28. *Magyarország útja vissza a múltba* címmel közölt olvasói levelet a Financial Times európai kiadása Vidar Helgesentől, Norvégia európai ügyekkel foglalkozó miniszterétől, aki úgy vélte: a magyar kormány hátat fordít a Nyugatnak 25 évvel azután, hogy Magyarország megnyitotta határait Nyugat felé, és mozgásba lendítette Európa újraegyesítését. Kiemelte, hogy a miniszterelnök éppen akkor említette példaként a szerinte sikeres Oroszországot, miközben az EU a szankciókat készítette elő Moszkva ellen Ukrajna szuverenitásának megsértéséért. Helgesen szerint az illiberális állam kiépítése Magyarországon jó ideje tart, ennek jelének tartja azt is, hogy 2010-es hatalomra kerülése óta a kormány lecserélte az igazságszolgáltatás vezetőit, múzeumok és színházak igazgatóit, szigorúbban ellenőrzi a sajtót, valamint megváltoztatta a választási rendszert, továbbá idén támadást indított a civil szervezetek ellen. Felidézte, hogy Orbán Viktor azzal vádolta meg Norvégiát: saját érdekeinek érvényesítése érdekében támogat politikai aktivistákat Magyarországon. Az oslói miniszterelnöki hivatal is vezető konzervatív politikus kijelentette: Magyarország megsérti a norvég alapokról szóló megállapodást, amelynek legnagyobb haszonélvezője maga a kormány, ezért a civil szervezetek támogatását folytatják ugyan, de a kormánynak szánt pénzek folyósítását felfüggesztették. Vidar Helgesen hangsúlyozta: Norvégia nem tagja ugyan az EU-nak, de mélyen elkötelezett az európai integráció értékei mellett, amelyeket szerinte most éppen egy olyan állam kérdőjelez meg, amely tagja az EU-nak, és tetemes uniós támogatásban részesül. *„Éppen ezért értetlenül állok előtte és csalódott vagyok, hogy az uniós intézmények jobbjára semmilyen választ sem adtak erre”* – írta. Szijjártó Péter, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára úgy reagált, hogy a norvég miniszter nyilatkozata *„hiteltelen, homályos általánosításokon alapul és figyelmen kívül hagyja a legalapvetőbb tényeket”*. Válaszul a norvég politikus országa közszolgálati rádiójának augusztus 29-én megismételte: *„Nagyon aggódunk az elmúlt néhány évben Magyarországon tapasztalt, az ország jogállamiságát és a demokráciát megkérdőjelező változások miatt.”* Ezért az összes tagállamot megkeresték, hogy fontoljon meg egy esetleges szankciót Magyarország ellen. *„Norvégia azért állította le a norvég alapokból a magyar államnak járó kifizetéseket, mert nem akarja finanszírozni ezeket a változásokat”* – tette hozzá. A Miniszterelnökség nevében Perényi Zsigmond, az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok tekintetében nemzeti kapcsolattartóként eljáró nemzetközi helyettes államtitkár és Csepreghy Nándor, a fejlesztéspolitikai kommunikációért felelős helyettes államtitkár még aznap levelet küldött az Európai Unió, a NATO, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet tagországai Budapesten akkreditált nagyköveteinek: *„Megerősíthetjük, a magyar félnek biztosan a norvég kormánnyal fennálló vitájának gyors és eredményes lezárása áll*

érdekében”, egyúttal visszautasították, hogy „Magyarország alapvető demokratikus értékek iránti elkötelezettségét bárki kétségbe vonja.”

Augusztus 29. Az Európai Bizottság megállapodott Magyarországgal az uniós strukturális és beruházási alapok növekedést és munkahelyteremtést célzó felhasználásáról 2014 és 2020 között – közölte az EB. A megállapodás elfogadása azért volt fontos, mert az operatív programokat csak a partnerségi megállapodás elfogadását követően lehet jóváhagyni. A megállapodást, amely Magyarország számára egyebek közt mintegy 21,9 milliárd eurót irányozott elő a kohéziós politikára, 3,45 milliárd eurót pedig vidékfejlesztésre, szeptember 11-én írta alá Orbán Viktor miniszterelnök és José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke.

Szeptember 1. Bajnai Gordon, az Együtt országos politikai tanácsának a napi politikából már hónapokkal korábban kivonult elnöke az infrastrukturális befektetésekkel foglalkozó francia Meridiam-csoport ügyvezető igazgatója lett, amelynek felügyelő bizottságában már két éve részt vett. A párttagsággal levélben közölte: sokat fog utazni, de nem költözik külföldre, és megtartja a ritkán ülésező párttestület vezetését, valamint a szintén általa alapított Haza és Haladás alapítványban és egyesületben betöltött tisztségét, mert továbbra is segíteni akarja Magyarországot visszatalálását a demokráciához és a jogállamhoz.

A Magyar Igazság és Élet Pártja színeiben indult 1998-ban Érden egyéni képviselő- és polgármesterjelöltként az önkormányzati, 2002-ben pedig a szélsőjobboldali párt Pest megyei listáján az országgyűlési választásokon Mabda Gábor, aki a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal főosztályvezető-helyetteseként a Norvég Civil Támogatási Alap pályázatainak lebonyolítói és támogatóitjának után nyomoz a magyar kormány megbízásából – derítette ki az átlátszó.hu. Utána jogászként dolgozott a Belügyminisztériumban, a Nemzeti Nyomozó Irodánál, pénzügyi nyomozóként a Vám és Pénzügyőrségnél dolgozott, biztonsági szakértőként a Kereskedelmi és Hitelbanknál, majd a CIB Banknál, és 2012-ben került a KEHI-hez. Ellenzéki kommentárok felhívták a figyelmet: az általa végzett vizsgálatot egyebek közt éppen azzal indokolta a kormány, hogy a norvég alap pályázatait lebonyolító Ökotárs Alapítványnál egyesek valamelyik politikai párthoz kötődtek, de ezek szerint a vizsgálatnál nem követelmény a pártsemlegesség. A Miniszterelnökség nem reagált a leleplezésre.

Szeptember 5. Magyarország biztonságát növeli a NATO-csúcson született valamennyi döntés, a csúcstalálkozó résztvevői a NATO eddigi elvont biztonsági garanciáit lefordították a konkrétumok nyelvére – mondta Orbán Viktor a walesi Newportban, az észak-atlanti szövetség csúcstalálkozásának helyszínén, ahol a fő téma az ukrán válság és az iszlám terrorveszély volt. *"Tehát ha bárki ezt a térséget fenyegeti, egy nagyon világos haditerv szerint fogjuk elhárítani ezeket a fenyegetéseket."* A miniszterelnök azt is kijelentette, hogy Magyarország, csakúgy, mint a szövetség többi állama, növelni fogja katonai kiadásait.

Az MSZP országgyűlési frakciója egyhangúlag Tóbiás Józsefet, az új pártelnököt választotta vezetőjévé, aki megbízottként már június 3., Mesterházy Attila távozása óta betöltötte ezt a tisztséget.

„Én próbáltam pályázni, lehetőleg jól. Ez sikerült. Nem tudok arról, hogy én bárkitől is bármit elvettem volna.” – mondta a Népszabadság online-nak a földbérleti pályázatokról a gyors meggazdagodása, falusi gázszelőlőből milliárdossá válása miatt gyakran támadott Mészáros Lőrinc felcsúti polgármester, aki általában nem szokott nyilatkozni a nem kormánypárti sajtónak. Hozzátette: nem tartja magát oligarchának, ő egy dolgozó ember, és bár gyakran beszél gyerekkori barátjával, Orbán Viktorral, akkor mindig a fociról (a Puskás Akadémiáról), a gyerekekről van szó.

Mégis az Alkotmánybíróság elé kerül a devizahitelesek mentő törvény – ez derült ki a Fővárosi Törvényszék végzéséből, amely eleget tett az Eger és Környéke Takarékszövetkezet kérésének, és soron kívüli AB-állásfoglalást kért, mert a bíró szerint a jogszabály sérti a jogbiztonság és a tisztességes eljárás elveit, valamint nemzetközi szerződésbe ütközik. Ez volt az

első ilyen eset, az államot perelő összes pénzügyi intézet hasonló kérését elutasította a bíróság. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető, az országgyűlés gazdasági bizottságának elnöke pedig időhúzásnak nevezte az ilyen javaslatokat, amelyek szerinte nem járhatnak sikerrel. Nem is jártak. → november 11.

Szeptember 6. *„A gazdaságban galambok leszünk, a védelemben meg sasok”* – mondta a kiszivárgott hírek szerint a 13. kötcsei polgári pikniken, zárt körben elmondott beszédében Orbán Viktor. Vagyis a gazdasági békét fogjuk hirdetni az ukrán-orosz konfliktusban, mert a szembenállás senkinek sem az érdeke, viszont a magyar határnál biztosan nem engedünk át senkit, erős védelmi vonala leszünk a NATO-nak. Szóba került az illiberális államról július 26-án „Tusványoson” mondott beszéd is. Ezt ez alkalommal a miniszterelnök úgy magyarázta, hogy neki nincs semmi gondja a demokráciával, se a versenygazdaság jelenlegi működésével, csak arra akarta felhívni a figyelmet, hogy ezeket a liberális jelző nélkül vagy akár a keresztény/jobboldali jelzők mellett is lehet működtetni. Az önkormányzati választásról úgy fogalmazott: annyira kell győzni, hogy a balliberális oldal esélye a visszatérésre *„nulla legyen”*.

Szeptember 8. Határozatképtelenség, vagyis a kormánypárti tagok távolmaradása miatt nem lehetett megtartani az országgyűlés költségvetési bizottságának ülését, amelyet a szocialista Burány Sándor elnök azért hívott össze, hogy beszámoltassa a Magyar Nemzeti Bank elnökét. A FIDESZ és a KDNP képviselői ugyanis egyetértettek Matolcsy Györggyel, a jegybank vezetőjével, aki szerint az ülés törvénysértő lett volna, mert őt csak a – Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető által vezetett – gazdasági bizottság számoltathatja be. Az MNB közleményben vádolta az ellenzéki képviselőket, hogy *„korlátozni próbálják a jegybank függetlenségét”,* pedig az intézmény *„független a kormánytól, egyúttal független az ellenzéki pártoktól és a pénzügyi lobbiktól is”*. Az augusztus vége óta tartó vitát az váltotta ki, hogy kiderült: az MNB csaknem 200 milliárd forintot helyezett az általa létrehozott alapítványokba, 18 milliárd forintért megvásárolt egy felújított belvárosi palotát, és más ingatlanokat is vett. Az alapítványok fő céljaként a közgazdasági szakemberképzés támogatását jelölték meg, mert Matolcsy György szerint a felsőoktatásban még mindig a megbukott neoliberális szemlélet érvényesül. Az ellenzék politikusai, köztük Burány Sándor és számos elemző azért bírálta ezt, mert szerintük az MNB túllépte hatáskörét: nem feladata a teljes felsőoktatás 137 milliárdos állami támogatását jóval meghaladó összeggel oktatást finanszírozni, hiszen a törvény szerint legfeljebb az ennek századrészét kitevő bírságbevételeket fordíthatná ilyen célra, és még kevésbé feladata ingatlanokba befektetni. Balog Ádám MNB-alelnök ezzel szemben arra hívta fel a figyelmet, hogy az alapítványokba helyezett összegnek csak az évi 5-10 milliárdra becsült hozamát költhetik majd el az alapítványok. Felmerült az is, hogy mivel a jegybank elő fogja írni alapítványainak, hogy kizárólag magyar államkötvényeket vehetnek, ez olyan, mintha az MNB közvetve hitelezne az államnak, vagyis megszegi a monetáris finanszírozás tilalmát. A jegybank erre azt válaszolta, hogy nem hitelt, hanem tőkét ad az alapítványainak, ami szerinte nem ütközik a törvénybe. A bírálók azt is felvetették, hogy az MNB nem nyereségérdekelt, nyeresége vagy vesztesége jórészt rajtra kívül álló tényezőktől függ, ezért nyeresége, amelyet most szokatlan módon költött el, az államot illeti, hiszen a veszteségét is, ha van, a költségvetés fedezi. Erre úgy reagált az MNB, hogy amit a törvény nem tilt, azt megteheti, tehát a pénzt jogosan adták ki, és az közpénz marad alapítványi tőkeként is.

Szeptember 9. A Zsidó Közösségi Kerekasztal négyórás vitája után közölték: Lázár János miniszter a kormány nevében garanciát vállalt arra, hogy a vitatott Sorsok Háza programját csak a magyar és a nemzetközi zsidó szervezetek egyetértésével alakítják ki. A többi nézeteltérés, köztük a Szabadság téri emlékmű ügye nem került szóba. Schmidt Mária történész, a Sorsok Háza projekt felelőse, akinek személyét a zsidó szervezetek elutasították, október elején a Heti Válaszban élesen bírálta a megállapodást: *„Ezek szerint tehát egy mintegy kétezer embert képviselő vallásos szervezet: a hitközség fogja cenzúrázni a magyar kormány egyik fontos nagyberuházásának tartalmát és*

szabhatja meg történelemszemléletét, üzenetét. Erre Magyarországon az állam és egyház XIX. század végi szétválasztása óta nem volt példa. A nemzetközi zsidó szervezeteknek is beleszólási jogot adni anélkül, hogy egy fillérrel is beszálltak volna az intézmény létrehozásába, szembenegy a szuverén magyar állam felelősségével, amit saját múltjáért, jelenéért és jövőjéért visel.”

Nagy meglepetést váltott ki, hogy Lázár János tanácsadójaként vett részt az értekezleten a 79 éves Zoltai Gusztáv, aki 23 év után 2014 tavaszán távozott a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége és a Budapesti Zsidó Hitközség ügyvezető igazgatói székéből. A miniszter ezt a havi 1 millió forintos díjazással járó négy hónapos megbízást azzal magyarázta, hogy szükség van olyan, a zsidóságot ismerő szakemberre, aki „nem tartozik a mi székértelünk közé”. Heisler András MAZSIHISZ-elnök viszont, aki korábban egyszer már éppen Zoltaival kialakult ellentéte miatt lemondott az elnöki tisztségről, így reagált: a volt igazgató ezzel „romba döntötte amúgysem makulátlan életművét”. A zsidó szervezetek több képviselője árulónak nevezte Zoltai Gusztávot, a Dohány utcai templomkörzet pedig – bár ennek szabályosságát aztán mások vitatták – visszahívta ottani elnöki tisztségéből. Az érintett visszautasította a vádakat, és arra hivatkozott, hogy a MAZSIHISZ-nál senki nem tartott igényt felgyülemlett tapasztalataira.

A rendőrség nagy létszámmal kivonulva házkutatást tartott a Norvég Civil Alap pályázatait lebonyolító Ökotárs Alapítványnál, és lefoglalta számos civil szervezet iratait. Később, 22-én az alapítvány adószámát is felfüggesztették. A nyomozás a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal kezdeményezésére hűtlen kezelés és jogosulatlan pénzügyi tevékenység gyanúja miatt folyt. Norvégia tiltakozott, Vidar Helgesen miniszter a konzervatív kormány honlapján elfogadhatatlannak nevezte a rendőri akciót, amely szerinte „azt mutatja, hogy a magyar kormány célja a vele szemben kritikus nem-kormányzati szervezetek tevékenységének ellehetetlenítése”. Magyar partnere, Lázár János miniszter erre azt mondta: „400 milliós hűtlen kezelés esetén már szoktak házkutatást tartani”, itt pedig ez vetődött fel, de a magyar kormány azt szeretné, hogy mielőbb derüljön ki az igazság. Martin Schulz, az Európai Parlament német szocialdemokrata elnöke „nagyon aggasztó”-nak minősítette a történeteket.

Navracsics Tibor az oktatási, kulturális és ifjúsági területet kapja az Európai Bizottságban – jelentette be Jean-Claude Juncker elnök. Mivel ezek az ágazatok tagállami hatáskörbe tartoznak, itt a biztos befolyása csekély. Korábban ennél fajsúlyosabb tárcákról volt szó, de néhány baloldali képviselő még így is kampányt indított Navracsics parlamenti leszavazására, mert mint a szerintük demokráciaellenes Orbán Viktor közeli munkatársát nem tartják elfogadható jelöltnek. A FIDESZ EP-küldöttsége árulásnak és háttámadásnak nevezte, hogy a magyar ellenzék strasbourgi képviselői nem akarják támogatni Navracsicsot, mire a címzettek emlékeztettek arra, hogy a FIDESZ se támogatta 2009-ben a Bajnai-kormány által jelölt baloldali Andor László EB-tagságát.

A FIDESZ-KDNP állította a legtöbb polgármester- és képviselőjelöltet a helyi választásokra – derült ki az összesítésből. A megyei közgyűlésekbe a kormánypártokon kívül csak az MSZP-nek, a DK-nak és a Jobbiknak sikerült mind a 19 megyében listát állítania. Budapesten hét főpolgármester-jelölt tudta összegyűjteni a kellő számú aláírást.

Szeptember 11. A Budapesti Corvinus Egyetem díszdoktorává avatták José Manuel Barrosot, az Európai Bizottság távozó elnökét. A portugál politikus a 2014-2020-as uniós támogatási megállapodást hozta Budapestre.

Szeptember 13. Tove Skarstein budapesti norvég nagykövet a Népszabadságnak kijelentette: továbbra is bíznak az Ökotárs Alapítványban, az esetleges szabálytalanságok kezelésére pedig megvan a megfelelő mechanizmus, ezért „példátlan és érthetetlen” a magyar kormány, illetve a rendőrség fellépése. Légből kapottnak nevezte a vádakat, hiszen a működést a norvég számvevőszék ellenőrzi, politikai pártok akár közvetett támogatása pedig, amire egyes magyar politikusok utaltak, kizárt. Ugyanaznap mintegy 1000 fős tüntetés zajlott Budapesten a megvádolt civil szervezetek védelmében.

Szeptember 15. Az országgyűlés őszi ülészakájának első napján Orbán Viktor miniszterelnök is érintette a civil szervezetek ügyét: szerinte kétszínűek azok, akik „szabadságot hirdetnek, de zsoldban állnak, függetlenek, de kitartottak, és civilnek nevezik magukat, de politikai aktivisták”. A devizahitelek ügyében zajló bírósági tárgyalások kapcsán megjegyezte, hogy amikor egyes bírók az Alkotmánybírósághoz fordultak, ezzel szerinte a Kúria jogegységi határozatát vitatják, bár ehhez kétségtelenül joguk van. De nem baj, mert „nem egyszerűen győzni akarunk, hanem jogállamban és demokratikus küzdelemben akarunk győzni”.

„A piaci körülmények tartós romlása” miatt mintegy 30 újságíró bocsátottak el a kb. 37 000 példányban megjelenő legnagyobb jobboldali politikai napilaptól, a Magyar Nemzettől, köztük igen ismert, meggyőződéses kormánypárti munkatársakat.

Kizárólag a kormánypártok jelöltjeit támogatta a jelölőbizottság az őszi folyamán megürülő alkotmánybírói helyekre: Czine Ágnes bírót, a Fővárosi Ítéletábrla büntető kollégiumának vezetőjét, Sulyok Tamás ügyvédet és Varga Zs. András, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dékánját, aki 2000-2006-ban és 2010-2013-ban Polt Péter legfőbb ügyész helyettese volt. Az LMP jelöltjeit leszavazták, a Jobbik és az MSZP pedig nem jelölt senkit, mert nem látott esélyt elfogadásukra. Az MSZP a jelölésben és a szavazásban sem vett részt, miután nem sikerült elérnie, hogy ne lehessen kizárólag kormánypárti támogatással AB-tagokat jelölni és választani. Rubovszky György KDNP-képviselő, a jelölőbizottság elnöke ezután az ATV-nek azt mondta: a demokrácia „a többség diktatúrája a kisebbség fölött”. Emiatt a DK lemondásra szólította fel. A lejáró mandátumú Bragyova András, Kovács Péter és Balogh Elemér közül az utóbbi kettőt a jobboldali pártok javasolták ugyan 2005-ben (Balogh Elemér korábban még a FIDESZ polgármester-jelöltje is volt Szegeden), de őket a baloldali és liberális képviselők is támogatták, az akkori törvény szerint enélkül nem lehettek volna már jelöltek sem, és nem is választhatták volna meg őket.

Kiderült, hogy a kormányoldalon is több vezető politikus vitatja Zoltai Gusztávnak, a MAZSIHISZ volt ügyvezető igazgatójának miniszterelnökségi tanácsadói megbízását. L. Simon László, a megbízást adó Lázár János miniszter parlamenti államtitkára a Hír-TV-ben azt mondta Zoltairól, hogy „ismerjük a múltját, és az nem mindenkinek tetszik”. Gulyás Gergely, az országgyűlés törvényalkotásért felelős FIDESZ-es alelnöke pedig a Magyar Nemzetben jelentette ki, hogy „egy volt kommunista munkásőr kormánytanácsadói kinevezése kibékíthetetlen ellentétben áll mindazzal, amit a totalitárius diktatúrákhoz való viszonyulásunkról sokszor és sokan elmondunk, ahogy az alaptörvény értékrendjével is összeegyeztethetetlen”. Lázár János erre szeptember 26-án a nol.hu-nak azt mondta: neki azok jelentenek igazán segítséget, akik számos kérdésben nem értenek egyet vele. Ő nem jártas a zsidó közéletben, nem ismeri a belső viszonyokat, éppen ezért szüksége van egy olyan ember tanácsaira, aki az elmúlt huszonöt-harminc évben részt vett a zsidó közösség szervezésében. Arra, hogy Zoltai Gusztáv tanácsadói kinevezése miatt Gulyás Gergely, az Országgyűlés alelnöke és Schmidt Mária, a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány vezetője is bírálta, Lázár János úgy reagált: nem szeretné, ha „szellemi karanténba” szorítaná saját pártja, ha csak párttársai véleményét hallhatná és hallgathatná meg. Arra pedig, hogy Zoltai „kommunista munkásőr” volt, azzal válaszolt, hogy „az Alaptörvény és a Nemzeti Hitvallás egyetlen honfitársunkat se zárhat ki a közös életünkből”. Egyébként pedig „addig tudom a munkámat végezni”, mondta, amíg a miniszterelnök megadja a kinevezésekor ígért „gondolkodási és cselekvési szabadságot”.

Szeptember 17. A józsefvárosi tücsereprogram megszüntetése az egészséghez és az egészséges környezethez való jog sérelmének közvetlen veszélyét idézte elő, hiszen a magyar állam kábítószergyűgyi stratégiájához illeszkedő, bizonyított hatékonyságú szolgáltatásról volt szó – állapította meg jelentésében Székely László, az alapvető jogok biztosa. A megbírált VIII. kerületi önkormányzat ezzel szemben a nem drogfogyasztó többség érdekeire hivatkozott. Szeptember 19-én a Magyar Nemzet „A TASZ irányítja a hivatalt?” címmel arról írt, hogy a jelentést egyeztetették a Társaság a Szabadságjogokért szakértőjével – ezt Székely László cáfolta –, Kocsis Máté józsefvárosi polgármester pedig erre hivatkozva kijelentette, hogy „a droglobbi befészkelte magát a

hivatalba”. Székely Lászlót 2013-ban túlnyomórészt kormánypárti szavazatokkal, az ellenzék nagy részének támogatása nélkül választották ombudsmanná, de Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter most kijelentette, hogy ha a vád igaz, akkor távoznia kell. → szeptember 30.

Felfüggesztették tisztségéből Szalma Botondot, a KDNP budapesti választmányi elnökét, és fegyelmi úton kizárását kezdeményezték, mert a FIDESZ és a KDNP által támogatott újpesti polgármester-jelölttel szemben függetlenként elindul. → november 12.

Szeptember 19. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter szeptember 22-i hatállyal lemondott tisztségéről, hogy felkészülhessen az Európai Parlament biztosjelölti meghallgatására. Négy illetékes parlamenti bizottság kormánypárti többsége szeptember 20-án, szombaton megtartott összehívott ülésén támogatta Szijjártó Péter államtitkár miniszterré történő előléptetését, a köztársasági elnök pedig szeptember 23-ától kinevezte a 36 éves FIDESZ-politikust a tárca élére.

Szeptember 24. Barack Obama amerikai elnök a Clinton Globális Kezdeményezés elnevezésű szervezet New York-i éves tanácskozásán mások mellett Magyarországot is a civil társadalmat korlátozó országok között említette: *"Oroszországtól Kínáig és Venezueláig könyörtelen megleckéztetéseknek vagyunk a tanúi, valamint annak, hogy a jogos elégedetlenséget felforgatásként becsmérlik. Olyan helyeken, mint Azerbajdzsán, a törvények hihetetlenül megnehezítik a civil szervezeteknek még a működését is. Magyarországtól Egyiptomig egyre inkább véget nem érő szabályozások és nyílt megfélemlítések veszik célba a civil társadalmat."* Kijelentette: az amerikai kormányzati szervek szembehelyezkednek azzal, hogy a külföldi kormányok diktálhassák azt, milyen természetű segítséget nyújthatnak nekik. *"Úgy gondolom, hogy a civil társadalomnak nyújtott amerikai támogatás nemzetbiztonsági kérdés"* – mondta Barack Obama. A Külgazdasági és Külügyi Minisztérium közleményben reagált: eszerint Magyarország és az Amerikai Egyesült Államok szövetségesek, ugyanakkor az Egyesült Államok elnökének a magyar civil társadalom kormányzati korlátozására vonatkozó megjegyzéseinek *„nincsen ténybeli alapja"*. Más politikusok is úgy nyilatkoztak, hogy az amerikai elnök tájékozatlan, amire szeptember 25-én az ATV műsorában André Goodfriend, az USA budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője reagált. (Nagykövet már 15 hónapja nem volt.) Elmondta: ők tájékoztatták kormányzatukat, és nem a sajtóból értesültek a bajokról, hanem sok emberrel állnak kapcsolatban. A civil szervezetek körében *„a megfélemlítés tény"*, mondta a diplomata, és az USA *„szövetségesi kötelessége"* erre figyelmeztetni. Szeptember 26-i szokásos reggeli interjújában a Kossuth rádióban Orbán Viktor miniszterelnök azt mondta Barack Obama szavairól: *„Tudomásul vesszük, hogy ez a mondat elhangzott. Ennek a mondatnak mi nem találjuk a ténybeli alapját."*

Az országgyűlés elfogadta *„a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről"* szóló törvényt, amelyről Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető, gazdasági bizottsági elnök azt mondta: egy átlagos lakáscélú hitelt fölvelt személy több mint egymillió, míg egy átlag autóhiteles 3-400 000 forintot fog majd visszakapni, továbbá október elejétől kamat- és díjmelési moratórium lép életbe. A Kúria szerint szabálytalanul alkalmazott kamatrés, illetve a tisztességtelennek minősített kamat- és díjmelések fejében azonban a törvény nem készpénzt juttatott a még élő szerződéssel rendelkező adósoknak, hanem ezeket az összegeket túlfizetésként kezelte, amit a tőketartozás terhére, előtörlesztésként kellett elszámolni. A pénzügyintézetek számára ez az MNB számítása szerint nettó 900 milliárd forint terhet jelentett. A jogszabályt csak egy képviselő utasította el és ketten tartózkodtak, mindhárman függetlenek.

A képviselők megválasztották alkotmánybíróvá a jelölőbizottság kormánypárti többsége által szeptember 15-én javasolt Czine Ágnes, Sulyok Tamást és Varga Zs. András. Czine Ágnes 156, Sulyok Tamás pedig a szükséges kétharmadnál (133), amennyi éppen a kormánypártiak létszáma, ötlet több szavazatot kapott, tehát legalább 23, illetve öt ellenzéki vagy független képviselő is támogatta őket. Varga Zs. András azonban csak a minimálisan szükséges 133 voksot

kapta meg, így feltételezhető, hogy kizárólag kormánypártiak szavaztak rá a titkos szavazásban. Sorrendben 41, 57, illetve 56 képviselő viszont nem vett részt a három szavazásban. Ezzel a döntéssel novembertől, az akkor távozott Balogh Elemért váltó Czine Ágnes hivatalba lépésétől négyre csökkent a 15 tagú Alkotmánybíróságban az annak idején konszenzussal megválasztott bírák száma.

Szeptember 25. A kormány minden településhez egyformán viszonyul, de az sem mindegy, hogy a települések hogyan viszonyulnak a kormányhoz – jelentette ki Gulyás Gergely (FIDESZ), az Országgyűlés törvényalkotásért felelős alelnöke Tatán, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének fórumán. A közelgő önkormányzati választásokra utalva hozzátette: *"Azt reméljük, hogy a választópolgárok olyan vezetőket fognak választani október 12-én, akik a kormánnyal szeretnék saját településük fejlesztése és jövője érdekében együttműködni"*, ugyanis *"egy településnek nem válik javára, ha az ellenzék a helyi közhatalom gyakorlására való felhatalmazást úgy értelmezi, hogy hídfőállásokat létesítsen, ahonnan a kormányt támadhatja. Ennek vesztesei az adott település választópolgárai."* Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter ezzel szemben október 5-én az ATV műsorában azt mondta: a kormányzat az önkormányzati választások után nem azt fogja nézni, hogy melyik városvezetés "milyen színű", hanem azt, hogy mi a programja: a jobb programokat fogják támogatni és nem a FIDESZ-es vagy a baloldali programokat. Orbán Viktor miniszterelnök viszont ugyanezen a napon a Vas Népe online oldalán megjelent interjúban így fogalmazott: *"Az nem megy, hogy egyik nap diktatúrát kiáltunk, gyalázzuk a kormányt, lejárátjuk külföldön, másnap pedig azt mondjuk, hogy működünk együtt, mert pénzről van szó."*

Szeptember 27. *"A KDNP nagy, jelentős, befolyásos párt a közéletben."* – jelentette ki Orbán Viktor a budai Szent Imre Gimnáziumban, a KDNP választmányi ülésén, ahol megemlékeztek arról, hogy a Barankovics István vezette Demokrata Néppártot elődjének tekintő kisebbik kormánypárt ezt az 1944 és 1948 között működött szervezetet figyelembe véve októberben lesz 70 éves. A miniszterelnök és FIDESZ-elnök, a Liberális Internacionálé egykori (1992-2000) alelnöke szerint a KDNP-re azért van szükség, mert mindig szembe mert szállni a *"liberális szekta főpapjaival"*, pedig szakítani kell az utóbbiak által hirdetett politikai korrektséggel, mert *"ez olyan taburendszer, amely megfoszt az őszinte beszédtől, az innovatív gondolkodástól. ... A liberális demokrácia nem lett volna képes nekimenni a rezsiszámláknak, megoldani a devizahitelesek problémáit, belenyúlni a devizaszerződésekre, nem tudta volna kimenekíteni az önkormányzatokat az adósságcsapdából, nem tűzte volna ki célként a teljes foglalkoztatottságot."* A kormányfő hozzátette: attól nem lesz Magyarországon diktatúra, ha nem fogadja el *"a liberális dogmarendszert"*.

Szeptember 29. Falus Ferenc és Magyar György főpolgármester-jelölt hivatalosan bejelentette: visszalép. Az utóbbi azt is mondta: Bokros Lajos javára. Az Együtt által javasolt, az MSZP és a DK által is támogatott volt országos tiszti főorvost sok bíráló érte kampányának „ügyetlenségei” miatt, a felmérések pedig mind róla, mind a független baloldaliként indulni kívánt ismert ügyvédéről azt mutatták, hogy kisebb az esélyük, mint a Modern Magyarország Mozgalom elnökének. Igaz, a szocialista-szabaddemokrata Horn-kormány egykori (1995-1996) pénzügyminisztere már nem tartja magát baloldalinak, sőt az Európai Parlamentben, mint ezt Schiffer András LMP-társelnök a szemére is vetette, 2009-2014 között a Néppárttól (amelynek tagja a FIDESZ és a KDNP) jobbra álló konzervatív frakcióban ült. A két jelölt visszalépéséről szóló tájékoztatón jelen volt, és azt mondta: *"A MoMa konzervatív, szabadságelvű, nemzeti elkötelezettségű párt, amin jöttányit sem változtatunk"*. Egy újságíró kérdésére, hogy jobboldali politikusként határozza-e meg magát, azt a választ adta, hogy *"Természetesen."* Továbbá: a támogató baloldali pártoknak győzelem esetére *"semmilyen ígéretet, semmilyen konkrét feladatra, tevékenységre, programra nem tettem."* A következő kérdésre, hogy a baloldali politikusok hogyan tudnak támogatni egy jobboldali politikust, Gyurcsány Ferenc DK-elnök azt felelte: *"egy*

demokratát támogatnak jó szívvvel” Bokros személyében. A PM viszont – ezúttal az Együtt-től eltérően – nem támogatta őt, mert nem képvisel baloldali zöld értékeket, a liberálisok jelöltje, Bodnár Zoltán pedig közölte, hogy nem lép vissza. Az MSZP-ben ellentét támadt: a budapesti elnökség Bokros mögé állt, az országos azonban – a politikus jobboldalisága miatt és 1995-ös „megszorító csomagjára” emlékezve – nem. Tóbiás József pártelnök közölte: nem adott felhatalmazást Falus Ferenc visszaléptetésére és Bokros Lajos támogatására, Horváth Csaba, a szocialisták korábban javasolt főpolgármester-jelöltje pedig azt mondta: személyi konzekvenciákat is le kell vonni a történelemből, mert a választók most *"erős bizonytalanságot érezhetnek a baloldali pártok részéről, ami az álmoskönyv szerint 12 nappal a választás előtt nem jó jel"*.

Első ízben tartotta alkotmányellenesnek a devizahitelekről hozott júliusi törvényt egy másodfokú bíróság: a Fővárosi Ítéltábla a kevéssé ismert, egyébként rövid ideje Matolcsy György jegybankelnök unokatestvére, Szemerey Tamás tulajdonába került kis Evobank perét függesztette fel, és az Alkotmánybírósághoz fordult. A bíró szerint a jogszabály visszamenőleges hatályú, mert olyan követelményeket kér számon a bankokon, amelyeket a hitelszerződések megkötésekor senki nem ismert, ezért sérti a jogbiztonságot is, továbbá a hatalommegosztás, a tisztességes eljáráshoz való jog és a bírói függetlenség elvét, mert olyan eljárásrendet és határidőket szab meg, hogy a bíróságoknak szinte nincs más lehetőségük, mint a pénzügyi intézetek állam elleni kereseteinek elutasítása. Hasonló kifogásokat néhány elsőfokú bíróság is megfogalmazott, és szintén az AB-hoz fordult, az esetek többségében azonban az elsőfokú perek nem jogerősen az állam győzelmével végződtek az augusztus 25. óta tárgyalt ügyekben. Csak három bank tudta meggyőzni a bírót szerződési feltételeinek tisztességes voltáról, de csupán egy-egy rövid időszakot illetően. Az AB végül elutasította a bírósági beadványokat. A Bankszövetség az ítéltáblához hasonló érvekkel kérte Áder János köztársasági elnököt, ne írja alá az ide kapcsolódó újabb, az elszámolásról szóló törvényt. Ezt Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető *„agresszív nyomásgyakorlás”*-nak nevezte, és arra kérte az államfőt, ne engedjen neki. Áder János október 3-án ezt válaszolta erre: *"Eleget téve az Alaptörvényben rám rótt jogoknak és kötelezettségeknek, a devizahiteleket érintő törvény aláírásáról is a rendelkezésemre álló alkotmányos határidőn belül, alapos vizsgálatot követően hozom meg a döntésemet."* Ezt október 4-én tette meg: aláírta a törvényt.

Szeptember 30. Kormánypárti követelésre, az MSZP tiltakozása ellenére zárt ülésen hallgatta meg az országgyűlés igazságügyi bizottsága az alapvető jogok biztosát. A testület állásfoglalásában megállapította, hogy a kábítószeresek tücsereprogramjának megszüntetését bíráló jelentéssel kapcsolatban *„a biztos részéről szabálytalanság nem történt”*, de felkérte Székely Lászlót, hogy *”a jövőben fordítson még nagyobb figyelmet a hivatal függetlenségére, pártatlanságára és a pártatlanság látszatának fenntartására”*. Ezt követően Székely László elmondta: a bizottság elfogadta beszámolóját, de egy kollégája ellen fegyelmi indult. A hivatal munkatársa annyiban hibázott, hogy azt a látszatot keltette, mintha befolyásolhatná a jelentés elkészítésének időpontját. Az ombudsman cáfolta, hogy a Társaság a Szabadságjogokért beadványa és az ombudsmani jelentés 90%-ban megegyezne. Kocsis Máté józsefvárosi polgármester, a FIDESZ kommunikációs igazgatója korábban az ombudsmani jelentést úgy jellemezte, hogy az egy *„konceptiózus, politikailag rendelt, a TASZ által megírt, lejárató”* dokumentum. Az ülés után újságírói kérdésre válaszolva Székely László megjegyezte: nem mond le, annak *„nagyon súlyos üzenete lenne, és akkor kerülhet rá sor, ha Magyarországon ellehetetlenül az alapjogvédelem”*.

Október 1. Mintegy 200 minisztériumi dolgozó elbocsátását, a képviselő-vezetők zömének lecserélését és a júniusban kinevezett államtitkári kar jelentős átalakítását jelentette be a szeptember 23-án hivatalba lépett Sziijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. Egy október 31-én megjelent miniszteri utasítás már csak 107 főről szólt.

A kormány rendelettel a Miniszterelnökség alá rendelt Nemzeti Kommunikációs Hivatalt hozott létre, amely ellátja a kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó minden szerv és intézmény, továbbá minden, többségi állami befolyás alatt álló cég *„központi költségvetési*

előirányzatok vagy európai uniós források felhasználásával végrehajtott, kommunikációs stratégia-tervezéssel, közvélemény- és marketingkutatással, PR tevékenységgel, sajtó menedzsmenttel és szponzorálással összefüggő” feladatait, tehát csaknem a teljes állami szféra sajtómunkáját, PR- és reklámtevékenységét, szponzorálási döntéseit kivették az intézmények és vezetőik kezéből. → október 28.

Három órán át faggatták este az Európai Parlament kulturális és oktatási bizottságában Navracsics Tibort mint biztosjelöltet. A volt miniszter bevezetesként kifejtette: *„Azért vagyok itt, hogy az európai érdekeket képviseljem. ... Mély és személyes elkötelezettséget érzek az európai értékek iránt. ... A szerződéses egyik őrzője leszek, semmilyen nemzeti és pártpolitikai érdek nem befolyásolhat, a közösségi érdek szellemében kell eljárnom.”* Az időnként éles kritikát is tartalmazó meghallgatás során a néppártiak (köztük Gyürk András, FIDESZ) támogatták és védtek, az ellenzékiek (köztük a zöldek frakciójában ülő Jávor Benedek, PM) bíralták és támadták a jelöltet. *„Az ön országában megfélemlítik a civil szervezeteket. Hogyan képzelel el, hogy működő munkakapcsolatot épít velük európai szinten?”* – kérdezte például az olasz baloldali Curzio Maltese. Navracsics azt mondta, hogy ő személy szerint mindig jó kapcsolatot ápolt a civil szervezetekkel. Számonkérték az Orbán-kormány volt tagján a miniszterelnök szavait: *„Azt várom, hogy a magyar biztos a magyar kormány érdekeit képviselje majd Brüsszelben”.* A kérdés így hangzott: *„Orbán nem érti az Uniót, vagy Navracsics úr nem akarja majd betartani a biztosi kötelezettségeit?”* Navracsics azzal felelt erre, hogy csak a saját szavaiért felel. Elmondta, hogy független és lojális biztos lesz, tudja a jogait és kötelességeit. *„Egy biztos nem szolgálhat nemzeti érdeket, csak közösség érdekében tevékenykedhet.”* Döntés még nem született a bizottsági támogatásról, de a FIDESZ közleményben méltatta a hallottakat: *„Szakmai felkészültségének és az alapvető európai értékek iránti elkötelezettségének köszönhetően az egyik legjobb teljesítményt nyújtotta a magyar biztosjelölt az Európai Parlament szakbizottságai előtt tartott biztosjelölti meghallgatások során. ... Navracsics Tibor magabiztosan és a szakterület iránti személyes elkötelezettségéről tanúbizonyságot téve beszélt az ifjúsági, oktatási, kulturális és uniós polgársági területeket magába foglaló biztosi portfólióval kapcsolatos terveiről, elképzeléseiről.”* Reagált az MSZP is: *„Navracsics Tibor uniós biztosi meghallgatásán azt mondta, amit egy leendő európai biztostól elvárnak. Progresszív, az európai értékeket megőrző, sőt, azokat továbbfejlesztő programot adott. ... Mélyen kiábrándító azonban, hogy Navracsics Tibor csak most képviseli ezeket az értékeket. Még miniszterelnök-helyettesként tagja és büntársa volt annak a rezsimnek, amely felszámolta a kulturális sokszínűséget, megtiltotta a sajtószabadságot, korlátozta az egyetemek függetlenségét.”*

Október 2. Részben bűncselekmény hiányában, részben pedig bizonyítottság hiányában már 2014 tavaszán megszüntették a magánnyugdíjpénztárak gazdálkodásával összefüggésben indult összes nyomozást – értesült a Magyar Nemzet. 2010-2011-ben a kasszák átalakítása kapcsán a kormány politikusai hűtlen kezeléssel vádolták az Erste, az Axa és az Aegon Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárat, ezzel a gyanúval vizsgálódott a rendőrség is.

Október 6. Navracsics Tibor EU-biztosjelölt, volt közigazgatási és igazságügyi (2010-2014), illetve külgazdasági és külügyminiszter (2014 június – szeptember) írásban válaszolt az Európai Parlament képviselőinek a személyes bizottsági meghallgatása után még feltett kérdéseire – tudta meg az MTI. Az ő részvételével folyt jogalkotással kapcsolatban azt írta, hogy a magyar országgyűléshez egyéni indítványként beterjesztett jogszabálytervezetek több ponton nem tükrözték az ő álláspontját. Hangsúlyozta: a magyar kormány nyitottnak mutatkozott, hogy az Európai Unióval és az Európa Tanáccsal folytatott párbeszéd útján javítson a kérdéses jogszabályokon, de hozzátette: *„Megtanultam azt is, hogy bölcsőbb lett volna ezeket a megbeszéléseket és egyeztetéseket előbb elkezdni, érzékenyebb módon, tekintettel az alapjogok és a jogállamiság fontosságára szerte az Európai Unióban.”* A média szabadsága és sokszínűsége kulcsfontosságú a demokratikus társadalmak számára, ezért *„sajnálom, hogy a múltban néha a magyar kormány,*

amelynek immár nem vagyok tagja, nem tulajdonított kellő fontosságot ennek a jelentős szempontnak” – válaszolta a liberális képviselők kérdésére.

Délután már szavazott róla az Európai Parlament kulturális és oktatási bizottsága: eszerint Navracsics Tibor alkalmas ugyan EU-biztosnak (15 igen, 10 nem, 2 tartózkodás), viszont nem javasolják az eredetileg neki szánt tárca élére (kultúra, oktatásügy, ifjúságpolitika, uniós polgárság – 14 nem, 12 igen, 1 tartózkodás). A szakbizottság azt javasolta, hogy más tárcaba osszák be, vagy módosítsák az eredetileg neki tervezett feladatkört. A FIDESZ-KDNP EP-delegációja sikerként értékelte Navracsics Tibor szereplését: *„felkészültségét érdemben senki nem tudta megkérdőjelezni, alkalmassága mindenki számára világosság vált”*. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető úgy fogalmazott: *„kudarcot vallott a szocialisták aknamunkája”*. Ujhelyi István szocialista EP-képviselő viszont az írásos válaszokat úgy értékelte, hogy a jelölt *„megtagadta saját kormányát”*. Nem Navracsics volt az egyetlen vitatott személy, nem volt egyetértés a spanyol, a francia, a máltai, brit, a cseh és a szlovén jelöltről sem, sőt az utóbbit el is utasították.

Október 8. A Szegedi Ítéletábla jogerősen feloszlatta a főként Gyöngyöspata miatt ismertté vált Szebb Jövőért Egyesületet. Első fokon, márciusban a Gyulai Törvényszék még elutasította az ügyészség erre irányuló kérelmét. Az ítéletábla indoklása szerint mindenkinek joga van az egyesülési, a gyülekezési és a szabad véleménynyilvánítási jog gyakorlásához, de ez nem járhat mások jogainak és szabadságának megsértésével, ám a Szebb Jövőért Egyesület több esetben is visszaélt jogaival. Kunhegyesen és Devecserben a szervezet elnöke egyértelműen rasszista és kirekesztő beszédet mondott, mert nem tett különbséget a bűnöző életmódot folytató és a törvénytisztelő romák között. Az olyan kifejezésekkel, mint *„férges, sátnárfajzatok, patkányok”*, az ítélet szerint nem csak a jó ízlés határait lépte túl, hanem a szabad véleménynyilvánítás határait is, ezért a Szebb Jövőért Egyesület működése sértette a roma lakosság tagjainak emberi méltóságát, veszélyeztette biztonságát. A feloszlattott szervezet azonban október 18-án Magyar Önvédelmi Mozgalom néven újjáalakult.

Október 12. A települések többségén (eltekintve a független jelöltektől, akik szokás szerint messze a legtöbb szavazatot kapták, főleg – de nem kizárólag – a kisebb településeken) a kormánypártok győztek az önkormányzati választásokon, amelyeken ezúttal első ízben öt évre szóló megbízásokról kellett dönteniük a polgároknak. A részvételi arány 43 % volt, 3 %-kal alacsonyabb a 2010-esnél. A baloldali pártok közül az MSZP kapta a legtöbb szavazatot polgármester- és képviselőjelöltjeire, valamint megyei listáira együttesen (609 000), többet, mint a DK és az Együtt összesen. 22 önállóan indított polgármestere lett. Előretört a Jobbik: önállóan kétszer annyi szavazatot kapott (1 242 000), mint a tisztán MSZP-s jelöltek, de az MSZP sok helyen más baloldali pártokkal és helyi szervezetekkel közösen indult, és ez az összefogás csaknem egy millió szavazatot kapott, a szintén baloldali, bár időnként vele viszályba került DK és az Együtt önálló jelöltjeire leadott voksokkal (242 000 és 49 000) együtt számolva pedig a baloldal a szélsőjobbnál nagyobb támogatást kapott. Ugyanez az összesített szavazatszám a FIDESZ és a KDNP egymással és kisebb szervezetekkel közös, valamint önálló jelöltjeinél 4 760 000 volt. Ezzel a kormánypártok elmaradtak korábbi választási eredményeiktől, de a többi pártot így is jelentősen megelőzték. A baloldal nem győzött, de szavazatarányát tekintve jól szerepelt egyebek közt Pécsen, Szombathelyen, a XI. kerületben. A Jobbik polgármester-jelöltje az addigi 3 helyett 14 településen nyert, köztük Ózdon, Törökszentmiklóson, Tapolcán, Tiszavasváriban és Devecseren. Gyöngyöspatát viszont elveszítette a párt.

Budapesten Tarlós István magabiztosan, 49 %-kal lett másodszorra is főpolgármester. A baloldal által is támogatott MoMa-jelölt, Bokros Lajos 36, a Jobbikos Staudt Gábor 7 %-ot kapott. Az LMP-s Csárdi Antal negyedik lett 6%-os eredménnyel, a liberális Bodnár Zoltán 2%-ot kapott. A 33 tagú közgyűlésbe 20 FIDESZ-KDNP-képviselő került. Közülük 17-en az új szabályok szerint kerületi polgármesterek, és az új előírás szerinti kettős többséget is meg tudják teremteni

önmagukban: eszerint csak akkor tekinthető egy előterjesztés elfogadottnak, ha nem csak a képviselők számszerű többsége (17 fő) szavazza meg, hanem köztük annyi kerületi polgármester is megszavazza, aki együttesen a főváros teljes lakosságának több mint felét képviseli. Budapest lakossága 2014. január elsején 1 744 665 volt, ennek fele 872 333 fő, a közgyűlésbe most bejutott kormánypárti polgármesterek által vezetett kerületekben pedig ekkor összesen 1 272 162 ember élt.

A 23 budapesti kerületből csak hat nem lett a kormánypártoké, és a FIDESZ-es polgármesterek a VII. kerület kivételével a képviselőtestületekben is biztos többséget szereztek. Az ellenzékiek közül négy vetélytárs mellett is 70%-kal győzött a XIII. kerületet 20 éve vezető Tóth József, noha a baloldaltól csak az MSZP támogatta, a XIV. kerületben az Együtt-PM-es Karácsony Gergely nyert (ő új, a Papcsák Ferenc utódjának jelölt Rozgonyi Zoltán FIDESZ-politikust győzte le), a XIX. és a XX. kerület élén megmaradt a baloldali Gajda Péter és Szabados Ákos, a XXIII. kerület polgármestere pedig a Soroksár 1994-es önállósodása óta folyamatosan működő, mindig civil szervezetek által jelölt Geiger Ferenc. A XIII., XIX. és XX. kerületi polgármester a képviselőtestületben is biztos támogató többséget kapott. DK-színeken tért vissza a XV. kerület élére az 1996-2010 közti szocialista polgármester, Hajdu László, de ő FIDESZ-többségű testület mellett.

Az összes megye közgyűlésében többséget kapott a FIDESZ. A megyei jogú városok közül a 2010-es egy helyett három helyen győzött nem FIDESZ-es jelölt: Szegeden jelentős többséggel újra Botka László (MSZP) lett a polgármester (58% a FIDESZ-KDNP-jelölt 37%-ával szemben), a korábban baloldali fellegvárnak tartott Salgótarjánt mindössze 50 szavazattal szerezte vissza a jobboldaltól a baloldal közös jelöltje, Dóra Ottó (mindketten testületi többséget is szereztek, ami Szegeden jelentős változást hozott az addigi állapothoz képest), Békéscsabán pedig a független, de a Jobbik által támogatott Szarvas Péter győzött, akinek azonban FIDESZ-es többségű testülettel kell dolgoznia. Az utóbbi új városi vezető – a Jobbik vezetőinek kijelentéseire reagálva, akik pártjuk sikerének is tekintették az ő győzelmét – október 15-én közleményben hangsúlyozta: független polgármester-jelöltként indult és nyert Békéscsabán az önkormányzati választáson. Kampányában nem használta semmilyen párt, a Jobbik logóját sem. Azt írta, elhatárolódik minden más állítástól, kéri, hogy függetlenségét *"vegyék tudomásul, és (...) e kérdéskört tekintsék lezártnak"*.

Néhány helyen, ahol a kormányoldalon belül alakult ki nézeteltérés a jelölés körül, a FIDESZ országos központjának jelöltjei súlyos vereséget szenvedtek, és korábban hozzájuk tartozó ellenfelük a testületben is többséget szerzett: ilyen volt Paks és Kiskunfélegyháza (FIDESZ – Nemzeti Fórum [Lezsák Sándor] vita). Szigetvárott a KDNP-n belüli konfliktus vége az lett, hogy egy harmadik, független jelölt nyert. Esztergomban elbukott a vele szemben álló közgyűléssel négy évig birkózó független Tétényi Éva, az új polgármester FIDESZ-es lett. Folytatódott egy rekord: a 76 éves Pásztor Béla egyetlen, FIDESZ-KDNP-s ellenfelet legyőzve 87%-os többséggel maradt Veresegyház élén, amelynek 49 éve, 1965 óta a vezetője. Biztos többséggel és öt támogató testülettel maradt meg Kazincbarcika élén a szocialista Szitka Péter, Budaörsön pedig az egykori SZDSZ-es független Wittinghoff Tamás. Egyetlen jelöltként, csekély részvétel mellett megtartotta polgármesteri tisztségét Fülöpházán az élettársának bántalmazása miatt büntetőeljárás alatt álló Balogh József egykori kisgazda, majd FIDESZ-képviselő. A FIDESZ elveszítette Siófokot, az MSZP viszont Makót.

Október 13. A teljes foglalkoztatottság megteremtésére tett erőfeszítéseket értékelik az emberek, ezért nyertek az előző napi önkormányzati választásokon a kormánypártok *„óriási fölényel”* – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a parlamentben napirend előtt. Családközpontú politikát ígért, és azt, hogy figyelni fognak azokra is, akik nem az ő pártjára szavaztak.

Miután október 12-én az MSZP bizonyult a baloldal legerősebb pártjának, több szocialista vezető ezt az alkalmat használta ki arra, hogy tisztázza a párt és a DK kapcsolatát. Tóbiás József pártelnök még az önkormányzati választás éjszakáján úgy fogalmazott: az MSZP nem kíván a jövőben részt venni az elitek játékában, nem köt több rossz alkut, kifelé nyit az emberek, a nép felé.

Mint mondta, nem fogadják el sem az orbáni hatalmi rendszert, sem azt a Gyurcsány Ferenc DK-elnök által képviselt „*hatalmi, vezérelvű politikát*”, amely bezárta a baloldalt az elmúlt négy évben, „*lehetetlenné tette, hogy értékazonos, baloldali, modern, nemzeti elkötelezettségű politikát folytasson*”. A Demokratikus Koalíció másnapi válasza: megértette Tóbiás József MSZP-elnök és a szocialista párt platformjainak nyilatkozatait, miszerint a MSZP befejezte az együttműködés politikáját. *"Döntésüket a jelenlegi helyzet félreértésének gondoljuk, de tiszteletben tartjuk"* - tették hozzá.

Október 14. Tárgyalás nélkül hatályon kívül helyezték a Prisztás-ügy 2014. február 10-én született elsőfokú ítéletét, amelyben a Fővárosi Törvényszék Portik Tamás egykori olajcég-menedzsert az alvilági kapcsolatokkal rendelkező Prisztás József vállalkozó 1996. november 1-i megölésének felbújtójaként 11 év fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte – közölte a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla. A végzést eljárási hibával indokolták: az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy Portik ellen a Nemzeti Nyomozó Iroda az 1998-as Aranykéz utcai robbantás ügyében is nyomozást folytat, azt pedig az ugyanabban az évben történt Fenyő-gyilkosság perével egyesítették, mivel mindkét eljárásban vádlott Portik Tamás és a szlovák Jozef Roháč. Ahhoz azonban, hogy több emberen elkövetett emberölésért el lehessen ítélni Portikot, a Kúria korábbi jegegységi határozata szerint egy eljárásban kell tárgyalni az összes emberöléses ügyét. Vagyis ha most a Prisztás-ügyről jogerősen döntött volna az ítéltábla, az Aranykéz utcai robbantás és a Fenyő-gyilkosság ügyében folyó elsőfokú eljárást meg kellett volna szüntetni.

Október 16. A Budapest XV. kerületi Választási Bizottság, amely közvetlenül a szavazatok összeszámlálása után érvényesnek hirdette ki a polgármester-választást, három nap múlva egyhangúlag, tehát az MSZP által megbízott és a bizottságba a DK által szintén támogatott tag (egy egyébként pártonkívüli ügyvéd) szavazatával is megsemmisítette az eredményt, és új szavazást írt ki. Ezzel a FIDESZ panaszának adott helyet, amely azt kifogásolta, hogy Hajdu László, a Demokratikus Koalíció polgármesterjelöltje, valamint két képviselőjelölt valótlanul az összes ellenzéki párt jelöltjeként tüntette fel magát több internetes fórumon, illetve helyi újságban. Hajdu László október 12-én 738 szavazattal (2,87%) előzte meg a FIDESZ-KDNP-jelöltet. A baloldali pártokkal általában éles vitában álló Schiffer András LMP-elnök a Facebook-on így kommentálta a dolgot: *"Szerintem ismételjék akkor meg a parlamenti választást is, mert a FIDESZ például valótlanul állította, hogy Magyarország jobban teljesít. Be tudom bizonyítani. Vicc. A rákospalotai Hajdúról mindenki pontosan tudta, hirdetés nélkül is, hogy kik állnak mögötte. Még néhány hasonlóan pitiáner döntés és a nemzeti cinizmus rendszere az összes politikai hullát életre kelti."* A DK 17-én fellebbezett a helyi VB döntése ellen, a Fővárosi Választási Bizottság pedig október 20-án hatályon kívül helyezte azt. Ezt a Fővárosi Ítéltábla október 27-én megerősítette, tehát nem kellett megismételni a választást. Több más helyen sem lehetett még végleges az eredmény a benyújtott panaszok miatt, így Salgótarjában, ahol szocialista, és Ózdon, ahol Jobbikos lett a polgármester. Ez utóbbi esetben a bíróság október 22-én elrendelte az új szavazást, Salgótarjában viszont elutasította a FIDESZ-es panaszt.

Október 17. Több lapban megjelent: kitiltották az Egyesült Államokból Vida Ildikót, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökét, két munkatársát és három magyar üzletembert. (A többi név az év végéig nem derült ki.) Az Index kérdésére a NAV nem cáfolta az elnökről szóló hírt, csupán nem kívánt nyilatkozni. Egy név nélkül nyilatkozó üzletember az Atv.hu-nak azt mondta: behívták a nagykövetségre, ahol elmondták neki, hogy felfüggesztették az állandó belépési engedélyét. Késő este az M1 Híradónak André Goodfriend, az amerikai nagykövetség ügyvivője már magasabb beosztású érintettekről beszélt: *"vannak olyan személyek, egész pontosan közszereplők, kormánytagok, akiket az Egyesült Államok nem talált alkalmasnak arra, hogy belépjenek az Egyesült Államokba."* Korábban csak annyit mondott George W. Bush korábbi amerikai elnök 2004-es rendeletére („7750-es számú proklamáció”) hivatkozva jogalapként, hogy

„bizonyos magyar magánszemélyekről úgy találták, hogy nem jogosultak az Egyesült Államokba való belépésre, ugyanis hiteles információ áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy ezek a személyek korrupciós cselekményekben vesznek részt vagy azokból hasznot húznak”. Máshol nem kormánytagokról, hanem kormányzati tisztviselőkről beszélt. (Október 19-én az ATV-ben ezt mondta: *"Nem tudom, hogy értem-e a különbséget a kormánytisztviselők és kormánytagok között. ... Kormányzati tisztviselő bárki lehet, a kormányzati ablaknál ülő tisztviselőtől a miniszterelnökig"*. Végül október 27-én, az ügyvivő és Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető találkozáján tisztázták: politikus, kormánytag nincs a kitiltottak között.) A Külgazdasági és Külügyminisztérium ezért a nap folyamán bekérte a diplomáciai képviselő ideiglenes vezetőjét. Szijjártó Péter miniszter ezután egy sajtótájékoztatót tartott, ahol azt mondta: az USA budapesti nagykövetsége nem közölte, hogy kik azok a magyar állampolgárok, akikkel szemben beutazási korlátozást vezettek be (az ügyvivő a magánélet védelmét célzó amerikai törvényekre hivatkozott, amelyek megtiltják, hogy kiadják az illetők nevét), és semmilyen hiteles információt nem adott az állítólagos korrupciós ügyekről sem. A politikus hozzátette: elvárja az amerikai kormánytól, hogy bocsássa a magyar fél rendelkezésére azokat a hiteles információkat, amelyek alapján megfogalmazta a korrupció gyanúját, mert ha ezt nem teszi meg, akkor az sejtendő, hogy csak befolyást akar gyakorolni bizonyos ügyekben. Goodfriend ezután azt mondta, lehet a két fél között együttműködés, de az USA azt szeretné, ha a kormány nem csak az amerikaiaktól származó információkra, bizonyítékokra alapozna, hiszen más forrásból is tudnia kell az ügyekről. E ponton konkrétan utalt a milliárdos áfacsalásokról szóló, Horváth András volt adóhatósági munkatárs által kirobbantott NAV-botrányra. Az ügyvivő kijelentette: a kormánynak pontosan azért kellene fellépnie a korrupció ellen, hogy a most megfogalmazódó gyanú árnyéka ne rengeteg emberre, hanem csak az érintettekre vetüljön. Egyébként az egész ügyet a kormányközeli Századvég tulajdonában lévő Napi Gazdaság robbantotta ki azzal a valótlannak bizonyult október 16-i hírével, amely szerint *„adóhatósági vizsgálat folyik Magyarországon több amerikai érdekltségbe tartozó intézménnyel és céggel szemben is”*. A lap ezt így folytatta: *„Az amerikai fél reakcióként információk szerint arra készül, hogy a vizsgálatokban érintett hatóságok vezetőinek az Egyesült Államokba való beutazását nem engedélyezi.”* E hamis információra reagált az amerikai nagykövetség azzal, amit – mint közölte – magától nem tett volna meg, hogy a nyilvánosság elé lépett a kitiltások tényével és valódi okával.

Október 20. Nincs a kormány birtokában elég információ az amerikai beutazási tilalommal kapcsolatos ügyben – mondta Lázár János miniszter az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának emiatt összehívott, a szokással ellentétben nyilvános ülésén. A Miniszterelnökség vezetője hangsúlyozta: a kormány kiemelten kezeli az Egyesült Államokkal való viszonyt, mivel a magyar nép barátsággal és hálával tekint az amerikaiakra. Úgy vélte, voltak viták a felek között, de azokat baráti hangnemben rendezték. *"A mostani ügy egy jogi aktus az amerikai fél részéről, amit tiszteletben tartunk, azonban szeretnénk megismerni a hátterét, mivel azt eddig nem ismertették a magyar kormány előtt, hogy kiktől és miért tagadták meg a beutazást."* Molnár Zsolt, a bizottság szocialista elnöke azt kérdezte Tasnádi László belügyi államtitkártól, hogy a magyar kormány tud-e vizsgálatot tartani a köztisztviselői karban, hogy kiderüljön, kiktől és miért tagadták meg a beutazást. A válasz: a tárca semmilyen információt nem kapott az esetleges korrupcióra vonatkozóan. Közben olyan sajtóinformációk jelentek meg, hogy a magyarországi áfacsalások és az ezek következtében a legálisan forgalmazottnál jóval olcsóbb termékek miatt súlyos veszteségeket elszenvedő amerikai cégek – köztük a Bunge étolajgyártó – fordultak saját kormányukhoz, miután nem tudták elérni, hogy a magyar adóhatóság komolyan szembeszálljon a jelenséggel.

Az amerikai nagykövetség ügyvivője délután sajtótájékoztatót tartott, ahol válaszolt a magyar média kérdéseire. André Goodfriend megismételte: először október 6-án, hétfőn tájékoztatta a magyar külügyminisztériumot, és beszélt meg találkozó Magyar Levente külügyi államtitkárral. Elmagyarázta neki, hogy a 7750-es elnöki proklamáció értelmében hogyan működik a kitiltás, és pontosan miről is van szó. Az USA-ból kitiltottak neveit nem árulta el Magyarának, de azt igen,

hogy felvették a kapcsolatot az érintett magánszemélyekkel. Mivel kormánytisztviselőkről is van szó, ezért tájékoztatták a magyar külügyet.

Október 13-án Szijjártó Péter miniszterrel is megbeszélte Goodfriend ugyanezt, és ugyanazokat az információkat mondta el neki is. Goodfriend közölte: nem fog megnevezni személyeket, mivel a nagykövetség soha nem tesz közzé listát azokról, akiknek megtiltják a beutazást. Megjegyezte: a kitiltás szólhat akár örökre is. Egyik érintett sem tiltakozott, kért felülvizsgálatot vagy tett fel további kérdéseket, hogy mi következhet ezután. Arra az újságírói kérdésre, hogy miért pont most robbant ki az ügy, és eddig miért nem szánta el magát hasonlóra az USA, Goodfriend azt válaszolta: már régóta beszélnek a korrupciós helyzet romlásáról, a különböző jelentésekben ez világosan benne van. 15 év óta azonban most már egyértelműen egy lefelé tartó trend mutatkozik Magyarországon. Szerinte teljesen más a helyzet olyan országokban, ahol eleve alacsony az átláthatóság és a demokrácia szintje, és nem mozdul el, vagy esetleg javul, tehát legalább jó az irány. De Magyarország magasról indult, az amerikaiakkal közös értéket vallott, ebben előtte járt a szomszédainak. Azonban egy lefelé menő trend indult meg, és a helyzet egyre súlyosabb. *„Ha ez a trend folytatódik, elérhet egy olyan szintet, ahol az USA számára már nem lehet Magyarországgal együttműködni mint szövetséggel. Amerika segíteni akar, hogy ez a trend megálljon, és ne jussunk el ideig”* – fogalmazott Goodfriend.

Október 21. *„Magyarország a teljes nyitottság híve, és azt kérte: az Egyesült Államok kormánya tárja fel bizonyítékait, ha magyar állampolgárokkal szemben a korrupció vádját fogalmazta meg. Mivel erre az amerikai jogszabályok értelmében nincs lehetőség, a felek abban állapodtak meg, hogy a korrupció elleni harcban általánosságban számíthatnak egymásra”* – ennyi jelent meg az MTI-ben Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter washingtoni tárgyalásairól, amelyek fő témájává vált a kitiltás. Az új magyar miniszter nem találkozott amerikai partnerével, John Kerry külügyminiszterrel, hanem Victoria Nuland európai és eurázsiai ügyekért felelős államtitkár-helyetttel tárgyalt. Marie Harf, az amerikai külügyminisztérium helyettes szóvivője a megbeszélés után közölte: a beutazási tilalmak *„a magyar kormányon belüli korrupcióra vonatkozó hiteles információk sorára alapulnak”*. Ezek az információk pedig több forrásból, így a törvényesség felett örökös civil szervezetektől, a közérdekű bejelentőktől és a civil társadalmi csoportoktól hozzáférhetőek, amelyek feladata a kormányzati átláthatóság fenntartása. Az Origo kérdésére: *„annyira feszült, rossz hangulatú volt-e a megbeszélés, hogy amiatt nem is készült közös protokollfóto Victoria Nulanddal”*, a magyar politikus azt válaszolta, hogy *„nem a hangulat miatt tárgyalok, a beszélgetést inkább alapsnak nevezném”*.

13 jelöltet vett nyilvántartásba az újpesti választási bizottság a Kiss Péter (MSZP) elhunytja miatt kiírt november 23-i időközi országgyűlési képviselőválasztásra. Jelöltet állított a frakcióval rendelkező öt parlamenti párt (a FIDESZ és a KDNP közösen), a Munkáspárt, a JESZ, a Zöldek Pártja és a Szociáldemokraták Magyar Polgári Pártja, öten pedig függetlenként gyűjtötték össze az előírt számú ajánlást. A kormánypártok Hollósi Antal orvost jelölték, aki 2010-2014 között a részben azonos területet lefedő akkori választókerület képviselője volt, de 2014 tavaszán 5,4%-kal, 2800 szavazattal lemaradt a szocialista győztes mögött. Az MSZP a 70 éves Horváth Imre volt határőrtisztet, önkormányzati képviselőt indította. Jelölői között a DK és az Együtt nem szerepelt, sőt november elején, amikor kiderült, hogy a nyugállományú tiszt 1984-ben Moszkvában részt vett egy több hónapos KGB-tanfolyamon (saját állítása szerint határőrségi tanfolyamon, de az akkor a Szovjetunióban a KGB része volt), e két párt kifejezetten kijelentette, hogy nem támogatja. Saját jelöltet azonban nem állítottak.

Október 22. Lezárult a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal vizsgálata a Norvég Civil Támogatási Alap ügyében: a Kehi a vizsgált 63 projektből 61 esetben állapított meg szabálytalanságot. Az Ökotárs Alapítvány tevékenységével és a támogatások felhasználásával kapcsolatban felmerül a hűtlen kezelés, a költségvetési csalás, a magánokirat-hamisítás és a jogosulatlan pénzügyi tevékenység bűncselekményének gyanúja – közölte a hivatal, amely ezekben

az ügyekben feljelentést tesz. Közleményében azt írta: számos esetben indokolás nélkül, utólag módosították az értékelők által adott pontszámokat, úgy, hogy az befolyásolhatta a pályázók esélyeit a támogatások elnyerésére. A pályázati sorrend manipulálásának következtében a támogatásoktól olyan pályázók is eleshettek, amelyek egyébként színvonalas pályázatot nyújtottak be, másfelől a vizsgált 55 kedvezményezett közül 21 szervezet esetében egyértelmű kapcsolat volt kimutatható a kedvezményezett és valamelyik lebonyolító szervezet vezetői, munkatársai vagy a pályázatok bírálatában részt vevő külső emberek között. A norvég kormány korábban vitatta, hogy a Kehinek egyáltalán joga lenne vizsgálandni, és a vonatkozó államközi szerződés alapján azt mondta ki az alapvető jogok biztosa is, hogy nincs, de ezt a kormány nem fogadta el.

Móra Veronika, az Ökotárs igazgatója úgy reagált a Kehi-közleményre, hogy nem tartja jogállaminak az eljárást, ugyanis normális esetben a Kehi vizsgálatok alanyai megkapják a róluk szóló jelentést, amelyre reagálhatnak, ahhoz megállapításokat fűzhetnek. Ők azonban nem kapták meg a sajtó számára már ismertetett jelentést, hozzájuk sem szóltak a szeptemberi házkutatás óta.

Az Európai Parlament konzervatív-szociáldemokrata-liberális többsége 423 igen és 209 nem szavazattal, 67 képviselő tartózkodása mellett jóváhagyta a luxemburgi Jean-Claude Juncker vezette új Európai Bizottság összetételét. A zöldek, a radikális baloldaliak és a jobboldali euroskeptikusok nemmel szavaztak, a konzervatív frakció tartózkodott. A magyar biztos Navracsics Tibor lett, de az EP illetékes bizottságának kritikus véleménye alapján átalakították a feladatkörét: az oktatást, a kultúrát, az ifjúságpolitikát és a sportügyeket kapta, az uniós polgárság témáját azonban nem, bár eredetileg ez is hozzá tartozott volna.

„Beigazolódott, hogy a «mindegy, hogy kikkel, hogyan, csak győzzünk, legyen meg a többség» kampánystratégia rendkívül veszélyes, mert ha elmúlik a kampány okozta zsibbadás, az ellentétek és a jellemhibák még fájdalmasabbak” – mondta Lezsák Sándor, a Nemzeti Fórum elnöke, az országgyűlésnek a FIDESZ-frakcióban ülő alelnöke a Heti Válaszban vele interjút készítő Borókai Gábor főszerkesztőnek, az 1998-2002 közti Orbán-kormány egykori szóvivőjének azzal kapcsolatban, hogy az általa támogatott polgármester- és képviselőjelöltek Kiskunfélegyházán legyőzték a FIDESZ-KDNP hivatalos jelöljeit. A megbukott addigi FIDESZ-es polgármesterről ezt mondta: *„Tudtam, hogy Kapus Krisztián erősen megosztó és erkölcsileg vállalhatatlan személyiség. ... Olyan időket élünk, amikor a fennhéjázó öntelt magabiztossággal olykor többre lehet jutni, mint a tisztességgel, a valóság ismeretével. ... Ilyen zavarba ejtő környezetben a felfelé alázatosak és a lefelé gyalázatosak könnyen sokasodnak, ez a jelenség pedig különösen veszélyes egy kétharmados többség birtokában kormányzó közösségre”*. Lezsák Sándor mindemellett azt is hangsúlyozta, hogy a Nemzeti Fórum szövetségben volt és lesz is a FIDESZ-szel, Lázár János és Balog Zoltán miniszterek értik a céljaikat, és Orbán Viktor is garancia a folytatásra, mert ő *„nem veszítette el kapcsolatát a magyar valósággal”*.

Salgótarjánból Balassagyarmatra kerüljön át Nógrád megye önkormányzatának székhelye – így döntöttek többségi szavazattal a testület alakuló ülésén. (A magyar jogszabályok nem határozzák meg a megyeszékhely fogalmát, de általános értelmezés szerint az a megyei önkormányzat székhelyét jelenti. Az önkormányzati törvény szerint pedig a megyeszékhelyről az országgyűlés jogosult dönteni.) A 15 tagú megyei közgyűlésben kilenc FIDESZ-KDNP-s, három Jobbikos, két MSZP-s és egy DK-s képviselő szerzett mandátumot, a határozatot 8 igen és 1 nem szavazattal, 5 tartózkodás mellett fogadták el. Az igen szavazatokat öt FIDESZ-KDNP-képviselő, egy szocialista és két Jobbikos adta le. Az új testület szervezeti és működési szabályzatának tárgyalásakor Barna János (FIDESZ-KDNP) alelnök javasolta a székhely áthelyezését, emlékeztetve arra, hogy 1785 és 1949 között Balassagyarmat volt Nógrád megye székhelye, és ettől egy politikai döntés fosztotta meg. *„A történelemben ritkán adódik olyan pillanat, amikor vér és veszteség nélkül lehet igazságot szolgáltatni.”* – érvelt. Az újonnan megválasztott elnök, Skuczai Nándor (szintén FIDESZ-KDNP) viszont nem támogatta a javaslatot, és ezt kérte a közgyűlés tagjaitól is, de eredménytelenül. Hosszan érvelt az *„előkészítetlen, átgondolatlan”* javaslat ellen. Törvényességi szempontból aggályosnak nevezte, hiányolta a széleskörű vitát és az előzetes

egyeztetéseket. Az MTI által megkérdezett politikusok mindegyike cáfolta, hogy az áthelyezési javaslat háttérében az állna, hogy Salgótarjánban baloldali többségű önkormányzat nyert, hiszen a döntés a szavazási eredményből láthatóan nem is pártalapon született. Korábban pedig több cikluson át volt már olyan helyzet, hogy a megyét jobboldali, a székvárost baloldali többség vezette. A városban különben sem volt még meg a végeredmény, mert a vesztes polgármester-jelölt bírósághoz fordult, a Fővárosi Ítéltábla csak október 24-én erősítette meg a szocialista polgármester győzelmét. → november 18.

Nagy tiltakozást váltott ki a Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter által ismertetett 2015-ös adójavaslatok közül az internetadó bevezetésének terve, amelyet azzal indokolt a kormány, hogy egyre többen telefonálnak a neten keresztül, ezzel megkerülve a távközlési azaz telefonadót. A tiltakozás a Facebookon néhány nap alatt 200 000 támogatást kapott. Október 26-án este több tízezresre becsült tüntetés zajlott Budapesten az adó ellen, és néhány helyen vidéken is volt hasonló megmozdulás. Sokan felidéztek, milyen hevesen ellenezte a még ellenzéki FIDESZ a szocialista kormány hasonló tervét 2008-ban, illetve azzal érveltek, hogy ez – főleg a javasolt mértékben – jelentős díjnövekedést jelentene az előfizetőknek, és gátolná az internet terjesztését, amely pedig a kormánynak is célja. Orbán Viktor miniszterelnök a reagálások láttán – ahogy a hivatalos közlemény fogalmazott – „*utasította a minisztert*”, hogy az országgyűlésnek egyeztetés nélkül benyújtott és a következő hét napirendjére már kitűzött tervezetről konzultáljon az érintett cégekkel, Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter és Rogán Antal frakcióvezető pedig több nyilatkozatban arra utalt, hogy bizonyosan nem a betervezett formában fogadják majd el a törvény e pontját.

Az RTL-Klub híradójának stábjában a bécsi repülőtéren megtalálta Vida Ildikót, a NAV elnökét, aki csak annyit mondott, hogy nyaralni megy, de megtagadta a választ arra a kérdésre, hogy valóban kitiltották-e az Egyesült Államokból. A nyilatkozattól elzárkózás azért keltett figyelmet, mert más, a sajtóban hírbe hozott emberek, köztük Nyerges Zsolt nagyvállalkozó és Heim Péter, a Századvég Gazdaságkutató elnöke, azonnal és egyértelműen cáfolták érintettségüket. Később, október 29-én tette közzé a NAV a következő, a kitiltást nem érintő közleményt: „*A Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke, elnökhelyettesei és vezető beosztású tisztviselői visszautasítják a velük kapcsolatban terjesztett korrupciós vádakat, és nem kívánnak politikai csatározások részese lenni. A NAV elfogadhatatlannak tartja, hogy egyesek tényként kezelnek minden alapot nélkülöző kijelentéseket vagy sugalmazásokat.*”

Október 24. Kövér László, az országgyűlés elnöke, Magyarország második közjogi méltósága az Echo TV Portré című műsorában, az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapi alkalmából egyebek közt ezt mondta: „*...nem önmagában az unióhoz és a NATO-hoz csatlakozással, hanem azzal van ma gond, hogy az euroatlanti világ morális értelemben megrendült. ... az európai baloldal jelentős része a Kádár-rendszer baloldali ellenzéke lett volna, és azt gondolják, hogy diktálhatják a magatartási mintákat. Ebben az értelemben Brüsszel valóban Moszkvára emlékeztet, és ha ez az unió jövője, akkor érdemes lenne elgondolkodni azon, hogyan kellene ebből szép lassan, óvatosan, de kihátrálni. ... Ma már azzal, hogy a kommunista világrendszer fenyegetésként megszűnt, némely nyugati ország kormánya, informális pénzügyi-gazdasági hatalma, azt gondolja, bármit megtehet, naponta váltogathatja az aktuális értékeket és leckéztethet más államokat.*”

Orbán Viktor miniszterelnök brüsszeli sajtótájékoztatóján az Indexnek először nyilatkozott az USA-ból történt kitiltásokról: „*Itt egy elvi kérdéssről van szó, és nem arról, hogy a magyar titkosszolgálatok ne tudnák kideríteni, kiket tiltottak ki egy másik országból. Arról van szó, hogy aki állít, annak kell megneveznie az érintetteket. ... Minden megoldódna, méghozzá nagyon egyszerűen, ha az amerikaiak közölnék, hogy ezekről az emberekről van szó, és ezzel vádoljuk őket. Abban a pillanatban minden vizsgálat megindul. ... egy másik állam által tett kijelentés – ami egy vád bizonyítékai nélküli nyilvánosságra hozatala – alapján nem indítunk eljárást. Ez azt jelentené, hogy nem tudjuk megvédeni a saját állampolgárainkat.*”

André Goodfriend budapesti USA-ügyvivő ugyanekkor egy budapesti tájékoztatón megismételte: nem fogják a neveket elárulni, de korrupciógyanúról osztottak meg információt a magyar hatóságokkal, melyek alapján indulhatna vizsgálat, és ebben együtt akarnak működni a magyar hatóságokkal; a magyar hatóságok jogsegély keretében is kértek tőlük információt, amiket meg is kaptak. A magyar kormány dolga, hogy ezután megtegye a szükséges lépéseket – tette hozzá. *„Biztosan vannak korrump amerikai kormánytisztviselők is, az amerikai kormány ezért harcol a korrupció ellen, és tesz lépéseket, ha ilyen információ jut a birtokába”*. Az ügyvivő megerősítette, hogy nem pusztán a korrupcióról van szó: a közügyek átláthatósága, a jogállam működése, a fenntarthatóság, a sajtószabadság, a civil társadalom ügye is aggodalomra ad okot. Magyarország '56-ban a szabadságvágyával tünt ki, a szabadság élharcosából azonban mostanra visszacsúszott.

Október 26. Egy kis csoport erőszakossá tette az internetadó elleni nagy létszámú esti budapesti tüntetést, amelyen feltűnést keltve jelen volt André Goodfriend, az amerikai nagykövetség ideiglenes – de a képviselőket nagykövet hiányában már több mint egy éve irányító – ügyvivője is. A megmozdulást egyébként Neelie Kroes, az Európai Bizottság digitális területért felelős alelnöke is támogatta a Twitterén; már 23-án azt írta, hogy szégyen a javaslat. A rombolás egyes feltételezések szerint úgy keletkezhetett, hogy az új, személyazonosítást követelő szigorított stadionbelépési szabályok ellen tiltakozó futballhuligánok keveredtek a demonstrálók közé. Ez utóbbiak egyik szervezője, Gulyás Balázs arra szólította fel a résztvevőket, hogy vigyék régi digitális eszközeiket a FIDESZ-székházhoz a Lendvay utcába, majd békében menjenek haza, de ennek nem mindenki tett eleget. A rendőrség október 27-i hajnali közleménye szerint hat embert vettek őrizetbe azok közül, akik az arcukat sállal, csuklyával eltakarva betörték a Fidesz székház ablakait, bedöntötték kerítést és felmásztak az erkélyre. A rendőrség garázdaság gyanújával hallgatta ki őket, de október 29-én valamennyiüket szabadon engedték, a bíróság nem látta indokoltnak a gyorsított eljárást, a bizonyítékok elégtelennek bizonyultak. A FIDESZ első, tíz millió forintos kárról szóló közleményével szemben az ügyészség kb. 115 000 forint épületkárt állapított meg.

A FIDESZ-frakció késő esti közleménye szerint a párt *„barátsággal és türelemmel hallgatja meg azokat, akiknek bármilyen kérdésben ellenvéleményük van”*. A szöveg megismételte, hogy 700 forintban maximalizálnák a magánszemélyeket érintő internetadót, és kiállnak amellett, hogy az adót ne az előfizetők, hanem a szolgáltató cégek fizessék meg. (A benyújtott törvényjavaslatban nem ez szerepelt, módosító indítvány a közlemény kiadásakor még nem volt hozzá, de Rogán Antal 27-én benyújtotta.) Azt viszont *„döbbenet tapasztalták”*, hogy az esti tüntetés *„vandalizmusba torkollott”*. Szerintük az erőszak semmire sem megoldás, inkább békés párbeszédre van szükség. *„Miután az ellenzéki pártok három választást is elveszítettek, most az utcára vitték az embereket, hogy szétverjék a várost”* – így értelmezte a történeteket másnap az országgyűlésben Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető.

Még a tüntetés előtt Boross Péter volt kormányfő azt mondta a Magyar Hírlapnak, miután október 23-án Kövér László házelnökkel felavatta és megkoszorúzta a Kossuth téren az 1956. október 25-i sortűz áldozatainak emlékhelyét, hogy *„a kormány és az ország támadása ugyanazt jelenti”*. (Az interjú 27-én jelent meg a lapban.) A 86 éves egykori miniszterelnök (1993-1994) szerint az 1919-es Tanácsköztársaság bukása után Károlyi Mihályék ugyanolyan nyugati lejárato akciókat szerveztek Magyarország ellen, mint a jelenlegi szellemi örököseik. Attól azonban óvott, hogy az Egyesült Államokkal húzzunk ujjat: *„Az Európai Unió, az Európai Parlament még olyan működési terep a kormány és a kormányfő számára is, ahol ki tudjuk védeni ezeket az akciókat. Az Egyesült Államok azonban már nem ilyen. Amerika nagyhatalom, és ízlésemnek ellentmondana, hogy vitába keveredjünk vele, ez veszélyes lehet Magyarország számára.”* Kövér László házelnök a HírTV-nek azt mondta 26-án este, az internetadó elleni tüntetéssel egy időben, hogy semmilyen olyan hibát nem követtek el, amely okot és erkölcsi alapot adna arra, ami Magyarországgal szemben zajlik. *„A kormányzás nem hibátlan, de Magyarországot folyamatosan 2010 óta nemcsak igaztalan vádakkal, hanem felháborító rágalomokkal érik. Ez abból a baloldali megközelítésből fakad, miszerint ha*

nem a baloldal – amely készségesen kiszolgálta 1990 óta a külföldi érdekeket – van hatalmon, akkor nincs is demokrácia”. Kitért arra is: nem gondolja, hogy a korrupciót tekintve Magyarország kitüntetetten rossz helyzetben lenne Európában.

Október 27. Ismét az Alkotmánybírósághoz fordult egy bíró: a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a K&H Bank Zrt.-nek a magyar állam ellen indított devizahiteles perét az AB határozatáig felfüggesztette. A végzés indoklása szerint az első devizahiteles törvény sérti a jogállamiság elvét, a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjogot, valamint veszélyezteti a jogbiztonság elvét. A jogalkotó az eljárási határidők szabályozásával kizárta a bizonyítási eszközök lehetőségét az eljárásból, leszűkítette a bíróság mérlegelési lehetőségeit, és ez összeegyeztethetetlen a bírói függetlenség alkotmányos elvével. A polgári perekben szokásos ügyféli rendelkezési jogok korlátozása sérti a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjogot is – tette hozzá a bíró.

Gögös Zoltán volt földművelésügyi államtitkár (2006-2010), az MSZP 2014 júliusában megválasztott elnökhelyettese vette át az országgyűlésben Botka László mandátumát, akinek összeférhetetlenség miatt le kellett mondania, miután újraválasztották Szeged polgármesterévé. (A 2014 tavaszi országgyűlési és őszi önkormányzati választások között az összeférhetetlenségi szabály átmenetileg még nem volt érvényes.)

„*Nem futballhuligánokat, hanem politikai aktivistákat*” vett őrizetbe a rendőrség a Fidesz székházánál vasárnap történtek miatt, erről a pártok is meggyőződhetnek a nemzetbiztonsági bizottság ülésén – közölte a Hír-TV-ben este, a parlamenti ülés után a FIDESZ frakcióvezetője. Rogán Antal az internetadó elleni 26-i demonstrációval kapcsolatban azt mondta: az nem civil, hanem egyértelműen pártpolitikai kezdeményezés volt, a szervezők felelőssége pedig kiterjed arra, hogy a rendezvény után van-e randalírozás. Az MSZP szerinte teljesen egyértelműen olyan embereken keresztül szerveztette meg ezt a tüntetést, akik kötődnek hozzá.

Október 28. Gulyás Balázs főszervező (27 éves egyetemista a Corvinuson, korábban szociológiából diplomázott, egy családi cégben dolgozik) a pártkötődés vádjára több nyilatkozatban azt válaszolta: édesanyja Gurmai Zita volt szocialista országgyűlési, majd EP-képviselő, és ő maga is valóban MSZP-tag volt, de két éve lemondott kerületi alelnökségéről, majd 2014 augusztusában kilépett, mert már nem értett egyet az ott képviselt elvekkel, például ahogy a diáktüntetésekhez viszonyultak. Továbbá valóban tagja a józsefvárosi önkormányzati intézmény felügyelőbizottságának, de oda – a szocialisták javaslatára – a FIDESZ-többségű képviselőtestület delegálta. Egy „Elég” című Facebook-közösség ezzel szemben azt állította: Gulyás Balázs az MSZP „*internetes kommunikációjának vezetője*”.

Nobilis Mártont nevezte ki az október 1-én létrehozott Nemzeti Kommunikációs Hivatal elnökévé a Miniszterelnökséget vezető miniszter. A teljes közszféra reklám-, PR- és sajtóügyeiért felelős huszoneves új vezető Nobilis Kristóf ismert üzletembernek, az Index volt tulajdonosának fia, aki a Prestige Média tanácsadója és ügyfélkapcsolati menedzsere volt. A Prestige Média Várhegyi Attila volt FIDESZ-es kulturális államtitkár (1998-2001) és pártigazgató feleségének, Várhegyiné Fekete Mariannának a tulajdona. Azt is bejelentették, hogy november 3-ától Giró-Szász András volt kormányzóvivő vezeti a kormányzati kommunikációért felelős államtitkárságot, míg a sajtófőnöki posztot Krakkó Ákos korábbi Hír-TV-riporter és FIDESZ-frakció-sajtófőnök tölti be.

Az országgyűlés elkezdte tárgyalni az adótörvény-javaslatot. A vita egyik fő témája az internetadó lett. Este Budapesten és több vidéki városban újabb, ezúttal is több tízezresre becsült tüntetés zajlott az adatforgalomra kivetni szándékozott teher ellen. Rendbontás sehol nem történt. „*Halló, Orbán Viktor, itt a facebookosok beszélnek! Itt a magyar nép beszél*” – mondta például az egyik szónok, Füzessi Balázs, a Humán Platform képviselője. A miniszterelnököt szabályos nemzeti konzultációra szólította fel: álljon ki és magyarázza meg, mi szükség van erre. Szerinte Orbán elszakadt a valóságtól és elmagányosodott, de most azzal segítenek neki, hogy minden tüntető küld neki egy szelfit. A kormányfő így láthatja majd, hogy nemcsak egy szűk kisebbségről van szó, az egész ország ellenzi az internetadót. A demonstráció elindulása előtt a FIDESZ sajtóirodája

közzétette: "szigorú törvénnyel" garantálja, hogy a szolgáltatók ne háríthassák át a költségeket az előfizetőkre. „Ehhez ragaszkodni fogunk, és ha kell, további törvényeket is módosítunk ennek érdekében. A távközlési adó kiterjesztése tehát egyetlen forint pluszterhet sem fog jelenteni az előfizetők számára”. A kormánypárt azt is megerősítette, hogy a szolgáltatóktól beszedett adóból származó bevételeket a kormány az európai uniós támogatással megvalósuló, a szélessávú internet kiterjesztésére irányuló program önrészeként fogja felhasználni, és ezt a hozzájárulást azért lehet elvárni a szolgáltatóktól, mert a programmal szélesebb lesz a hozzáférés, több előfizetőjük lesz, tehát nekik is megéri a beruházás. Németh Szilárd FIDESZ-képviselő véleménye az MTV október 29-i reggeli műsorában: „ezek a tüntetők ugyanúgy el fognak tűnni, ahogy ahogy eltűntek az alaptörvénnyel, a nevelési törvénnyel vagy a rezsicsökkentéssel kapcsolatban.”

Október 29. „A takarékszövetkezeti szektor vagyonát elvették, kisajátították” – mondta Demjén Sándor, az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség elnöke a Takarékosági Világnap alkalmából rendezett ünnepségen a 2013-ban elfogadott, az Alkotmánybíróság által alkotmányosnak talált törvényre utalva. Kifejtette: e napon a szorgalmas, eredményes munkát ünneplik, ám az ünnepséget beárnyékolja a takarékszövetkezeti szektor helyzete: "Nagy baj van abban az országban, ahol a lopást a törvény rangjára emelik."

Norvégia független auditor véleményében bízik, és nem fogadja el a magyar Kormányzati Ellenőrzési Hivatal vizsgálatának megállapításait, amelyek válogatott részletei október 22-én kerültek nyilvánosságra – ez derült ki a norvég kormány válaszából, amelyet a norvegia.hu oldalon tettek közzé. "Mivel a magyar kormány egyoldalúan megsértette a fennálló megállapodásokat, idén májusban leállítottuk a magyar támogatásokat, ami alól a civil alapítványok mentesültek. A Kehivizsgálat sérti a támogatási alapokkal kapcsolatos megállapodásokat." – írta a norvég kormány az éppen a civil alapot érintő kormányakcióra utalva. Az Ökotárs Alapítvány elleni kormányzati akciók Oslo szerint aggasztóak és a civil társadalom függetlenségével szembeni tisztelet hiányáról árulkodnak, ezzel a magyar kormány megkérdőjelezi az európai együttműködést megalapozó demokratikus értékeket. „Az EGT/Norvég Civil Támogatási Alapról szóló megállapodásokat Magyarországnak tiszteletben kell tartania, ahogyan azt a másik 15 fogadó ország is teszi. A felfüggesztés mindaddig él, amíg a pályázati pénzeket koordináló menedzsment működésének feltételei nem biztosítottak az egyezményeknek megfelelően. Amint a magyar kormány elkötelezi magát a nyitott kérdések rendezésére, Norvégia a korábbi megállapodás mentén folytatja majd a megoldások keresését és a párbeszédet”. Csepreghy Nándor, a Miniszterelnökség helyettes államtitkára a Magyar Nemzet kérdésére október 30-án így reagált: céljuk, hogy ezek az összegek „a civil társadalom széles köreihez eljuthassanak és civil célokot szolgáljanak”. Örömet fejezte ki, hogy a norvég fél is úgy látja, szükség van a vizsgálatra, egyúttal kijelentette: bízik annak mielőbbi befejezésében, hogy legyen lehetőségük párbeszédet folytatni a kérdésről

Október 30. A Kúria önkormányzati tanácsa az alapvető jogok biztosának indítványára törvénysértőnek minősítette és megsemmisítette a hajléktalanok egyes területekről kitiltásáról szóló 2013-as fővárosi közgyűlési rendelet (hivatalos címe szerint rendelet „a közterületek azon részének kijelöléséről, ahol az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenesnek minősül”) egyik mellékletét, amely felsorolta a tilos közterületeket. A bírák megállapították: „A lakhatási szegénység – és az azzal szoros összefüggésben álló guberálás – létállapot, amely a közösség számára is szociális kötelezettségeket teremt. A hajléktalan életvitel társadalomra veszélyesség hiányában nem büntethető, a hajléktalanság általában nem teremt legitim okot arra, hogy valakit a szociális ellátás, a külterületi tartózkodás avagy a büntetés/szankció vállalásának választási kényszere elé állítson a közhatalom. A jog eszközei önmagukban nem alkalmazhatóak hatékonyan arra, hogy a közösséget ‘védjék’ a lakhatási szegénység és az azzal járó körülmények látványától. ... a közterületen való életvitelszerű tartózkodás csak ott lehet tilalmazott – teret engedve ezzel a szabálysértési eljárásnak és a szankció esetleges alkalmazásának –, ahol a védendő értékek kifejezetten, tényszerűen igazolhatóan érvényesülést kívánnak. Azokon a közterületeken, illetve a

közterületek azon jól körülhatárolható részein tehát, ahol az életvitelszerű tartózkodás és az azzal szükségképpen, elkerülhetetlenül együtt járó körülmények kifejezetten összeegyeztethetetlenek a közrend, a közbiztonság, a közegészség, és a kulturális értékek védelmének szempontjaival.” Ebből következően a bírák szerint *„a hajléktalan személy nem rekeszhető ki a települések, egyes önkormányzatok illetékességi területének egészéből, sőt egyes összefüggő településrészekből sem. Az ilyen szabályozás ugyanis a hajléktalan embert, a hajléktalanságot sújtaná. ... nem megengedhetőek a helyi jogalkotásban az olyan megfogalmazások, amelyek bizonytalanná teszik annak a közterületnek a lehatárolását, relativizálják a tilalmazott közterület kiterjedését, amelyen a hajléktalan ember életvitelszerű tartózkodása szabálysértést valósít meg.”* A szigorúan megszabott feltételeknek a kúriai döntés szerint csak az aluljárókat felsoroló melléklet felelt meg, ezért azt érvényben hagyták, a többit nem. Továbbá a Kúria önkormányzati tanácsa – szokatlan módon – az Alkotmánybíróságtól kérte a szabálysértési törvény azon pontjainak felülvizsgálatát, amelyek felhatalmazták a fővárost a rendeletalkotáásra e tárgyban, mert azokat *„alkotmányosan aggályosnak ítélte”*. A Fővárosi Közgyűlés december 3-án módosította rendeletét, amelyben konkrétan meghatározta, hogy az *„életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás”* a Római-parton, a Népligetben, a Normafa környékén, valamint a Margitszigeten minősül jogellenesnek. Tiltott terület továbbá a budai Vár, az ötödik kerület belső harmada, a Bazilika, az Operaház környéke és a Városliget.

Október 31. *„Az internetadót ebben a formában nem lehet bevezetni”* – közölte Orbán Viktor a szokásos péntek reggeli interjújában a Kossuth rádióban. Az adótörvényjavaslatot ennek megfelelően módosítani kell (nem említette külön, de ebből következően az előző nap benyújtott 2015-ös költségvetési javaslatot is, amelybe a kormány betervezte a kiterjesztett távközlési adóból várt többletbevételt), január közepén pedig nemzeti konzultációt kell indítani az internetről, annak a szabályozásáról és a pénzügyi kérdéseiről – tette hozzá a miniszterelnök. Szerinte a netadónak semmi köze nem lett volna az előfizetőkhez, a szolgáltatóknak kellett volna fizetniük, de *„olyan félelmeket előhívó képzet jött létre, ami kezelhetetlenné tette a tervezett teherről szóló beszédet”,* ez a vita most *„félrecsúszott”,* ilyen körülmények között pedig szerinte a netadót egész egyszerűen nem lehet bevezetni. De azért *„választ kell kapnunk arra a kérdésre, hogy az interneten keletkező hatalmas extra profit hova lesz, és nem lehetne-e annak egy részét itt tartani Magyarországon, és bevonni a költségvetésbe”* – mondta, noha az előző napok vitáiból az derült ki, hogy számos kis szolgáltató nem nyereséges, és a nagyok is nehezen viselték volna el az újabb elvonást. A nap folyamán kiderült: a konzultáció felelőse az új adót kezdettől ellenző Deutsch Tamás EP-képviselő lesz. → december 31.

Tóbiás József, az MSZP elnök-frakcióvezetője sajtótájékoztatóján úgy értékelte, hogy a miniszterelnök nem meghátrált ez ügyben, csak egyet hátrálépett, időnyerés a célja, hogy saját akaratát érvényesíteni tudja. Vagyis szerinte lesz internetadó, csak nem így, nem ebben a formában, nem most és nem ezen a néven, hanem egy *„álszent konzultációt követően”* más néven, máshogyan benyújtva.

Este az előző kettőnél kisebb létszámú tüntetés volt Budapesten. Ennek Facebook-oldalán a szervezők ezt írták: *„Orbán Viktor ma meghátrált. Eddig mindig azt mondta, hogy ő képviseli a nép többségét. Ma be kellett ismernie: a többség elutasítja az adóját. Ez önmagában győzelem.”* A megmozdulást ugyanakkor azért tartották, mert nem bíznak a kormányfő szavában, szerintük Orbán egy trükkös "konzultációval" még mindig nyitva hagyta a lehetőséget, hogy bevezesse az internetadót.

Bejelentették, hogy a miniszterelnök kiket nevezett ki kancellárnak az egyetemekre és főiskolákra. A legismertebb közülük a Semmelweis Egyetem új irányító posztjára került Szász Károly, aki 2000-2004-ben és 2010-2013-ban a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elnöke volt. A szintén oda pályázott Kupper András volt fővárosi és országgyűlési FIDESZ-képviselőt előzte meg. A Budapesti Gazdasági Főiskolára a jogász-közgazdász képzettségű, de városa gazdálkodásának hibáiért bírált és pártja által jelöltként októberben nem is indított Dietz

Ferenc volt szentendrei FIDESZ-es polgármester (2006-2014) került. Bár a 29 állami felsőoktatási intézmény kancellári posztjára 380 pályázat érkezett, nyolc állást mégsem sikerült betölteni. Ide tartozott az ELTE is. E helyeken új pályázatot írtak ki.

November 1. Hivatalba lépett az új Európai Bizottság, tagjai közt Navracsics Tiborral, aki az összeférhetetlenségre tekintettel lemondott magyar országgyűlési mandátumáról. Emiatt Veszprém megye 1. számú, a megyeszékhelyet is magába foglaló választókerületében időközi választást kellett kiírni 2015 februárjára.

November 3. Nem bölcs dolog korlátozni a boltok vasárnapi nyitva tartását – jelentette ki Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter a HírTV műsorában. Meglepte a minisztériumot a nagy üzletek vasárnapi zárva tartásáról szóló ötlet újra felmelegítése – tette hozzá, mert minden ötödik ember vasárnap intézi a vásárlást. Álláspontja szerint *„Magyarország ma még nem olyan gazdag ország, ahol a legfontosabb probléma az, hogy vasárnap nyitva van-e valami vagy nincs. Ha a munkáltató meg tud állapodni a munkavállalóval, miért ne lehetne nyitva?”* Mindezt az tette érdekessé, hogy az ötletet – a kis családi üzletek kivételével minden bolt kötelező vasárnapi bezárását – a kisebbik kormánypart vetette fel több év után újra. Harrach Péter KDNP-frakcióvezető éppen ezen a napon érvelt a családok és a szerinte a hét végén gyakran kényszerből dolgozó eladók érdekében hivatkozva a *„szabad vasárnap”* mellett napirend előtt az országgyűlésben, a kormány nevében erre válaszoló Rétvári Bence államtitkár pedig, aki szintén kereszténydemokrata, rokonszenvvel fogadta és hamarosan törvénybe iktathatónak nevezte a felvetést, bár hozzátette, hogy a kormány még nem döntött erről. A kereskedelmi szakszervezet eleinte támogatta az elképzelést, a bevásárlóközpontok képviselői viszont kijelentették: ez 20-40 000 fős elbocsátással járna. December 16-án mégis törvény lett a javaslatból.

November 4. Internetadó nem lesz jövőre sem – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a FIDESZ frakcióülését követően, ezzel határozottabbá téve október 31-i reggeli rádiónyilatkozatát. Azt is közölte: a boltok vasárnapi nyitva tartása ügyében szintén konzultációra készül a kormány.

Az MNB felügyeleti biztosokat rendelt ki a Széchenyi Kereskedelmi Bank Zrt.-hez, egyúttal megtiltotta a pénzügynek egyebek mellett hitel és pénzkölcsön nyújtását. (December 5-én az MNB vissza is vonta a tevékenységi engedélyét és elrendelte végelszámolását.) A jegybank közleménye szerint ezt *„... a hitelintézet tőkehelyzete, a jogszerű működés szavatolásának szükségessége, s az intézmény működése kapcsán az érdekeltek – elsősorban a betétesek, illetve a hitelezők, tulajdonosok – halaszthatatlan védelme indokolta.”* Az állam 2013 május végén 3 milliárd forinttal emelt tőkét a bankban, ezzel vált 49 %-os tulajdonosává. A cég azonban már 2014 tavasza óta nem felelt meg az előírt tőkekövetelménynek. A részvényesek május végi közgyűlése 9,5 milliárd forintos tőkeemelésre kötelezte a többségi, 51 %-os tulajdonost, de ez nem történt meg. A hír azért volt különösen érdekes, mert ez a tulajdonos, a T&T Ingatlanforgalmazó és Vagyonkezelő Zrt. Töröcskei István és felesége tulajdona, a számos korábbi vállalkozásban, egyebek közt médiacégekben szerepet játszott Töröcskei István pedig, aki az akkor még más nevű Széchenyi Bankot 2010-ben vette meg, magán-üzletemeri tevékenysége mellett 2011 vége óta az Államadósság Kezelő Központ vezérigazgatója is. November 6-án az MNB határozatban döntött a zalaegerszegi székhelyű, mintegy 6000, főleg Zala megyei betétessel rendelkező, csekély mérlegfőösszegű Széchenyi István Hitelszövetkezetet működési engedélyének visszavonásáról, miután a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezete kizárta tagjai közül. 2009 júliusa óta e hitelszövetkezet igazgatóságának elnöke is Töröcskei István volt. A Nemzetgazdasági Minisztérium december 8-án jelentette be, hogy Töröcskei István benyújtotta lemondását állami tisztségéről. Ennek elfogadásáról az év végéig nem született döntés.

Tove Skarstein budapesti norvég nagykövet közölte, hogy az illetékes norvég miniszter nem fogadta el Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter meghívását a Norvég Civil Alapnál folytatott Kehi-ellenőrzés megtárgyalására. Ugyanő november 5-én az ATV-nek azt mondta: az,

hogy a kormány által szétszított Norvég Alapok támogatásának felfüggesztését feloldják-e, attól függ, hogy az Ökotárs folytathatja-e a munkáját. Ha nem, akkor ők nem oldják fel a felfüggesztést, és 140 millió eurót veszít Magyarország.

„*Ha rosszindulatúak lennének, akkor azt mondhatnánk, hogy a norvég nagykövet kvázi zsarolja Magyarországot, a magyar adófizetőket*” – válaszolta erre november 6-án a Magyar Nemzetnek Csepreghy Nándor, a Miniszterelnökség helyettes államtitkára. Szerinte a Kehivizsgálat során több bűncselekmény gyanúja is megfogalmazódott az Ökotárs tevékenységével kapcsolatban, ami miatt már feljelentést is tettek. Márpedig a magyar kormány határozott álláspontja, hogy az igazságszolgáltatás munkájába nem lehet beleavatkozni, ezért nem engednek semmiféle zsarolásnak, és arra kérik a norvég felet, tartsa be a szerződésben foglaltakat.

Jeszenszky Géza októberben lemondott oslói nagykövet (1990-1994 közti külügyminiszter, később washingtoni nagykövet) november 6-án egy rendezvényen az Indexnek úgy nyilatkozott: azért távozott tisztségéből, mert a kormány nem fogadta meg a norvég civil alap körüli vita rendezésére adott javaslatait.

November 5. Vida Ildikó, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke az ügy kirobbanása után 19 nappal a Magyar Nemzetnek adott interjújában elismerte, hogy több kollégájával együtt azok között van, akiknek korlátozták beutazását az Egyesült Államokba. A NAV-elnök azt mondta, hogy az eljárást példátlan, aljas támadásnak tartja, mert semmilyen korrupciós ügynek nem volt és nem részese. *"Vannak vizsgálataink, amelyek olyan érdekcsoportok körül folytak és folynak napjainkban is, amelyek könnyen kapcsolatot teremthetnek az amerikai nagykövetséggel. Az is elképzelhető, hogy külső személyek, minden alap nélkül bár, de ránk hivatkoznak egyes esetekben és ez ellen szinte lehetetlen védekezni"*. Vida Ildikó beszélt arról is, hogy a beutazás korlátozásáról levélben értesítették, amely sem ügyet, sem tárgyat, sem bizonyítékot nem nevezett meg. Erről már szabadságra utazása előtt tájékoztatta a magyar kormány egyik illetékesét – tette hozzá, de nem árulta el, kit. Ez azért váltott ki meglepetést, mert Orbán Viktor miniszterelnök és Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter határozottan cáfolta, hogy ilyen tájékoztatást kapott volna. A miniszterrel, mint ő utóbbi néhány óra múlva közölte, csak közvetlenül az újságinterjú készítése előtt, november 4-én beszélt a NAV-elnök. Arról, hogy az előző napokban lehetetlen volt őt megtalálni, mert minden újságírói és egyéb megkeresést elutasított, az adóhatóság 2010 óta hivatalban lévő (és ezt a tisztséget már 1999-2002-ben is betöltött) vezetője így beszélt a Magyar Nemzetnek: *"Tudom, hogy szerencsésebb lett volna hamarabb kiállnom a nyilvánosság elé, de ez az aljas támadás annyira megrendített, hogy napokig fel sem tudtam fogni, hogy mi történik velem"*. Nem mond le, tette hozzá, mert ezzel beismerné bűnösségét. *„Márpedig, és ez itt a lényeg, amit kerülgetünk, hogy semmit, érti?, semmit nem követtem el."*

November 6. A kormány megtárgyalta és támogatja a Kereszténydemokrata Néppárt javaslatát, amely a boltok vasárnapi nyitva tartását korlátozza – közölte Harrach Péter KDNP-frakcióvezető egy sajtótájékoztatón, három nappal azután, hogy a nemzetgazdasági miniszter nem támogatta az ötletet. Majd néhány óra múlva tíz KDNP-képviselő benyújtotta az erről szóló törvényjavaslatot. Vagyis a kormány nem jelent meg előterjesztőként, de Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Soltész Miklós miniszter és három kereszténydemokrata államtitkár képviselői minőségében igen. Újabb néhány óra múlva a Nemzetgazdasági Minisztérium a Portfolio kérdésre azt válaszolta, hogy a kormány még nem döntött: *"a kormány tárgyalta a KDNP javaslatáról, de döntés csak azután születhet, miután meghallgatták a boltosok és a szakszervezetek véleményét is"*.

Az Egyesült Államok nagy nyomás alatt tartja Magyarországot a Déli Áramlat földgázvezeték és a paksi atomerőmű bővítésének ügye miatt, mondta Orbán Viktor Münchenben, a bajor kormánypárthoz (CSU) közel álló Hanns Seidel Alapítvány székházában tartott előadása után, kérdésekre válaszolva. A miniszterelnök elmondta: a vezeték és az erőműbővítés is gazdasági kérdés, de az ukrán-orosz konfliktus révén belekerült egy *"geopolitikai, katonapolitikai,*

biztonságpolitikai térbe". Szerinte Washington mindkét ügyet Oroszországhoz való közeledésként értelmezi, holott "mi nem akarunk közeledni senkihez sem, és nem is akarunk távolodni senkitől", és nem "oroszbarát", hanem "magyarbarát politikát folytatunk".

November 7. Orbán Viktor miniszterelnök jelenlétében megalakult az új fővárosi közgyűlés. Tarlós István főpolgármester azt mondta: „*pártállástól függetlenül*” együtt akar működni mindenkivel, hiszen „*az ellenzékinek mondott képviselőket illetően*” is van olyan, akivel már 1994-ben is barátságban dolgozott. A FIDESZ javaslatára nem alakítottak frakciókat, tekintettel az új rendszerre, amelyben nagyobb részben kerületi polgármesterek alkotják a közgyűlést. Az MSZP válasza: ők ennek ellenére frakcióként fognak működni. A közgyűlés három főpolgármester-helyettest választott: Bagdy Gábor (KDNP) és Szeneczey Balázs (nem képviselő, 2012-ig Tarlós István kabinetfőnöke) megtartotta tisztségét, Szalay-Bobrovniczky Alexandra korábbi FIDESZ-képviselő újonnan került be a vezetők közé.

November 9. Különválnak az Együtt – a Korszakváltók Pártja és a Párbeszéd Magyarországért, a 2013-ban alakult két párt szövetsége a jelenlegi formájában megszűnt – közölte Karácsony Gergely PM-társelnök, miután az LMP-ből 2013 elején kivált párt taggyűlése úgy döntött, hogy a továbbiakban önállóan politizál, de "mind az Együttre, mind az összes hiteles és demokratikus pártra továbbra is partnerként tekintünk". Szigetvári Viktor, az Együtt társelnöke úgy reagált, hogy a korábbi egyeztetésekkel ellentétben a döntés, mert az Együtt egy laza, de intézményesített partnerséget szeretne fenntartani.

Megtartották a megismételt önkormányzati választásokat ott, ahol ezt szabálytalanság miatt bírói ítélet írta elő, vagy szavazategyenlőség alakult ki október 12-én. A legfontosabb az ózdi polgármester-választás volt: a 27 éves Jobbikos Janiczak Dávid csaknem kétharmados többséggel győzte le az addigi FIDESZ-es városvezetőt, Fürjes Pált. Ő kapta a szavazatok 64,44 %-át, 10 299 szavazatot. Ellenfele csak 5076-ra tudta növelni támogatói számát. Az MSZP-DK jelölt mindössze 3%-ig jutott, pedig a várost 2002 és 2010 között nagy többséggel győzött szocialista polgármester vezette. Október 12-én Janiczak még csak 4214 szavazatot kapott Fürjes 4148 voksával szemben. A részvételi arány is megnőtt: az első alkalommal a választók 39 %-a jelent meg, ezúttal viszont 56,8 %. Szabó Gábor, a Jobbik pártigazgatója szerint most is voltak szabálytalanságok, mert szervezeten, tömegesen szállították a FIDESZ-hez köthető aktivisták a romákat Ózdon a szavazókörökbe, és csomagokat osztogattak a szavazatokért cserébe. Ezt a FIDESZ visszautasította. A képviselőtestületben megmaradt a 8:5 arányú kormánypárti többség, de nem soká, mert három FIDESZ-képviselő néhány nap múlva kilépett pártjából és a frakcióból.

Áder János köztársasági elnök beszédet mondott Abdán, a Radnóti-emléknapok záró megemlékezésén. Egyek közt ezt mondta: „*Világos, egyértelmű szavakkal ki kell mondanunk, történelmünk szégyenének tekintjük azokat az időket, amikor államunk vezetői felhatalmazva érezték magukat arra, hogy vérgőzös eszméktől megrészesülve megtagadják a nemzetiünkhöz tartozókat. ... Hetven évvel ezelőtt itt, Abdánál nem névtelen, darabra elszámolható bábukat lőttek tömegsírba, hanem embereket, akiknek neve, munkája, élethivatása, családja, szerelme volt. ... Magyarokat, akikkel egy nemzethez tartozunk. Bárhonnan is indultak, bármilyen istenben hittek.*”

Este több ezren tüntettek Budapesten a korrupció ellen és Vida Ildikó adóhivatali elnök lemondását követelve.

November 11. Az Alkotmánybíróság megalapozatlannak találta és elutasította „*a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről*”, vagyis a devizahitelek kiváltásáról szóló törvény ellen a Fővárosi Törvényszék bírái által benyújtott összes kezdeményezést. Nem értett egyet a legfontosabb kifogással, hogy a szerződéskötéskor jogszabályba nem ütköző szerződéseket utólag felállított követelményekkel minősítette tisztességtelennek a Kúria és nyomában az országgyűlés, vagyis visszamenőleges hatállyal alkottak törvényt. Az AB szerint ugyanis jogszabályt nem sértő feltétel is

lehet tisztességtelen, és ezt a régi Polgári Törvénykönyv is tartalmazta. Vagyis: „az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a törvény nem alkotott új anyagi jogszabályt visszamenőleg, hanem az érintett időszakban mindig is hatályban volt anyagi jogszabálynak az európai és a magyar bírósági gyakorlat által kidolgozott és kötelezően alkalmazandóvá tett ... értelmezését foglalta a törvénybe, emelte jogszabályi szintre. ... ezért nem lehet szó visszaható hatályú szabályozásról, és így a visszaható hatály tilalmának megsértése nem merülhet fel.” Nem értett egyet a bírák többsége azzal sem, hogy a bankok által az állam ellen, saját gyakorlatuk tisztességességét bizonyítandó indított perek különleges eljárásrendje sértene a tisztességes eljáráshoz és a jogbiztonsághoz fűződő jogot, valamint a bírói függetlenséget. „A speciális eljárási szabályok megalkotásának ugyanis az volt az indoka, hogy ugyanazon szerződéses kikötéseket ugyanazon elvek alapján, nem bizonytalan kimenetelű egyedi perek ezreiben, hanem pénzintézetenként egyetlen ... eljárásban vizsgáljon a bíróság.” Ugyanis „az igazságügyi miniszter tájékoztatása szerint mintegy 1,8 millió polgári peres eljárás megindításával kellett volna számolni. ... Kétségtelen, hogy a deviza- és forinthitelezésből eredő vitás kérdések nem egy szűk társadalmi csoporttal összefüggésben vetődnek fel, hanem azok ösztársadalmi és nemzetgazdasági jelentőségűek. ... Önmagában az, hogy a jogalkotó ennek a problémának a kezelésére speciális eljárási szabályokat alkotott, nem teszi az eljárást alaptörvény-ellenessé.” Az AB itt azért figyelmeztette az országgyűlést:

„Kétségtelen, hogy az indítványok által sérelmezett szabályok ... rövid határidőket alkalmaznak, korlátozzák a bizonyítás felvételének lehetőségét és eszközeit, valamint a bizonyítás lefolytatására rendelkezésre álló időt, és egyéb rendelkezések révén a peres felek jogait is, egyúttal behatárolják a bíróság mozgásterét. ... szükséges nyomatékosan felhívni a jogalkotó figyelmét arra, hogy ha – mint jelen esetben is – ösztársadalmi, gazdaság- és pénzügypolitikai, valamint szociális és más társadalmi szempontok indokolták is tesznek rendkívüli megoldásokat, a jogalkotó ilyen eszközökkel csak kivételes esetben, a lehető legszűkebb terjedelemben élhet.”

A határozathoz négyen fűztek különvéleményt, közülük hárman – egyikük Paczolay Péter elnök – az egész törvényt vagy nagy részét megsemmisítették volna. Ők egyebek közt bizonyítva látták a visszamenőleges hatályú jogalkotást és a tisztességes eljárás sérelmét. A legrégebb alkotmánybíró, az 1998-ban választott és második ciklusát töltő Kiss László különvéleményében figyelmeztette többségbe került társait: „Semmiképpen nem értenék egyet azzal feltételezéssel, mintha valamely alkotmányos cél elérése érdekében az állam szervei (akár kétharmados többségével maga a törvényalkotó) mindent megtehetnének. Álláspontom szerint ennek a felfogásnak a többségivé válása a magyar alkotmányosság és alkotmánybíráskodás végét jelentené, mivel kibékíthetetlen ellentétben állna a modern alkotmányosság és alkotmány-fogalom alapvető, minimális előfeltételeivel, az emberi jogok védelmének és a hatalommegosztásnak a biztosításával. Ennek megfelelően nem tudnám osztani azt a nézetet sem, hogy a jogállami-alkotmányossági kritériumok (pl. a gazdasági körülmények megnehezülése folytán és okából) alapos átértékelésre vagy feladásra szorulnának (a határozat többségi indokolásának hatása lényegében ez), hiszen bármely alkotmánynak – definíció szerint – rendkívüli helyzetekben is garantálnia kell azt, amit ígért.”

A Budapesten tartózkodó Ilham Alijev azeri államfő a két ország gázipart is érintő gazdasági egyezményét „történelmi dokumentum”-nak nevezte, amely „lefed minden, az együttműködés szempontjából lényeges területet.” Ide sorolta az építőipart, az infrastrukturális és mezőgazdasági beruházásokat. (Később a közszolgálati TV-ben ezt mondta: „Készletei alapján Azerbajdzsán legalább száz évre Európa megbízható gázszállítója lehet, ha megépül az európai gázkorridor.”) „Magyarország és Azerbajdzsán stratégiai partnerként tud egymásra tekinteni” – tette hozzá, és méltatta a magyar kormányt: „a magyar tapasztalat jól mutatja, hogy ahol a kormány nemzeti érdekeket képvisel, ott a közvélemény megvédi majd.” Szerinte „Magyarország a régióban a függetlenség, szuverenitás szimbóluma”. Gratulált Orbán Viktornek, aki „erős kézzel tudja vezetni az országot.” A magyar miniszterelnök válaszul kifejtette: Magyarország az EU „első, vagy második leggyorsabban fejlődő gazdasága.” Párhuzamot vont Magyarország és Azerbajdzsán

között, szerinte hasonlítunk abban, hogy *„mindkét ország tiszteli a hagyományos értékeket. Jó, hogy vannak ilyen országok, mert sok helyen eluralkodott a cinizmus, sokan azt hiszik, bármivel lehet viccelni.”* Továbbá „mintaország”-nak nevezte a nyugati világban korrupciós diktatúrájának, az emberi jogok megsértőjének tartott bakui rendszert, és az azeri-magyar egyezményről ezt mondta: *„Magyarország történetének legnagyobb gazdasági fejlesztési programját indítjuk el, amely során hatalmas lehetőségek nyílnak az export számára.”*

November 12. Azonnali hatállyal kizárta a pártból a Kereszténydemokrata Néppárt országos fegyelmi és etikai bizottsága a fővárosi választmány elnökét, Szalma Botondot – közölte Rubovszky György pártügyész, aki arra hivatkozva kezdeményezte ezt, hogy Szalma Botond *„a párt belső rendjét folyamatosan, súlyosan megzavaró magatartást tanúsított”*, és a hivatalos FIDESZ-KDNP polgármesterjelölt ellen Budapest IV. kerületében függetlenként indult az önkormányzati választáson. Szalma Botond bejelentette: fellebbezni fog, mert *„hazug és alaptalan”* vádakon nyugszik a döntés. Szerinte a párt vezetői azért akarnak tőle megszabadulni, mert nem szeretnék, hogy önálló arculata legyen a pártnak. Pedig *„a FIDESZ-szel való szövetséget csak erősítené egy önálló KDNP. Persze, az aki csak gombnyomogatónak tekinti az embereket, ezzel nyilván nem ért egyet.”*

November 13. A Külgazdasági és Külügyminisztérium nyilvánosságra hozta az amerikai nagykövetségtől november 6-án kapott, fejléc és aláírás nélküli feljegyzést (a diplomáciai gyakorlatban jól ismert „non-paper”-t), amely ismerteti, hogy a képviselő 2013-2014-ben háromszor tárgyalt a NAV bűnügyi igazgatóságán USA-beli cégek panaszai alapján konkrét áfacsalási és korrupciós ügyekről (egyebek közt a mezőgazdaságban és a trafikrendszer átalakításakor), illetve Horváth András volt adóhivatalnok leleplezéseiről és a kiemelt ügyek igazgatóságának megszüntetéséről. Egyszer jelezte ugyanezeket a problémákat az akkori Közigazgatási és Igazságügyi, egyszer pedig már a júniusi kormányváltás után a Külgazdasági és Külügyminisztériumban. Mindez érdemi válasz nélkül maradt, ezután került sor a kitiltások közlésére – áll az iratban. A minisztérium közleménye kifogásolta, hogy ez az írás nem elég konkrét, ugyanakkor annak szövegéből az derült ki, hogy a felsorolt hivatalos találkozókon a diplomaták konkrét ügyekről beszéltek. A szaktárca azt is jelezte, hogy a kormány e napon jelentést tárgyalt az amerikai diplomaták és a kormányzat munkatársai közti említett találkozókról. Eközben Jen Psaki, az amerikai külügyminisztérium szóvivője washingtoni sajtótájékoztatóján magyar újságírói kérdésre válaszolva azt mondta: *„Folyamatos párbeszédet folytatunk [Magyarország] kormányával a demokratikus elvekről és a korrupció kezeléséről. Európai partnereinkkel összhangban közöltük aggályainkat a magyar kormányval. ... Ugyancsak nyilvánosan beszéltünk azokról a fejleményekről, amelyek ártanak a demokratikus intézmények, a civil társadalom és a sajtószabadság egészségének, és folytatni fogjuk a konstruktív párbeszédet”*.

November 14. A miniszterelnök másnap reggeli szokásos interjújában a Kossuth rádióban „fecni”-nek nevezte az amerikai feljegyzést, és ezt mondta róla: *„Ha nem angolul írták volna, azt hinném, hogy az ellenzék írta, mert azokat a vádakat sorolja, amit az ellenzék az elmúlt négy évben. Minden perc, amit ezzel az ügygel foglalkozunk, kidobott idő. ... A korrupciós ügyekben a kormány zéró toleranciát vallja. ... Vida Ildikó, a NAV elnöke benyújthatja a lemondását, de erősen elgondolkodnék, hogy elfogadjam-e, mert nem jó precedenst jelentene, hogy egy külföldi állam vádjai alapján egy főtisztviselőt leváltanának. ... Aki a NAV működését megzavarja – akár azzal, hogy lemond, vagy alaptalanul vádaskodik –, az veszélyezteti az állam működését, hiszen az állami bevételek beszédését akadályozhatja.”* A devizahitelesek ügyéről azt mondta Orbán Viktor: az elmúlt évek legnagyobb sikerének tartja, hogy tudták tartani, amit vállaltak, a törlesztőrészek 25-30 %-kal csökkennek majd. *„Én úgy számoltam, hogy ezermilliárd forintot fogok elvenni a bankoktól”* – mondta, és szerinte a célt elérték.

November 15. „*Mostanra egyértelművé vált, hogy André Goodfriend is Gyurcsány Ferenc kottájából játszik*” – állította közleményében Németh Szilárd az Egyesült Államok budapesti ügyvivőjéről. A FIDESZ frakcióvezető-helyettese szerint az a „*fecni*”, amit az amerikaiak átadtak a Külgazdasági és Külügyminisztériumnak, valójában ellenzéki politikai rágalmak gyűjteménye. „*Marhaság, amit Németh Szilárd állít*” – így reagált erre Gréczy Zsolt, a DK szóvivője, hozzátéve: az persze természetes, hogy Gyurcsány Ferenc meg szeretné buktatni az Orbán-kormányt és nemzetközi fórumoknak, szervezeteknek is jelzi a kabinettel kapcsolatos problémákat, de az „*nonszensz, hogy André Goodfriend Gyurcsány Ferenc hatására nyújtotta volna be a jegyzéket*”, az Egyesült Államok képviselője nyilvánvalóan önállóan jár el valós ügyek miatt.

November 16. Egy héttel azután, hogy a Die Welt német konzervatív napilap online kiadásában november 9-én megjelent Orbán Viktor és Horst Seehofer CSU-elnök, bajor miniszterelnök páros interjúja, kiderült, miért nem közölték a beszélgetést az eredeti megegyezésnek megfelelően nyomtatásban is másnap, a lap Welt am Sonntag című vasárnapi kiadásában. Egy másik bajor újság, az Oberbayerisches Volksblatt tudta meg, hogy a külön stáb által készített interjú nem tetszett a magazin szerkesztőinek, mert fontos vitatott kérdéseket nem érintett. A magyar Miniszterelnöki Sajtóiroda értesülése szerint a szerkesztőség problémája az volt, hogy Orbán Viktor „*túl jól szerepelt*”, ezért a nagykövetségen keresztül szóban felszólította a magyar kormányfőt, hogy még néhány kérdésre „*külön, írásban, sürgősen válaszoljon, mert ha nem, akkor egyáltalán nem jelentetik meg a párhuzamos interjút*”. Az utólag elküldött kérdések így szóltak: „*Miért üt meg Ön és a pártja antieurópai hangokat? Az Ön parlamenti elnöke az EU-ból való kilépéssel fenyegetőzik és az 1989 előtti Moszkvával hasonlítja össze Brüsszelt? Ön 25 évvel ezelőtt szabadságharcos volt. Miért törekszik ma egy tekintélyelvű demokráciára, amelyben nehéz dolguk van a kritikusoknak és az eltérő véleményeknek? Miért bocsátották el Magyarországon kellemetlen újságírók százait és hoztak létre egy hatalmas médiafelügyeletet?*” Ezek megválaszolásához kötni a nyomtatott publikációt Havasi Bertalan miniszterelnökségi helyettes államtitkár szerint „*teljesíthetetlen és etikátlan feltétel*” volt, a jobboldali lap szerkesztősége „*megalázó, szakmaiatlan, etikátlan magatartást*” tanúsított. Mint a Miniszterelnöki Sajtóiroda budapesti közleménye fogalmazott, a kérdések valójában csak kérdéseknek álcázott hamis vádaskodások, amelyeket nem lett volna nehéz cáfolni, de inkább úgy döntöttek, hogy nem válaszolnak, mert ez a fajta nyomásgyakorlás sem diplomáciailag, sem sajtóetikailag nem elfogadható. A Die Welt kiadója a hvg.hu erre vonatkozó kérdésére 17-én ezt válaszolta: „*A beszélgetés Orbán úrral és Seehofer úrral nem a hét legjobb történeteikhez tartozott, ezért nem fért be a lapba. ... Kérdések, melyek szükségesek lettek volna egy érdekes kettős interjúhoz, nem lettek feltéve. Utólag ezeket a kérdéseket feltettük, de nem válaszolták meg őket. ... a szerkesztőségeink nem hagyják magukat nyomás alá helyezni.*”

November 17. Az MSZP-frakció az országgyűlés ülésének elején bevitt egy uniós zászlót az ülésterembe, Kövér László házelnök azonban addig nem kezdte el az ülést, amíg „*a fölös számú zászlót*” el nem távolították a teremőrök.

Budapest mellett mintegy kéttucat vidéki helyszínen, sőt Nagy-Britanniától Németországig, Ausztriától Máltáig külföldön is tüntetések zajlottak este Orbán Viktor miniszterelnök, a kormány, Vida Ildikó, a korrupció, az egyesek szerint csak egyelőre visszavont netadó és cafeteriaadó-emelés, valamint a magyar külpolitika ellen. A fővárosi Kossuth téren a becslések szerint több mint 10 000-en demonstráltak. Többszöri rendőri felszólítás ellenére sem oszlottak szét, de intézkedés nem történt.

November 18. Az országgyűlés döntött a 2015. évi adóváltozásokról. Az alapvető kulcsok nem változtak. Személyi jövedelemadó-kedvezményt vezettek be a még gyermektelen friss házások számára. Emelték a munkáltatóknak a béren kívüli juttatások (cafeteria) után fizetendő egészségügyi hozzájárulását. Az Európai Bizottság ellenvetései miatt visszavonták a házi

pálinkafőzést teljesen szabaddá és adómentessé tevő szabályokat: csak saját termésű gyümölcsből és évi 200 liter helyett csak 50 litert szabad házilag főzni, továbbá adót kell fizetni mind a házilag főzött, mind a bérfőzetett pálinka után. A szeszes italokra is kiterjesztették a népegészségügyi termékadót. Új adót vetettek ki a befektetési alapokra. Az önkormányzatok jogot kaptak, hogy bármire adót vessenek ki, amit nem terhel központi adó. Jelentősen kiterjesztették a környezetvédelmi termékdíjat, például a tisztálkodási és mosószerekre, kozmetikumokra. Sávosan, tehát elsősorban a nagy forgalmú és árbevételű nemzetközi cégeket (Tesco, Auchan, Spar) terhelő módon lényegesen megemelték a kereskedők által fizetendő élelmiszerlánc-felügyeleti díjat.

A törvény képviselői és bizottsági módosító indítványok révén néhány fontos ponton változott a kormány eredeti előterjesztéséhez képest. A nagy tüntetéshullámot követő ígéretekhez híven törölték az internetadót, vagyis a távközlési adó kiterjesztését a világhálós forgalomra. A béren kívüli juttatások közterhe differenciáltabban változott. Az „arányos közteherviselés”-re hivatkozva 40-ről 50%-ra emelték a reklámadó legfelső sávjának kulcsát. Ez már addig is egyedül a RTL Klubot érintette, amelynek a kormánnyal szemben kritikus híradóját Lázár János miniszter Bárándy Gergely szocialista képviselő kérdésére november 13-án adott írásos válaszában úgy minősítette, hogy a reklámadó bevezetése óta „*maga mondott le a minimálisan elvárható szakmai szabályok betartásáról*”. Közvetlenül a zárószavazás előtt a FIDESZ-frakció javaslatára törölték a törvényalkotási bizottságban elfogadott módosítások közül azt, amely szja-mentessé tette volna a munkáltató által biztosított szűrővizsgálatokat, továbbá a fizioterápiás és mentál-egészségügyi ellátást.

Meglepő fordulatot vett a Nógrád megyei közgyűlés székhelye körüli vita. Miután a közgyűlés október 22-én – a FIDESZ-es alelnök javaslatára, a szintén FIDESZ-es elnök tiltakozása ellenére – úgy döntött, hogy átköltözik az 1950 előtti megyeszékhelyre, Balassagyarmatra, több tekintélyes kormánypárti képviselő – köztük Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető – azt javasolta, hogy az önkormányzati törvény mondja ki: a közgyűlésnek a megyeszékhelyen kell működnie. Az pedig egy 1990 óta hatályos országgyűlési határozat alapján Salgótarján. Ezzel szemben Balla Mihály balassagyarmati FIDESZ-képviselő ennek a megkötésnek a törlését javasolta, és őt támogatta mind a Rubovszky György (KDNP) vezette igazságügyi, mind a Gulyás Gergely (FIDESZ) országgyűlési alelnök vezette törvényalkotási bizottság. Ez értelemszerűen a bizottságok többségét alkotó kormánypárti képviselők igen szavazatát jelentette. Ám végül a 17-i FIDESZ-frakcióülésen a képviselők nagy többsége mégis az eredeti törvényjavaslattal értett egyet, és Balla Mihály egyedüli kormánypárti ellenszavazata és az LMP ellenzése mellett a plenáris ülésen is az kapott többséget, vagyis megtiltották az átköltözést.

Budapest főpolgármestere a köztársasági elnökénél jóval erősebb vétőjogot kapott a közgyűlési határozatokkal szemben, ugyanis az önkormányzati törvény kizárólag kormánypárti szavazatokkal elfogadott módosítása alapján többször – akárhányszor – újratárgyalást követelhet. Csak annyi a feltétel, hogy ezt a testületi ülés után három napon belül közölje. (Az államfő csak egyszer küldheti vissza a törvényeket, és az országgyűlés második döntése alapján akkor is köteles ezeket kihirdetni, ha kifogásait nem vették figyelembe.) Tarlós István már az önkormányzati választás előtt kijelentette, hogy a jövőben csak ilyen jogosítvány birtokában tudja és kívánja ellátni megbízatását.

Az Európai Emberi Jogi Bíróság ítéletének eleget téve a képviselők úgy döntöttek, hogy a tényleges életfogytiglani szabadságvesztésre ítélték esetében, ha 40 évet letöltöttek, automatikusan – tehát kérelem nélkül – kegyelmi eljárást kell indítani, amelynek minden részletéről tájékoztatni kell az elítéltet. Egy öt bíróból álló testület foglal állást arról, hogy érdemel-e kegyelmet az illető, de végül a köztársasági elnök ugyanúgy önállóan, indoklási kötelezettség nélkül dönt, mint más kegyelmi ügyekben. Ezzel kívánták megoldani a strasbourgi ítélet által kifogásolt helyzetet, hogy az ilyen elítéltek még távlati reményt se kaptak a kiszabadulásra.

November 19. Az országgyűlés megkezdte a 2015-ös költségvetési javaslat vitáját.

November 20. Lamperth Mónika egykori szocialista politikus lett a XV. kerület jegyzője, a tisztséget több jelentkező közül, pályázaton nyerte el. Az új szabályok szerint már nem a képviselőtestület nevezte ki, amelynek 20 tagja közül 10 a FIDESZ-KDNP-t, 8 a baloldalt, 1-1 pedig a Jobbikot és az LMP-t képviseli, hanem a DK jelöltjeként egy ciklus kihagyás után régi posztjára megválasztott Hajdu László polgármester. A politikusnő, aki az MSZP alapító tagja volt, 1994-2010 között országgyűlési képviselő, és betöltötte a belügyminiszteri (2002-2006), majd az önkormányzati és területfejlesztési miniszteri (2006-2007), végül a szociális és munkaügyi miniszteri (2007-2008) posztot, 2012-ben teljesen kivonult a politikából, és visszatért eredeti jogász szakmájához. Mint most elmondta, pártoktól független köztisztviselőként fog dolgozni: *"Az a feladatom, hogy a testület törvényesen működjön, és segítsem a konszenzus létrejöttét"*.

November 21. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter éles vádat fogalmazott meg a Norvég Civil Alappal kapcsolatos nézeteltérésre utalva az északi országgal szemben a Magyar Demokrata című hetilapnak adott interjújában: *"Meglehet, a norvégok rosszul viselik, hogy az a pénz és energia, amit 2010 és 2014 között a mostani kormány megbuktatására fordítottak, feleslegesnek látszik."* A politikus megismételte a pénztadó norvég fél által elutasított magyar kormányzati vizsgálat megállapításait az Osloban változatlanul támogatott szervezetekkel szemben: *"A pénzosztók nem az eredetileg lefektetett szempontok alapján osztották a támogatást. A norvégok által erre kijelölt szervezetek, így az Ökotárs és mások meghamisították a pontozást, az objektív bírálatot, és vélelmezhetően leginkább saját ismeretségi körüknek adták a pénzeket. Pitiáner módon belenyúltak a kasszába is és saját kiadásaikra költöttek a rájuk bízott összegből. Magyarul, visszaéltek a norvégok pénzével és áttételesen a magyar adófizetők bizalmával."*

November 23. A szocialisták nagy fölényrel nyerték az időközi országgyűlési választást, tehát megtartották az újpesti választókerületet. Jelöltjük, a 70 éves Horváth Imre nyugállományú határőrtiszt alacsony, 34%-os részvétel mellett 13 338 szavazatot kapott (13 induló közül 50,54%). A nyáron elhunyt Kiss Péter áprilisban több, 20 956 voksot szerzett ugyan, de az az akkor 67%-os részvétel következtében csak 40,67 %-ot jelentett. A körzet 2010-2014 közti FIDESZ-KDNP-képviselőjét, a kerületben 40 éve dolgozó Hollósi Antal Gábor orvost ezúttal 8099 választó támogatta (30,69% – tavasszal 18 181, 35,28 %). Csökkent a Jobbik és az LMP támogatottsága is, e két párt most mást indított, mint 7 hónappal azelőtt. A hivatalos végeredményt november 29-én tette közzé a Nemzeti Választási Bizottság.

A FIDESZ szerint *"a várakozásoknak megfelelően minden maradt a régiben"*, hiszen a parlamenti erőviszonyok nem változtak, és a kormánypárt eleve arra számított, hogy ott az ellenzék fog nyerni. Botka László szegedi polgármester, az MSZP választmányi elnöke ezt tette közzé: *"Győztünk Újpesten! Ez fontos lépés az orbáni kétharmad lebontása érdekében. Köszönjük a bizalmat! Hajrá MSZP, hajrá új, élhető, európai Magyar Köztársaság!"* A DK nevében Gréczy Zsolt szóvivő gratulált a győztesnek. Így fogalmazott, utalva arra, hogy az MSZP nem egyeztetette a jelölést, és a DK hivatalosan nem is támogatta Horváth Imrét: *"Köszönjük a választóknak – köztük a DK szavazóinak is – a baloldali jelölt támogatását, hogy az együttműködés meghiúsulása ellenére is biztosították a győzelmet."*

November 25. Az országgyűlés elfogadta az úgynevezett „fair banki tevékenységről” szóló törvényt, amely az addiginál részletesebben szabályozza a hitelfelvevők tájékoztatását, továbbá korlátozza a pénzügyintézetek díj- és kamatemelési lehetőségét. Ugyancsak törvényt hoztak a deviza- és devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződések forintosításáról, valamint az ezután alkalmazható forintkamatokról és –kamatfelárakról. A törvény nyomán a törlesztőrészek 25-30%-kal csökkenhettek. Az átváltási árfolyamot piaci alapon határozták meg, körülbelül 309 Ft/euró és 256 Ft/svájci frank szinten. Voltak ugyan ettől eltérő korábbi ígérek kormányzati politikusok részéről is, amelyek megvalósulása esetén a bankok még sokkal nagyobb veszteséget szenvedtek volna el, de a kormány végül arra hivatkozott, hogy az árfolyamkockázatot a Kúria szerint a hitelfelvevőknek

kell vállalniuk. Más kérdés – és az ellenzék ezt kifogásolta –, hogy így az olcsóbban vett devizát a bankoknak drágábban eladó jegybank jutott jelentős jövedelemhez, amelyet Matolcsy György MNB-elnök értelmezése szerint szabadon használhat fel, egyebek közt az alapítványaiban.

Új törvény született a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról, amely megszüntette a független Országos Tudományos Kutatási Alapot, és ezzel jelentősen csökkentette az OTKÁ-t addig felügyelő Magyar Tudományos Akadémia szerepét. Lázár János miniszter indoklása szerint a K+F tevékenység *„legnagyobb problémája a párhuzamos finanszírozás, aminek oka leginkább a pályázati finanszírozás alacsony koordináltsági szintje”*, ezt a szétaprózottságot kívánták megszüntetni. Ezért hozták létre a Miniszterelnökség alá rendelt, erősen központosított Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalt, amelynek elnöke jelentős egyszemélyi hatáskört kapott a különböző támogatások odaítélésében. E tisztségre december 31-én nevezte ki a miniszterelnök Pálincás József volt MTA-elnököt.

December 1. Az országgyűlés 2015. február 25-i hatállyal az Alkotmánybíróság elnökévé választotta a 64 éves Lenkovics Barnabást, a polgári jog professzorát, aki 2001 és 2007 között az állampolgári jogok országgyűlési biztosa volt, és 2007 óta alkotmánybíró. Pontosan 132 szavazatot kapott, amennyi e napon a kormánypárti képviselők létszáma volt, és ami (tekintettel arra, hogy a Navracsics Tibor lemondása után még be nem töltött veszprémi mandátum miatt 198 volt a teljes létszám) a megválasztáshoz szükséges minimumot, a kétharmadot jelentette. Hatan ellene szavaztak, az MSZP, a DK és a Jobbik 48 képviselője nem vett részt a szavazásban. *„Eljött az idő, hogy az Alkotmánybíróság visszakapjon valamennyit a kormánypártok által elvett jogköreiből”* – nyilatkozta Lenkovics Barnabás a szavazás után. Paczolay Péter bírói és ezzel együtt elnöki mandátuma február 24-ig tart, a törvény pedig azt írja elő, hogy ezt megelőzően 90 napon belül kell az utódot megválasztani. Bírói helyére egyelőre nem érkezett utódjavaslat. Lenkovics Barnabás elnöki megbízatása csak 14 hónapra szól, mert bírói mandátuma 2016. április 21-én jár le, de mivel őt még a régi AB-törvény alapján kilenc évre választották, lehetőség van újraválasztására, és abban az esetben az elnöki tisztséget is megtarthatja. Az újraválasztás tilalma csak a 2011-től kezdve 12 évre választott bírákra vonatkozik. Az országgyűlés külügyi bizottságában Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter december 8-án bejelentette: Paczolay Péter, az Alkotmánybíróság 2008 óta hivatalban lévő elnöke bírói és elnöki megbízatásának 2015 februári lejárta után Magyarország római nagykövete lesz.

A képviselők egy olyan törvénymódosítást is elfogadtak, hogy az Európai Unió ügyei a Külgazdasági és Külügyminisztérium helyett a jövőben a Miniszterelnökséghez tartozzanak. Ott a sajtót úgy tájékoztatták, hogy az uniós állandó képviselet ma már a magyar közigazgatás része, ezért kerül a Miniszterelnökség feladatai közé a brüsszeli állandó képviselet irányítása és az ottani diplomaták munkáltatói joga is.

December 2. A bíróság jogerősen megszüntette az eljárást azon tüntetők – köztük Mécs Imre egykori 1956-os halálraítélt, 1990 után SZDSZ-, majd MSZP-képviselő – ügyében, akiket a rendőrség korábban 50 000 forintra büntetett, mert áprilisban engedély nélkül léptek be tiltakozni a vitatott Szabadság téri emlékmű építési területére.

December 3. Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára bekérte André Goodfriend ideiglenes amerikai ügyvivőt, és közölte vele: *„a magyar kormány elfogadhatatlannak tartja és határozottan visszautasítja John McCain szenátornak a magyar miniszterelnököt, illetve Magyarországot és Oroszországot viszonyát illetően tett szavait”*. A republikánus párt 2008-as – Barack Obamával szemben vereséget szenvedett – elnökjelöltje, a képviselőház után 2015 januártól a szenátusban is többségbe került párt 1986 óta Arizona államot képviselő 78 éves tekintélyes politikusa december 2-án beszélt a szenátusban, mielőtt az USA törvényhozásának még demokrata többségű felsőháza több mint egy éves belpolitikai huzavona után másokkal együtt jóváhagyta Colleen Bell TV-producer, Obama fontos kampánytámogatója

budapesti nagyköveti kinevezését. John McCain ezt a döntést bírálva felidézta Orbán Viktor tusványosi beszédét az illiberális demokráciák dicséretéről, amely a szenátor szerint azt igazolja, hogy Magyarország érzékeny hely, ahová tapasztalt hivatásos diplomatára van szükség, amilyen André Goodfriend ügyvivő, majd kijelentette: „Egy nemzet annak a határára került, hogy feladja a szuverenitását egy újfasiszta diktátornak, aki ágyba bújik Vlagyimir Putyinnal, és mi a Gazdagok és szépek (szappanopera) producerét küldjük nagykövetnek”. Az éles minősítés értelmezése körül kezdetben bizonytalanság volt, de a politikus kommunikációs igazgatója, Brian Rogers több magyar lapnak azt mondta: a szenátor a magyar miniszterelnökre értette a jelzót. McCain, akinek Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter tájékoztatatlanságot vetett a szemére, 2014 januárjában Magyarországon járt, és már akkor figyelmeztette a kormányt az antidemokratikus tendenciák miatti amerikai aggodalmakra. Arra figyelmeztette Orbán Viktort – aki 2008-ban mint a republikánusok elnökjelöltjét őt támogatta és nemzeti hősnak nevezte, a 2014-es látogatás kapcsán pedig egy vele közös fotót töltött fel Facebook-oldalára –, hogy a fékek és ellensúlyok rendszerének erősnek kell lennie.

John McCain amerikai republikánus szenátor közben új közleményt adott ki honlapján: „Mióta Magyarország miniszterelnöke, Orbán Viktor 2010-ben hatalomra lépett, antidemokratikus alkotmánymódosításokat vezettek be, a magyar bíróságok függetlenségét korlátozták, lerohanták a civil szervezeteket, megnyirbálták a sajtószabadságot és a többi. Ezek az intézkedések fenyegetik a intézményes függetlenség, illetve a fékek és ellensúlyok alapelvét, amik a demokratikus kormányzást fémjelzik, és mélységes aggodalmat keltettek bennem a magyar demokratikus normák pusztulásával kapcsolatban.” Az amerikai külügyminisztérium szóvivője elhatárolódott több olyan kijelentéstől, amelyet McCain Magyarországgal kapcsolatban tett. Marie Harf szerint "nem meglepő", hogy a diplomáciai tárca nem oszt több olyan nézetet, amit McCain szenátor a magáénak vall. Harf egy pontosító kérdésre válaszolva ebbe a kategóriába sorolta a magyar kormányfőre vonatkozó "újfasiszta diktátor" minősítést is.

A Heti Válasz előre közölt egy részletet az André Goodfriend amerikai ügyvivővel készített és nyomtatásban másnap megjelent interjúból. Ebben a diplomata azt mondta, hogy Vida Ildikó NAV-elnököt nem pusztán azért tiltották ki az Egyesült Államokból, mert nem vizsgálta ki korrupciós ügyeket, hanem mert konkrét bűncselekményben tartják érintettnek: „Nem állítottuk, hogy nincsenek felderített ügyek és nyomozások áfa-csalókkal szemben. Az adóhatóságon belüli ügyekben viszont nem voltak. ... – Ön tehát tud adóhatóságon belüli csalásokról? – Tudomásunk van ilyenről, igen.” Vida Ildikó másnapi válasza nyílt levél formájában: „Ön a Heti Válasz hetilapnak adott interjújában minden eddiginél súlyosabb kijelentést tett, és ezzel egyértelműen arra utal, hogy bűncselekményt követtem el. Kijelentését ezúttal nem hagyhatja magyarázat nélkül. Valakinek a becsületébe gázolni, valakit rágalmozni nem lehet következmények nélkül. Ez ugyanis itt, Magyarországon bűncselekmény. Önt Budapestre az Amerikai Egyesült Államok kormánya delegálta, és Magyarországon Önt egy szövetséges, baráti állam ügyvivőjeként látják vendégül. Nyilvánvaló, hogy Önnek elsősorban hazája érdekeit kell képviselnie, de minden diplomáciai szabály mellett tiszteletben kell tartania a fogadó állam szokásait és jogrendjét. Ön nem tett kevesebbet, mint az Amerikai Egyesült Államok képviselőjében magyar kormánytisztviselőkről ország-világ előtt állította, „úgy hisszük, vannak olyan magyar kormányalkalmazottak, akik korrupciós cselekményekben vesznek részt”. Mivel magam hoztam nyilvánosságra kitiltásom tényét, nem kérdés, hogy kijelentése, az eddig meg nem nevezett személyek mellett, konkrétan rám vonatkozik. Mivel személyes találkozásunkkor nem fedte fel, milyen indokok alapozták meg az ellenem hozott intézkedést, és mivel most minden eddiginél súlyosabb vádakkal illetett a magyar sajtóban, úgy gondolom, magyarázattal tartozik.”

A Fővárosi Ítéletábrla apróbb módosításokkal, de jogerősen helybenhagyta a Hernádi Zsolt MOL elnök-vezérigazgató ellen indult büntetőügyben hozott elsőfokú ítéletet, amelyben a Fővárosi Törvényszék 2014 májusában megszüntette az eljárást a nemzetközi kapcsolatokban elkövetett hivatali vesztegetés büntetése miatt, a jelentős kárt okozó csalás és a különösen jelentős vagyoni hátrány okozása miatti vád alól pedig felmentette a MOL vezetőjét. Hernádi ellen a MOL egyik

kisrészvényese – aki korábban a cég vezető jogtanácsosa volt – terjesztett elő pótmagánvádat, azt állítva, hogy az olajtársaság részvényeinek értéke azért csökkent jelentősen, mert a MOL tisztességtelen és törvénytelen módon jutott hozzá a horvát INA olajipari vállalat irányítási jogához. A magyar bíróság jogerős döntése után egy másik EU-tagállam, Horvátország elvben nem folytathatta volna a Hernádi Zsolt ellen ott indult büntetőeljárást – egyes feltételezések szerint éppen annak megakadályozása volt a célja a Magyarországon indult pernek –, de a korrupció és szervezett bűnözés elleni horvát ügyészség (USKOK) azt közölte, hogy a budapesti Fővárosi Ítéltábla szerdai ítélete várhatóan nem befolyásolja a horvátországi büntetőeljárást. Emlékeztetett arra, hogy ők a vádak nem vonták vissza, és hogy az ügyet három évvel a magyar magánvádas eljárás elindítása előtt kezdték meg.

A DK és a Liberálisok után az MSZP, az Együtt és a PM is úgy döntött, hogy egy volt FIDESZ-es független helybeli civil jelöltet támogat a Navracsecs Tibor lemondása miatt kiírt 2015 február 22-i időközi országgyűlési képviselő-választáson Veszprémben. A 40 éves Kész Zoltán angoltanár 2004-ben éppen Navracsecs felkérésére lett a veszprémi Fidelitas elnöke, de 9 hónap alatt kiábrándult a szervezetből és a mögötte álló FIDESZ-ből. 2014 őszén helyi kormányellenes tüntetések szónokaként, egy Polgári Platform nevű civil szervezet alapítójaként vált ismertté. A baloldali pártok esélyesebbnek tartják őt, mint egy pártpolitikust, ő pedig elfogadta ezt a támogatást, hozzátéve: a Jobbiktól viszont semmit nem fogad el. Másnap az LMP közölte, hogy Kész Zoltánt nem támogatja, de addigi álláspontját megváltoztatta: *„... ebben a sajátos veszprémi helyzetben nem zárkozunk el egy közösen támogatott ellenzéki jelölt elől. ... Ez nem érzelmi kérdés, ez egyszerű matematika. Először van az LMP történetében olyan választás, amikor nem ragaszkodunk hozzá tűzön-vízen át, hogy LMP-s legyen az LMP által támogatott jelölt.”* A közös jelöltnek azonban Schiffer András társelnök szerint olyannak kell lennie, aki – Kész Zoltántól eltérően – *„legalábbis nem elfogadhatatlan és ellenszenves a jobbikos szavazóknak”* sem. A FIDESZ december 5-én nevezte meg jelöltjét, a szintén helybeli Némedi Lajos alpolgármestert. Az egykori FIDESZ-pénztárnok és adóhivatali elnök (1998-1999), a miniszterelnök köréivel újabban konfliktusba került nagyvállalkozó Simicska Lajos, aki novemberben nagy szenzációt keltett azzal a Közgép szövegíróje által megerősített hírrel, hogy fontolgatja az indulást a veszprémi képviselői mandátumért, hivatalosan még nem nyilatkozott.

December 4. Megveszi az állam a Budapest Bankot, megkötötték az előszerződést a pénzügyi üzletágát Magyarországtól független okokból leépítő GE Capitallal – jelentette be Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter, hozzátéve, hogy a bank átvilágítását és az adás-vételt a tervek szerint 2015. június 30-áig fejezik be. A vételárát a még hátra lévő átvilágításra tekintettel többszöri újságírói kérdésre sem árulta el. A nap folyamán kormányhatározat jelent meg az ügyletről. A magyar állam nevében a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt., a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. stratégiai csoport tagja jelent meg vásárlóként, amelyet 1997-ben a magyar vállalatok külföldi befektetéseihez elősegítésére alapítottak. Hitelt tulajdonosától kap erre. Ez a megoldás nem növelte az államadósságot, mert az MFB, bár 100 %-ban állami tulajdon, statisztikai szempontból nem tartozik a kormányzati körbe. A Budapest Bank a teljes mérlegfőösszeg alapján a nyolcadik legnagyobb magyarországi pénzügyintézet, és nyereséges: mérleg szerinti eredménye 2013-ban 13 milliárd forint volt. Ezzel a vásárlással bőven 50% fölé nőtt a magyar tulajdon aránya a bankrendszerben, amit a kormány célul tűzött ki.

„Megrettenve tapasztaltuk, hogy egy teljesen új törvényt akarnak már megint hozni a vallásszabadságról és az egyházakról, pedig két évvel ezelőtt fogadták el az előzőt” – mondta Erdő Péter bíboros-prímás, esztergom-budapesti érsek az általa vezetett katolikus püspöki kar téli ülése után, arra hivatkozva, hogy a nyilvánosságra még nem hozott szándékról Trócsányi László igazságügyi minisztertől értesült. Felszólította fel a kormányt, hogy ne kezdjen megint egy teljesen új jogi struktúra kiépítésébe, mert az súlyosan megzavarná a vallásszabadság gyakorlását és az intézmények működését. *„Hiba lenne ismét véghez vinni egy ilyen alapvető terület újraszabályozását úgy, hogy az érintetteket már megint nem vonják be az előkészítésbe”* –

figyelmeztetett a bíboros. Arról is beszélt, hogy „bizonyos összegek” hiányoznak a költségvetés egyházi részéből. Az egy százalékos felajánlások összege a felajánlók számának növekedése ellenére egyre kevesebb, mert az állam egy szűkített számítási módot használ, és ehhez az állami oldal tárgyalásaik ellenére „erőnek erejével” ragaszkodik. A főpap súlyosan aggályosnak nevezte azt a szándékot is, hogy az ország szociális intézményeinek nagy részét egyházi fenntartásba akarják adni. Ez ugyanis szerinte ellenkezne az állam alapvető alkotmányos felekezeti semlegességi elvével. Élesen bírálta az egyházfinanszírozást és a kormány egyeztetést mellőző politizálását a két nagy protestáns egyház egy-egy vezetője is: Bölcskei Gusztáv református elnök-püspök a honlapján és Fabiny Tamás evangélikus püspök a Népszabadság kérdésére válaszolva.

December 5. Szokásos péntek reggeli interjújában a Kossuth rádióban a miniszterelnök is reagált McCain szenátor kijelentésére: a sértő mondat „*az a tipikus helyzet, ami magát a beszélőt minősíti. ... Nekem nem kell semmilyen szélsőséges megnyilvánulással foglalkoznom*”. Orbán Viktor hozzátette: *"Magyarország függetlensége áll itt támadás alatt"*. Szerinte az ország energia-pénzügyi és kereskedelmi függetlensége nem tetszik azoknak, akik 2010 előtt haszonélvezői voltak Magyarország függőségének. Azt is elmondta: beszélt Vida Ildikó NAV-elnökkel, és megbeszéltek, hogy André Goodfriend USA-ügyvivő *"ködös és zűrös hablatyolását"* jogi úton meg kell támadni. *"Azonnal pert kell indítani rágalmozás, jó hírnévhez való jog sérülése miatt"*.

December 8. Az országgyűlésben folytatódott az előbbi téma: *„Ez az elvárásom a NAV elnökével szemben. Ha nem indít haladéktalanul pert az amerikai ügyvivővel szemben, le fogom váltani”* – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök, és felszólította az amerikai ügyvivőt, *„ne bújjon el a diplomáciai mentessége mögé”,* hanem *"álljon ki, legyen férfi, és vállalja, amit állít"*. A kormányfő nem reagált az öt kérdező és hozzá hasonlóan jogvégezt Bárándy Gergely szocialista képviselő megjegyzésére, hogy külföldi diplomatát a vonatkozó nemzetközi egyezmény szerint nem lehet beperelni, sőt idézést sem lehet neki átadni – legfeljebb ki lehet utasítani az országból. (E kiváltságokról maga a diplomata sem mondhat le saját elhatározásból.) Nem került szóba Thomas Malia amerikai helyettes külügyi államtitkár nyilatkozata sem, amely szerint André Goodfriend kiválóan végzi a munkáját, és az újonnan érkező nagykövet mellett is megmarad beosztásában mint a képviselő második embere, ami világosá tette, hogy az ügyvivő nem egyénileg cselekszik, hanem megnyilvánulásai és nyilatkozatai az USA kormányának utasításain alapulnak. Maga a diplomata már a december 6-i Népszavában reagált arra, hogy maga Vida Ildikó NAV-elnök is az ő bepereléséről beszélt: *"elképzeltető, hogy a hölgy meg is valósítja azt, amit beígért, de meg kell mondjam, nagyon érdekes, vajon hogyan is akar hozzáfogni. Ha egy személy vitatja az Egyesült Államok döntését belépésének megtiltásáról, akkor vízumért kell folyamodnia, s e folyamatban megvitathatjuk, miért tiltottuk ki."* → december 11.

A FIDESZ-frakció lényeges módosításokkal, de támogatná Kocsis Máté VIII. kerületi polgármester, volt képviselő Facebook-on felvetett ötletét, hogy a 12-18 év közti fiatalok, a választott politikusok és az újságírók számára vezessenek be kötelező drogtesztet – közölte Rogán Antal frakcióvezető a képviselők megbeszélése után. Azt is hozzátette, hogy aki ellenzi a drogtesztet, az a drogfogyasztás mellé áll, veszélyezteti a gyerekeket. A bejelentést ennek ellenére nem csak számos szakértő és ellenzéki politikus utasította el felháborodva – rámutatva az egyébként írásba nem foglalt, ki nem dolgozott elképzelés alkotmányellenességére, a gyakorlatban nehezen kivitelezhető és költséges voltára –, hanem az Igazságügyi Minisztérium is súlyos aggályait hangoztatta, Rubovszky György, az igazságügyi bizottság kereszténydemokrata elnöke pedig értelmetlennek nevezte a kerületében a tücsere-program folytatását lehetetlenné tevő Kocsis Máté javaslatát. Elmondta: 12 éves leányunokája sírva hívta fel, hogy inkább külföldre költözik, de nem hajlandó idegenek előtt vizeletmintát adni. Másnap már a FIDESZ álláspontja is változott: csak a fiataloknál és csak önkéntes alapon végezhető szűrésről beszéltek a politikusok. Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke a Magyar Nemzetnek azt mondta: a

politikusok és újságírók esetében nincs realitása egy ilyen szabályozásnak, az ifjúságnál pedig a jogalkotóknak nagyon alaposan kellene eljárniuk, hogy ne sértsenek alkotmányos jogot.

December 9. Az országgyűlés úgy módosította a kereskedelmi törvényt, hogy *„törvényben meghatározott világörökségi terület nagyvárosias lakóterületén tilos diszkontot, nagyméretű szupermarketet és hipermarketet létesíteni vagy üzemeltetni”*. Ez a 2500 m²-esnél nagyobb boltokat, friss árut nem árusító diszkont esetében a 400 m²-esnél nagyobbakat érintette, a budapesti belváros jelentős részén. A rendelkezés szerint 2017 végéig azok a szabályos engedéllyel működő, esetleg újonnan nyitott üzleteket is be kell zárni, amelyek e tilalom alá esnek. Megtiltották továbbá a napi fogyasztási cikkek árusítását (ezek fogalmából azonban kivéve az illatszert és háztartási vegyiárut) azoknak a több mint négy éve működő cégeknek, amelyek két egymást követő üzleti évben legalább 50 milliárd forint nettó árbevétel mellett nem nyereségesek. A döntés elsősorban a nagy külföldi cégeket sújtotta, mert a CBA, a Reál és a Coop magyar hálózatok önálló magántulajdonú kis boltok franchise-rendszerű hálózatoként működnek.

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter mindezt így indokolta: *„...egyre több kisbolt zár be. Ezzel egyidejűleg nő a munkanélküliség, mivel a diszkontokban és hipermarketekben magasabb termelékenységgel kevesebb élőmunka ráfordítással kell számolni, tekintettel a szolgáltatás gyengébb színvonalára. ... Ahhoz, hogy hatékonyan, de az EU előírásokat tiszteletben tartva tudjunk védelmet biztosítani a hazai kis- és középvállalkozásoknak, eltérő szabályokat kell alkotnunk a különböző üzlettípusokra. ... A tőkeerős üzletláncok piaci erőfölénnyel rendelkeznek, melyet minden lehetséges módon ki is használnak. Ez ellen a fogyasztók, illetve a hazai kis- és középvállalkozások érdekeinek a védelmében fel kell lépni. A tőkeerős üzletláncok megengedhetik maguknak, hogy az árak lenyomása érdekében akár több évig is veszteséget termeljenek, így ellehetetlenítik azokat a vállalkozásokat, amelyek nem tudnak az árversenyben részt venni, hiszen a nyereségből tartanak fenn magukat.”*

Az indoklás továbbá úgy jellemezte az összesen több tízezer embernek munkát adó bolthálózatokat, hogy *„az igazán tőkeerős és nagy forgalmat lebonyolító cégek nem nagy foglalkoztatók”*. A döntés bírálói emlékeztettek rá, hogy mit mondott Cséfalvay Zoltán, az NGM akkori államtitkára 2012-ben, amikor a kormány stratégiai megállapodást írt alá az új törvény által jelentősen érintett Tescoval: *„...az elmúlt években a magyarországi kiskereskedelmi beruházások közel 30 százalékát a Tesco hajtotta végre, emellett jelenleg a legnagyobb magyarországi magánfoglalkoztató.”*

December 10. Minden korábbinál élesebb nézeteltérésre derült fény a két kormánypárt között: Semjén Zsolt, a Kereszténydemokrata Néppárt elnöke elfogadhatatlannak nevezte, hogy a FIDESZ a német modell alapján kidolgozott új egyházi és vallási törvényt akar elfogadtatni. A pártelnök ezzel csatlakozott Erdő Péter bíborshoz, aki azt javasolta a nagyobbik kormánypártnak, hogy álljon el az újabb egyházi törvény tervétől. Semjén Zsolt az Indexnek elmondta: pártja nem fog megszavazni egy olyan új egyházi törvényt, amely a német egyházi szabályozási modellre épül. A KDNP elnöke ezt egyházfelfogási alapkérdésnek tartja, ezért – mint mondta – *„minden eszközt bevetnek, és keresztbe fekszenek”* az új törvénynek, amelyen az Igazságügyi Minisztérium dolgozik. Szerinte a német modell lényege, hogy az egyházakat az állam alrendszerüként fogja fel, és mint ilyen, nem független rendszereket finanszírozza. A kereszténydemokrata felfogás szerint viszont az egyházaknak egyedi szabályozást kell kapniuk.

„Azt nagyon rossz iránynak tartanám, ha központi intézkedéssel radikálisan csökkentenék az érettségiző fiatalok számát” – nyilatkozta a Magyar Nemzetnek Hoffmann Rózsa KDNP-képviselő, volt köznevelési államtitkár. Szerinte tény, hogy jól képzett szakmunkásokra is szükség van, de *„sokoldalúan képzett, vállalkozói ismeretekkel rendelkező, nyelveket beszélő szakemberek kellene”,* az ilyen *„szakmunkások pedig nem a satupad mellett képződnek ki három év alatt”*. A politikus szerint ha már arányokon változtat az oktatási rendszer, akkor inkább az érettségihez kötött szakmák felé terelhetné a diákokat. Megjegyezte, hogy *„bár a Nemzetgazdasági Minisztérium olykor megfeledeznek”* a szakképzés művészeti, egészségügyi vagy idegenforgalmi területeiről,

ezeknél az érettségi alapkövetelmény. A 2010 és 2014 közötti oktatáspolitikai irányítója, aki saját kérésére távozott a kormányból, ezzel először bírálta utódait. Általában is feltűnően megszorodtak a kormányhoz közel álló személyiségek bírálatai egyes kormányintézkedésekkel szemben. Barsiné Pataky Etelka, a Magyar Mérnöki Kamara elnöke – 2004-2009-ben a FIDESZ EP-képviselője, korábban az Antall-kormány világhiállítási kormánybiztosa és az MDF országgyűlési képviselője – az ellen tiltakozott, hogy a paksi atomerőmű-beruházáson kamarai tagság nélkül is lehetne alkalmazni szakértőket. Bús Balázs III. kerületi polgármester – 2014-ig KDNP-képviselő, de a FIDESZ-nek is tagja –, továbbá olyan FIDESZ-es polgármesterek, mint Wintermantel Zsolt (IV. kerület), Pokorni Zoltán (XII. kerület), Dióssi Csaba (Dunakeszi) és Verseghi-Nagy Miklós (Szentendre) pedig az M0 és a Budapestre bevezető utak útdíjassá nyilvánítása ellen. Ez utóbbi ügyben december 12-én egyhangú határozattal kérte a döntés felülvizsgálatát a Kósa Lajos FIDESZ-alelnök vezette Megyei Jogú Városok Szövetsége is. (Ő e tisztségből éppen ekkor távozott, mert már nem volt Debrecen polgármestere.)

December 11. Vida Ildikó, a NAV elnöke eleget tett a miniszterelnök felszólításának, és a diplomáciai mentességre figyelmeztető szakvélemények ellenére feljelentést tett a Központi Nyomozó Főügyészségen nagy nyilvánosság előtt elkövetett, jelentős sérelmet okozó rágalmazás miatt André Goodfriend, az Egyesült Államok budapesti ideiglenes ügyvivője ellen. Polgári jogi eljárást is indított: a Fővárosi Törvényszékhez jó hírnév megsértése miatt nyújtott be keresetlevelet, amelyben ötmillió s sérelemdíjat jelölt meg. A diplomata által javasolt megoldást, hogy kérjen beutazási engedélyt, és akkor ismertetik vele, hogy miért tiltották ki, Vida Ildikó azzal utasította el, hogy nem akar az USA-ba utazni, tehát nincs miért beutazásért folyamodnia. Az ügyészség ezután a Külgazdasági és Külügyminisztériumot kérte, kezdeményezze az amerikai kormánynál az ügyvivő diplomáciai mentességének felfüggesztését. Hivatalos válasz az év végéig nem érkezett, de egy washingtoni nyilatkozat nagyon hamar tisztázta, hogy ilyen kérést az USA soha nem teljesít.

December 12. *„Három év múlva lesz a következő kampány, addig nem számít a kormány népszerűsége, csak a megfelelő munka. Az állandó csihi-puhi lehetetlenné teszi a mindennapi munkát. ... A FIDESZ elnöke is vagyok, tehát érdekel a politikusok népszerűsége, de a kormánytagoknak ezzel nem kell foglalkozniuk, ők csak végezzék a munkájukat.”* – így reagált a Kossuth rádióban a szokásos péntek reggeli interjúban Orbán Viktor miniszterelnök a szaporodó kormányellenes tüntetésekre, illetve pártja támogatottságának közvéleménykutatók által mért igen nagy, 900 000 fős visszaesésére. Hozzátette: *„Senki sem örül annak, ha az utcán randaságokat skandálnak róla, de minden tüntetésnek örülni kell, hiszen ezt akartuk 1989-ben. Szabadon lehet tüntetni. Hát most megkaptuk.”* Ami pedig a saját táborukon belüli kritikát illeti, például az M0 fizetős tétele miatt: *„Akik átmennek Magyarországon, nem tudnak megyei matricát venni, ők az M0-son is fizetni fognak. Valójában tehát a magyar embereket védjük meg ezzel az intézkedéssel. ... Bús Balázs, óbudai polgármesterrel még egyeztetni kell a Megyeri híd miatt, de ezt is megoldjuk.”* A Kocsis Máté által kötelezőként felvetett és Rogán Antal frakcióvezető által e formában elvben támogatott drogteszt-ötletéről: *„Annyi számárságot hallani, hogy hihetetlen. Hogy mi történjen egy gyerekkel, mindig a szülők mondják meg. Mi a szülőknek felkínálnánk egy szolgáltatást, hogy a szülők kérésére elvégezzünk egy drogtesztet.”* És az ötlet politikusokra és újságírókra vonatkozó, többek között az igazságügyi tárca és az adatvédelmi hatóság szerint is alkotmányellenes és kivihetetlen részéről: *„Aki drogot fogyaszt, arra nem lehet számítani a drogellenes küzdelemben, ezért van szükség a közszereplők tesztelésére is.”*

December 13. Az MSZP sokszor hibázott – mondta Tóbiás József pártelnök az országos pártértkeletenn –, és megkövette azokat, akiket a múltban megbántottak azzal, hogy *„volt idő, amikor nem képviselte a párt a baloldali értékeket”*. Mostanra azonban szerinte az MSZP *„visszatért önmagához”*. 2015 a visszatérés éve lesz: *„lépésről lépésre, napról napra bontjuk le a hazug, totális állam rendszerét”*. Orbán rendszerével nincs alku, mondta, mert *„Orbánék maguk*

számolták fel a kompromisszum lehetőségét". A pártelnök kijelentette: 2017 a kihívás és az előválasztás éve lesz. "Transzparens, legitim előválasztási rendszerben döntjük el, ki legyen a miniszterelnök-jelölt".

December 15. Az országgyűlés elfogadta a 2015. évi központi költségvetést 877 milliárd forintos hiánnyal, 1,8%-os nyugdíjemeléssel, az évek óta változatlan 38 650 forintos közszolgálati tisztviselői illetményalappal. A büdzsé tükrözte az adómódosító törvényben már elfogadott intézkedéseket, valamint azt a törekvést, hogy a munkanélküliek támogatását fokozatosan kivezessék, és ehelyett a közmunkára fordítsanak többet. Általában is kevesebb pénz jutott szociális és oktatási kiadásokra. Az egész parlamenti vita során nem született magyarázat a tervezett 169 milliárdos privatizációs bevételre, mert a kormány nem közölte, hogy mit kíván eladni.

Megszavazták a költségvetést megalapozó törvénycsomagot is. Ennek részeként előírták a magánnyugdíjpénztáraknak, hogy ha tagjaiknak legalább 70%-a nem fizet rendszeresen tagdíjat, akkor meg kell szünniük. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter „álnyugdíjpénztár”-nak nevezte a követelménynek meg nem feleelőket, amelyek majd képtelenek lennének nyugdíjat fizetni, ezért, mint mondta, a tagok védelmében szükséges az új szabály. A lépés bírálói ellenben úgy értékelték, hogy a kormány erőszakkal el akarja venni a minden állami törekvés ellenére megmaradt mintegy 60 000 pénztártag 200 milliárd forintját, hogy a nyugdíjmentésnek nevezett korábbi akcióban átvett 3000 milliárdhoz hasonlóan jórészt folyó költségvetési kiadásokra költhesse, noha az utóbbi években kifejezetten kedvező hozamot mutató magánnyugdíjpénztárak időnkénti befizetésekkel, állandó tagdíjkötelezettség nélkül is tudnak működni. Végül az országgyűlés olyan módosító indítványt fogadott el, hogy a követelménynek a 2015 március és szeptember vége közti hat hónapban kell megfelelni, ami lehetővé tette a pénztárak számára, hogy a törvény előírása szerint rendezzék helyzetüket, és így fennmaradhassanak. A költségvetési támogatások szabályait szintén a vita nyomán egészítették ki azzal, hogy különböző köztisztviselők és családtagjaik ilyenekben nem részesülhetnek. Továbbá elhalasztották a sok vitát kiváltott szociális temetés bevezetését, vagyis azt, hogy a temetés költségét kifizetni nem tudó családoknak maguknak kelljen sírt ásniuk és eltemetniük halottjukat.

Megszavazták a szociális törvény módosítását, amely több normatív központi támogatási formát megszüntetett – így a rendszeres szociális segélyt és a lakásfenntartási támogatást –, ehelyett az önkormányzatokra bízta a rászorulókat ellátását. Ellenzéki vélemények szerint a települések ehhez nem kaptak megfelelő pénzügyi keretet.

A médiatörvény módosításával Duna Médiaszolgáltató Zrt. néven összevonták a 2010 vége óta már csak 30-50 fővel működő, megrendelő és értékelő szerepet játszó közszolgálati médiatársaságokat. Ezzel az 1880 óta létező Magyar Távirati Irodának, az 1925-ben alapított Magyar Rádióknak és az 1957-ben indult, 1974 óta önálló Magyar Televízióknak a neve is végképp kikerült a magyar jogrendből. A kábelszolgáltatóknak előírták, hogy a később induló közszolgálati tv-csatornákat is az alapszolgáltatás részeként kell kínálniuk, ami egyes aggályok szerint kizoríthatja a legtöbb ember által nézett országos kereskedelmi televíziókat a legolcsóbb előfizetési csomagból. Ez egyelőre tisztázatlan maradt, mert az új köztévé-műsorok még csak ötletként jelentek meg. 2010 óta először fordult elő, hogy az országgyűlésben egy, a kormányoldal által támogatott előterjesztés nem kapta meg a jelenlévő képviselők kétharmados támogatását: a médiatörvényjavaslathoz a törvényalkotási bizottság által benyújtott összegző módosító indítvány minősített többséget igénylő része a szükségesnél eggyel kevesebb szavazatot kapott, mert az ellenzék nagy számban jelent meg – mindössze hárman hiányoztak –, a kormányoldalról pedig egy beteg képviselő nem volt benn, továbbá Dankó Béla (FIDESZ) és Aradszky András államtitkár (KDNP) az ellenzékkel együtt nemmel szavazott.

A következő indoklással módosították a dohánykiskereskedelem szabályozását: „Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján egyes nemkívánatos piaci jelenségek miatt szükséges a dohánytermék-kiskereskedők beszerzési tevékenységét – amely a kiskereskedelmi tevékenységük része ugyan, de amelyet a dohánytermék-nagykereskedők által alkalmazott kereskedelmi kényszerítő eszközök miatt

nem tudnak befolyástól mentesen, valóban a piaci és a fogyasztói érdekeknek megfelelően gyakorolni – szabályozott keretek közé szorítani. A dohánytermék-nagykereskedők káros piaci magatartásainak a törvényjavaslat akként szabna gátat, hogy ... a dohánytermék-kiskereskedő csak meghatározott – állami, vagy koncessziós szerződéssel feljogosított – dohány-kiskereskedelmi ellátó társaságtól vásárolhat dohányterméket; e cég koordinálja a kiskereskedelmi beszerzési tevékenységet.” A dohánynagykereskedők tagadták, hogy bárki figyelmeztette volna őket a kormány indoklásában szereplő „káros” magatartásukra, szerintük nem is tanúsították volna, továbbá felhívták a figyelmet arra, hogy jelentős számú munkatársukat lesznek kénytelenek elbocsátani, akik eddig az árut terítették a trafikoknak. Az ellenzék azt kifogásolta, hogy az új állami vagy koncessziós ellátó cég, amely nyilvános pályázat nélkül is hozzájuthat a koncesszióhoz, ha „megbízható dohánykereskedő társaság”, újabb kormányközeli köröket juttat majd előnyökhöz. Elvi-morális okokra hivatkozva elutasította a törvényt Bencsik János FIDESZ-képviselő, korábbi államtitkár is. Ezért – és mert két további szavazásnál tartózkodott – a frakció 300 000 forintos pénzbüntetéssel sújtotta. „Összebb húzzuk magunkat a téliszünetre (a nagyszülők fognak ennek legjobban örülni). Gyermekeink most tanulják, hogy vannak olyan (magukat kereszténydemokratának tartó) kultúrák, ahol a lelkiismeret pénzben is mérhető. Ezzel együtt is a polgári politikai közösség tagja vagyok, s maradok is.” – így kommentálta a büntetés hírére Bencsik János a Facebook-oldalán december 18-án.

Mialatt a képviselők órákon át szavaztak, az ország számos pontján útelzárások és tüntetések zajlottak a Liga Szakszervezetek szervezésében a költségvetés több tétele, a szegénység növekedése, a kordedvezményes nyugdíjak megszüntetése ellen. Demonstrációk voltak Budapesten, egyebek közt az Országház előtt is.

December 16. Az országgyűlés a kereszténydemokraták javaslatára elfogadta, hogy az üzletek (ideértve még a mozgóboltokat is) a karácsony előtti négy hétvégén kívül csak évi egy vasárnapon tarthassanak nyitva, noha ezt korábban mind a miniszterelnök, mind a nemzetgazdasági miniszter elutasította. Hétköznapokon is többnyire csak 6 és 22 óra között szabad árusítani, tehát éjjel is csak a kivételként meghatározott, főleg kisebb üzletek működhetnek. Felmentést csak azok a 200 m²-nél kisebb üzletek kaptak, amelyekben a tulajdonos vállalkozó vagy cégtag, illetve családtagja szolgál ki, továbbá például a benzinkutak, vasútállomások, repülőterek, sportlétesítmények üzletei. Eredetileg kivették volna a tilalom alól a trafikokat is, de a vita nyomán rájuk is kiterjesztették az előírást. Az elképzelést csak a kisebb boltok franchise-hálózatoként működő magyar CBA, Reál és Coop támogatta, a több tízezer embert foglalkoztató Tesco, Auchan, Aldi, Spar és Lidl tiltakozott. A Tescoval a kormány korábban „stratégiai partnerségi megállapodást” kötött, és méltatta mint „olyan globális nagyvállalatot, amely elkötelezett abban, hogy hosszú távra tervezzon Magyarországon, és segítse a magyar gazdaság fejlődését”. A kormány és a parlamenti többség figyelmen hagyta mind az Országos Kereskedelmi Szövetség és a Bevásárlóközpontok Szövetsége, mind a szakszervezetek véleményét – pedig az elbocsátásoktól tartva a vasárnapi üzletbezárást sokáig támogató Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete is megváltoztatta véleményét, sőt december 18-án tiltakozó aláírásgyűjtést kezdett, és kérte a köztársasági elnököt, ne írja alá a törvényt –, figyelembe vette viszont a Szatmáry Kristóf miniszteri biztos, volt államtitkár édesanyja által néhány hónapja alapított, kis létszámú Nemzeti Kereskedelmi Szövetség helyeslő álláspontját. A törvényt megszavazta Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter is, aki november 3-án még határozottan elutasította az ötletet.

A vitatott döntést ellentmondásos nyilatkozatok kísérték. Orbán Viktor november eleji rádióinterjújában elismerte, hogy ő maga is szokott vasárnap vásárolni. „Az biztos, hogy az én fejemben nincs olyan terv, hogy befolyásoljuk az emberek viselkedését, az emberek el tudják dönteni, mit csináljanak vasárnap” – mondta, hozzátéve, hogy azt sokkal inkább kérdésnek tartja, hogy az emberek kis vagy nagy boltokban költik-e el a pénzüket. „Azt szeretnénk, ha vasárnap nem kellene dolgoznia senkinek” – ez volt Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető véleménye. A miniszterelnök azonban megmagyarázta, hogy ezt nem lehet a kereskedelmen kívül például az

iparra is kiterjeszteni: *"a gazdaság állapota nem engedi meg, hogy a folyamatos üzemben dolgoztató multicégek ... csökkentsék termelésüket vagy épp kivonuljanak a tiltás miatt az országból."*

A német Handelsblattnak november végén így nyilatkozott: *"...érdekiünk fűződik ahhoz, hogy a külföldi vállalkozások annyi profitra tegyenek szert, amennyire csak lehet",* hiszen *"minél nagyobb a profit, annival több adót fizetnek Magyarországon"*. A december 12-i Kossuth rádiós interjújában a miniszterelnök már úgy fogalmazott, hogy a vasárnapi zárva tartás régi tartozása a magyar politikának, a vasárnapi munkára kötelezés vagy szorítás régi sérelem, s ez most orvosolják. Mint mondta, jelentős szervezett erők állnak szemben az emberek érdekével, ami nem is csoda, hiszen a tervezett lépés éves szinten mintegy 350 milliárd forint sorsáról dönt. Ugyanaznap a Napi Gazdaságban megjelent interjújában viszont ez szerepelt: *„Mindannyian tudjuk, hogy a magyar emberek azt viselik a legnehezebben, ha meg akarják nekik mondani, hogyan kellene élniük. ... Mi pedig nem vagyunk sült bolondok, hogy meg akarjuk mondani az embereknek, hogyan is töltsék a vasárnapjaikat. Élni és élni hagyni, ez a mi politikai filozófiánk"*. Ott azt hangsúlyozta, hogy ha valaki vasárnap is dolgozni szeretne, és nem kényszer hatása alatt teszi, nem azért, hogy megtarthassa a munkahelyét, akkor ezt tiszteletben kell tartani. Mindezek ellenére a döntés végül megszületett.

Folytatták az előző napi döntéssorozatot a dohánykereskedelem szabályait illetően. Ismét bővítették a trafikokban árusítható cikkek körét, ezúttal a rágógumival és mentolos cukorkákkal, tömegközlekedési jegyekkel és szolgáltatásként a mobiltelefon egyenlegének feltöltésével. Ezen kívül 2015-re egyszerinek szánt *„rendkívüli egészségügyi hozzájárulás"* befizetésére kötelezték a dohányipar gyártóit és kereskedőit, nettó árbevételük alapján sávosan 0,2% – 4,5% mértékben. Ez elsősorban a nagy nemzetközi cégeket érintette, ám egy módosító indítvány jelentős kedvezményt adott a 2014-ben beruházást megvalósított társaságoknak, köztük a multi British American Tobacco-nak és a magyar, hódmezővásárhelyi Continentalnak. A törvény nyomatékosan csak a 2015-ös évre vonatkozott, de sokan kifejezték aggályukat, hogy később, több más eredetileg átmenetinek szánt különadóhoz hasonlóan ezt is megtartják majd.

Módosították a közoktatási törvényt, és ebben felhatalmazták a kormányt, hogy rendeletben állapítsa meg *„a vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett, továbbá nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás szervezésének az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 28. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek érvényesülését szolgáló sajátos feltételeit"*. A hivatkozott törvényhely pedig azt mondja: *nem sérti az egyenlő bánásmód elvét, ha „a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint ... olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri"*. Ezt a változtatást azért érte bírálat, mert amikor a görög katolikus egyház által átvett, korábban önkormányzati nyíregyházi iskolát a bíróság jogerősen elmarasztalta a cigány gyerekek elkülönített oktatása miatt, akkor Balog Zoltán miniszter, aki az alperes iskolafenntartó támogatására tanúként is megjelent a bíróság előtt, törvényhozási intézkedést tartott szükségesnek, ugyanis, mint kifejtette, az elkülönített *„felzárkóztatás"* bizonyos esetekben hasznos lehet, míg ezt számos roma és nem roma szakértő nem így látja. A kritikusok úgy ítélték meg, hogy a miniszter egy elveszített per miatt módosított a törvényen. A szavazás előtt figyelmeztetést adott ki az alapvető jogok biztosának hivatala is, amelyet azonban a képviselők többsége figyelmen kívül hagyott. Szalayné Sándor Erzsébet, *„a nemzetiségi jogok szószólója"* címet viselő ombudsman-helyettes azt írta: *"Különösen fontos előzetesen felhívni a figyelmet az alapvető jogok érvényesítésének szigorú garanciális feltételeire, valamint Magyarország hazai és nemzetközi jogszabályi környezet által előírt integrációs kötelezettségeire"*, és hozzátette: a jövőbeli szabályozás megítélésénél minden érintettnek szem előtt kell tartania a hazai bírói jogértelmezést is, amely egyértelmű abban a tekintetben, hogy felekezeti oktatásra hivatkozva a roma tanulókat elkülönítve oktatni nem lehet. A vádakat Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere december 18-án az Info Rádióban alaptalannak nevezte, és korábbi, fentebb említett

kijelentéseivel ellentétben ezt mondta: *"Nagyon fontos, hogy azok az iskolák, amelyek felekezeti alapon szerveződnek, tehát egyházi iskolák, vagy éppen a nemzetiségi önkormányzatok szervezik, azok ne adjanak lehetőséget a szegregációra. Tehát a törvénymódosítás, amit benyújtott a kormány, az azt célozza, hogy ezeknek az iskoláknak világosan, határozottan előírjuk, hogy milyen feltételeket kell teljesíteni ahhoz, hogy egyáltalán indíthatson egyházi vagy nemzetiségi fenntartású iskolát, hogy ne legyen ez a szegregációnak – mondjuk így – a fedősztorija".*

Áder János köztársasági elnök kinevezte az újra önállóvá vált Testnevelési Egyetem rektorává Mocsai Lajos kézilabdaedzőt, a férfi válogatott volt szövetségi kapitányát. A sikeres gyakorlati szakember, akit a Semmelweis Egyetemből 14 év után kivált intézmény szenátusa is támogatott, docensként már hosszabb ideje tanított, de az egyetemi tanári kinevezéshez előírt feltételeknek nem felelt meg. Már amikor a törvényhozás júliusban felmentette a TE-t az egyetemre kötelező bizonyos szabályok alól, és egyebek közt lehetővé tette, hogy az intézményt professzori ranggal nem rendelkező oktató vezesse, általános vélemény volt, hogy ezt a kivételt személyesen Mocsai Lajos érdekében tették.

A napok óta zajló, éles hangú jelszavakat használó kormányellenes tüntetések során először fordult elő, hogy a rendőrség paprikaspray-t használt, és az intézkedések során a Kossuth téren ketten meg is sérültek.

December 17. Életfogytig tartó, illetve 20 év fegyházbüntetésre ítélte első fokon a Kecskeméti Törvényszék azt a két rendőrt, sorrendben Bodor Viktort és Bimbó Csongort, aki 2013. április 8-án az izsáki rendőrőrsön agyonverte a lopás gyanúja miatt előállított román állampolgárságú, magyar nemzetiségű izsáki Bara Józsefet. A vád szerint öt alkalommal alkalmaztak erőszakot a vallatás során. Az ügyészség halált okozó testi sértés ügyében nyújtott be vádiratot, de a bíróság különös kegyetlenséggel elkövetett emberölésnek minősítette a cselekményt.

Sérti az alaptörvényt, az információs szabadságról szóló törvényt és több nemzetközi egyezményt a kormány (Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter) által már benyújtott, de az országgyűlésben 2014-ben még nem tárgyalt törvényjavaslat *„a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházásról”* – közölte Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információs szabadság Hatóság elnöke, aki azt is kifogásolta, hogy a tervezetet nem kapta meg véleményezésre, noha ez kötelező lenne. Véleménye szerint a törvényjavaslat kísérletet sem tesz az alapjogszűkítés megindoklására, amikor a paksi bővítéssel kapcsolatos összes szerződést és előkészítő anyagot 15 évre titkosítaná, és az eljárást kivonná a közbeszerzési törvény hatálya alól.

December 18. A Magyar Nemzeti Bank a Pénzügyi Stabilitási Tanács döntése alapján átveszi az MKB Bank irányítását, és újjászervezi a hitelintézetet. A magyar állam (a tulajdonosi jogok gyakorlására októberben kijelölt Miniszterelnökség) átadta, az MNB pedig átvette a tulajdonosi jogokat – jelentette be Matolcsy György, a jegybank elnöke a miniszterelnökkel közösen tartott sajtótájékoztatón. Mint elhangzott, ezt a kormány kérte. Az átalakítás során nem emelnek tőkét. Lázár János miniszter egy interjúban, amely ugyane napon jelent meg a Figyelőben, *„szétlopott”* és rosszul vezetett pénzügyintézetnek nevezte a bajor tartományi banktól nemrég megvett veszteséges MKB-t, amelynek német tulajdonosa az előző négy évben éppen a veszteségek miatt több mint 306 milliárd forint tőkét emelt, 120 milliárd forint anyabanki forrást elengedett, és az eladáskor a további veszteségek fedezésére még 84 milliárd forintot adott. *„A kormány nem arra való, hogy bankokat működtessen”* – válaszolta Orbán Viktor egy kérdésre. Az állam csak azért vállal szerepet, hogy az átszervezést segítse. A várhatóan szintén állami tulajdonba kerülő Budapest Banknál hosszabb átadás-átvételi folyamat zajlik. 2015 második félévében lesz olyan a helyzet, hogy megvizsgálják, mi legyen vele. *„Magyarország nem tájékoztatta az Európai Bizottságot arról a döntéséről, hogy az MKB Bank tulajdonosi jogait a Magyar Nemzeti Bankhoz helyezik át”* – közölte december 19-én a Reuters-szel az Európai Bizottság budapesti képviselője, bár Balog Ádám, az MNB alelnöke ennek az ellenkezőjét állította egy sajtóbeszélgetésen.

Szokatlanul éles nézeteltérésre derült fény a kormánypárton belül. Ennek előzménye az volt, hogy Pokorni Zoltán XII. kerületi polgármester, FIDESZ-alelnök, volt pártelnök és miniszter november 29-én a HírTV-ben azt mondta: „Ezek a kisebb-nagyobb ügyek, hogy ki milyen órát hord, ki hova jár pihenni vagy nyaralni, vagy hogy kinek mekkora a háza, ezek nyilván az elmúlt években is tudottak voltak, de nem érdekelt senkit. ... Az Amerikai Egyesült Államok kitiltása óta viszont egy ilyen metszetbe rendeződik újra ez a sok apró, egyébként korábban csak bosszantónak gondolt tény”. Egyebek közt Szijjártó Péter miniszter új házára és Kósa Lajos FIDESZ-alelnök új-zélandi utazására utalt, valamint arra, hogy Lázár János 10 éves kislánya nevére irattak egy 60 millió forintosra becsült értékű budapesti lakást, és egy igen drága luxusórával fényképezték le a politikust. Pokorni hozzátette: „...nem engedheti meg magának egy felelős kormánytag, vezető politikus sem ezt a fajta urizálást, ami lehet, hogy korábban elment.” Kövér László házelnök, a FIDESZ választmányának elnöke mellé állt: „Nem volt haszontalan Pokorni Zoltán önkorlátozásra intő, az urizálást elutasító megszólalása, mert érzékeltette a párttal szimpatizáló, de a népszerűségvesztés miatt riadalmat érzőkkel, hogy nem veszítettük el teljesen az eszünket és a talajt a lábunk alól.”

E megszólalásokra reagált a Figyelő december 18-i számában megjelent interjúban Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter: „Pokorni Zoltán nyilatkozatát hátbatámadásnak tekintem. Olyan támadásnak, amelyet egy politikai veterán intézett a csatasorban elöl állókkal szemben. ... A Fideszre nem a kormányzati döntések negatív társadalmi következményei jelentik a legnagyobb veszélyt ... Az igazi bajt az jelenti, ha a törzsszavazóink, a saját politikai véleményformálóink vagy meghatározó politikusaink bizonytalanodnak el vagy fordulnak ellenünk. ... A megjegyzésben benne van az is, hogy a politikai veteránok elszánták magukat a harmincas-negyvenes generáció megrendszabályozására. Ami nem méltányos, sőt az a meggyőződésem, hogy helytelen. A Fidesz szempontjából életveszélyesnek tartom ezeket a belső vitákat: nincs valós tartalmuk, ugyanakkor álszentek, jópofizók, bűnbakkeresők. Rossz úton jár, aki az egyéni népszerűsége érdekében szembefordul a saját pártjával, szövetségeseivel. ... Jól gondolja meg egy politikai veterán, akár személyes sértődöttségből, akár politikai megfontolásból, hogy bennünket milyen mértékben gyöngít meg, mert azzal saját magát gyöngíti vagy végzi ki.” (Pokorni Zoltán 1962-ben, Lázár János 1975-ben született.)

Pokorni Zoltán válasza az mno.hu-n: "Mi, akik már lassan a párt veteránjainak számítunk, megtanultuk, hogy csatározás közben sem szabad elfelejtenünk, hogy milyen módon kötiünk majd békét. A politikai családon belüli egyensúly megőrzése azért fontos, mert ez az egyik feltétele annak, hogy a magyar társadalomban tudjunk nyugalmat és kiegyensúlyozottságot teremteni."

Ugyanezen a napon a Heti Válaszban Pokorni Zoltánéhoz hasonló figyelmeztetést fogalmazott meg a kormányhoz közel álló három személyiség: Jókai Anna Kossuth-nagydíjas író, Vizi E. Szilveszter, az MTA volt elnöke és Kocsis Fülöp görög katolikus püspök. A Professzorok Batthyány Köre egy közleményben így fogalmazott: „A közéleti szereplők ne csak azzal mutassanak példát, hogy ügyelnek az írott jogszabályok betartására, és becsületesek, hanem azzal is, hogy életvitelük ne legyen hivalkodó, és nagyobb nyíltságot tanúsítsanak, ha a közvélemény ezt várja el tőlük.” A jobboldali értelmiségiek ugyanakkor hangsúlyozták, hogy „a kormányért és nem ellene” haragszanak, mert szerintük nincs alternatívája a mostani vezetésnek.

December 19. Áder János köztársasági elnök egy év óta először két törvényt visszaküldött megfontolásra az országgyűlésnek. „Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvénynek az egyes kereskedelmi építmények engedélyezése fenntarthatósági szempontjainak érvényesítése érdekében történő módosításáról” szóló törvény a 400 m²-nél nagyobb bruttó alapterületű kereskedelmi építmények építésének, átalakításának és bővítésének építésügyi hatósági engedélyezési eljárását szabályozta újra, és az államfő több pontatlanságot, más törvényekkel ellentétes részt talált benne. A kereskedelmi törvény módosításában pedig, amely megtiltotta a nagyobb kiskereskedelmi cégeknek a veszteséges működést és a nagyobb üzletek

működését a világörökségi területen, a külföldi áruházláncokkal szembeni burkolt diszkriminációt vett észre az elnök, ami az EU szabályaival ellentétes.

A kormány határozatot tett közzé a részben állami tulajdonú Széchenyi Kereskedelmi Bank Zrt.-ről: megállapította, hogy a tevékenységi engedély visszavonásához és a végelszámoláshoz *„a Széchenyi Bank Zrt.-t ténylegesen irányító többségi tulajdonos tevékenysége vezetett, amelyért a felelősséget neki kell viselnie”*. (→ november 4.) Ezzel a dokumentum Töröcskei Istvánra, az Államadósság Kezelő Központ vezérigazgatójára utalt, akinek december 8-án benyújtott lemondásáról az év végéig nem döntött a nemzetgazdasági miniszter, és aki egy interjúban magánbankári tevékenységéről kijelentette: igaz, hogy a pénzügyintézetet az általa kinevezett vezetők irányították, köztük a felesége, de ő mint cégtisztséget nem viselő tulajdonos nem látott rá a mindennapi működésre. A kormány mindazonáltal *„a – részben vagy egészben – állami tulajdonban lévő hitelintézetekbe vetett fokozott bizalom fenntartása és további megerősítése érdekében”* 6 milliárd forintos kárenyhítési keretet hozott létre a közsférában foglalkoztatott bérkompenzációjának költségvetési keretében várható megtakarítás terhére, hogy a betétesek követeléseit az Országos Betétbiztosítási Alap által kifizetett kártalanítás összegén (azaz a törvényileg garantált 100 000 eurón) felül legalább *„a bankban fennálló állami tulajdonrész mértékével arányosan, azaz 49%-ig”* ki tudják fizetni. Számos betétesnek ugyanis a garantálnál sokkal több pénze ragadt benn.

December 23. Az országgyűlés délben kezdődött rendkívüli ülésén kizárólag kormánypárti szavazatokkal újra elfogadta a köztársasági elnök által december 19-én megfontolásra visszaküldött törvényeket. A kereskedelmi törvényben 50 milliárd forintról 15 milliárdra szállították le az éves nettó árbevételnek azt az összeghatárát, amely fölött két évi veszteséges gazdálkodás után tilos tovább működniük a kereskedelmi cégeknek. Ezzel szélesebb körre terjesztették ki a sokak által elvileg is vitatott, de a kormány szerint a tőkeerővel való visszaélést korlátozó szabályt, viszont a törvényalkotási bizottság szerint a változtatás kiküszöbölte az államfőnek azt a kifogását, hogy a tilalom diszkriminál, mert csak a legnagyobb – azaz ha kimondatlanul is, de a külföldi – cégekre vonatkozna. E szabály érvénybe lépését 2018-ról 2017-re hozták előre, de úgy, hogy csak a 2015-től kezdődő üzleti évek eredményét kell figyelembe venni.

Az államfő által szintén kifogásolt, a nagy boltok építési engedélyezését érintő törvényben rendezték a pontatlanul megfogalmazott határidőket, de a hatósági elbírálási szempontokat Áder János véleménye ellenére nem fejtették ki, mert a törvényalkotási bizottság szerint ezeket elegendő kormányrendeletben meghatározni.

Ezt megelőzően, reggel 8-tól a kormánypártok távolmaradása miatt nem sikerült megtartani az MSZP-, LMP- és független képviselők által kezdeményezett rendkívüli ülést, amelyen az ellenzékiek *„A magyar autópálya-hálózat városi elkerülő szakaszai díjmentességének biztosításáról”* szóló határozatot szerették volna elfogadtatni. A FIDESZ és a KDNP *„politikai színjáték”*-nak, sőt egy másik nyilatkozat szerint *„kutyakomédiá”*-nak tartotta ezt, mert szerintük *„az ellenzéki képviselők az Országgyűlésben olyan ügyet akartak megvitatni, amely nem a Ház témája, hanem a kormányé”*, és így – bár a rendkívüli ülés összehívásához szükséges 40 aláírás megvolt – csak a napirend előtti felszólalásokat tartották meg. Tóbiás József, az MSZP elnök-frakcióvezetője kijelentette: a tény, hogy a Fidesz nem jelent meg, azt jelenti, hogy *„a társadalmi akarat ellenére be kívánják vezetni az útdíjat annak ellenére, hogy nem folytattak róla társadalmi vitát”*. Fónagy János államtitkár azt válaszolta, hogy az autópálya használóinak fizetniük kell és cél az egységes rendszer létrehozása. Szerinte az országban mindenki jól fog járnai az új útdíjrendszerrel, mert ezáltal havonta mindössze *„két gombóc fagyi árával kell hozzájárulni a költségvetéshez”*. Hozzátette: az ellenzék agressziója akarja visszatartani embereket az autópálya használatától, de szerinte legfeljebb két hétig fogják tudni rávenni az embereket arra, hogy *„mellékutakon bujkáljanak”*, mert az *„emberek igenis használni fogják az autópályákat”*. Ugyanakkor az államtitkár megerősítette Lázár János miniszter december 21-i bejelentését, hogy a budapesti Megyeri híd mégis ingyenes marad. Az ülés

napirendjét a határozatképtelenség miatt már nem lehetett elfogadni, tehát az ülés érdemi részére nem kerülhetett sor.

Este interjút sugárzott a miniszterelnökkel a közszolgálati televízió. Az amerikai kitiltási ügygel kapcsolatban azt mondta: „*minden gondolkodó ember tudja, hogy az Egyesült Államok részéről megfogalmazott korrupciós vád 'fedőtörténet'*”. Valójában szerinte ez egy tipikus titkosszolgálati befolyásszerző akció kísérőjelensége. Szerinte az Egyesült Államok "*nem egyszerűen beleavatkozik, hanem aktív és cselekvő részese*" a közép-európai országok belpolitikai életének, ennek oka az orosz-ukrán konfliktus, valamint az Európai Unió és az USA között zajló szabadkereskedelmi tárgyalás. Az amerikaiak "*bennünket bele akarnak rángatni egy olyan konfliktusba, amelyből mi csak rosszul jöhetünk ki*", márpedig Magyarország nem akar részese lenni az Egyesült Államok és Oroszország közötti hidegháborús hangulatnak. Az is elhangzott: az amerikaiak szerettek volna atomerőművet építeni Magyarországon, de nem ők építik, ami fáj nekik. Orbán Viktor pártjának belső konfliktusairól is beszélt. Úgy vélte, teljesen mindegy, hogy a FIDESZ politikusai kedvelik-e egymást, mert a politika nem személyes ügy, nem a politikusokról szól, hanem az országról, az emberekről. Hogy közben "*szólogatnak-e egymásnak az urak*", mindig érdekes, mert "*a politikában is a peep-show a legizgalmasabb*", de valójában ez nem fontos.

A miniszterelnök az Emberi Erőforrások Minisztériumának bejelentése szerint kinevezte a kancellárokat azokba a felsőoktatási intézményekbe, amelyeknél az első pályázat alapján nem találtak megfelelő jelöltet, így az állásokat az október 31-i kinevezések során nem töltötték be. Két politikus is kapott ilyen megbízást: Kupper András volt FIDESZ-es XI. kerületi és fővárosi, 2006 és 2014 között országgyűlési képviselő, aki az első hullámban orvosi végzettsége ellenére nem nyerte el a Semmelweis Egyetem kancellári tisztségét, most a Színház- és Filmművészeti Egyetem gazdasági irányítója lett, Hegmanné Nemes Sára pedig, aki 2010 óta a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium vagyongazdálkodásért felelős államtitkára volt, a Kecskeméti Főiskolára került. A kinevezések azonban az év végéig nem jelentek meg a Magyar Közlönyben.

December 29. Megjelent a kormányrendelet, amely 2015. január 1-től 105 000 forintra növelte a minimálbért. A szakszervezeteknek nem sikerült elérniük, hogy magasabb legyen. A nyugdíjakat 1,8%-kal emelte meg a kormány.

December 30. Este megjelent az a Magyar Közlöny, amely tartalmazta a január 1-től érvényes új fizetős útszakaszokat és az útdíjfizetés szabályait.

December 31. Az év utolsó napján délután kiadott Magyar Közlönyben jelent meg a miniszterelnök határozata, amellyel Pálinkás József 62 éves atomfizikus professzort, a Magyar Tudományos Akadémia volt elnökét (2008-2014), az első Orbán-kormány oktatási miniszterét (2001-2002), a FIDESZ volt országgyűlési képviselőjét (2006-2008) 2015. január 1-i hatállyal kinevezte a november végén elfogadott törvény alapján e napon újonnan felálló Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnökévé.

Deutsch Tamás FIDESZ-es EP-képviselőt "*az internetről szóló nemzeti konzultáció előkészítéséért és lebonyolításáért felelős miniszterelnöki biztossá*" nevezte ki Orbán Viktor a Hivatalos Értesítőben szintén december 31-én megjelent miniszterelnöki utasítással, megszabva, hogy e munkáért díjazást nem kap.